Fraudă ştiinţifică

După luni de controverse ştiinţifice, cercetătoarea japoneză Haruko Obokata din Centrul Riken de biologie din Kobe, a acceptat să dezmintă conţinutul celor două articole fulminante apărute în ianuarie a.c. în revista britanică *Nature*.

Cercetătoarea a anunţat pe această cale faptul că a reuşit să obţină celule suşe embrionare pe

bază de celule umane adulte tratate cu o soluţie specială, uşor acidă, denumită Stap. O performanţă „revoluţionară!"

Numai că, sub presiunea autorităţilor ştiinţifice, experimentul a fost reluat sub observaţie, dar fără niciun rezultat. Cazul a fost considerat o gravă „fraudă" ştiinţifică ale cărei consecinţe urmează a fi evaluate, cercetătoarea japoneză fiind pasibilă de sancţiuni severe.

Oraş acvatic

Potenţialul economic extraordinar al Chinei şi ambiţia autorităţilor şi a oamenilor de ştiinţă de a transforma această ţară într-un paradis urban, după „asemănarea" celui din Emiratele Arabe Unite, sunt uriaşe.

În urma unor contracte semnate cu societatea londoneză AT Design şi cu o companie chineză de construcţii, în largul coastelor Hong Kong-ului va prinde contur un proiect futurist, paradisiac: un ansamblu arhitectural, denumit Floating City, cu o suprafaţă de 10 kilometri pătraţi. Aici vor putea locui mii de oameni, vor exista un centru urban, spaţii verzi dispuse pe orizontală şi pe verticală, tuneluri ramificate prevăzute cu benzi şi scări rulante, poduri de legătură, şosele pe care se va circula cu autovehicule electrice, biciclete.

Fundaţia e construită din structuri poligonale din beton cu o lungime de 150 metri şi 30 metri în secţiune. Cât despre producţia de energie, aceasta va fi în cea mai mare parte asigurată de exploatarea mareelor.

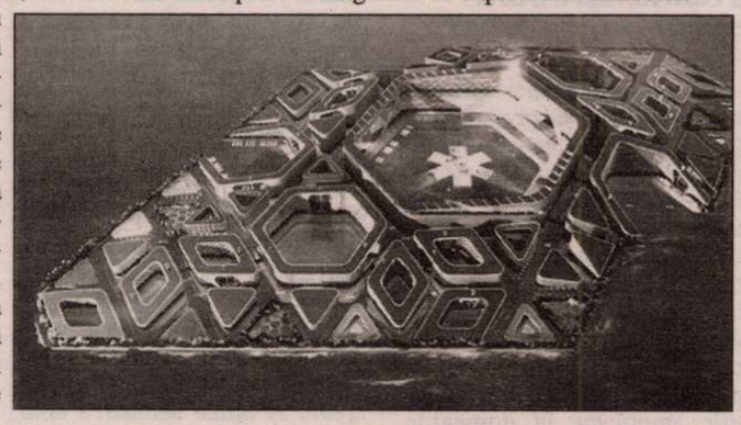

Fructe salvatoare

Roadele arborelui de pâine, originar din sudul Indiei, unde sunt cunoscute sub denumirea de „fructele săracului", sunt cele mai mari din lume, ajungând la o greutate de aproximativ 40 de kilograme! Sunt vândute pe pieţele asiatice, în Brazilia şi în insulele tropicale dar nu au mare căutare decât în rândul populaţiilor defavorizate, mai ales a celor afectate de subnutriţie din zonele deşertice (dacă au acces la ele) sau a celor din zonele bântuite aprig de musoni care compromit culturile de legume.

Cele mai mari fructe din lume au fost, paradoxal, până în urmă cu câţiva ani, ocolite de cercetătorii agronomi. Nu s-au interesat decât în rare cazuri de condiţiile optime de creştere, productivitate şi mai ales de compoziţia acestora. De conţinutul de vitamine şi oligoelemente, de aportul energetic.

Recent, în Bangalore (India) s-au reunit în cadrul unui simpozion peste 100 de cercetători din numeroase ţări care au analizat şi au făcut studii legate, în special, de mijloacele de creştere a productivităţii pentru a rezolva o parte din problemele malnutriţiei, cu atât mai mult cu cât se adaptează atât zonelor secetoase cât şi celor expuse ploilor abundente. Specialiştii prezenţi la simpozion au scos în evidenţă conţinutul bogat în diverse vitamine şi minerale ale fructului: A, D, E, fosfor, fier, potasiu, calciu... Este plăcut la gust dar are un mare inconvenient: mirosul dezagreabil.

Au fost expuse şi studii referitoare la diversitatea genetică a speciei, la biotehnologiile care ar trebui puse în practică pentru mărirea productivităţii, la comercializarea pe scară largă a fructelor conservate, la sursele de finanţare etc.

„Fructul săracului" ar putea avea realmente un viitor prosper în folosul populaţiilor defavorizate.

„Zbor" redus la tăcere

Zoologii şi entomologiştii de la Universitatea St. Andrews din Regatul Unit care au efectuat de-a lungul ultimilor ani diverse cercetări legate în special de comportamentul insec-

telor din câteva insule ale arhipelagului Hawaii, au observat, în urma unor lungi monitorizări, faptul că greierii negri de câmp, prin misterioase mecanisme biologice de adaptare, atât de răspândite în lumea animalelor (şi a vegetalelor) au reuşit să înşele vigilenţa unei specii de muşte parazite din ordinul dipterelor care îi ucideau în timp ce se reproduceau, reperându-i după zgomotul produs de frecarea aripilor. În ultimii patru-cinci ani au reuşit să devină silenţioşi în timpul reproducerii, în urma producerii unei mutaţii morfologice: aripile lor s-au transformat, mai exact spus, au dispărut striaţiile care produceau zgomotul sesizabil de muştele parazite.

De-acum, greierii au scăpat de aceşti ucigaşi în serie. Populaţiile de greieri, pe cale de dispariţie, s-au refăcut în scurt timp. Cât despre atacul dipterelor, acesta a devenit... legendă.

Autoasamblare ingenioasă

În câmpul de cercetare a inteligenţei artificiale, roboţii modulari capabili să-şi reconfigureze structura de ansamblu prezintă un interes marginal având în vedere faptul că sunt... inutili. Dar, atractivi.

Un tânăr cercetător — John Romanishin — din cadrul Laboratorului de informatică şi inteligenţă artificială al Institutului de tehnologie din Massachusetts, a creat mici roboţi cubici, asamblaţi, denumiţi M-Blocks, care

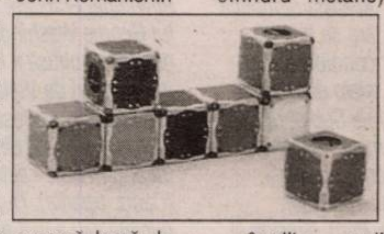

sunt capabili să execute o gamă largă de mişcări. Se pot desfăşura în fel şi chip, regrupa şi deplasa cu diverse viteze, pot face salturi etc. Pentru a funcţiona, cuburile sunt prevăzute şi cu magneţi.

Cum este posibil un astfel de comportament, atât de complex? Graţie unor dispozitive denumite „volante de inerţie", implantate în fiecare cub care efectuează până la 20.000 de rotaţii/minut, energia furnizată putând fi stocată. Un exemplu de „volant de inerţie" (sub forma unui disc sau cilindru metalic) îl reprezintă cel din interiorul vehiculelor-jucărie care pornesc „în trombă" după ce li se imprimă o mişcare în marşarier.

Şi totuşi, M-Blocks, în opinia cercetătorului american, ar putea avea — în viitor — aplicaţii: crearea de eşafodaje adaptabile la o mare diversitate de tipuri de mediu terestru sau, într-o variantă miniaturizată, efectuarea de operaţiuni medicale în interiorul corpului uman, cum ar fi, de pildă eliberarea, în ţinte precise, de medicamente.

Mai înalţi cu 10 milimetri

Măsurătorile efectuate prin GPS între 2003 şi 2013 de cercetători americani au relevat faptul că munţii Sierra Nevada din California au crescut cu 10-

11 milimetri. Pe fondul secetei şi al pompării de apă din pânzele freatice din Valea Centrală, litosfera s-a înălţat, împingând munţii pe verticală. În timp, acest proces poate determina apariţia unui risc seismic deloc neglijabil.

Uşor, rezistent, autoreparabil

Un nou tip de polimer — PHT — a fost realizat de specialişti din cadrul Centrului de cercetare al IBM din California. Este constituit din lanţuri moleculare care se formează şi interacţionează sub acţiunea căldurii. Are însă şi alte particularităţi: revine la forma iniţială dacă materialul se fisurează sau se rupe, prin simplul contact între marginile separate; densitatea şi, implicit, rezistenţa devin mai mari cu 50% (duritatea fiind comparabilă cu cea a unui metal) dacă în material sunt integrate nanotuburi de carbon; modul în care sunt îmbinate moleculele derivate din amoniac permite materialului să revină la starea iniţială dacă acesta este introdus într-o soluţie acidă, putând fi astfel reciclat. Aplicaţiile vizează domeniul arospaţial, al microelectronicii etc.

Adoptarea sa de fabricanţi este dificilă, având în vedere faptul că realizarea de noi tehnologii este costisitoare. Pe de altă parte, există o rezervă, o neîncredere în produsele aşa-zis „revoluţionare" şi în succesul comercializării lor.

Aer condiţionat natural

O echipă de cercetători de la Universitatea din Melbourne (Australia) a studiat comportamentul urşilor koala, mamifere marsupiale arboricole, şi a reuşit să înţeleagă modul în care aceste animale ce consumă apă extrem de rar şi nu transpiră decât prin

limbă, îşi reglează temperatura corporală pe timpul canicule. Îşi lipesc corpul de trunchiurile copacilor acacia şi eucalipt, temperatura lor fiind mereu cu până la 7°C mai scăzută decât cea a aerului ambiant. În condiţiile în care corpul lor se răceşte uşor, se diminuează riscurile deshidratării. Este posibil ca şi unele maimuţe să adopte această strategie.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Războiul pentru independența Cubei

Al treilea conflict militar prin care cubanezii urmăreau eliberarea de sub ocupația spaniolă s-a desfășurat între 1895 și 1898 – cu precizarea că în ultimele trei luni ale luptelor s-a declanșat și Războiul Americano-Spaniol. Conflictele s-au finalizat cu Tratatul de la Paris (10 decembrie 1898), prin care Spania recunoștea independența Cubei și pierdea teritoriile deținute până atunci: Guam, Puerto Rico și Philippine. O situație specială are Golful Guantanamo, capturat de americani de la spanioli în 1898 și devenit bază navală a SUA.

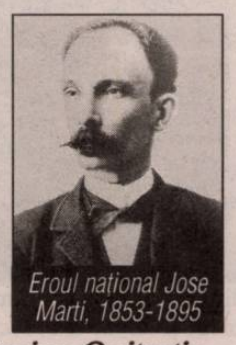
Eroul național Jose Marti, 1853-1895

A treia tentativă

Primul mare conflict militar dintre rebelii cubanezi și spanioli s-a desfășurat între 1868 și 1878 și a rămas în istorie drept Războiul de Zece ani sau „Marele Război", declanșat atunci când proprietarul de mori de trestie de zahăr Manuel Cespedes și adepții săi au declarat independența față de Coroana Spaniolă. Dar forțele iberice superioare numeric au învins, sub comanda generalului Arsenio Campos. Al doilea conflict a fost „Războiul cel Scurt" (1879-1880), pierdut de rebelii conduși de revoluționarul Calixto Garcia.

Revoluționari cubanezi, 1898

În pofida ocupației spaniole, în bogata insulă se producea un fenomen care dăuna profitului pe care conta Coroana Spaniei. Era vorba despre infiltrarea cu tot mai mare succes economic a capitalului american. După Războiul de Zece Ani (care a afectat veniturile spaniole), s-a produs fenomenul formării unei clase de mijloc din ce în ce mai puternice, sprijine de investițiile americane în domeniile cheie cubaneze: producerea zahărului, a industriei tabacului și minerit. Se estimează că investițiile americane au atins, în 1895, nivelul de 50 de milioane dolari SUA. În aceste condiții economico-sociale, s-au format sindicate puternice în industriile principale.

Revoluționarul Jose Marti, erou național (1853-1895), a organizat forțele patriotice din regiunea Florida și din interiorul țării, formând Partidul Revoluționar Cubanez (care avea în vedere și independența Puerto Rico). Principala țintă a revoluționarilor lui Marti era independența Cubei, fără a lăsa țara să cadă sub ocupația americană...

Luptele au început în februarie 1895 și s-au desfășurat în numeroase locuri din țară. Cea mai mare intensitate a fost înregistrată în regiunea Oriente. Dar forțele rebele erau inferioare numeric și liderii au fost arestați foarte curând. Americanii nu au dorit să intervină de la început, dar „incidentul vasului USS Maine" din 1898 (explozie și distrugerea navei) a determinat intrarea SUA în război alături de cubanezi, împotriva Spaniei. Forțele spaniolilor erau deja slăbite, așa că Spania a cerut pace la 17 iulie 1898. A urmat semnarea unui tratat umilitor, prin care Cuba devenea independentă.

Urmări inevitabile

Mulți politicieni americani susțineau că fără aportul SUA, Cuba nu ar fi obținut independența. Faptele arată că în 1902 Cuba obține independența totală față de SUA, devenind Republica Cuba. Dar prin noua constituție a țării, americanii continuau să dețină controlul asupra finanțelor și relațiilor externe cubaneze.

Insula a cunoscut o perioadă de înflorire economică constantă. Revoluționarii conduși de Fidel Castro l-au obligat pe președintele Batista să plece în exil, în 1959.

Fotodocument

Un cuplu prezidențial

John F. Kennedy și Jacqueline Bouvier s-au căsătorit la 12 septembrie 1953, în New Port, Rhode Island (în rit romano-catolic, singurul președinte al SUA cu această confesiune). Luna de miere și-au petrecut-o în California (San Ysidro Ranch). John devenise senator democrat în 1952, dar în acea perioadă a suferit mai multe intervenții chirurgicale la coloana vertebrală. În convalescență a scris cartea „Profiluri curajoase" (despre senatori care-și pun cariera în slujba unui țel), pentru care a primit Premiul Pulitzer (pentru biografii) în 1957. Cuplul va fi despărțit tragic prin asasinarea lui John F. Kennedy la 22 noiembrie 1963.

Ultimul rege al Afganistanului

Mohammed Zahir Shah a domnit în Afganistan între 1933 și 1973, când a fost îndepărtat în urma unei lovituri de stat. El a făcut parte din Casa Barakzai. Născut la Kabul (Afganistan) în 1914, Zahir a fost de origine etnică „Pashtun" și a fost fiul lui Mohammed Nadir Shah, membru de vază al familiei regale Barakzai. Nadir a fost comandant șef al armatei sub fostul rege Amanullah Khan.

Regele Mohammed Zahir Shah

În octombrie 1929, Nadir a devenit rege al Afganistanului după execuția lui Hanibullah Ghazi (acest rege care se opunea vehement modernizării țării), care a domnit doar de la 17 ianuarie la 16 octombrie 1929. Îndepărtarea lui s-a făcut prin violență, într-o mișcare militară condusă de Nadir, viitorul rege și care l-a executat prin împușcare...

Acestea sunt circumstanțele politice ale Afganistanului – o țară cu multe tulburări sociale – în momentul accederii la tron a lui Zahir Shah. Tatăl său nu a domnit decât patru ani, căci în noiembrie 1933 a fost asasinat prin împușcare în timpul unei ceremonii desfășurate la o școală din Kabul. Ucigașul a fost Abdul Khaliq Hazara, aparținător al etniei Shi Hazara. El a fost torturat și ucis, în prezența familiei... Aceste teribile frământări nu l-au împiedicat pe Zahir Shah să domnească patruzeci de ani și să devină unul dintre cei mai iubiți conducători ai Afganistanului, care a purtat și titlul de „Părinte al Națiunii" (unicul purtător al acestui foarte onorant titlu).

Conform cu dorința și pregătirea tatălui său, Zahir Shah a fost educat în Franța, la Institutul Pasteur și la Universitatea din Montpellier. În țara natală a făcut și Școala de Infanterie și apoi a devenit consilier special, obținând și posturi în guvern. El vorbea fluent dialectul pashto, persana și franceza... La 8 noiembrie 1933 a fost proclamat rege, la vârsta de 19 ani. Istoria Afganistanului consemnează că în primii treizeci de ani de domnie, Zahir Shan a predat practic puterea de a lua decizii unchilor săi Hashim Khan și Mahmud Khan. În acea perioadă, relațiile internaționale ale Afganistanului s-au extins și țara a intrat în Liga Națiunilor, fiind recunoscută și de SUA. Unele țări occidentale (Germania și Italia) au acordat sprijin economic țării, la fel cum a procedat și Japonia.

În anul 1934, Zahir Shah a acordat ajutor luptătorilor uiguri și kirkizi pentru înființarea Republicii Orientale a Turkestanului (în vestul Chinei). Dar forțele chinezești conduse de generalul Ma Zachang i-au învins pe rebeli și acea republică s-a desființat.

După cel de-al Doilea Război Mondial, regele Zahir Shah a admis că țara trebuie modernizată și în acest scop și-a asigurat consiliere din Occident. De asemenea, în pofida tulburărilor politice și a fracțiunilor care criticau politica sa internă, regele a promovat reforme importante precum alegerile libere, vot universal, drepturile femeilor. Treptat, în Afganistan se instaura liniștea și pacea, dar fără o evoluție economică spectaculoasă. Cu toate acestea, lovitura de stat s-a produs pe când era plecat la tratament medical de urgență în Italia. Vărul său, Daoud Khan (fost prim ministru zece ani, apoi demis), a dat lovitura și s-a proclamat președintele Republicii Afganistan, în 1973 – dar el însuși avea să fie asasinat cinci ani mai târziu. Zahir Shah a trăit în exil în Italia și în 2002, când nu mai era regimul talibanilor, el s-a întors în țară pentru „Înțelegerea națională", fără a pretinde să fie rege, ci doar lider. Atunci a fost numit „Părinte al Națiunii". Din ce în ce mai bolnav, Zahir Shah a murit la 23 iulie 2007.

Iskander Mirza poartă discuții cu Regele Zahir Shah în Afganistan

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

24 iulie 1783

S-a născut Simon Bolivar

Erou al luptei pentru independența față de Coroana Spaniolă, Simon Jose Antonio Bolivar s-a născut la 24 iulie 1783 la Caracas. Pe când avea trei ani, tatăl său a murit, apoi și-a pierdut și mama pe la nouă ani. A fost dat în custodie pe la mai multe persoane, cea mai influentă fiind Don Simon Rodriguez, filosof și mentor al lui Bolivar. De la această persoană deosebită, Bolivar a căpătat un simț accentuat al libertății.

Ca adolescent, s-a pregătit pentru o carieră militară, dar împrejurările politice nefavorabile l-au silit să plece din Venezuela. A ajuns în Europa și chiar a fost martor la încoronarea lui Napoleon Bonaparte, la Notre Dame (1804). Întors în țară în 1807, Simon Bolivar se alătură grupărilor de revoluționari care luptau pentru eliberarea de sub Coroana Spaniolă. Remarcându-se în mișcarea „Admirabila Campanie", Bolivar a fost poreclit „Eliberatorul". Dar turbulențele politice l-au silit din nou să plece din Venezuela spre Jamaica. Apreciat pentru înverșunarea cu care lupta pentru independența mai multor țări din America latină, Simon Bolivar ocupă cea mai mare funcție din cariera sa politică, și anume aceea de președinte al „Gran Columbia" (1819-1830). Această republică era de fapt un conglomerat de state din nordul Americii de Sud și din sudul Americii Centrale (în prezent Venezuela, Columbia, Ecuador, Panama, Peru, Guyana și nord-vestul Braziliei), având o formă de guvernământ federală.

Trebuie subliniat și faptul că în lunga sa carieră de politician-luptător pentru independență, Simon Bolivar a mai fost președinte al Boliviei (12 august — 29 decembrie 1825) și președinte al Perului (1824-1827)... Din cauza unor boli din copilărie, Simon Bolivar nu a putut avea urmași. A fost un admirator al Revoluției Franceze și al lui George Washington. În gândirea politică a fost influențat și de Voltaire și Montesquieu. A fost inițiat în masonerie încă din 1803, intrând în Loja Lautaro (Cadiz, Spania). După numele său a fost numită „Bolivia" și „Republica Bolivariană Venezuela". Printre multe altele, o statuie a lui Simon Bolivar se află și la Paris. Urmași ai rudelor sale trăiesc și astăzi în Caracas.

Descoperiri aproape de noi

Confruntarea OZN - SETI

În 2005 a avut loc o faimoasă dezbatere, transmisă printr-o reţea de radio acoperind Statele Unite şi, prin internet, întreaga lume, între astronomul Seth Shostak, unul dintre principalele personalităţi de la Institutul SETI, dedicat căutării civilizaţiilor extraterestre prin radiotelescoape, şi ufologul Stanton Friedman, care este convins că unele OZN-uri sunt nave ale nepământenilor, care ar putea veni la noi — cel puţin de la stelele apropiate — chiar cu tehnologiile de care noi înşine dispunem la ora actuală.

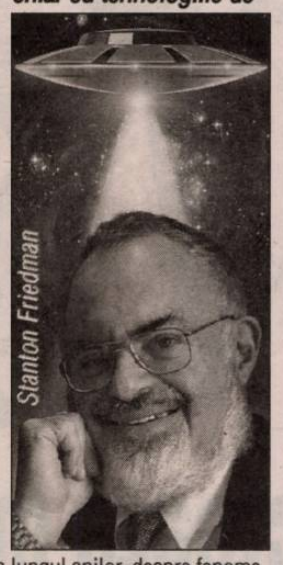
Stanton Friedman

Seth Shostak deţine o licenţă în fizică de la Universitatea Princeton şi un doctorat în astronomie de la Caltech, în timp ce Stanton Friedman, numit de unii „naşul ufologiei actuale", are un masterat în fizică la Universitatea din Chicago, în 1956, lucrând apoi timp de 14 ani ca fizician nuclear.

Friedman a enunţat, pentru început, patru teze: (1) unele OZN-uri sunt nave spaţiale; (2) un mic număr de persoane, la nivel guvernamental ştiu asta, după prăbuşirea de la Roswell, unde s-au recuperat inclusiv cadavre, dar secretul e păstrat în mod strict; (3) orice argument adus împotriva acestor două afirmaţii poate fi respins la o examinare mai atentă; (4) aceasta este cea mai importantă ştire a mileniului, anume că suntem vizitaţi de extratereştrii iar guvernele muşamalizează informaţiile încă din 1947.

Friedman a continuat spunând că eşecul SETI se datorează faptului că se bazează pe o serie de ipoteze lipsite de fundament, anume că o altă civilizaţie extraterestră nu are cum să ajungă pe Pământ, că radioul este mijlocul final de comunicare, că dacă ar fi totuşi aici ar trebui să îi vedem, că nu există nici un aspect de securitate naţională în vizitele extraterestre ş.a.m.d. Fenomenul OZN dispune de o mulţimea de date pe care partizanii SETI nu sunt dispuşi să le examineze, în timp ce SETI, chiar şi după atâţia ani de căutări, nu are dovezi că cineva trimite semnale din spaţiu. Friedman a adăugat că există, nu departe de noi, stele asemănătoare Soarelui, dar cu un miliard de ani mai bătrâne, în preajma cărora ar putea exista civilizaţii tot atât de vechi. Ideea că acestea ar fi la acelaşi nivel tehnologic cu noi este, pur şi simplu, „o prostie".

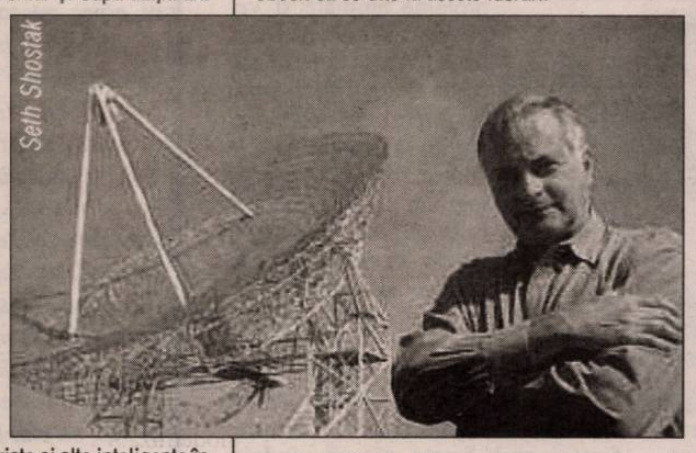
Seth Shostak

Shostak a admis că este de aceeaşi părere cu Friedman că trebuie să existe şi alte inteligenţe în Univers, dar nu putea fi de acord că ele „ar fi acum aici", considerând că dovezile pentru „această idee" sunt prea slabe şi nu au putut fi verificate. În schimb, dacă SETI va găsi dovezi ale vieţii extraterestre, acestea vor fi neîndoielnice şi verificabile.

Un eşec anunţat

George Noory, care modera disputa, a intervenit spunând că unii ar putea considera că suntem singuri în Univers. Friedman a spus că aceştia sunt tipul de „extremişti" care zic: „te rog nu mă bate la cap cu dovezile tale; părerea mea este deja bine stabilită". La capătul celălalt al spectrului sunt cei ce cred că „extratereştrii vin aici pentru a-i salva".

Noory l-a întrebat pe Shostak „de ce nu poate el să admită că suntem vizitaţi de aceleaşi fiinţe pe care, tot el, încearcă să-i asculte prin radiotelescop? Seth a spus că poate Pământul a fost vizitat odinioară, dar e greu de dovedit; cât despre vizitele actuale, dovezile ar trebui să fie mult mai convingătoare. Dacă ar exista astfel de dovezi, „ar trebui să fie de necontestat" şi să le vedem în muzeele de ştiinţă.

După ce Stan a replicat spunând că el consideră dovezile OZN de necontestat, a căzut de acord cu Shostak că dovezile lipsesc atât pe partea SETI cât şi din muzee, dând însă vina pe teama de ridicol care împiedică oamenii de ştiinţă să se implice în examinarea datelor de care ufologia dispune. Shostak nu a fost de acord, spunând că acesta este cel mai interesant lucru care ar putea fi descoperit.

Stan a reiterat că a vorbit de-a lungul anilor, despre fenomenul OZN, cu un număr de oameni de ştiinţă, care l-au rugat să nu le divulge numele şi să păstreze confidenţialitatea asupra observaţiilor şi opiniilor lor. În plus, există chiar câteva „cercetări ştiinţifice de mare anvergură" privind ufologia, cum ar fi Proiectul *Blue Book*, sau Raportul special 14 realizat de *Battelle Memorial Institute*. În niciuna dintre cărţile personalităţilor cheie ale curentului SETI, inclusiv Shostak, Frank Drake sau Carl Sagan, nu există indicii că vreunul dintre ei s-ar fi obosit să se uite la aceste lucrări.

De pildă, în ultima carte a sa, Seth Shostak se întreabă „de ce nu au aterizat, şi de ce nu sunt ele văzute pe radar?". Or, într-o cercetare a lui Ted Phillip, privind ultimii 35 de ani, sunt menţionate peste 5000 de urme de aterizare, din 75 de ţări, subliniind faptul că acestea „nu sunt agroglife". Stan a citat şi nenumărate observaţii radar-vizuale, cu mai mulţi martori, ca şi lucrările în acelaşi sens ale Dr. James McDonald, fost profesor şi fizician principal la Institutul de Fizică a atmosferei de la Universitatea din Arizona. Aceste „tipuri de dovezi" sunt „de o mare importanţă şi calitate". De pildă, observaţiile indică obiecte fabricate, etalând manevre imposibil de realizat pe Pământ, deci faptul că obiectele au fost realizate în altă parte! În cărţile partizanilor SETI sunt omise atât referirile la acest tip de probe, ca şi la discuţiile pe marginea lor în ufologie, ca şi cum toate acestea nu ar exista.

Stan şi-a ironizat apoi adversarul, spunând: „dacă vom mai afirma că «nu există nicio dovadă», atunci va trebui să adăugăm: «cu excepţia celor la care nu ne-am uitat»".

Cu o altă ocazie, Friedman a precizat că problema nu este că specialiştii SETI nu spun nimic despre OZN-uri, ci faptul că ei susţin în permanenţă că nu există nicio dovadă, sau nicio dovadă convingătoare, sau că nu există dovezi fizice. Friedman a citat cinci studii ştiinţifice de mare anvergură privind fenomenul OZN. Atunci când ţinea prelegeri, el întreba la început „Câţi de aici au citit aceste lucrări?". În cazurile fericite, 2% au citit una dintre cele cinci. Dr. Seth Shostak a participat, cu câţiva ani înainte, la una dintre aceste prelegeri, dar apoi nici în cărţile sale, nici cu ocazia dezbaterii radiodifuzate, nu a dovedit că ar fi avut curiozitatea să consulte vreuna dintre aceste cinci lucrări. Era clar că „a uitat" de existenţa lor. Dar ignora şi sutele de comunicări prezentate de cercetători profesionişti, la simpozioane dedicate fenomenului OZN. Într-un articol, Shostak comenta: „Se spune că scepticismul celor din comunitatea SETI s-ar datora incapacităţii lor de a fi deschişi la ideea existenţei OZN-urilor. E fals; scepticismul lor este bazat pe lipsa unor dovezi bune". Este însă ciudat — spune Friedman — că nici Shostak, nici ceilalţi „cultişti SETI" nu citează niciodată acele dovezi despre care ei spun că nu sunt bune.

În cartea sa, de un enorm succes, „Cosmos", Carl Sagan spune, respingând mărturiile OZN, „afirmaţiile extraordinare necesită dovezi extraordinare". Aşa o fi? Sagan a scris, de pildă: „Trebuie să existe alte civilizatii mult mai vechi şi mai avansate decât a noastră". Niciunul dintre „cultiştii SETI" nu a furnizat nicio dovadă cu privire la orice astfel de civilizaţie. În mod cert, la nivel mondial, rapoartele OZN oferă dovezi privind civilizaţii mai avansate; dar comunitatea SETI ignoră aceste dovezi. Sagan, referindu-se la „eşecul izbitor al dovezilor OZN", scrie: „Există observaţii de încredere care nu sunt interesante şi aparitii interesante, care nu sunt de încredere, dar nu există aparitii interesante şi, în acelaşi timp, de încredere". Acest lucru — spune Friedman — este, fără echivoc, fals.

O căutare limitată

În Raportul special nr.14 al proiectului Blue Book, analiza de distribuţie a calităţii arată că cel mai mare grad de încredere aparţine cazurilor inexplicabile. Dintre cazurile considerate „excelente" 35% nu au putut fi identificate, în timp ce dintre cazurile mai puţin de încredere doar 18% au fost neidentificate. Sagan pare să ignore cazurile radar-vizuale, fotografiile, cazurile cu urme fizice, care pot fi examinate de câte ori se doreşte. În plus, SETI nu reprezintă căutarea unor civilizaţii extraterestre, fiind doar o căutare, foarte limitată, a unor semnale radio. Emiţătorul acestuia ar putea proveni şi de la o civilizaţie care a murit de mult.

Astronomul Dr. Jill Tarter comenta, în februarie 2006, că „SETI este singurul program de cercetare care caută viaţa dincolo de Sistemul Solar. Prin acest program vom înţelege de unde venim şi cum vom supravieţui ca specie... această căutare ar putea produce, în câteva decenii, ştiri senzaţionale pe primele pagini ale ziarelor". Friedman comentează ironic — ce importanţi se simt „cultiştii SETI" pentru supravieţuirea speciei umane — întrebându-se dacă cineva chiar crede cu adevărat că detectarea şi interpretarea unui semnal venit de la o civilizaţie aflată la o mare distanţă ne-ar putea ajuta să supravieţuim aici. Identificând o civilizaţie aflată la 1000 de ani lumină... descendenţii liderilor SETI vor cere ajutor şi vor obţine un răspuns după 2000 de ani...

Ecuaţia lui Frank Drake estima pe ce fracţiune din totalul planetelor se dezvoltă viaţa, pe câte din acestea apare inteligenţa, ce fractiune va putea trimite semnale radio şi, poate cel mai important, durata de viaţă a unei civilizaţii ş.a.m.d. Este o extrapolare cam hazardată — spune Friedman — Galaxia ar putea exista de 13 de miliarde de ani, în timp ce Soarele are doar aproximativ 4,5 miliarde de ani. Dar stelele Zeta 1 si Zeta 2 Reticuli, care se găsesc la doar 39 de ani lumină depărtare, deci astronomic vorbind, foarte aproape de noi, sunt cu un miliard de ani mai în vârstă decât Soarele. Spre deosebire de noi, ele au, fiecare, un vecin apropiat, de tipul soarelui nostru, întrucât distanţa dintre cele două stele e de numai o optime dintr-un an lumină. O civilizaţie de acolo putea coloniza un număr de planete din apropiere şi apoi, de pe aceste planete, să fi fost colonizaţi alţii şi alţii? O astfel de civilizaţie în expansiune ar putea supravieţui milioane de ani, în timp ce Shostak ia în considerare doar 10000 ani ca durata de viaţă a unei civilizaţii...

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

VIITORUL, un teritoriu interzis cunoaşterii noastre

Despre uluitorul Wolf Messing, cel mai mare hipnotizator şi telepat din secolul trecut (astăzi i s-ar spune mentalist), am relatat câteva aspecte în numărul precedent, insistând mai mult pe momentul halucinant în care a pătruns nestingherit în inima Imperiului Roşu — Palatul Kremlin — până în biroul crudului dictator Stalin, pe care l-a lăsat pur şi simplu perplex.

Însuşirile sale extraordinare se manifestau însă puternic, mai degrabă spontan, încă din copilărie, uneori ajutându-l pe Wolf să iasă din situaţii dificile. Totuşi, deşi acesta avea capacitatea, de exemplu, să le inducă celor din jur lucruri total diferite de realitate, nici nu se pune problema că ar fi putut profita de atributele sale supraumane. Însă, aşa cum sugeram, poate că marile nedreptăţi, ameninţări, pericole şi violenţe explicite trăite tocmai din cauza valorii sale inestimabile nu au fost altceva decât încercări obligatorii pe care trebuia să le înfrunte şi să le depăşească, atât pentru el, cât şi pentru semenii săi.

Prezicerea morţii lui Hitler

Odată ajuns la Berlin, după ce abandonase prin propria voinţă planul părinţilor săi de a-l face rabin, a devenit un fel de copil al străzii, lipsit de orice sprijin, astfel că într-o zi a căzut pe stradă. A fost considerat mort şi dus la morgă, dar un student a descoperit că încă trăieşte, iar un şir de alte întâmplări bizare au făcut ca un anume profesor Abel, neurolog, să îşi dea seama de potenţialul uluitor ascuns în trupul firav al copilului. Au urmat câţiva ani de experimente şi exerciţii, în urma cărora băiatul reuşea, de pildă, să se introducă în stare de catalepsie şi îşi putea suprima complet orice durere. De asemenea, treptat, şi-a educat capacitatea de a controla oamenii la nivel mental şi a învăţat să desluşească din „corul de voci" care-i răsunau în subconştient exact acea voce pe care trebuia să o capteze şi să o individualizeze.

La numai 16 ani, Wolf s-a angajat la circul de stat din Berlin, unde avea propriul său număr de iluzionism. În prima parte a reprezentaţiei, Wolf uluia spectatorii mergând desculţ pe săbii şi înfigându-şi ace în trup, fără să-i curgă sânge absolut deloc, iar în a doua parte, realiza incredibile demonstraţii de hipnoză şi telepatie: citea gândurile spectatorilor, şterpelea din buzunarele lor diverse obiecte, fără să părăsească scena, sau transmitea mental diverse comenzi subiecţilor. Au urmat ani în care Wolf a călătorit în întreaga lume, oferind reprezentaţii senzaţionale. Însă inevitabilul avea să se producă. În 1937, în Varşovia, Messing a îndrăznit să rostească o predicţie care avea să îi schimbe viaţa: în faţa a mii de oameni, a prezis data exactă a morţii lui Hitler, pe atunci cancelar al Germaniei. A doua zi, toate marile cotidiene poloneze titrau cu litere mari pe prima pagină: „Un proroc evreu prevesteşte data de 30 aprilie 1945 ca fiind ziua morţii lui Hitler!"

Estul — ultimul drum

Când trupele germane au invadat Polonia, împotriva lui Wolf s-a declanşat o adevărată vânătoare. Şi, după ce s-a ascuns luni în şir în beciul casei unui negustor din Varşovia, el a fost descoperit, arestat şi bătut cu cruzime, până şi-a pierdut cunoştinţa. Revenindu-şi în simţiri în celula întunecoasă, şi-a adunat forţele şi, prin puterea minţii, a transmis gardienilor aflaţi dincolo de zidurile carcerei, ca toţi să se adune înăuntru. După câteva minute, în fugă, a venit chiar ofiţerul de serviciu, iar lui Messing nu i-a mai rămas decât să treacă liniştit pe lângă ei, să zăvorască uşa de fier şi să părăsească clădirea...

Teribilele evenimente din epocă l-au obligat apoi să se „reorienteze" către zona sovietică, unde a rămas până la capătul vieţii, arătând că — totuşi! — era şi el om. Un om înzestrat de Divinitate cu calităţi extraordinare ori poate un om ca noi toţi, căruia **i s-a permis** să releve acele însuşiri incredibile. În ultimii ani, Messing s-a închis tot mai mult în el. Decesul soţiei sale, Aida, alături de care trăise zeci de ani, l-a dărâmat complet.

Îl chinuia cumplit ideea că el, care ajutase mii de oameni, deşi prevăzuse cu exactitate ziua şi ora morţii iubitei sale soţii, cu toate abilităţile sale fenomenale, nu fusese capabil să o salveze. „Omul nu ar trebui să îşi afle niciodată viitorul. O asemenea cunoaştere i-ar putea fi fatală.", spusese cândva celebrul telepat. El a murit în ziua de 8 noiembrie 1974, la Moscova. Cu două zile mai devreme, bolnav fiind şi urmând să fie operat, înainte de a pleca la spital, s-a oprit în dreptul portretului său de pe birou şi a spus: „Ei, gata, Wolf, povestea s-a sfârşit! De acum nu te mai intorci!"

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de ştiut

Atenţie la înţepături!

Zilele frumoase de vară, când petrecem mai mult timp în aer liber ca de obicei, ne pot rezerva şi surprize neplăcute, legate de diverse înţepături de insecte. Să vedem ce remedii simple, naturale, ne stau la îndemână.

Înţepăturile provocate de ţânţari, cine oare nu ştie?, se manifestă prin mâncărimi intense. Cele datorate albinelor şi viespilor sunt dureroase şi uneori chiar periculoase pentru că pot provoca reacţii alergice. Muştele şi ţânţarii pot fi purtători de bacterii şi virusuri deloc prietenoase pentru organism. Dacă v-au înţepat, dezinfectaţi locul cu apă şi săpun, iar pentru a calma iritaţia se aplică un unguent antihistaminic, ulei esenţial de cimbru sau mixtură mentolată. Dacă nu avem niciunul din aceste produse, se freacă locul înţepăturii cu frunze proaspete de pătrunjel sau cu o bucată de ceapă.

Înţepătura de albină sau viespe este dureroasă şi poate provoca reacţii alergice severe persoanelor sensibile la veninul lor. Din acest motiv scoaterea acului trebuie făcută cu repeziciune pentru ca să ajungă sub piele cât mai puţin venin. Acul se va scoate cu o pensetă, cu grijă să nu se rupă. Pasul următor presupune dezinfectarea locului, cu apă şi săpun, alcool, apă oxigenată sau o soluţie de oţet. Pentru calmarea durerii se freacă locul înţepăturii cu ceapă, legumă ce conţine amoniu, element care neutralizează veninul. Un alt remediu: se prepară o pastă din bicarbonat de sodiu şi apă călduţă şi se aplică pe locul respectiv, pentru 15 minute. Bicarbonatul calmează durerea şi reduce edemul.

O atenţie specială se impune dacă aveţi dureri intense sau dacă inflamaţia este mare. Este bine să consultaţi medicul, şi chiar de urgenţă, dacă înţepătura este localizată la nivelul feţei, dacă zona se umflă mult şi dacă intervin şi alte simptome, cum ar fi paloarea feţei şi respiraţia cu dificultate.

Muşcătura de căpuşă este cu adevărat periculoasă şi poate provoca probleme serioase. Pentru a le evita şi pentru a se extrage insecta din piele, cel mai bine este să vă adresaţi de urgenţă medicului.

Dr. VALERIU MANTA

Feminitate fascinantă

Pentru această vară, creatorii au imprimat modei o amprentă retro. Succesul deplin pe care l-au cunoscut în anii '50 rochiile delicate trebuie reinventat acum.

Lejeritatea unei rochii din muselină de mătase, cu imprimeuri florale delicate, purtând emblema Nina Ricci, conferă celei care o poartă feminitate, deopotrivă fascinantă şi dezarmantă.

Adeptele ţinutelor sport nu au de ce să fie dezamăgite pentru că... ce e al lor e pus deo parte: jeanşi din denim cu „petice" cu motive feminine, bluze din poplin, fără mâneci, dar şi bermude, ca o alternativă rezonabilă şi mai elegantă la şortul anilor trecuţi.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Creierul ne dictează meniul

Nutriţionistul francez Alain Delabos, preocupat de ideea unei eficienţe corespunzătoare a dietelor de slăbit, a ajuns la concluzia că este foarte important de stabilit ştiinţific nu numai ce trebuie să cuprindă meniurile ci şi când, la ce oră necesită organismul anumite alimente.

Medicul francez a conturat principiile concrete ale unei diete de slăbit care se bazează pe crononutriţie. Principiul de bază presupune, aşadar, consumul unui anumit tip de alimente în funcţie de activitatea dominantă a organismului în diferite momente ale zilei.

Astfel, dimineaţa organismul are ca prioritate „fabricarea" pereţilor celulari, activitate pe care o desfăşoară până spre prânz. După-amiaza are nevoie de un „carburant" rapid pentru a corecta lipsa de energie.

Dr. Alain Delabos îşi bazează teoria pe repartizarea alimentelor pe parcursul unei zile în funcţie de nevoile organismului la ora respectivă. Nutriţionistul francez ne avertizează că respectarea unor reguli simple poate conduce la slăbit fără restricţii alimentare. Iată care sunt, pe scurt recomandările sale.

Fie că doreşte să corecteze o supraponderabilitate, fie doar să ofere organismului elementele nutritive necesare, orice om ar trebui să consume dimineaţa grăsimi, la prânz o hrană consistentă (cu proteine animale), după-amiaza să asigure „carburantul" necesar organismului, constând în zaharuri, iar seara, la cină, să mănânce ceva uşor.

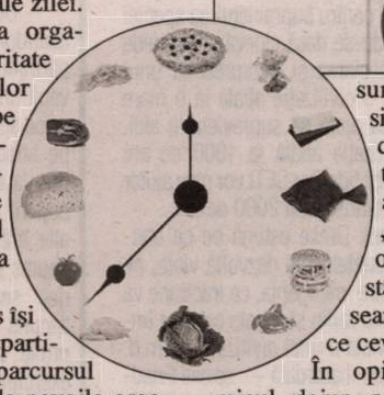

În opinia nutriţioniştilor, micul dejun poate conţine lipide, proteine şi zaharuri lente. Adică va conţine lactate (unt, brânză), pâine (de preferat integrală), cereale, jambon, şuncă sau muşchi, deci proteine animale, un ou (fără a depăşi 3-4 pe săptămână), un ceai sau o cafea. Dimineaţa nu sunt recomandate fructe.

La cinci ore de la micul dejun (în jurul orei 13), se va servi prânzul, cu proteine animale şi vegetale, zaharuri lente şi fibre. Adică peşte sau carne de pui, de mânzat şi, rareori de porc, pregătită la grătar sau la cuptor, cu garnituri de legume şi cu salată. Prânzul poate fi completat cu un pahar cu vin, un fruct şi o cafea.

Gustarea de după-amiază se va baza pe glucide energetice şi grăsimi vegetale. Altfel spus, puteţi savura ciocolată, de preferat neagră, fructe, câteva migdale, nuci sau alte fructe uscate şi sucuri naturale de fructe.

Cina, bogată în proteine uşoare, va consta în peşte gras (somon, morun, macrou) sau carne slabă, la grătar, cu garnitură de legume şi cu salate.

Dacă veţi mânca respectând aceste principii, nutriţionistul francez Alain Delabos este convins că veţi dobândi silueta pe care o doriţi.

Dosarele frumuseţii

Elixir pentru piele

Frumoasele planetei folosesc de secole uleiul de argan pentru îngrijirea pielii şi a părului. Uleiul de argan are proprietăţi hidratante şi asigură pielii beneficii antiîmbătrânire. Laptele hidratant cu ulei de argan este ideal pentru pielea uscată, deshidratată, expusă excesiv la soare. Poate fi utilizat atât pentru corp, cât şi pe faţă.

La fel de util se arată a fi uleiul de argan şi în refacerea structurii firului de păr, pe care îl hidratează şi îl catifelează în profunzime. Mai ales acum, când părul este supus „agresiunii" razelor ultraviolete merită să mizaţi pe efectele benefice ale uleiului de argan. Mai mult, cercetări interesante au demonstrat efectul benefic al uleiului de argan în îngrijirea unghiilor, în vindecarea diverselor micoze şi chiar în corectarea unghiilor „încarnate", atât de supărătoare.

Specialiştii spun că uleiu de masaj cu argan poate fi folosit pentru orice tip de piele. În aceeaşi măsură protejează împotriva deshidratării pielii, şi, implicit, împotriva îmbătrânirii ei, activându-i bariera naturală.

Gastronomice

Salată de legume cu mentă

3 cartofi, 4 ouă, 2 roşii, 2 castraveţi, ulei de măsline, o lămâie, frunze de mentă proaspete, sare.

Cartofii şi ouăle se fierb separat, se lasă să se răcească şi se taie cubuleţe, se amestecă bine, apoi se pune ulei de măsline, sare, zeama de lămâie şi frunzele de mentă tăiate mărunt. La sfârşit se adaugă castraveţii şi roşiile tăiate felii fine. Se amestecă uşor şi se păstrează la rece până o servim.

Friptură de viţel

500 g muşchi de viţel, 1 litru lapte, 2 fire cimbru, 5 căţei usturoi, o lingură whisky, 1 fir ţelină verde, sare, piper boabe.

Se încinge cuptorul. Muşchiul se bate, se rulează şi se pune într-o cratiţă. Se adaugă cimbrul, usturoiul pisat, ţelina tăiată mărunt, whisky, sare, piper boabe şi se acoperă cu lapte. Se pune capac şi se lasă în cuptor o oră şi jumătate. Când este gata, se taie friptura felii şi se aşază pe un platou. Se filtrează sosul şi se pune peste friptură.

Cartofi franţuzeşti

1 kg cartofi, 50 g unt, 100 g caşcaval, 3 căţei usturoi, 250 ml lapte, 100 g smântână, 2 ouă, sare, piper, nucşoară.

Se spală bine cartofii şi se usucă într-un şervet. Se curăţă cartofii şi se taie felii subţiri (care nu se mai spală). Se amestecă laptele cu smântâna şi se încălzeşte (nu se fierbe!). Într-un castron se amestecă feliile de cartofi cu caşcavalul ras, laptele şi smântâna calde, ouăle bătute, sare, piper şi puţină nucşoară rasă. Se freacă bine un vas de Jena cu usturoi, apoi cu unt. Se toarnă compoziţia în vas, se pun bucăţi de unt, apoi cu caşcaval ras. Se dă la cuptorul încins şi se coace la foc potrivit 40-50 minute.

Budincă de zmeură

200 g pesmet alb, 10 ouă, 750 g zmeură, 250 g zahăr, 100 g unt, 1 plic praf de copt, 1 plic zahăr vanilat.

Gălbenuşurile se amestecă bine cu 75 g unt, zahăr, zahăr vanilat şi praf de copt. Se adaugă albuşurile bătute spumă, se încorporează pesmetul, iar la sfârşit zmeura. Se toarnă compoziţia într-o formă de tort unsă cu unt şi se coace la un foc potrivit. Se lasă să se răcească şi se serveşte cu frişcă.

Pagina realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Călătorie dincolo de lume

Purgatoriul, Paradisul şi Infernul constituie o triadă a viziunii teologilor, a unor scriitori sau pictori. Poetul Dante Alighieri (1265-1321) a lăsat umanităţii cea mai importantă lucrare în care este reprezentată această triadă şi una din capodoperele literaturii universale.

Poemul alegoric *Divina Comedie* a fost scris la începutul secolului al XIV-lea, dar a devenit celebru de-abia în secolul al XIX-lea, când a fost pus în valoare de romanticii europeni, de savanţi, oameni de litere, tradus în multe limbi şi răspândit în lume. Subiectul a mai fost tratat din Antichitate de scriitori greci, latini şi orientali. Exegeţii Evului Mediu şi cei din secolul al XIX-lea au considerat că Dante s-ar fi inspirat din lucrările scriitorilor arabo-musulmani, lucru dovedit, care nu umbreşte însă originalitatea viziunii lui Dante, şi că a forţat nota în descrierea supliciilor din Infern.

Purgatoriul, tablou realizat de Domenico di Michelino în secolul al XV-lea

Punctul de plecare l-a constituit o poveste dureroasă din copilărie când s-a îndrăgostit (la nouă ani) de o fată, Beatrice (s-a stins la vârsta de 25 de ani), pe care a evocat-o într-un sonet ce a aprins scânteia unei „revelaţii" transpuse în Divina Comedie. În poemul de o complexitate covârşitoare, scris în maniera retoricii medievale, se regăsesc o seamă de teme legate de dragoste şi afecte negative (resentimente, ură), de credinţă, speranţe, morală, dezumanizare, cultură, teologie... De la începutul secolului al III-lea, Italia (şi în special Florenţa) este afectată de conflicte. În contextul în care Dante se opune influenţei Papei Bonifaciu al III-lea, este exilat (1302).

Între 1307 şi 1321 desăvârşeşte opera (poemul-fluviu) Divina Comedie, pe care Boccacio, de pildă, a considerat-o „sublimă, de o valoare eternă" iar Dante, „un geniu italian al poeziei şi imaginaţiei".

În linii mari, călătoria imaginară prin Infern, Purgatoriu şi Paradis se derulează astfel: după ce se pierd într-o pădure obscură, Dante (personajul principal, care întruchipează umanitatea decăzută), însoţit de poetul Vergiliu (simbol al binelui şi al raţiunii) descind în Infern. Întâlnirea şi călătoria celor doi a făcut subiectul unor cunoscute pânze romantice cum ar fi tabloul „Dante şi Vergiliu în Infern" semnat de Eugène Delacroix. Pe măsură ce parcurge diverse etape, eroul principal se purifică.

În următoarea etapă a călătoriei urcă un munte cu şapte cornişe ce semnifică Purgatoriul. În vârf apare Beatrice (simbolul angelic al Graţiei Divine, al Teologiei şi Credinţei). Împreună cu iubita sa traversează nouă ceruri care se rotesc în jurul Pământului ajungând în final în Empireu, sediul divinităţii cu care se contopeşte. În cel de-al doilea cer, Dante întâlneşte o serie de personaje istorice şi culturale: Cezar, Euclid, Avicenna, Aristotel etc. Pe acest eşafodaj epic sunt dezvoltate temele menţionate.

DORIN MĂRAN

Drumeţii şi popasuri

Moldova Nouă
oraşul de la graniţa cu Serbia

Dacă vă propuneţi să ajungeţi pe meleagurile judeţului Caraş-Severin, un popas la *Moldova Nouă* va fi benefic. Oraşul este aşezat în Defileul Dunării, la poalele de sud-est ale Munţilor Locva, pe stânga văii Dunării, chiar la graniţa cu Serbia. După cum chiar denumirea ne sugerează, din punct de vedere istoric, existenţa localităţii este nouă, doar de pe la 1777. Mult mai pierdută în timp este Moldova Veche, sat aparţinător din punct de vedere administrativ de Moldova Nouă. Arealul localităţii este inclus în Parcul Natural Porţile de Fier, care cuprinde întreaga vale a Dunării din defileu, lacul de acumulare de la Porţile de Fier, dar şi toate rezervaţiile şi monumentele naturii din zonă. În apropiere de *Moldova Nouă* se află Rezervaţia Valea Mare şi Rezervaţia Ostrovul Moldova Veche.

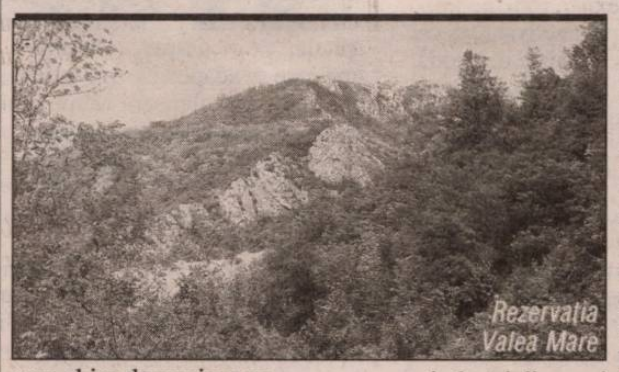

Rezervaţia Valea Mare

Ajungând în *Rezervaţia Valea Mare* ce se întinde de-a lungul văii cu acelaşi nume şi pe câteva culmi învecinate, veţi afla că este locul unde cresc multe plante rare, cum ar fi *tulichina*, constituind, în acelaşi timp şi o zonă cu importanţă geologică deosebită. Despre *Rezervaţia Ostrovul Moldova Veche,* se poate spune că este destul de complexă şi este situată pe ostrovul cu acelaşi nume. Această arie beneficiază de o protecţie specială.

Oraşul *Moldova Nouă* este considerat de către istorici una dintre cele mai importante localităţi miniere din timpul romanilor. Pe aceste locuri lucrările de minerit au reînceput pe la 1728 când austriecii deţineau Banatul şi începuseră un plan de industrializare şi exploatare a resurselor mineraliere în zona de munte. Dacă nu doriţi să faceţi drumeţii prin rezervaţiile despre care am amintit, puteţi vizita muzeul din oraş sau păşi, cu evlavie, în biserica catolică ridicată pe la 1780. O localitate cochetă unde Dunărea îşi vălureşte apele iar rocile din Munţii Locvei se frământă în adâncuri. *Moldova Nouă* e primitoare şi vă aşteaptă să-i descoperiţi farmecul.

IOANA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Biserica ortodoxă din Lipova

Străbătut de râul Mureş, oraşul Lipova este înălţat în zona de contact dintre Munţii Zarandului şi Dealurile care îi poartă numele.

Una dintre mândriile localnicilor este Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului", capodoperă a artei feudale româneşti.

Locaşul a fost ridicat în trei etape, pe cheltuiala cnejilor români de pe valea Mureşului, cheltuieli la care ar fi contribuit, conform tradiţiei, chiar Basarab I, domnitorul Ţării Româneşti.

În secolul al XIV-lea, în jurul anului 1338, a fost ridicat pronaosul şi jumătate din actuala navă în stil bizantin. Biserica avea o cupolă pe naos şi abside laterale de formă dreptunghiulară pentru cântăreţi.

Comunitatea românească din Lipova era deosebit de puternică, aşa că a putut investi sume considerabile în realizarea monumentului, fiind ajutată şi de sârbii şi macedonenii stabiliţi în zonă.

Nu se ştie dacă în timpul stăpânirii turceşti (1552-1595 şi 1613-1718) biserica nu a fost transformată în moschee dar se poate să fi scăpat, pentru că, la vremea respectivă, era situată în afara cetăţii.

După Pacea de la Passarowitz din 1718, Lipova şi întregul Banat au intrat sub stăpânire austriacă iar locaşul a devenit biserică parohială.

Locuitorii oraşului au realizat o primă restaurae serioasă în 1732, iar în 1735-1738 au chemat o echipă de zugravi din Oltenia care au acoperit pereţii cu fresce atât în interior cât şi în exterior. Meşterii proveneau din vestita şcoală de la Hurezi, întemeiată de Constantin Brâncoveanu şi, conform inscripţiei din nord, echipa era formată din pictorii: Nedelcu, Şerban şi Radu Popovici. Frescele exterioare au fost acoperite mai târziu cu tencuială fiind parţial descoperite cu ocazia restaurărilor din 1928. Există în nava veche şi fresce mai vechi, datate de Nicolae Iorga în jurul anilor 1500.

În 1797 biserica a fost mult prelungită şi a căpătat o nouă formă conform stilului baroc, stilul oficial al Imperiului Habsburgic. Cupola a fost înlocuită cu o boltă joasă şi pe faţada vestică i s-a adăugat un turn terminat cu un coif rococo.

Tot acum, un nou iconostas, realizat de pictorul româno-macedonean Ştefan Tenetchi, a despărţit altarul de naos. De un efect deosebit este tronul arhieresc, frumos sculptat, adus din Moldova.

Forma actuală a locaşului se datorează însă restaurărilor din 1928-1930 când s-au adăugat galeriile din interior, edificiul a fost reînălţat şi în locul vechii cupole s-a aplicat o boltă semicirculară.

IRINA STOICA

Zbuciumul tăcut al lui Goya

Maja dezbrăcată

Autoportret

Admirabilul romantic spaniol Francisco Jose de Goya y Lucientes (1746-1828) a reprezentat pentru artele vizuale acea forţă a destinului care se luptă victorioasă cu soarta nefericită. A fost, înaintea lui Beethoven, „marele surd" care a lăsat posterităţii cele mai „zgomotoase" şi mai impresionante mesaje ale zbuciumului sufletesc. Numai trăirile intense ale unor uriaşe talente pot da naştere unor simfonii precum cele compuse de geniul din Bonn şi unor cicluri de lucrări terifiante, aproape insuportabil de macabre, precum gravurile lui Goya.

Născut în provincia Aragon, la Fuentetodos (nordul Spaniei), Goya a lucrat şi s-a instruit în adolescenţă şi tinereţe cu mai mulţi maeştri din zona natală, însă tentativele sale de a se înscrie la Academia de Arte din Madrid au dat greş. Dar reuşeşte să ajungă în Italia, la douăzeci şi trei de ani, şi să câştige preţuirea unui juriu artistic din Parma, de la care primeşte o bursă de studii. Admiră şi copiază mari opere ale clasicilor, apoi se întoarce în ţară cu titlul de „maestru" dobândit la douăzeci şi şase de ani. Renumele şi stilul său plin de prospeţime îl fac admirat şi de înaltul cler din Saragoza şi Madrid, care-i oferă comenzi foarte onorante. Treptat, numele său devine foarte apreciat şi la Curtea regală, astfel încât, prin intermediul principelui Osuna şi al fratelui regelelui (Don Luis), intră în anturajul suveranului. Curând, este numit „pictor al Curţii regale" şi are acest mandat prelungit şi-n timpul domniei lui Carol al IV-lea al Spaniei.

Din ce cauză voi muri? („Capricii")

În culmea gloriei şi a prosperităţii, Francisco de Goya este lovit de o maladie curioasă (încă neidentificată), în urma căreia rămâne surd pentru toată viaţa. Era anul 1792 şi, deprimat, maestrul se retrage în Andaluzia pentru a se reface. Dar surzenia l-a exasperat în continuare şi pictorul s-a resemnat, dar a devenit alt om. Concepţia sa despre menirea artei a suferit o transformare radicală. Goya vede în jurul său numai personaje respingătoare, numai bune pentru ironiile sale acide prezentate cu discreţie şi în lucrările dedicate familiei regale. Goya devine cinic şi dur şi cu politicienii în care cândva a crezut. Intervenţiile armate ale lui Napoleon în Spania au fost privite iniţial cu speranţă, căci proveneau de la un lider care a sprijinit Revoluţia Franceză. Dar masacrele din Madrid l-au decepţionat cumplit şi dă viaţă celui de-al doilea ciclu de gravuri memorabile, intitulat „Ororile războiului" (1810-1815, primul ciclu de gravuri fiind „Capriciile", 1797-1799).

Bătrâne mâncând supă

Situaţia politică a maestrului devine precară, întrucât trebuia să supravieţuiască în prezenţa unui rege străin, Joseph Bonaparte. Din 1814, Spania este din nou condusă de regele spaniol Ferdinand al VII-lea, pentru care a fost nevoit să-şi arate devoţiunea. Dar comenzile din sfere înalte s-au diminuat continuu... O lovitură a fost şi moartea soţiei, Josepha, fapt care l-a determinat să se izoleze definitiv de lume, într-o casă denumită „Vila Surdului", lângă Madrid. Însă în sufletul său purta şi o altă povară care a generat lucrările macabre din ultimii ani de viaţă. Dragostea pentru ducesa de Alba, o văduvă pe care a cunoscut-o în Andaluzia, nu dispăruse, însă femeia doar se jucase cu sentimentele sale oneste... Probabil că Goya a imortalizat-o în celebrele picturi „Maja dezbrăcată" şi „Maja îmbrăcată", confiscate de inchiziţie.

O glumă... utilă

Inventatorii japonezi nu încetează să ne uimească, mai ales că receptivitatea asiaticilor este asociată cu un umor de cele mai multe ori rafinat. În imagine se observă o „batistă de hârtie" cu o formă de înfăşurare bine cunoscută, care se odihneşte pe creştetul capului precum un coc de pe vremea bunicii. Entuziasmul stârnit de noua „batistă" a fost limitat, căci ea nu poate fi folosită iarna, decât cu unele sacrificii...

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Amorul, bibelou de porţelan...

Numai o cincime dintre femeile intervievate de o revistă englezească de profil se gândeşte la sex atunci când ajung la domiciliu – în timpul iernii. Mai rău, doar 9 la sută sunt satisfăcute „pe deplin" de relaţiile intime cu partenerul, iar femeile de peste treizeci de ani fac dragoste cel mult o dată pe săptămână, dacă nu lucrează în weekend!

În faţa acestei situaţii „alarmante" (spun cercetătorii), partea a doua a anchetei s-a referit la îmbunătăţirea climatului conjugal pentru a spori numărul de relaţii intime. De astă dată, doamnele cu pricina au avut preferinţe dintre cele mai diverse, care nu pot fi apreciate procentual, cu numai ca sumă de „idei profitabile". Astfel, o bună parte din numărul respondentelor s-a referit la atractivitatea lenjeriei intime, pe care o consideră decisivă pentru apetitul bărbatului. Multe s-au exprimat cu privire la ambianţa dormitorului: acesta ar trebui să aibă culori deschise (poate bej sau galben-pai) şi să se audă muzică lentă (blues sau soul). Pe noptiere nu ar trebui să existe romane poliţiste (care sunt mai captivante decât sexul, uneori), ci reviste de modă. dacă pe pereţi există reproduceri, acestea ar trebui să fie nuduri albnegru şi nu color (?) Cele color l-ar putea face pe bărbat să se gândească la altcineva – aşa se spune.

Poate că o să zâmbiţi, dar unele doamne s-au gândit şi la zgomotul papucilor de casă, care trebuie să aibă un „sunet lipicios" şi să nu tropăie (chiar dacă au tocul care le face mai zvelte). Masa de seară nu trebuie să conţină carne roşie, iar peştele şi legumele sunt foarte potrivite dacă sunt uşor picante. Unele doamne mai afirmă că o ciocolată pe noptieră (sau undeva la vedere) e foarte indicată, iar televizorul ar trebui să lipsească din dormitor. Un vin roz sau roşu ar trebui să stropească ultima masă a zilei. Băuturile tari pot cauza un dezinteres faţă de amor dacă nu sunt bine dozate. În toate cazurile, în apartament trebuie să fie permanent o curăţenie exemplară, pentru a nu exista motiv de observaţii, chiar şi ironice. Celularele trebuie închise, pentru a nu distrage atenţia... Succes!

• „Festivalul spaimei" la New York

Marea farsă din 1874 a ziarului „New York Herald" a îngrozit populaţia din New York timp de patru-cinci zile. Se anunţa că din marea grădină zoologică din Central Park au evadat „bestiile ucigaşe" şi au împânzit metropola în căutarea hranei. Ziariştii vorbeau despre un „festival sângeros al spaimei" şi „martorii oculari" relatau despre lei şi leoaice pătrunzând în şcoli şi

spitale, ca şi despre o familie de urşi care se adăpostise într-o biserică! Tigrii măcelăriseră câinii şi pisicile, iar hipopotamii se refugiaseră în canalele de scurgere! Gorile spumegânde atacau doamnele, iar panterele acaparaseră magaziile unor restaurante de lux...

Atât de şocante erau informaţia şi detaliile ei, încât nici un cititor nu a terminat de lecturat textul. În subsol, aceasta avea un avertisment asupra farsei, dar care era scris cu litere foarte mici. Cazul se aseamănă cu panica creată de Orson Welles (foto) în 1938, când a anunţat la radio invazia marţiană asupra Pământului. Era o adaptare după „Războiul lumilor" al lui H.G. Wells şi foarte puţini ascultători au auzit preambulul emisiunii respective, în care se preciza că este o povestire SF. şi nimeni nu a făcut legătura cu faptul că în acea zi de octombrie era Halloween-ul.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Crime „imperfecte"

Idealul macabru de a fi autorul unei crime perfecte este asociat cu metoda perfectă de a şterge toate urmele. Lipsa de inspiraţie a celor mai mulţi criminali îi determină să apeleze la tot felul de trucuri care să depăşească inteligenţa anchetatorului, dar... Unul dintre aceşti malefici visători a fost criminalul în serie englez John George Haigh (1909-1949). Metoda sa de „volatilizare" a urmelor a fost dizolvarea în acid sulfuric a victimelor. Numai că a face pe chimistul nu-i suficient.

Născut într-o familie care practica o religie foarte severă, Haigh a simţit frustrările unei copilării izolate şi ale unei discipline pe care nu a înţeles-o. Devenit matur, libertatea l-a condus imediat la gânduri păcătoase. Primele sale infracţiuni au fost fraudele financiare şi escrocheriile, pentru care a făcut de mai multe ori închisoare şi din cauza cărora soţia l-a abandonat şi apoi a dat copilul spre adopţie. Distrus psihic, Haigh devenea din ce în ce mai păcătos, adică exact opusul omului exemplar pe care voiseră părinţii săi să-l aibă. Din discuţiile cu ceilalţi puşcăriaşi i-a venit ideea crimei perfecte: dispariţia fizică a unei persoane şi acapararea bunurilor acesteia. Educaţia rudimentară îl făcea să creadă că un om poate dispărea în neant fără să lase nici măcar „urme sociale" ale existenţei sale. Nu ştia nici că neîndurătorul cod penal poate condamna şi în absenţa cadavrului, pe baza altor probe.

Cariera de criminal în serie şi-a început-o în 1943, când a ucis prin împuşcare doi soţi, proprietari ai unui parc de distracţii unde lucra ca mecanic. În propriul său atelier amenajase o cadă care să reziste unei soluţii nu prea tari de acid sulfuric. Experienţele le făcuse pe şobolani. Haigh a pretins că cei doi plecaseră în străinătate şi-i lăsaseră afacerea, pe care voia s-o vândă. Dar a reuşit doar să încaseze câteva cecuri şi a dispărut. Ulterior, a pus ochii pe un industriaş, pe care l-a ucis în atelierul său unde voia să-i arate o „invenţie". A reuşit să fraudeze câteva acte bancare, iar corpul victimei a fost de negăsit. Satisfăcut după cele trei crime „perfecte", Haigh a căzut în patima jocurilor de noroc, neglijând căutările poliţiei. Dar, în 1949, seria crimelor a luat sfârşit. O bătrânică de 68 de ani a dispărut şi ea în baia cu acid, dar lăsase acasă adresa atelierului lui Haigh (foto), unde îşi repara maşina. Fiul victimei a găsit acea notiţă şi aşa s-a ajuns la Haigh, care a fost spânzurat în acelaşi an.

Ştiaţi că...

◆ ...nou-născutul are un simţ olfactiv foarte dezvoltat? Primul miros pe care îl recunoaşte este cel al mamei.

◆ ...orezul este plantat pe suprafeţe inundate? Plantele absorb toată apa înainte de recoltă.

◆ ...broscuţele de copac din America de Sud sunt foarte viu colorate? Culorile vii avertizează prădătorii ca aceste animale nu trebuie mâncate, carnea lor fiind otrăvitoare.

◆ ...norii conţin gheaţă chiar şi vara? Gheaţa este topită când cade spre pământ cu excepţia cazurilor de grindină.

◆ ...Finlanda este ţara cu cea mai mică densitate a populaţiei? Sunt circa 16 locuitori pe kmp.

◆ ...nisipul este format din particule mici de minerale? Cel mai comun dintre acestea este siliciul.

◆ ...corpul uman este pus în mişcare de muşchi? Se estimează că aceştia sunt în jur de 650.

◆ ...sunetul se propagă în apă mult mai repede decât am putea crede? Viteza lui în apă este de patru ori mai mare decât în aer.

Ştiaţi că...

Copiii din Hamelin

Oraşul Hamelin din Germania (sau Hameln cum îi spun locuitorii ţării) este aşezat pe râul Weser şi începuturile sale pot fi fixate în anii 800. Peste câteva secole, în jurul anului 1200, asemenea altor aşezări din ţară, a avut de înfruntat o mulţime de vitregii ale istoriei. A fost ocupat în timpul Războiului de 30 de Ani, a suferit o cumplită epidemie de ciumă, a suportat consecinţele primirii refugiaţilor hughenoţi din Franţa, a fost ocupat de englezi şi francezi în timpul Războaielor napoleoniene.

Oraşul a intrat însă în conştiinţa noastră printr-o poveste publicată de Fraţii Grimm, în 1816, în volumul „Legende germane". Faptele prezentate aici au fost însemnate în manuscrisul de la Lounebourg (1430-1450) dar povestite şi repovestite au intrat în legendă.

Se spune astfel că, în 1284, oraşul era invadat de şobolani, că nici otrava nici alte mijloace nu puteau să alunge mulţimea rozătoarelor. Locuitorii erau în culmea disperării, când în oraş a apărut un cântăreţ din flaut, îmbrăcat în haine pestriţe. Se numea Bundtig şi avea puteri magice. El a promis că scapă oraşul de năpastă, în schimbul unei sume de bani. Autorităţile au acceptat imediat târgul şi cântăreţul a suflat în flaut şi la sunetul acestuia toţi şobolanii au ieşit din ascunzători şi l-au urmat pe omul care i-a condus în râul în care au sărit şi s-au înecat. Primarul a refuzat însă să-l plătească pe salvatorul lor şi acesta s-a răzbunat cumplit. Într-o duminică în care oamenii erau în biserică, magicianul a început să cânte iarăşi din flaut şi 130 de copii au ieşit din casele lor şi l-au urmat într-o peşteră din apropiere, de unde au plecat mai departe dispărând fără urmă. Legenda apare şi în poemele lui Goethe încă din 1802 şi în scrierile lui Robert Browning în 1842.

Oraşul păstrează încă vie în mintea locuitorilor tragedia dispariţiei copiilor. Plimbarea printre casele vechi pare o pătrundere în basm. Locuinţele din bârne patinate de vreme, cu tencuiala albă a umpluturilor, datează din secolul al XIII-lea. Catedrala şi primăria, bombardate în timpul ultimului război mondial, au fost refăcute prin eforturile celor de aici. Există grădini publice, expoziţii şi biblioteci.

Cea mai importantă clădire rămâne însă casa cântăreţului unde, pe o grindă a fost scrisă în versuri întreaga poveste. Fântâna şi statuia magicianului din faţa primăriei constituie puncte de reînviere şi fixare a legendei în mintea oamenilor. Pe strada pe care cântăreţul a ieşit din oraş, însoţit de copii, este interzisă muzica de orice fel ar fi ea. Pe scena din faţa Casei Căsătoriilor, din mai până în septembrie, duminica la ora 12 este prezentată legenda, urmată de o defilare iar miercurea la ora 10,30 este prezentată comedia „Şobolanii". La ieşirea din oraş, pe asfalt, sunt desenate rozătoarele fugind.

Privitor la dispariţia copiilor, Fraţii Grimm adaugă că, după ce au călătorit zile întregi, aceştia au ajuns în Transilvania unde au întemeiat şapte cetăţi şi sunt strămoşii saşilor de aici. Acelaşi lucru este declarat de cei doi culegători de folclor într-un articol din 1819. Ei îl citează chiar pe preotul Friedrich Müler de la Biserica Neagră din Braşov care, în cartea sa „Poveşti din Transilvania", spune că saşii de aici sunt urmaşii copiilor din Hamelin, care au călătorit mult timp pe sub pământ şi au apărut în mijlocul Transilvaniei prin peştera Mereşti de unde s-au împrăştiat în şapte oraşe şi multe sate. Alţii susţin însă că respectivii copii ar fi ajuns prima oară la Sebeş sau Orăştie.

Oficialii oraşului Hamelin susţin însă că povestea este pur şi simplu o metaforă. În trecut, locuitorii urbei erau numiţi „copiii oraşului". Aceştia au emigrat spre est, în căutarea unor pământuri noi şi legenda părăsirii locurilor natale este legată de cea a invaziilor de rozătoare, specifice Evului Mediu, când se apela la un „prinzător de şoareci".

Dintre oraşele transilvănene, Braşovul este considerat totuşi primul în care saşii au găsit adăpost, aceştia fiind urmaşii copiilor din Hamelin.

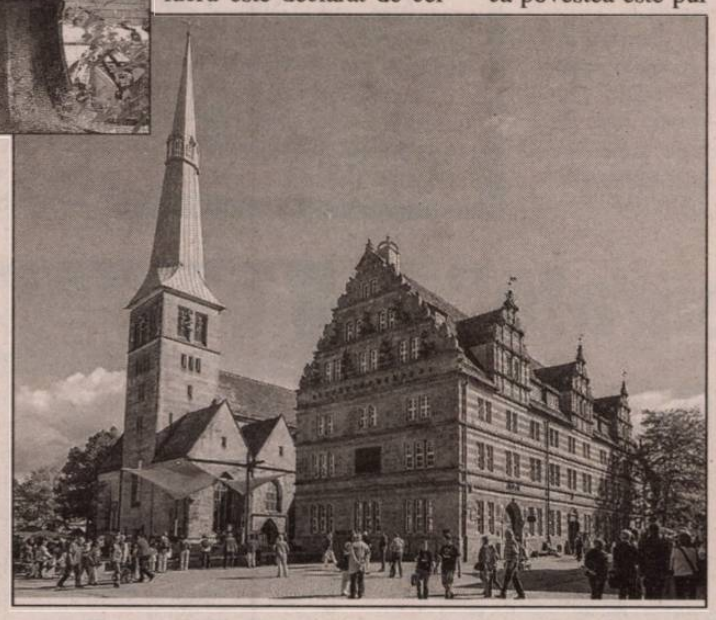

Cetate Medievală

Aflată în centrul municipiului Târgu Mureş, Cetatea medievală ocupă o suprafaţă de 4,3 hectare şi este formată dintr-o incintă fortificată, cu şapte bastioane unite prin ziduri. În interior se găsesc Biserica Reformată Calvină, Clădirea Manutanţei şi alte construcţii de interes public..

Cetatea actuală a fost ridicată pe locul unei fortificaţii din secolul al XV-lea (1492) care aparţinuse voievodului Transilvaniei, István Báthory şi fusese distrusă în 1601 în urma invaziei generalului Basta.

Actuala cetate s-a construit între 1602-1652. Este de formă pentagonală şi cinci din cele şapte bastioane au fost construite din piatră de râu şi cărămidă de breslele din zonă. Bastioanele au trei şi patru nivele şi comunică între ele prin scări de lemn.

Anual în cetate se organizează spectacole în cinstea sărbătorilor locale.

Pagină realizată de IRINA STOICA

Simboluri ale umanităţii

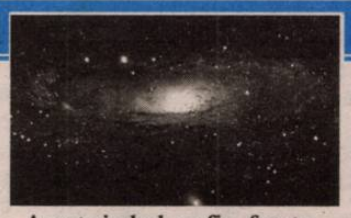

Spirala

Acest simbol grafic, foarte răspândit este înrudit cu cercul, respectiv cu sistemul de cercuri concentrice. Simbolistica sa este însă diferită, reprezentând un sistem dinamic putând fi interpretat fie ca o strângere, fie ca o eliberare.

Spirala Cosmosului, invizibilă cu ochiul liber, pentru cei care au evocat-o, în vremurile vechi fără niciun fel de aparatură, poate să fi fost inspirată de vârtejurile de ape care coboară în adânc. Nu întâmplător se vorbeşte despre spirala vieţii, suflul vital părând să se scurgă din noi spre necunoscut.

Apare pe monumentele funerare preistorice, simbolurile ei sugerând prin înfăşurare, moartea şi prin desfăşurare, reînvierea. Este schiţată şi în motivele ornamentale ale civilizaţiilor care folosesc roata olarului, sugerând transformarea, elementul care prinde viaţă dirijat de om.

Spirala este prezentă uneori şi în cutele veşmintelor care îl înfăţişează pe Hristos iar spirala dublă reprezentând evoluţia şi involuţia combină cele două elemente într-o singură unitate.

Coborâre în infern

În mijlocul deşertului Karakum din Turkmenistan se află un crater cu un diametru de 70 de metri, care atrage anual mii de turişti şi din care ţâşnesc de decenii flăcări. (În 1971, după ce instalaţiile de exploatare a gazului au fost înghiţite de pământul care s-a surpat, geologi sovietici au dat foc gazelor emanate pentru a proteja populaţia de gazele nocive şi de pericolul unei explozii.)

Un explorator canadian – George Kurunis – a îndrăznit, după ce s-a pregătit timp de un an, să coboare în crater pentru a preleva eşantioane de microorganisme, a căror existenţă a fost semnalată, şi pe care specialiştii le vor studia pentru a afla cum e posibil să supravieţuiască în aceste condiţii extreme. Îmbrăcat într-un costum de protecţie cu un sistem sofisticat de izolare faţă de căldura extremă, a coborât pe un cablu până la o adâncime de 20 de metri prelevând câteva eşantioane. Apoi a urcat la suprafaţă viu şi nevătămat. Este primul explorator din lume care a realizat o asemenea performanţă. *(D.M.)*

Şofer fără permis. Şi fără mâini...

Pe toate şoselele lumii rulează indivizi bezmetici, iresponsabili, care pun în pericol nenumărate vieţi, pur şi simplu pentru că nu respectă „amănuntul" esenţial de a fi posesorii permisului de conducere auto. Iar în unele cazuri, s-a văzut frecvent aceasta, ulciorul merge de foarte-foarte multe ori la apă. În această postură nu tocmai de invidiat s-a aflat şi un chinez, care însumase în timp, conform estimărilor ulterioare ale poliţiştilor, nu mai puţin de 160.000 de kilometri parcurşi la volan astfel. Mai mult decât reprobabil, însă alta a fost partea absolut insolită a cazului: şoferul nostru nu avea mâini!

Nefericitul protagonist al întâmplării suferise în copilărie un accident grav prin electrocutare, în urma căruia îi fuseseră amputate ambele membre superioare. Cu toate acestea – aici, iată, avem de-a face cu un element nu doar de senzaţie, ci mai ales

remarcabil prin dovada de voinţă şi tenacitate, de forţă mentală incredibilă – omul a învăţat treptat să trăiască aproape normal fără mâini, ca şi cum aceasta ar fi fost de fapt natura lui.

De menţionat că autoturismul pe care îl conducea era unul automat, adică special construit pentru persoane cu amintitul handicap fizic. De altfel, ceea ce le-a atras atenţia poliţiştilor a fost modul de a şofa al bărbatului: cu un picior pe ambreiaj şi cu celălalt pe volan. Pasibil de o pedeapsă cu amendă de 2.000 de yuani (340 de dolari) şi 15 zile închisoare, el le-a înmuiat inimile poliţiştilor prin condiţia sa, astfel că a scăpat doar cu 500 de yuani amendă.

Când te gândeşti însă că pe şoselele noastre rulează atâţia „bizoni" lipsiţi, nu de mâini, ci de creier, pe care nu-i deranjează nimeni!... *(A.N.P.)*

Descoperire

Câţiva copii care se jucau într-o pădure din Belfort, la Delle (Franţa), au făcut o descoperire neaşteptată. În timp ce părinţii lor pregăteau un grătar, ei s-au gândit „să probeze" un aparat de detectat metale, cumpărat dintr-un magazin de jucării. Spre marea lor surpriză au descoperit mai multe gloanţe de 9 mm. Au alergat imediat la părinţi, care s-au speriat foarte tare, mai ales că aparatul îşi continua avertismentul.

Jandarmii, chemaţi de urgenţă, au solicitat la rândul lor ajutorul unei echipe de genişti. Aceştia au scos la lumină două containere pline cu gloanţe datând din timpul Celui de al Doilea Război Mondial. Nu s-a găsit însă niciun obuz şi nicio armă dar cartuşele cântăreau în jur de 100 de kilograme, după cum au apreciat geniştii.

Descoperirea este cu atât mai uluitoare, cu cât în zona respectivă nu au avut loc lupte în timpul războiului. *(I.S.)*

Dragoste „cumpărată" cu bilete la cinema

În urmă cu şapte ani Wang, un student chinez, a început o relaţie amoroasă cu Shun, o adolescentă care părea ruptă din cer. După un an de convieţuire, băutura, anturajul, jocurile de noroc, aventurile galante care-i răpeau nopţile l-au îndepărtat de iubita sa care ajunsese în prag de exasperare. Într-o zi, după reproşuri reciproce, (fata i-a spus, printre altele, că este atât de sărac încât nu poate să cumpere nici măcar două bilete la cinematograf), altercaţii şi un acces de violenţă al bărbatului, aceasta l-a părăsit.

Cu timpul, Wang a reuşit să se desprindă de viaţa promiscuă şi să se dedice studiilor. Acum este un bărbat

respectabil, care a reuşit în afaceri.

De-a lungul timpului s-a gândit deseori la Shun, prima sa iubire, dar a ezitat s-o mai caute. Până într-o zi în care dorul de ea a prins aripi. A reuşit s-o găsească pe reţeaua de socializare Twitter. Când s-au întâlnit, Wang, patetic dar sincer, i-a scris că a iubit-o foarte mult, că a făcut mari greşeli, că acum este un bărbat echilibrat şi că îşi doreşte enorm să reînnoade legătura. Pentru a o convinge, a încercat un truc şoc, anunţându-şi intenţia de a cumpăra bilete la cinematografe din Beijing în valoare de 250.000 yuani (30.000 de euro), de care vor beneficia toţi cei care au citit mesajele sale (peste 100 mii de internauţi) şi le-au comentat favorabil.

Pentru a deveni credibil a făcut comanda pe internet. Printre mesajele adresate exiubitei figura şi invitaţia de... a merge împreună să vizioneze filmul *Transformers*. După o aşteptare febrilă, a primit răspunsul pe care îl aştepta plin de emoţie: De acord. *(D.M.)*

Chelia ca operă de artă!

De obicei, bărbaţii resimt la modul cel puţin incomod faptul că podoaba capilară îi părăseşte, alţii rămân indiferenţi, luând totul ca pe un „dat", dar mai sunt şi unii indivizi gata să se folosească de (ne)fericitul fenomen. Spre satisfacţia lor, dar şi a altor semeni, probabil, ceva mai extravaganţi ori mai dotaţi, dacă nu cu plete, cel puţin cu simţul umorului. Este şi cazul americanului Philip Levine, care a început să îşi piardă părul de pe cap începând de la vârsta de 20 de ani.

Procesul se află, dacă ne putem exprima astfel, în plină desfăşurare, când tânărul protagonist s-a gândit să facă din ceea ce ar fi putut genera drama vieţii lui, o oportunitate de afirmare cu totul insolită. Mai întâi, nu a mai aşteptat finalul chelirii şi s-a hotărât să-şi radă craniul. Dar nu oricum.

Mai precis, să facă din propria tigvă văduvită de păr nici mai mult, nici mai puţin, decât un suport artistic! Ei bine, astfel a devenit Philip un specialist în design şi în ceea ce, în jargonul societăţii noastre „ultraprogresiste" şi globalizate, se cheamă body-painting (carevasăzică, pe românește, *pictură pe corp*).

Pentru fiecare aşa-zisă creaţie, el îşi dedică în jur de două ore din viaţă, tema preferată fiind valurile tsunami desenate pe tâmple. Băiatul zice că toată povestea, pe care o consideră o nouă artă (!?), ar fi un mod de exprimare a unei părţi a personalităţii lui. Perfect, însă e evident că „amintirile îl chinuiesc", vorba unui cântec de pe la noi. Căci el vorbeşte despre faptul că picturile sale acoperă strict porţiunea de craniu altfel destinată pilozităţii, pe care consideră că nu era cazul să şi-o camufleze cu tradiţionala şi banala perucă. *De gustibus...* (A.N.P.)

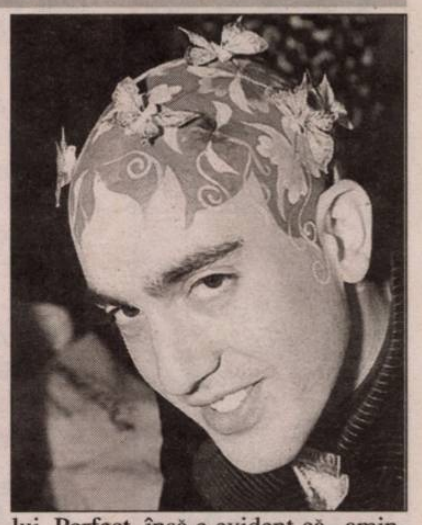

Mariaj „simbolic"

Moda hiperexcentrică a căsătoriilor dintre fiinţe umane şi animale (în special de companie) sau vegetale nu este de azi, de ieri. Un nou caz a făcut vâlvă în lume. S-a petrecut în oraşul mexican San Pedro Huamelula, al cărui primar, Joel V. Rosas, a celebrat recent căsătoria cu un... crocodil (femelă). Ce-i drept, un exemplar mic, inofensiv. Ce-o fi fost în capul său? O întrebare retorică, firește. Pentru a se „justifica", a declarat că reptila îi este foarte dragă şi că dacă ar fi trebuit să aleagă între o prinţesă şi micuţul crocodil, n-ar fi ezitat să opteze pentru acesta.

În timpul ceremoniei, reptila îmbrăcată în alb, purtată în braţele mirelui, a fost cât se poate de liniştită.

Participanţii la cununia civilă şi la nuntă nu au fost câtuşi de puţin contrariaţi (sau, probabil, dacă erau, nu au reacţionat). Unul dintre aceştia şi-a manifestat public respectul pentru crocodili, pe care îi consideră cea mai „frumoasă comoară lăsată de strămoşi". Ce-i drept, crocodilii sunt respectaţi în acest oraş mexican.

Din confesiunile evocate nu este nimic de înţeles. Doar faptul că firea umană frizează (deseori) absurdul.

În semn de respect (?) faţă de eveniment, consilierul municipal a decis să suporte toate costurile legate de mariaj. *(D.M.)*

Arborele-capcană din Pennsylvania

Cam toată lumea ştie că viaţa ne pune uneori în situaţii deopotrivă dramatice şi comice. Totuşi, de la a cunoaşte acest lucru, a privi asemenea întâmplări şi a te amuza pe seama protagoniştilor, până la a trăi pe propria piele aşa ceva distanţa poate fi ca de la cer la Pământ. O poate mărturisi din proprie experienţă tânăra Tara Dennis, o americancă de 21 de ani din Erie, oraş situat în nord-vestul Pennsylvaniei. Ataşată de toate vietăţile şi miloasă din fire, a observat într-o zi o sărmană pisicuţă ajunsă „prizoniera" unui copac înalt, în vârful căruia se căţărase, însă din care nu mai putea coborî. Firește, reacţia sa imediat următoare a fost să salveze animalul care mieuna cu disperare, fără însă ca până atunci să fi sensibilizat vreun trecător.

Pentru operaţiunea de recuperare a neinspiratei feline, Tara a ales şi ea o soluţie la fel de neinspirată. Nu a chemat pompierii (sau... SMURD-ul, cum ar fi pe la noi!), ci s-a aventurat ea însăşi, de una singură, către creanga de care pisicuţa părea că se lipise. A reuşit astfel să escaladeze un gard, apoi un acoperiş şi, în sfârşit, să se prindă şi ea de o creangă, de unde putea ajunge la animalul captiv. A vârât apoi pisica sub bluză, singurul loc unde aceasta putea sta în siguranţă, însă – ghinion! Nu s-a mai priceput nici ea, la fel ca mica victimă cu blană, să coboare. Vă-nchipuiţi că nu s-a apucat să miaune, însă la strigătele sale vecinii au reacţionat pozitiv de data asta, chemând pompierii.

Cu o scară de aproape 9 metri, necazul s-a rezolvat în câteva minute. Şi, după cum se şi cuvenea, prima prizonieră a copacului buclucaş, care a descins cu bine pe teren solid, a fost „eroina" pisicuţă. Nu e un exemplu de urmat şi la noi. De ce? Unu – fiindcă pompierii noştri nu prea mai salvează pisici urcate în copaci şi doi - fiindcă mai toată lumea ştie că orice pisică urcată într-un arbore va coborî singură, mai devreme ori mai târziu. *(A.N.P.)*

MONICA BELLUCCI

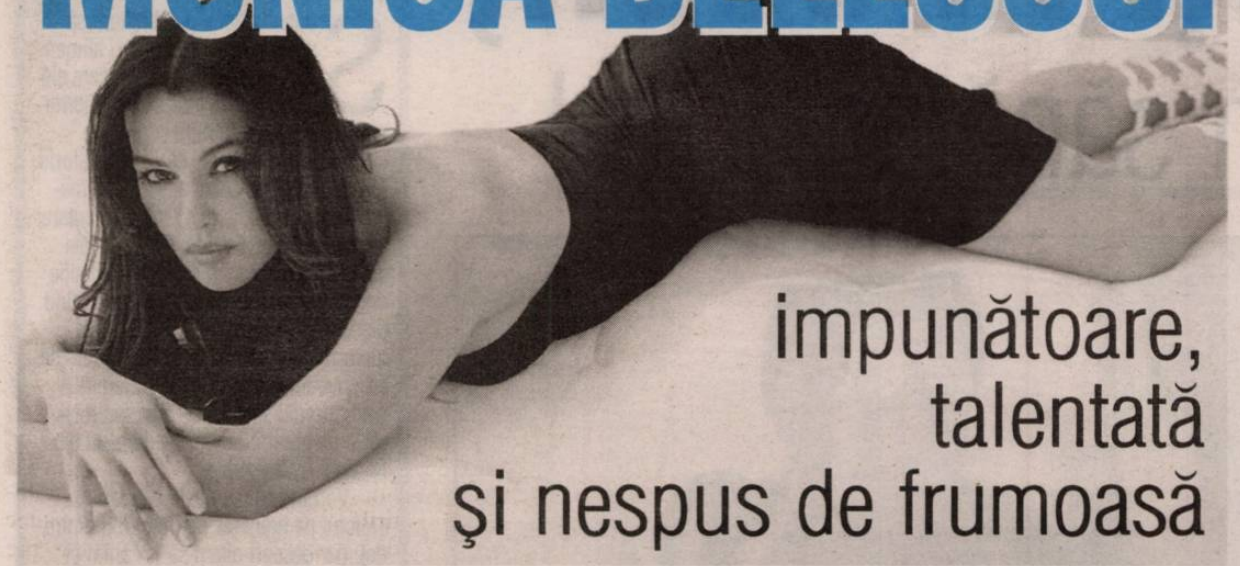

impunătoare, talentată şi nespus de frumoasă

Nu vrea să dea timpul înapoi şi nu se teme de bătrâneţe. Una dintre cele mai cunoscute actriţe contemporane din Italia, Monica Bellucci este considerată un sex simbol italian.

Modelling de la 16 ani

Este fiica pictoriţei Maria Gustinelli şi a lui Luigi Bellucci, care deţinea o firmă de camioane şi a venit pe lume în Citta di Castello, o comună din partea de nord a regiunii Umbria (Italia), pe 30 septembrie 1964, fiind singurul copil al familiei. Avea doar 16 ani şi era elevă de liceu când a făcut cunoştinţă cu lumea modellingului. Dorinţa iniţială era de-a urma o carieră juridică, înscriindu-se chiar la Universitatea din Perugia, plătindu-şi studiile cu banii câştigaţi ca model. Dar, după doi ani, abandonează cursurile universitare şi se dedică meseriei de fotomodel, semnând în 1988 un contract cu firma *Elite Model Management*. Din 1989 şi până la debutul ca actriţă lucrează permanent în această lume a prezentărilor de modă devenind cunoscută atât la Paris cât şi la New York. În acelaşi an, *Monica Bellucci*, începe cursurile de actorie.

Cariera de actriţă

Prima apariţie a fost în 1990, alături de Giancarlo Giannini, într-un film de televiziune. Îşi stabilise domiciliul la Milano încă din 1988 şi se căsătorise cu fotograful Claudio Carlos Basso, de care a divorţat. Rolurile sale au fost minore în filme ca *La Riffa* (1991) şi *Dracula* (1992), acesta marcând debutul său la Hollywood. Cum însă talentul deosebit nu putea trece neobservat, în 1996 primeşte un rol secundar în filmul *Apartamentul*, pentru care primeşte o nominalizare la Premiile Cesar, cariera de actriţă începând să se consolideze, propulsând-o la condiţia de star. Populară şi foarte cunoscută a devenit după ce a jucat în *Malena* (1997) şi *Brotherhood of the Sun* (2002) urmând alte filme europene şi americane care i-au scos în evidenţă frumuseţea, capacitatea de a arăta o feminitate profundă şi expresivitatea impunătoare, particularizându-şi fiecare rol pe care l-a interpretat. Peliculele *Lacrimi din Soare* (2003), *Aminteşte-ţi de mine* (2003), *Agenţi secreţi* (2004), *Patimile lui Hristos* (2004), *Cât mă iubeşte* (2005), *Eu şi Napoleon* (2006), *Ultima şansă* (2007), *Dorinţe vinovate* (2008), *Martor şi acuzator* (2010) şi multe altele, au adus pe ecrane, o actriţă specială care, în momentul apariţiei în faţa camerei de filmat, aproape că te face să rămâi ţintuit ca spectator. E fantastică, după cum afirmă mulţi dintre criticii de specialitate. Păcat că la Hollywood nu a fost folosită pe măsura talentului cu care a fost înzestrată.

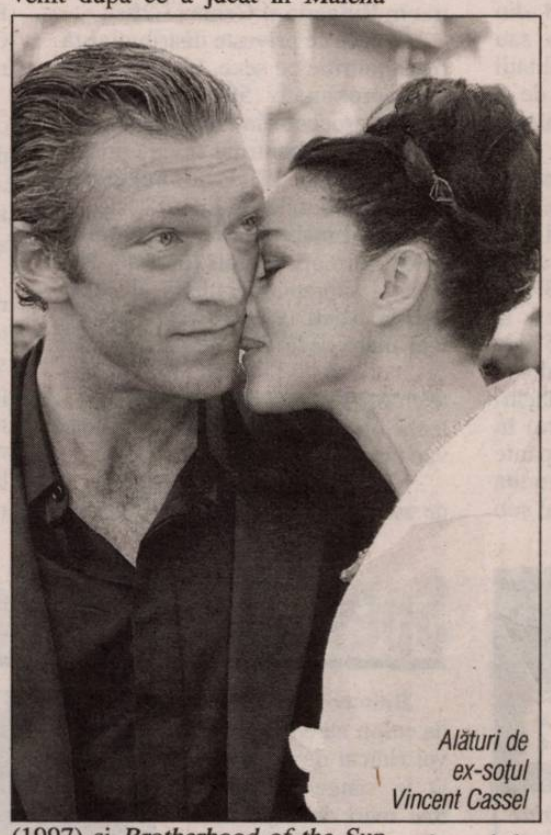

Alături de ex-soţul Vincent Cassel

Uimeşte lumea şi parcă nu îmbătrâneşte

Frumuseţea ei sfidează trecerea timpului. Chiar dacă în septembrie anul acesta va împlini 50 de ani, *Monica Bellucci* este considerată încă, una dintre cele mai frumoase femei din lume. Căsătorită până nu de mult cu actorul francez Vincent Cassel, cu care a convieţuit timp de peste 18 ani, având împreună doi copii (Deva, fetiţă şi Leonie, băiat), Monica Bellucci spune că „vieţile ne-au îndepărtat unul de celălalt, dar între noi va fi mereu dragoste. Chiar dacă acum drumurile ni se separă (era 2013), Vincent şi cu mine vom fi mereu unul pentru celălalt". Cât priveşte viaţa de după despărţire, actriţa este convinsă că presa va specula această nouă ipostază, dar ei nu-i pasă. Ignoră ce scriu ziarele de scandal. Este discretă şi nu merge la petreceri. Îşi trăieşte viaţa pur şi simplu. Cu părul ei impecabil, actriţa italiană străluceşte ori de câte ori apare. Aşa s-a întâmplat şi la premiera filmului *Des Gens Qui S'embrassent (Oameni care se îmbrăţişează)* ce a avut loc la Paris în 2013, când îmbrăcată într-o rochie din dantelă roşie, pe sub pardesiul gri, apărând pe covorul roşu a atras toate privirile şi blitzurile. „Rolul pe care ea-l face în acest film este neconvenţional, fiind cunoscută, mai ales, pentru apariţiile sale în filme dramatice", nota cotidianul britanic *Daily Mail*. Dacă albumul cu 150 dintre cele mai reuşite fotografii senzuale cu Bellucci, a fost editat sau nu, până la urmă, nici nu mai contează, atâta timp cât actriţa a apărut de-a lungul timpului, pe copertele multor reviste *(Elle, Esquire, Vanity Fair* şi altele). Fotografiile, realizate de-a lungul a peste 20 de ani de carieră, i-au fost făcute de fotografi celebri în acest domeniu, care au ştiut să-i scoată în prim plan frumuseţea deloc puţină. Iată ce scria unul dintre criticii de film: *„Se spune că în dimineaţa zilei de 30 septembrie 1964, Atotputernicul s-a trezit foarte bine dispus şi a hotărât să creeze ceva nemaivăzut de frumos. De atunci, partea frumoasă a sexului slab se împarte în două: femei frumoase şi Monica Bellucci! Atât".* Tulburătoare, fascinantă şi fermecătoare, actriţa italiană este una din divele de marcă ale cinematografiei mondiale de astăzi.

„Malena"

PORTRET

Mihai Călin

Cunoscut mai ales prin rolurile din serialele Tv, *Inimă de ţigan, Băieţi buni, Regina, Aniela, Iubire ca în filme*, şi multe altele, actorul *Mihai Călin*, absolvent al Academiei de Teatru şi Film, seria 1994, are o bogată activitate şi pe scena Naţionalului bucureştean, unde este angajat încă din 1993, de pe vremea când era student. Născut în Bucureşti (16 august 1968), a fost atras de scenă încă din timpul liceului, făcând parte din trupa de teatru a şcolii.

Cum căile vieţii sunt necunoscute, tânărul *Mihai Călin* a dat examen la Politehnică, Facultatea de Energetică, seral. Fiind admis, a continuat, cu sârg, să-şi arate talentul jucând în spectacolele desfăşurate în aula facultăţii. Spre norocul său, s-a întâmplat ca marele actor Ovidiu Iuliu Moldovan, să-l remarce într-un spectacol. Aşa s-a hotărât să renunţe la Politehnică şi să se îndrepte spre actorie. Roluri precum cel din *Trilogia Antică, Numele trandafirului, Tache, Ianke şi Cadîr, O scrisoare pierdută, Băiatul din ultima bancă, Vizita bătrânei doamne, Năpasta, Nebun din dragoste* sau *Furtuna*, de pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti, dar şi cele jucate la alte teatre şi în televiziune, l-au ajutat să fie apreciat şi cunoscut, nu numai de cei care urmăresc serialele la televiziune ci, mai ales, de cei care iubesc teatrul, acolo unde actorul îşi arată, cu adevărat, calităţile.

Punctează, dacă putem spune aşa, roluri frumoase şi în filme: *Pepe şi Fifi* (1994), *Damen tango* (2004), *La concert* (2009) şi alte câteva filme, unde s-a remarcat prin modul de interpretare şi de personalizare a fiecăruia dintre personaje. Nefiind un actor de excepţie, *Mihai Călin* caută să se formeze şi să-şi consolideze cariera, după cum am văzut până acum, pe scena unde au jucat şi joacă nume de notorietate ale teatrului românesc.

Printre stele

Un Body de invidiat şi elixirul său

De obicei, top-modelele, cele obişnuite cu podiumurile de prezentare de modă, sunt băgate în seamă câtă vreme sunt tinere şi în formă. O dată ce anii trec, apar copiii sau doar nenumărate aventuri erotice, corpul lor şi kilogramele în plus îşi spun cuvântul: ele nu mai sunt interesante pentru podiumuri şi pentru producători. Unele top-modele se reprofilează pe alte activităţi, în cinematografie, trăind din amintiri. Există, evident, şi excepţii, şi una dintre cele mai cunoscute este, fără îndoială, Elle Macpherson. Pentru corpul ei perfect a fost supranumită „The Body", altfel spus Corpul la superlativ. Şi, chiar dacă a împlinit 50 de ani, corpul ei este de invidiat, spun specialiştii, chiar şi în aceste condiţii. Comentând o fotografie postată de australiancă pe reţelele de socializare, cei de la publicaţia ABC nu ignoră faptul că ea are gene bune şi la 50 de ani împliniţi şi chiar după ce s-a retras de pe podiumurile de modă, top-modelul îşi merită în continuare supra-numele de *The Body* primit în anii săi de glorie.

În fotografia postată o vedem pe Elle într-un costum de baie care îi pune în valoare formele sculpturale, undeva pe puntea unui yaht, cu privirea aţintită în larg. Deşi nu punem preţ pe banalitatea cadrului, cu speranţa că nu este post-procesată în Photoshop, un lucru este evident: nu doar genele ei bune, ci şi o alimentaţie sănătoasă o ajută să aibă acest aspect de invidiat. În plus, ea a recunoscut că recurge şi la botox pentru a părea mai tânără. Dacă o poţi aprecia în poză, nu ai vrea să pui şi mâna! Sau sunt unii pentru care un corp cu botox este mult mai atractiv decât unul dezvoltat natural, după legile naturii.

Reuşita stării ei actuale este, după cum a explicat chiar ea, în urmă cu câteva luni, aportul unui specialist în medicină alternativă care i-a schimbat modul de viaţă. „Deşi nu fumam, nu consumam alcool sau droguri, nu mă simţeam bine. Mi s-a spus că am corpul epuizat după atâţia ani de stres, călătorii şi de lipsă de somn", a povestit ea. Soluţia îi aparţine nutriţionistului David Jones, care a creat pentru ea o serie de prafuri speciale. Amestecate cu apă, acestea au devenit aliatul fidel al fostului top-model, „super elixirul" său.

Pragmatică, Elle Macpherson nu ţine secretă această metodă de frumuseţe. Dimpotrivă, vinde elixirul online la preţul de 80 de dolari. Dacă iese banul...

Pagină realizată de
IOANA FLORIA

Investiţi în copii, deci şi în sănătatea lor!

Fiecare părinte care ţine la copilul său îl vede pe acesta şi într-o „proiecţie" de viitor. Cel mai frecvent, având o profesie remarcabilă şi profitabilă, o familie stabilă şi împlinită, dar mai rar imaginea indică explicit şi starea de sănătate. Poate şi acesta este un motiv pentru care nu puţini greşesc în a le asigura celor mici premisele reale ale unei creşteri echilibrate sub acest aspect. Şi trebuie să ne referim aici, în mod expres, la alimentaţie.

Ate bucura când îţi vezi copilul gras şi roşu în obraji nu prea înseamnă neapărat că acesta este şi sănătos tun! Dacă nu astăzi, peste câţiva ani regimul de hrănire al celui mic poate deveni un bumerang neiertător. Iată şi un posibil argument al celor spuse mai sus!

Copiii români sunt normoponderali, iar prevalenţa supraponderalităţii este mai crescută la fete decât la băieţi şi semnificativ mai mare în mediul urban faţă de cel rural: acestea sunt concluziile unui studiu realizat de Ministerul Sănătăţii, în cadrul proiectului COSI, coordonat de Organizaţia Mondială a Sănătăţii. Potrivit studiului, prevalenţa obezităţii este semnificativ mai mare în mediul urban faţă de mediul rural şi cel semiurban şi de aproape două ori mai mare la băieţii de 8 ani din România faţă de fetele cu aceeaşi vârstă.

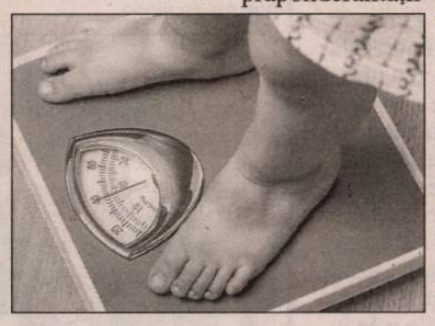

Obezitatea copiilor este o problemă importantă de sănătate, iar prevalenţa ei este în creştere în întreaga lume, cu o tendinţă alarmantă pentru Europa. Consecinţele supraponderalităţii în timpul copilăriei constau în boli cardiovasculare şi diabet de tip II, probleme ortopedice şi tulburări mintale, rezultate slabe la şcoală şi o scădere a stimei faţă de sine. Prevalenţa obezităţii s-a triplat în 2010 faţă de anul 1980, potrivit OMS.

În România, studiul s-a desfăşurat pentru grupa de vârsta 8 ani, iar datele au fost colectate în luna mai 2013, pe parcursul a trei săptămâni. Rezultatele nu sunt tocmai încurajatoare: 5% din copiii incluşi în studiu cu vârstă de 8 ani suferă de subnutriţie şi peste 1% de subnutriţie severă. În acelaşi timp, circa un sfert din subiecţi sunt supraponderali sau obezi. Prevalenţa suprapoderalităţii (inclusiv obezitatea) la copiii de 8 ani este de 26,75% iar prevalenţa obezităţii atinge 11,6%.

La nivel european, prevalenţa supraponderalităţii (inclusiv obezitatea) la aceeaşi grupă de vârstă a variat între 19,3% şi 49% la băieţi şi 18,4% – 42,5% la fete. Prevalenţa subnutriţiei (inclusiv cea severă) în ţările participante la prima rundă este în general sub

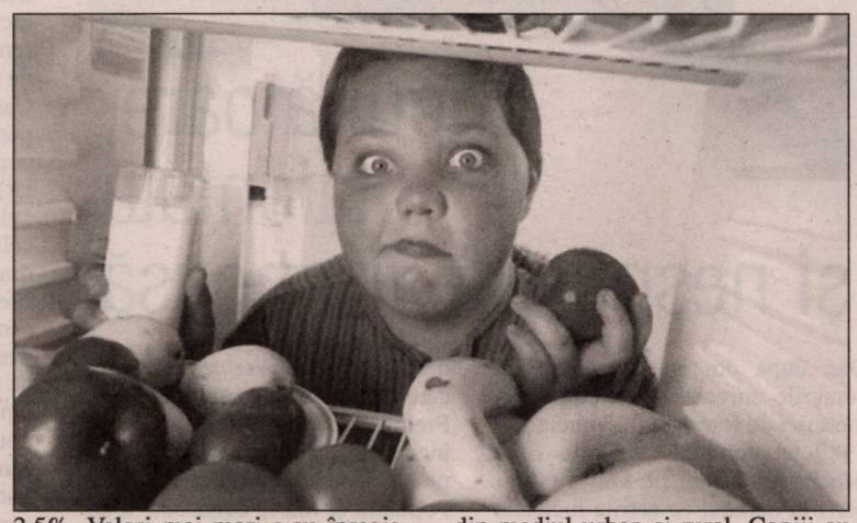

2,5%. Valori mai mari s-au înregistrat în Bulgaria şi Cehia (3,2%).

În ceea ce priveşte distribuţia stării de nutriţie pe sexe, la nivel naţional, aproximativ 5% dintre fete şi acelaşi procent dintre băieţi au subnutriţie iar subnutriţie severă prezintă aproximativ 1%. Procentul de fete normoponderale (71,1%) este cu 5,9% mai mare faţă de procentul de băieţi normoponderali (65,2%). Prevalenţa supraponderalităţii şi obezităţii la băieţi (29,8%) este cu 6,1% mai mare decât la fete (23,7%), iar cea a obezităţii la băieţi (15,03%) este cu 6,79 % mai mare faţă de prevalenţa obezităţii la fetele de aceeaşi vârstă (8,24%).

Măsurătorile au fost realizate pe un eşantion reprezentativ de 207 şcoli, din mediul urban şi rural. Copiii au fost clasificaţi conform standardelor OMS, în subponderali, normoponderali şi supraponderali, inclusiv obezi).

Populaţia inclusă în studiu a fost constituită în proporţii relativ egale din băieţi şi fete, de asemenea, din copii din mediul rural şi urban, dacă asimilăm copiii din semiurban ca aparţinând populaţiei rurale.

Dincolo de cifre şi procentaje, care sunt totuşi foarte importante, aceste rezultate trebuie să constituie şi un serios semnal de alarmă pentru toţi părinţii, care au datoria să se informeze şi să le asigure copiilor lor – nu mâncare şi atât, ci o hrănire echilibrată, sănătoasă, un regim de viaţă raţional şi coerent.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Preferintele gastronomice ale... creierului nostru

Suntem destul de obişnuiţi să vorbim despre regimuri alimentare impuse de stări precare ale sănătăţii, cu interdicţii şi permisiuni menţionate în mod expres de medici care nu trebuie să fie obligatoriu (şi) nutriţionişti. „Asta am voie să mănânc" şi „Nu am voie să mănânc cutare aliment" — iată cele două coordonate care definesc o anume dietă, în funcţie de un anume diagnostic medical. Când discutăm despre patologii digestive, lucrurile par mai de înţeles. Dar cum se argumentează stabilirea unui regim gastronomic special, cu adresă precisă către un anumit organ, tip de ţesut etc.? Să zicem, către creier.

Vorbind cât se poate de realist, creierul ne hrăneşte pe (mai) toţi dintre noi, dar deseori uităm să-l hrănim şi noi pe el. Care sunt alimentele de care are nevoie vitala noastră „materie cenuşie" pentru a lucra normal? Oricât de ciudat ar părea, creierul consumă doar glucoză şi oxigen; restul substanţelor nutritive din mâncare ajută la întreţinerea în stare funcţională a organismului. Din acest motiv, munca intelectuală necesită un aport sporit de glucide în alimente. Perfect, dar acum apare altă problemă majoră: dulcele îngraşă! Motiv foarte serios şi deloc anecdotic pentru ca medicii să ne recomande să nu stăm prea mult timp aşezaţi, să ieşim la plimbare şi să ne mişcăm corpul măcar din când în când, dar cât mai des.

La modul general privind lucrurile, corpul nostru este construit în aşa fel încât sângele nu are niciodată acces direct la creier. Problema e că leucocitele din sânge nu „ştiu" să recunoască celulele nervoase şi le distrug ca şi cum ar fi viruşi. În compensaţie, natura sau Creatorul a făcut o barieră la intrarea în creier, prin care trec doar substanţele nutritive.

Aici intră în joc vitaminele şi mineralele. Această barieră devine mai permeabilă sub influenţa vitaminei C şi, prin urmare, în lista de alimente trebuie să includem citrice, varză murată, ţelină şi pătrunjel. În afara acesteia, creierul are mare nevoie şi de vitaminele din grupa B (în special B12). Pe aceasta o puteţi lua doar din produsele de origine animală, deci e nevoie să consumăm şi carne. De precizat că şi vitamina B12 din unele suplimente alimentare ce se găsesc în farmacii provine tot de la animale.

În aceeaşi ordine de idei, trebuie ştiut că în lipsa fierului, în afară de anemie, ne putem alege şi cu... o minte mai înceată. În fructe fierul se găseşte în cantităţi infime. Opţiunea cea mai bună, şi de această dată, este tot carnea; mai exact, carnea roşie. Apoi, contrar unor idei „neinspirate", munca intelectuală presupune şi ea un consum mare de energie, iar carnea este o sursă importantă de calorii. Urmarea vine de la sine: exerciţiile fizice au darul de a arde caloriile pe care nu a reuşit să le consume creierul, oxigenează sângele şi ne ridică dispoziţia. În concluzie, (şi) un intelectual are nevoie de mâncare sănătoasă, diversă şi, de ce nu, gustoasă. Plus multă mişcare.

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Menopauza şi greutatea corporală

Se ştie bine (iar femeile trecute de prima tinereţe o cunosc pe pielea lor) că perioada numită generic menopauză implică o serie întreagă de manifestări mai mult decât deranjante, ce pun sub semnul întrebării ideea de sănătate. Între simptomele ce devin insuportabile pentru majoritatea acestor doamne se numără şi bufeurile, acea „explozie" de căldură însoţită de transpiraţie abundentă, un soi de combustie internă puternică. În studierea fenomenului, un grup de cercetători americani a supus observaţiei 40 de femei obeze sau supraponderale, care sufereau de cel puţin patru bufeuri pe zi, şi au descoperit că această problemă se estompa dacă pierdeau din surplusul de kilograme.

Nu e rău să se ştie că bufeurile afectează 70% dintre femeile aflate în perioada de menopauză (chiar şi timp de 9 ani pentru unele dintre ele!) şi pot avea repercusiuni în viaţa cotidiană, provocând schimbări de dispoziţie sau treziri bruşte în timpul nopţii.

Grupul testat de cercetători, care a înregistrat o scădere de 63% a bufeurilor, a urmat un regim intensiv bazat pe schimbarea comportamentului alimentar pe termen lung. Regimul a fost eficient iar participantele la studiu au pierdut în medie 9 kilograme fiecare. Chiar dacă aceste metode de pierdere a kilogramelor sunt greu de suportat, iar efectele sunt de obicei temporare, participantele la studiu s-au declarat încântate de rezultat.

Aproximativ 75% din ele au constatat că diminuarea bufeurilor era un factor de motivare suficient pentru a adopta un stil de viaţă sănătos.

Şi alte studii anterioare au relevat o legătură între cantitatea de grăsime din corpul femeilor şi bufeuri, dar este pentru prima dată când cercetătorii ajung la concluzia că pierderea în greutate permite diminuarea acestor neplăceri, potrivit presei de specialitate.

Speranţe în cancerul de colon

Bolnavii de cancer de colon care au un nivel ridicat de vitamina D în sânge au şanse mai mari de supravieţuire decât ceilalţi, potrivit unui studiu britanic bazat pe studierea evoluţiei postoperatorii a aproape 1600 de pacienţi.

Vorbim despre primul studiu care face o corelaţie între supravieţuirea pe termen lung a pacienţilor cu cancer de colon şi nivelul vitaminei D din sânge. S-au analizat probe de sânge de la subiecţii care fuseseră operaţi de această gravă maladie şi s-a descoperit că prezenţa vitaminei D avea cel mai mare efect la bolnavii cu cancer în stadiul 2, atunci când tumora poate fi destul de mare, dar boala nu s-a extins în restul organismului. Trei sferturi dintre pacienţii cu cel mai mare nivel de vitamină D erau în viaţă la 5 ani după operaţie, în comparaţie cu mai puţin de două treimi dintre cei cu nivelurile de vitamina D cele mai mici.

Vitamina D, cunoscută sub numele de „vitamina soarelui", este produsă în organism atunci când pielea este expusă la soare şi se găseşte şi în unele alimente, precum grăsimea din ficatul de peşte, ouăle şi peştele gras (somon, hering, macrou). Ea este cunoscută pentru rolul său de stimulent în absorbţia calciului şi în formarea oaselor.

Unele studii au sugerat, de asemenea, o legătură între nivelurile scăzute de vitamina D şi riscurile mai mari de a dobândi o seamă de afecţiuni acute şi cronice. Cancerul de colon (colorectal) se situează pe locul al doilea ca frecvenţă în Europa între toate tipurile de cancer, aproximativ 447.000 de noi cazuri fiind diagnosticate în 2012. Cercetătorii au declarat că intenţionează să facă un studiu clinic pentru a testa dacă administrarea de vitamina D, în combinaţie cu chimioterapia, poate îmbunătăţi rata de supravieţuire în cancerul de colon.

Alungă migrena renunțând la „delicii”!

Cauzele migrenelor fac trimitere deseori către consumul anumitor alimente. În succesiune logică, un regim alimentar bine definit ar putea duce la vindecare. Trebuie în primul rând eliminat consumul de ciocolată, caşcaval, citrice şi cafea. Se reduc din meniu, de asemenea, cantitativ: ouăle, laptele, mezelurile, carnea de porc, dulciurile pe bază de zahăr, peştele şi conservele din peşte, produsele conservate prin sărare excesivă, berea, cola, zmeura, grâul, porumbul, mazărea, ciupercile, nucile.

Atenție, însă: nu toate acestea se află la originea migrenelor. De aceea, pentru găsirea „vinovatului”, ar trebui excluse pe rând din dietă. Dacă nu se mai declanşează nicio criză în perioada de abstinență, produsul incriminat se introduce în dietă, pentru o scurtă perioadă în alimentația zilnică, reapariția unei noi crize confirmând rolul nefast al acestuia.

Alte alimente se recomandă a fi consumate sub forma unor mese mici şi numeroase; cereale, pâine prăjită, unt sau margarină, biscuiți, ceai, iaurt, orez, paste făinoase, cartofi, salată, legume (varză, mărar, fasole verde, ridichi), vin alb, brânză de vaci, sau telemea, mere, cireşe, produse apicole, care să înlocuiască zahărul. Totodată, sunt necesare suplimente nutritive bogate în vitaminele B2, B6, şi E, săruri de magneziu, calciu şi zinc.

Înțepături vindecătoare

Sintagma pe care am ales-o ca titlu pentru acest articol fără îndoială că spune foarte multe pentru numeroşi cititori români, chiar dacă domeniul evocat este unul cu totul special, ce îşi are originile foarte departe de zona noastră geografică.

Vorbim aşadar despre acupunctură, o terapie extrem-orientală veche de cel puțin 2500 de ani. Adică – da! – exact acel tip de tratament pentru bolile cele mai diverse, care înseamnă, simplist vorbind (dar pe înțelesul şi al celor ce contestă „automat” orice nu poate încăpea în puterea lor de înțelegere), înfigerea unor mici ace în anumite puncte de pe suprafața corpului. Şi cine altcineva ne-ar putea fi ghidul cel mai indicat în acest tărâm provocator şi, totodată, relativ dificil de pătruns, dacă nu o persoană care cunoaşte atât mentalitatea noastră nord-dunăreană, cât şi practica efectivă a terapiilor chinezeşti: ***dr. Luiza-Amelia Nogali,*** medic şcolit în România şi elev în a 22-a generație de discipoli Longmen („Poarta Dragonului”), maestrul său, Sifu Sat Chuen Hon, învățând el însuşi de la peste 200 de profesori!

Pentru bolnavi, dar şi pentru sănătoşi

Despre beneficiile uriaşe ale acupuncturii, una dintre foarte puținele terapii complementare recunoscute şi practicate oficial şi la noi, vom prezenta aspecte generale de interes pentru cititori, prin amabilitatea dr. Luiza Nogali, evitând teoretizarea subiectului, însă cu precizarea că nu se poate vorbi despre un autotratament, ci despre o terapie pe care numai specialiştii o pot practica. Colaboratoarea noastră ne spune că nu există persoane perfect sănătoase. Starea de sănătate nu înseamnă doar absența bolii, tot timpul ea putând fi îmbunătățită. Oricât de sănătoşi am fi, putem avea mai multă energie, avem oportunitatea să creştem mai mult rezistența organismului în fața bolilor. În cazul persoanelor (relativ) sănătoase, şedințele de acupunctură şi terapie MQ (Qigong Medical) sunt mai rare decât la bolnavi – doar una pe săptămână sau pe lună. O şedință durează între o oră şi două ore (20 de minute este timpul cât se stă efectiv cu acele pe meridianele energetice).. Ele trebuie repetate, iar numărul lor total se stabileşte în funcție de starea pacientului. Există diverse scheme terapeutice, dar ca reper ar fi varianta în care se fac serii de câte 12 şedințe (una la două zile), urmate de alte câteva şedințe săptămânale şi completate cu terapie MQ.

Proba durerii

Una dintre întrebările pe care (şi) le pun de la început potențialii pacienți ai unui acupunctor este dacă tratamentul prin acupunctură este dureros. „Când

cineva pune această întrebare, îl sfătuiesc să se gândească la acele făcute din piatra pe care le foloseau strămoşii noştri din peşteri, acelea trebuie să fi fost cu adevărat dureroase spune dr. Nogali. Pe măsură ce societatea a evoluat, acele din piatră au fost înlocuite cu cele din bronz, apoi cu cele din fier. Instrumentele de acupunctură se îmbunătățesc continuu.

Astăzi, acele sunt doar cu puțin mai groase decât firul de păr (în general, eu folosesc ace cu diametrul de 0,20 mm). De aceea, trecerea acului prin piele se percepe cel mult ca o foarte fină înțepătură. Atunci când acul ajunge în punctul de acupunctură, senzațiile pot varia de la un disconfort temporar la senzația de impuls electric sau la cea de a fi masat chiar în punctul care trebuie. După introducerea acelor, apare o stare de relaxare profundă şi nu sunt rare cazurile în care pacientul chiar adoarme...”

Ținta terapiei — aproape orice boală

În funcție de situația concretă în care se află pacientul, acupunctura şi terapia MQ se adaugă tratamentului alopat. Studiile ştiințifice au arătat că acupunctura acționează prin inducerea analgeziei, protecția împotriva infecțiilor şi reglarea funcțiilor fiziologice ale organismului, astfel încât poate fi privită ca o terapie nespecifică, având un spectru foarte larg de indicații, inclusiv atunci când pacientul pur şi simplu nu se simte bine, chiar dacă nicio boală nu a putut fi diagnosticată.

Acupunctura şi terapia MQ fac parte dintre puținele terapii care nu au reacții adverse. Acesta este unul dintre principalele motive pentru care frecvența folosirii lor ca terapii este în creştere. Chiar şi tratamentele cu plante medicinale nu sunt lipsite de pericole, pentru că multe din plantele folosite (mai ales cele chinezeşti) conțin substanțe active, cu acțiuni farmacologice intense, asemănătoare medicamentelor alopate, cu indicații şi contraindicații bine stabilite. În cazul acupuncturii, nu se introduce nicio substanță străină care să rămână în organism. Acul introdus acționează ca un catalizator, inițiază reacțiile, apoi este scos. După ce s-a eliminat riscul bolilor transmisibile, prin utilizarea acelor de unică folosință, singurele neplăceri care pot să apară sunt, în situații foarte rare, o uşoară sângerare după scoaterea acului sau o mică echimoză la locul de inserție. În cel mai rău caz, tratamentul poate să rămână ineficient, dar este exclus să aibă reacții adverse.

* * *

*Vom continua prezentarea acestei terapii ce s-a remarcat în milenii prin rezultate extraordinare, prezentându-vă şi alte elemente de folos, chiar şi pentru neiniția*ți*. În această idee, vă invităm şi vă provocăm, dacă vreți, să ne trimiteți întrebări, să lansați sugestii legate de tratamentul prin acupunctură, promițându-vă că doamna dr. Luiza Nogali vă va sta mereu alături, cu lămuririle, sfaturile şi sprijinul de care aveți nevoie.*

Vrei să-ți ții copilul la soare?

Fără nici un fel de îndoială, nu mai este cazul să insistăm asupra beneficiilor enorme aduse de soare sănătății noastre, iar pentru copii lipsa luminii şi căldurii naturale poate însemna o dramă cu urmări nefaste pentru tot restul vieții. Să ne gândim, de pildă, numai la rolul razelor solare în dezvoltarea sistemului osos şi implicit în creşterea copiilor.

De altfel, totul e foarte natural: cei mici adoră să se joace în aer liber, iar temperaturile ridicate nu sunt suficiente ca să-i țină în casă în lunile fierbinți de vară. Prin urmare, părinții trebuie să fie pregătiți pentru a-i apăra de ultravioletele dăunătoare şi să aibă mereu la îndemână un întreg arsenal de loțiuni şi creme cu ecran solar. Iată ce poți face ca să-ți protejezi micuțul de soare, fie că mergeți pe plajă; la o plimbare în natură sau pur şi simplu în parcul de lângă casă, unde se joacă de obicei acesta.

● La fiecare 2 ore, aplicați o cremă pentru protecție solară recomandată pentru bebe, pe față şi pe întreg corpul. Dacă intră în apă, nu uitați să aplicați crema din nou atunci când revine pe plajă sau folosiți o loțiune rezistentă la apă.

● Asigurați-vă ca produsul folosit — cremă, loțiune, spray, emulsie, lapte de corp — are un factor de protecție solară (FPS) de cel puțin 15 şi oferă ocrotire față de ambele tipuri de raze ultraviolet (UVA şi UVB). Aplică aceste produse de protecție chiar şi în zilele mohorâte, fără soare. ● Şi bebeluşii scoşi afară în perioada caldă au nevoie de protecție solară, chiar dacă sunt plimbați în landoul acoperit. Pielea lor delicată poate fi afectată de soare, aşa că foloseşte mereu o loțiune protectoare. ● Îmbrăcați-l pe cel mic în haine din bumbac uşor, care să-i acopere mâinile şi picioarele. De asemenea, nu uitați să-i cumpărați o pălăriuță cu boruri largi şi ochelari de soare care să-l apere de UVA şi UVB. ● Încurajați-l să se joace la umbră atunci când ultravioletele sunt puternice, adică în intervalul orar 10.00-16.00. ● Apa creşte riscul de arsuri solare, din cauză că reflectă mai puternic razele ultraviolet, aşa că nu-l lăsa să petreacă prea mult timp în apă sau lângă bazin ori piscină. ● Dacă totuşi, după o expunere de câteva ore la soare, apar arsuri, aplicați o loțiune reparatoare după plajă.

Remedii naturale

Legumele verii, leacul vieții

Am numit astfel roşiile, care la noi se consumă în cantitate foarte mare, în special în sezonul cald, atunci când apar pe piață cele cultivate în pământul grădinii, sub lumina naturală a soarelui şi udate de apa ploilor.

Altfel spus, tomatele care ar trebui să fie cele mai sănătoase şi mai gustoase. Pe de altă parte însă, se ştie că acestea, indiferent de forma sub care sunt consumate, însumează şi numeroase calități terapeutice. Mai puțin cunoscut e totuşi faptul că sucul de roşii protejează organismul de numeroase afecțiuni, precum diverse tipuri de cancer. Acest suc (în mod firesc, recomandat a se utiliza proaspăt stors şi obținut din roşii netratate chimic) reprezintă o sursă importantă de licopen, un antioxidant care reduce riscul de cancer de plămâni şi la stomac. De asemenea, sucul de roşii previne şi cancerul de pancreas, colon, esofag, sân sau cancerul cervical.

Totuşi, dacă sucul necesită ceva pregătire şi ustensile pentru preparare (storcător sau blender), cel mai frecvent roşiile se consumă crude, de obicei în salate – cea mai simplă şi mai sănătoasă formă de preparare. Consumul de roşii proaspete scade riscul de apariție a bolilor cardiovasculare, precum şi, la fel ca în cazul sucului, a unor tipuri de cancer. Acest efect este pus pe seama unor substanțe benefice conținute de prețioasa legumă. Cea mai importantă dintre ele este licopenul, o substanță care dă culoarea specifică (roşu), având efecte antitumorale în cancerul de prostată, de pancreas, de vezică urinară, în cancerul cervical etc. Studiile au arătat că licopenul se comportă ca un antioxidant, explicând rolul său în protecția împotriva cancerului. Acest compus este foarte bun şi pentru inimă, împotriva bolilor cardiovasculare, ajutând totodată la prevenirea cancerului. În plus, studiile, deşi încă la început, au descoperit că licopenul ar putea contribui şi la scăderea nivelului colesterolului.

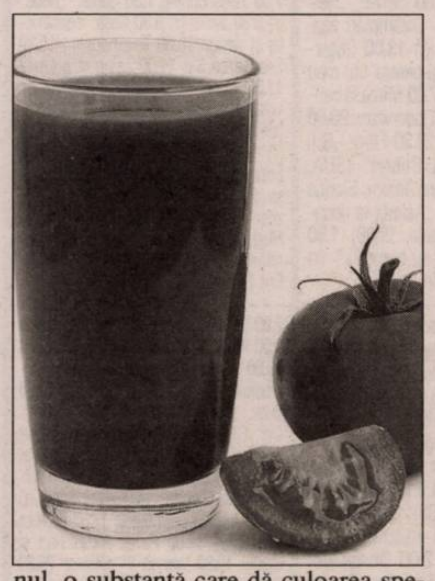

În ideea celor menționate mai sus, este util să cunoaştem că: ● o roşie de mărime medie are aproximativ 22 de calorii şi 1,5 grame de fibre; ● roşia este o sursă importantă de potasiu, vitamina C, vitamina A şi vitamina E; ● în plus, roşiile nu conțin aproape deloc grăsimi, în schimb au circa un gram de proteine şi aproximativ 4 grame de carbohidrați.

LUNI – 28 iulie

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 10.00-12.30 Reluări 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului: Luna îmbrățișează Soarele" 18.10 Vreau să fiu sănătos! 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Micul scăldător" (coprod, 1968). Cu: Louis de Funes, Andrea Parisy 22.50 Mașini, teste și verdicte 23.30- 5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile ProTv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Uite cine vorbește" (r) 13.00 Știrile ProTv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Lacrima diavolului" (coprod., 2010). Cu: Tom Everett Scott, Natasha Henstridge 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Noaptea rechinilor" (SUA, 2011). Cu: Sara Paxton, Dustin Milligan 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Chuck" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

antena 1

6.00 Observator 10.00 În gura presei 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Poftiți pe la noi! 23.00 Un Show Păcătos cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 După faptă și răsplată 8.30-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Febra măritișului" (SUA, 2004) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Brigada Diverse intră în acțiune" (România, 1970) 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect " 6.30 Răzi și câștigi (r).

acasă

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna". Cu: Guy Ecker 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.05-13.00 Reluări 14.00 Lauri pentru România 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.40 Teatru: „Hamlet" de Willian Shakespeare 22.00 Ora de știri 23.10 Filmul de artă: „Katalin Varga" (coprod., 2009). Cu: Hilda Peter, Norbert Tanko 0.40-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

9.00-11.00 Reluări 12.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 12.30 Acasă în bucătărie (r) 13.30 La Măruță 15.00 Serial (r) 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00 Film: „Drumul spre Bali" (SUA, 1952) 19.00 Serial: „Hellcats" 19.55 Serial: „La Bloc" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: Master and Commander: La capătul pământului" (SUA, 2003). Cu: Russell Crowe 1.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.45 Serial: „Nikita" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Lumea Pro Cinema 5.15 Cine A.M.

MARȚI – 29 iulie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial: „Legendele palatului: Luna îmbrățișează Soarele" (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Nocturne (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului: Luna îmbrățișează Soarele" 18.10 Interes general (r) 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Serial: „Dr. House" 22.10 Film: „Trei povești despre iubire" (coprod., 2005) 0.30-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Lacrima diavolului" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Dragoste în ape tulburi" (SUA, 2006) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Spectacol mortal" (SUA, 2009). Cu: Dolph Lundgren 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Chuck" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Poftiți pe la noi! 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Fetița sălbatică" (Canada, 2010) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „În căutarea comorii pierdute" (SUA, 2003). Cu: Stephen Baldwin 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" (r) 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.05-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Documentar 360º — GEO: Ultimul căpitan de pe Rio de la Plata 20.10 Distractis — Distilat de comedie (r) 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Confucianismul — filosofie și mod de viață" 1.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Serial (r) 12.30 Trăiește-ți vara 14.00 Film: „Drumul spre Bali" (r) 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 19.55 Serial: „La Bloc" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Colind de 4 iulie: Cantarea Americii" (SUA, 2008). Cu: Leslie Nielsen, Kevin Farley 23.45 Serial: „Jurnalele vampirilor" 0.45 Serial: „Nikita" 1.30-3.00 Reluări 3.45 Lumea Pro Cinema 4.15 Cine A.M.

MIERCURI – 30 iulie

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Garantat 100% (r) 12.30 Vreau să fiu sănătos! (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Convietuiri 16.50 Serial: „Legendele palatului: Luna îmbrățișează Soarele" 18.10 Europa mea (r) 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Lumea și noi (r) 22.10 Film: „Hesher" (SUA, 2010). Cu: George Gordon-Levitt, Natalie Portman 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Dragoste în ape tulburi" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" 14.45 Film: „Capcana mercenarilor" (România, 1981). Cu: Gheorghe Cozorici, Mircea Albulescu 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Mai e mult până ajungem?" (coprod., 2005) 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Chuck" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Te pui cu blondele? 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Copilul care nu voia să moară" (coprod., 2001) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Trăsniții 19.30 Răzi și câștigi 20.00 Cireașa de pe tort 20.30 Neam legat 21.00 Cronica Netului 21.30 Epic Show 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.05-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Documentar 360º — GEO: Furtuni în strâmtoarea Magellan 20.10 Film: „Viața în pași de dans" (SUA, 2005). Cu: Robert Carlyle, John Goodman 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Confucianismul — filosofie și mod de viață" 1.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie 9.00 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie 12.30 Trăiește-ți vara 14.00-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 19.55 Serial: „La Bloc" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Jocuri periculoase 3: Diamante neșlefuite" (SUA, 2005). Cu: Dina Meyer 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „Nikita" 1.45-4.00 Reluări 4.45 Lumea Pro Cinema 5.15 Cine A.M.

GEORGE GORDON-LEVITT
— miercuri, 22.10 —

CAMERON DIAZ
— duminică, 20.30 —

DUSTIN MILLIGAN
— luni, 20.30 —

LAURA LEIGHTON
— vineri, 15.00 —

GUY ECKER
— luni-duminică, 15.00 —

OLALLA ESCRIBANO
— vineri-sâmbătă, 20.10 —

VAL KILMER
— sâmbătă, 22.00 —

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 31 iulie

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Viața dublă a lui Eddie McDowd" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Exclusiv în România (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului: Luna îmbrățișează Soarele" 18.10 Lozul cel mare 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Doc.: „Tyson" 22.45 Film: „Memorie finală" (coprod., 2004). Cu: Robin Williams, Mira Sorvino 0.25-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.45 Film: „Capcana mercenarilor" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 14.30 Film: „Neprețuit" (Franța, 2006) 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Operațiunea «Broken Arrow»" (SUA, 1996). Cu: John Travolta 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Chuck" (ultimul ep.) 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Burlăciță 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „În lipsa mea" (coprod., 2004) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 S.O.S., sănătatea mea! 21.30 Ajutor, vreau să slăbesc! 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.000 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona " (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.05-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Documentar 360º — GEO: Exilul din insula Sfânta Elena 20.10 Telecinemateca: „Un taxi pentru Tobruk" (Franța, 1960). Cu: Lino Ventura, Charles Aznavour 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Confucianismul — filosofie și mod de viață" 1.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie 12.30 Trăiește-ți vara 14.00 Serial: „Prietenii tăi" (r) 15.00 Serial: „Hellcats" (r) 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00 Serial: „La Bloc" (r) 18.00 Serial (r) 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Ostatic în Mexic" (coprod., 2007). Cu: Kevin Kline 0.30 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.30 Serial: „V" 2.15-4.30 Reluări 5.15 Lumea PRO CINEMA 5.45 Cine A.M.

VINERI – 1 august

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" (ep.1) 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Politică și delicatețuri (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 Beneficiar România (r) 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Documentar TVR1 (r) 16.55 Serial: „Legendele palatului: Luna îmbrățișează Soarele" 18.15 Călătorie printre gusturi 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și Tradiții în Cișmigiu" 23.10 Film: „Monstrul" (Coreea, 2006) 1.15-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Neprețuit" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Debut la Hollywood" (SUA, 1989) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Minciuni adevărate" (SUA, 1994). Cu: Arnold Schwarzenegger, Jamie Lee Curtis 23.45 Film: „Pavilionul" (SUA, 2010) 1.30-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.0 În gura presei 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Vedete la apă 23.30 Film: „Lovitură de grație" (SUA, 2010) Cu: Sean Patrick Flanery, Joe Pantoliano 1.30 Observator (r) 2.15 Film: „Insula" (SUA, 2001). Cu: Linda Hamilton, Joan Plowright 3.45 Acces direct (r).

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „O altă perspectivă" (SUA, 2009). Cu: Laura Leighton 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 20.30 Căsătorie din Prima 22.30 Trăsniții 23.00 Serial: „Haos" 0.00 Serial: „O familie de polițiști" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.05-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! (r) 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Documentar 360º — GEO: Ultimele caravane din Sahara 20.10 Film: „Serrallonga" (Spania, 2008, partea I). Cu: Isak Ferriz, Olalla Escribano 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Confucianismul — filosofie și mod de viață" 1.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie 12.30 Trăiește-ți vara 14.00-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Film: „Speranța" (SUA, 1997). Cu: Christine Lahti 22.30 Serviciul Român de Comedie 0.00 Film: „Instinct primar" (SUA, 1992). Cu: Michael Douglas, Sharon Stone 1.30 Serial: „Jurnalele vampirilor" 2.15 Serial: „V" 3.00-5.00 Reluări 5.45 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 2 august

6.00-7.10 Reluări 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.00 Beneficiar România (r) 10.30 Mașini, teste și verdicte (r) 11.00 Gala umorului (r) 12.00 Lumea și noi (r) 13.00 Ora regelui 14.00 Telejurnal 14.35 37ºC (r) 16.15 Film: „Inimi regăsite" (SUA, 1991). Cu: Anthony Quinn 18.00 Exclusiv în România (r) 18.50 Teleenciclopedia 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Ultimul asfințit" (SUA, 1961). Cu: Rock Hudson, Kirk Douglas 22.55 Profesioniștii 23.55 Film: „Răzbunarea Selinei" (SUA, 2010). Cu: Sage Mears, Barry Van Dyke 2.00-4.35 Reluări.

6.00 Serial: „Testoasele Ninja" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Divă cu greutate" 11.00 Flm: „Debut la Hollywood" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Masterchef — Proba celebrității (r) 15.00 Film: „Zmeie" (India, 2010). 17.00 Film: „Cei 3 ninja lovesc din nou" (SUA, 1994). Cu: Victor Wong, Max Elliott Slade 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Las Fierbinți 22.00 Film: „Sechestrați în tren" (SUA, 1995). Cu: Steven Seagal, Eric Bogosian 0.30-4.15 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Hercule" 10.00 Serial: „Întâmplări hazlii" 10.30 Burlăciță (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „G.I. Joe: Ascensiunea Cobrei" (SUA, 2009). Cu: Channing Tatum, Sienna Miller 23.00 Film: „Asterix la Jocurile Olimpice" (Franța, 2008) 1.30 Film (r) 3.15 Te pui cu blondele? (r) 5.10 Desene animate.

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Haos" (r) 8.30 Serial (r) 9.30 Casa: construcție și design 10.00 Teleshopping 10.30 Secrete de Stil 11.00 Levintza prezintă 11.30 Click! Poftă bună! 12.00 Ajutor, vreau să slăbesc (r) 13.00 S.O.S., sănătatea mea! (r) 14.30 Căsătorie din Prima (r) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Îngerul păzitor" (SUA, 1998). Cu: Nicolas Cage, Meg Ryan 22.30 Film: „Jocul minciunilor" (SUA, 2007). Cu: Kent Faulcon, Eric Roberts 0.30-6.00 Reluări.

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Poate nu știai 8.00-9.30 Reluări 10.00 Serial: „Călători în lumi paralele" 11.00 Serial: „Legendele palatului: Pictorul de la curte" 12.30 5 x 5 minute de istorie 13.00 Popasuri folclorice 14.00 ARTdelenisme (r) 14.30 Top cultura 15.30 Salutări din sud 16.00 Memorialul Durerii 17.00 Mistere și conspirații 18.00 Telejurnal 18.30 Anul Brâncoveanu: Această poartă a crestinătății... 19.00 Telerecital (r) 20.10 Film: „Serrallonga" (partea a II-a) 21.50 Citește românește! 22.20 Anul Brâncoveanu: „Cădere spre cer" 23.30 Film: „Intervenția" (SUA, 1998) 1.00-6.00 Reluări.

8.15 Acasă în bucătărie 9.15 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" (r) 9.45 Film: „Speranța" (r) 11.15 Serviciul român de comedie (r) 12.15 Trăiește-ți vara 13.45 Serial: „Prietenii tăi" (r) 14.45 Serial: „Hellcats" (r) 15.45 Serial: „Prietenii tăi" (r) 16.45 Vocea României 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Film: „Ecuația credinței" (SUA, 2006) 22.00 Film: „The Doors" (SUA, 1991). Cu: Val Kilmer 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 2.00 Serial: „V" 2.45-4.15 Reluări 5.00 Lumea Pro Cinema 5.30 Cine A.M.

DUMINICĂ – 3 august

6.00 Teleenciclopedia (r) 6.55 Lumea ș noi (r) 7.30 Universul credinței 9.30 Pro patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri (r) 15.30 Dincolo de hartă (r) 16.15 Film: „Aventurile lui Alex Rider" (SUA, 2006). Cu: Alex Pettyfer, Damian Lewis 18.00 Lozul cel mare 18.30 Festivalul Internațional de Circ de la Massi 18.50 Mălăele de 5 stele (r) 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Vals în lumina lunii" (SUA, 2012)). Cu: Morgan Freeman, Virginia Madsen 23.00-4.30 Reluări.

6.00 Serial: „Testoasele Ninja" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Divă cu greutate" 11.00 Film: „Zmeie" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 MasterChef — Proba celebrității 15.00 Film: „Cei 3 ninja lovesc din nou" (r) 17.00 Film: „Uite cine vorbește acum" (SUA, 1993). Cu: John Travolta, Kirstie Alley 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Adevărul golgoluț" (SUA, 2009). Cu: Gerard Butler 22.30 Film: „Șlefuitorul de diamante" (SUA, 2005). Cu: Chuck Norris, Joanna Pacula 0.30-5.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Film: „Panică la înălțime" (SUA, 1996) 11.00 Film: „Asterix la Jocurile Olimpice" (r) 13.00 Observator 13.30 Next Star 16.00 Observator 16.15 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Mariaj de Vegas" (SUA, 2008). Cu: Cameron Diaz, Ashton Kutcher 22.45 Vedete la apă (r) 2.00 Observator (r) 3.15 Film (r) 5.15 Serial: „Întâmplări hazlii".

7.00 Teleshopping 7.30 Fete de măritat 8.00 Vreau să fiu stewardesă 8.30 Stilista 10.00 Teleshopping 10.30 Imagini incredibile din lume 11.30 T3CH IN 3 12.00 Film: „Dădace pe bandă" (SUA, 2008). Cu: Brennan Elliott, Sara Jean Barrett 14.00 Doc.: „Tehnici esențiale de supraviețuire" 15.00 Doc.: „Pirații somalezi: Adevărata poveste" 16.00 Epic Show (r) 17.00 Jurnalul unui burlac 17.30 Cronica Netului (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Schimb de mame 22.30 Serial: „Soția perfectă" 23.30-6.00 Reluări.

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45.Poate nu știai 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Cireșarii" 11.00 Vedeta familiei 12.00 Pescar hoinar 12.30 Natură și sănătate (r) 13.00 Parteneri de week-end 13.30 Natură și sănătate 14.10 Film: „Masca de argint" (România, 1985) 16.00 Omul cu chitara 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Telejurnal 18.30 Anul Brâncoveanu: Ctitorii brâncovenești. Biserica Sfântul Gheorghe Nou 19.00 Memoria exilului românesc 20.10 Film: „Colierul de turcoaze" (România, 1985) 22.00 Anul Brâncoveanu: Puterea viziunii 23.00 Credo 0.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie 9.30 Doamne de poveste 10.30 Descoperă România 11.00 Promotor 11.30-12.30 Reluări 13.30 Serial: „Prietenii tăi" 14.30 Film: „Ecuația credinței" (r) 16.45 Vocea României 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Film: „Inimi de vânzare" (SUA, 1988). Cu: Raul Julia, Beverly D'Angelo, Jenny Lewis 22.00 Film: „Reposedata" (SUA, 1990). Cu: Linda Blair 23.45 Serial: „Jurnalele vampirilor" 0.45 Serial: „V" 1.30-3.00 Reluări 3.45 Lumea Pro Cinema 4.15 Cine A.M.

Ogrindiri

Integramă de **M. ALBU**

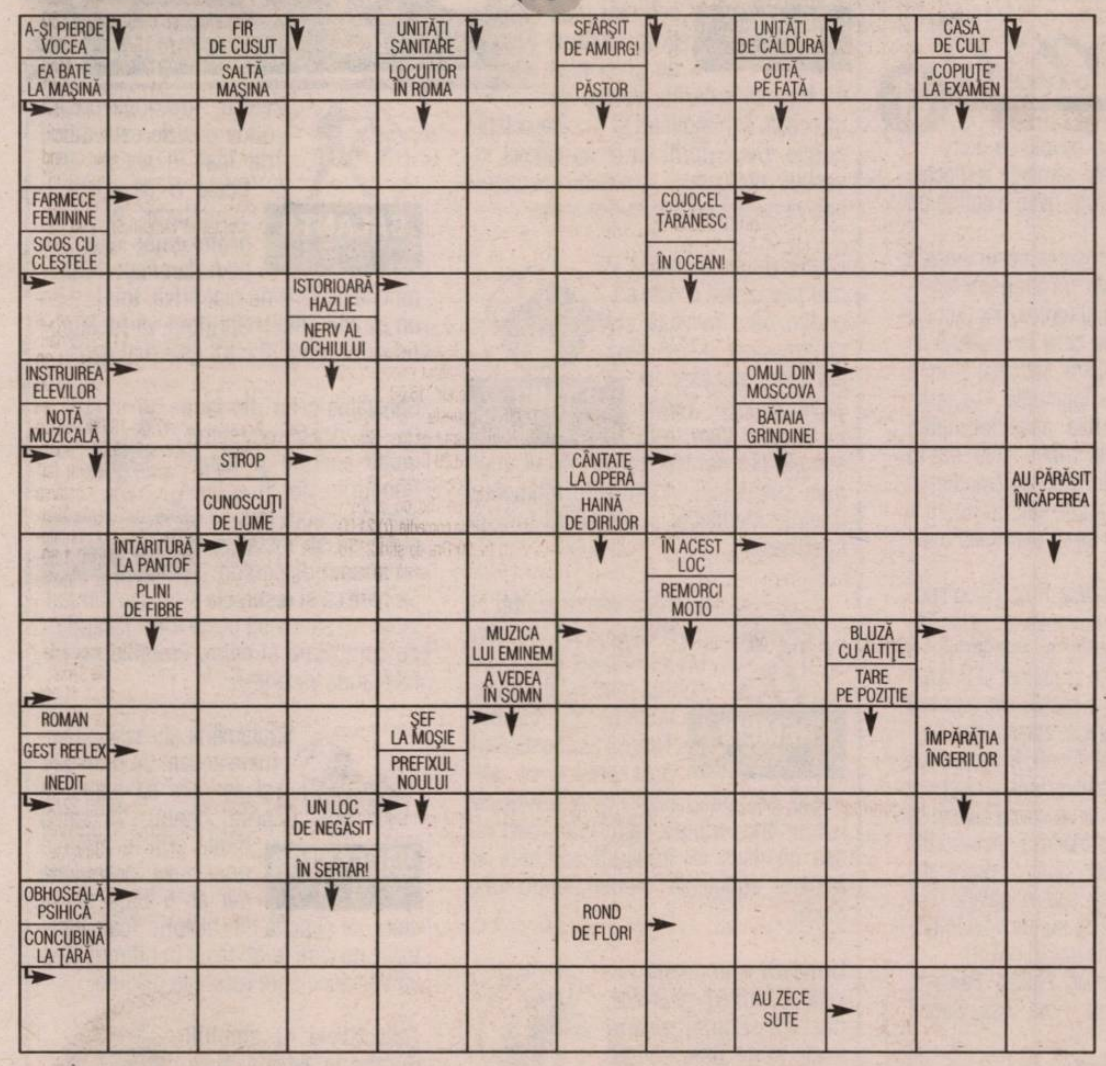

Judeţul Sălaj

Verificaţi-vă cunoştinţele!

Aceste întrebări ne-au fost trimise de vechiul prieten al revistei noastre, Prof. Marin Ştefan din Şimleul Silvaniei.

1. Care sunt localităţile urbane ale judeţului Sălaj?
2. Unde se află marele castru roman Porolissum, în jurul căruia s-a dezvoltat capitala Daciei Poralissensis, ridicată la rang de municipiu în timpul domniei lui Septimiu Sever (193-211)?
3. Cine a fost marele patriot martir, făuritor şi prim-ministru al României Mari în trei rânduri, numit şi „Sfinxul de la Bădăcin" născut în Şimleul Silvaniei?
4. Când şi din a cui iniţiativă s-a înfiinţat frumoasa Grădină Botanică din Jibou?
5. Care gânditor, istoric, filozof, profesor universitar şi om politic sălăjean (1808-1864), fruntaş al Revoluţiei de la 1848-1849 în Transilvania, a rostit două discursuri celebre în Catedrala şi la Marea Adunare pe Câmpia Libertăţii de la Blaj, în 1848?
6. Ce sculptor a realizat „Monumentul de la Guruslău", aflat la 12 kilometri de Zalău?
7. Care regizor american, născut în Şimleul Silvaniei, a realizat în 1951 filmul „Marele Caruso"?

Răspunsurile pentru numărul trecut

Un soldat este o persoană care deţine primul grad în armată; ostaş. 2) „Mormântul Ostaşului Necunoscut" a fost realizat de sculptorul Emil Wilhelm Becker. Monumentul a fost ridicat în memoria celor 225.000 de ostaşi căzuţi în Primul Război Mondial. 3) Poezia „Un soldat" a fost scrisă de Nichita Stănescu. 4) Tabloul „Soldaţi în marş" poartă semnătura lui Jacques Villon. 5) Comedia „Soldatul fanfaron" a fost scrisă de autorul latin Titus Maccius Plautus (251?-184 î.Hr.). 6) Muzica operetei „Soldăţelul de plumb" aparţine lui Dumitru Capoianu (1929-2012). 7) Filmul „Balada soldatului" a fost realizat de regizorul Grigori Chiuhrai.

Posta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Vioara", am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Topliţa; *Mioara Popa,* Iaşi; *Andreea Mădălina Iorga,* Piteşti; *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Mihai Călcăianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Florin Mateescu* şi *Matei Bărbulescu,* Iaşi; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei şi *Mihai Waspusch,* Bucureşti.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Ileana Popa,* Baia Mare; *Ioana Costea,* Piteşti; *Corina Marinescu,* Ploieşti; *Viorica Simionescu,* Arad; *Cristina Ionescu,* Bucureşti; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Mihai Stoenescu,* Iaşi; *Radu-Andrei Ciobanu* şi *Cristian Zamfirescu,* Bucureşti.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Raluca Petrescu* şi *Cristina Codrescu,* Iaşi; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploieşti; *Mioara Cristescu,* Piatra Neamţ; *Codruţa Mateescu,* Bacău; *Luminiţa Popescu, Georgeta Ioan* şi *Anca Dima,* Bucureşti; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Vasile Stan,* Urziceni; *Ionel Petrescu* şi *Viorel Coman,* Bucureşti.

✉ ***ANDREEA MĂDĂLINA IORGA, Piteşti.*** Desigur că ne puteţi trimite răspunsurile prin e-mail. Mulţi dintre prietenii rubricii o fac.

✉ ***KOLEA KURELIUK, Mărţeia Mică.*** Am comunicat autorului respectiv protestul dumneavoastră (justificat) privitor la transcrierea numelor slave. Am făcut-o chiar de mai multe ori. El nu are însă noţiuni de limbă rusă şi foloseşte transcrieri occidentale. Vom insista.

În ceea ce priveşte rubrica noastră (care e clar că nu vă place!) nu putem satisface gusturile tuturor. Sunt destui cei care o apreciază. Ne reproşaţi că răspunsurile pot fi găsite uşor pe internet. Până acum susţineaţi că sunt prea grele. Oricum noi nu folosim internetul iar formularile întrebărilor constituie o muncă dificilă.

Pentru răspunsuri, faptul că se găsesc pe internet este cât se poate de pozitiv. Asta cu condiţia să ştii să-l foloseşti şi să ai acces la el! *(Irina Stoica)*

Sfaturi practice

Zorelele
Familia Convolvulaceae

● Genul Convolvulus cuprinde circa 150 specii originare din zonele temperate şi subtropicale ale globului. Datorită diversităţii coloristice, a formei, inflorescenţei şi a uşurinţei cu care se înmulţesc, sunt cultivate multe soiuri. Cel mai des cultivate sunt zorelele pitice, specia anuală Convolvulus L tricolor.

● Planta este de talie mică (20-40 cm), puternic ramificată de la bază, cu lăstarii târâtori, plini de frunze oval-lanceolate. Florile solitare, dar numeroase se formează la baza frunzelor.

● Înflorirea are loc din iunie până în septembrie. Preferă solurile fertile, umede, expuse la soare.

● Se înmulţeşte prin seminţe semănate direct în locul de cultură, în aprilie, în cuiburi sau pe rânduri distanţate la 20-30 cm. Temperatura optimă pentru germinaţia seminţelor este 15-18ºC, plantele răsărind în 14-20 zile de la semănat. După răsărire, se răresc la 20-30 cm iar dacă semănatul s-a făcut în cuiburi, se lasă o singură plantă la cuib. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

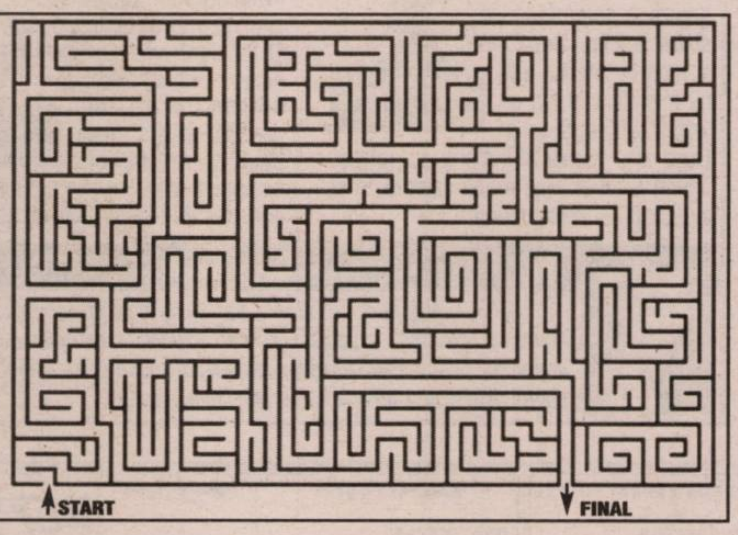

SOLUŢIA INTEGRAMEI „DIFERENŢE":
A - V - E - N - E - D - IMPARTASANIE - BALAUR - POLO - PE - ENIGMATIC - LATI - IAR - CH - AER - TENTATII - P - AREST - TOT - ACTE - TITULAR - RATIE - ARO - A - DA - INTERIMAR - CANOIST - ASI - MIRAT - TARCAT.

Soluţia **«SUDOKU»** *— jocul săptămânii 29*

3	2	6	5	8	1	4	9	7
7	9	8	2	4	6	1	3	5
4	5	1	7	3	9	2	6	8
6	1	2	8	7	4	3	5	9
9	7	3	6	1	5	8	2	4
8	4	5	3	9	2	7	1	6
1	8	4	9	6	3	5	7	2
2	3	9	4	5	7	6	8	1
5	6	7	1	2	8	9	4	3

Umor

☺ Iepuraşul avea ingrediente ca să facă 20 de clătite. Însă nu avea tigaie, aşa că s-a hotărât să ia cu împrumut de la urs. În drum spre casa ursului, iepuraşul se gândeşte: „Mai, dar dacă o să îmi ceară ursul 5 clătite, ei! nu-i nimic eu sunt mic şi-mi ajung 15 clătite."

Mai merge puţin şi apoi se gândeşte: „Mai, dar dacă o să-mi ceară ursul 10 clătite, ei! nu-i nimic eu sunt mic şi-mi ajung 10 clătite."

Tot gândindu-se el aşa, ajunge la casa ursului şi bate la uşă. Răspunde ursul: „Da."

Iepuraşul îi zice: „Ursule ai o tigaie?"

Ursul: „Da, am."

Iepuraşul: „Du-te naibii cu tigaia ta cu tot."

CRONICA TV

Reversul sângeros al „poţiunii magice"

Eforturile ecologiştilor de a salva specii pe cale de dispariţie sunt deseori „prometeice", riscante, presupunând şi costuri importante. Un episod palpitant şi emoţionant a fost prezentat săptămâna trecută, într-un documentar difuzat de *Viasat Nature*. Un rinocer negru dintr-o vastă rezervaţie din Africa de Sud, cu o greutate de o tonă, a fost urmărit cu un jeep, sedat şi instalat într-un „năvod" preluat de un elicopter pentru a fi transferat într-o mică rezervaţie unde trebuia să-şi îndeplinească fundamentalul rol de reproducător.

Emoţionante au fost momentele în care unul dintre ecologişti l-a mângâiat după ce a fost sedat – animalul era conştient – pe cap, pe grumaz, pe pântec. La fiecare atingere, ochii acestuia exprimau plăcere, duioşie, recunoştinţă... Chiar dacă nu erau reacţii reflexe, acest spectru de expresivitate a stârnit emoţii.

Un documentar în care au fost furnizate o serie de informaţii legate de această specie vânată acerb de braconieri care vând coarnele animalelor ucise pe piaţa neagră din ţările asiatice, în special în China, la preţuri exorbitante.

În linia unei vechi tradiţii, din pulberea de coarne – un kilogram costă peste 80.000 de dolari! – se produce o „poţiune magică" ce (ar) induce o stare de euforie, conferă puteri nebănuite consumatorilor şi vindecă o serie de maladii. Cercetătorii care au studiat compoziţia poţiunii şi au consumat-o nu au nici un dubiu: este o făcătură ale cărei efecte sunt exclusiv psihologice. Asemenea efectului placebo. Credinţa asiaticilor în puterile ei magice nu poate fi însă clintită de popularizarea acestor studii. Aşa încât, braconajul continuă şi clienţii cu dare de mână sunt dornici să consume poţiunea pentru a deveni fiecare un... Superman.

De reţinut din documentar şi faptul că rinocerii negri nu constituie o miză turistică având în vedere faptul că se ascund în locuri ferite de ochii turiştilor. În schimb, cei albi, cu mult mai numeroşi, răspândiţi în plin câmp, constituie o atracţie turistică permanentă. *(Dorin Măran)*

ZODIILE și rochia de mireasă 3

Vă invităm să parcurgeţi şi ultima parte a scurtului ghid al rochiilor de mireasă potrivite fiecărei zodii.

SĂGETĂTOR — SPIRIT LIBER

Personalitate. Pentru dumneavoastră, rătăcitoarele zodiacului, a vă găsi sensul vieţii înseamnă o odisee fără sfârşit. Sunteţi aventuriere şi, mai presus de toate, puneţi preţ pe libertate. Stilul dumneavoastră de viaţa este palpitant şi veţi trăi o mulţime de poveşti captivante. Cunoscuţii vă apreciază compania pentru că tindeţi să fiţi ca un spărgător de gheaţă pentru orice situaţie jenantă.

Stil. Fiind un semn al călătorului aveţi nevoie de un stil care să vă reprezinte. Sunteţi un spirit liber şi hainele dumneavoastră vor fi şic fie că purtaţi pulovere lungi şi pufoase asociate cu jeanşi, fie un costum sau o rochie lucrată manual accesorizate cu bijuterii funky. Din moment ce nu sunteţi sigure niciodată unde veţi ajunge, garderoba dumneavoastră trebuie să fie confortabilă, uşor de întreţinut şi de combinat în funcţie de situaţie. Ce vi se potriveşte mai bine? Combinaţii ca într-un puzzle inteligent.

Rochia visurilor. Vă preocupă doar două probleme atunci când căutaţi rochia de mireasă ideală. Prima este să descoperiţi modelul care să vă permită să vă mişcaţi liber şi a doua este să fie realizată dintr-un material cu fibre naturale, confortabile. Vreţi să arătaţi bine şi să fiţi lejere într-o asemenea ţinută. Alegeţi o rochie care vă permite să vă deplasaţi liber, fără a vă face prea multe griji. Un model cu un corset strâns din dantelă şi restul parcă nu mai contează. Vă rămâne doar dumneavoastră să hotărâţi celelalte detalii...

Stilul starului. Scarlett Johansson, Katie Holmes, Christina Applegate.

CAPRICORN — FARMECUL CLASICULUI

Personalitate. Femeile Capricorn sunt mereu statornice şi preferă să-şi rezolve singure treburile, fără ajutorul altcuiva. Trăiţi viaţa în mod structurat, luând în serios toate responsabilităţile. Semnul dumneavoastră se supune casei a 10-a, cea a autorităţii şi conducerii. Este cunoscut că se poate conta pe dumneavoastră, fiind foarte bune prietene şi partenere de afaceri.

Stil. Deşi în viaţa de zi cu zi sunteţi atrase mai mult de culorile sobre, gri şi negru, de sacourile şi costumele tipice femeilor de afaceri, aveţi un real talent în a amesteca în ţinute elemente neaşteptate — eşarfe în carouri, coliere etc. Piesele de calitate, care rezistă foarte bine timpului, par să vă atragă în detrimentul celor mai la modă

accesorii. Statisticile ne precizează că este nevoie doar de câteva secunde pentru ca cei din jur să-şi formeze o impresie despre dumneavoastră. Hainele elegante, simple, care pot să reziste unei epuizante zile de lucru vor face din prezenţa dumneavoastră un adevărat eveniment plin de farmec.

Rochia visurilor. Miresele Capricorn sunt perfecţioniste şi se străduiesc să-şi găsească o rochie demnă, clasică. O rochie cu mâneci din dantelă, cu o tăietură provocatoare în formă de V a decolteului sunt doar câteva elemente esenţiale al modelului ideal. Orice piese suplimentare ar trebuie să fie luate în considerare cu mare atenţie. Ajung doar un singur şirag de perle, un pandantiv sau o delicată bijuterie şi dumneavoastră sunteţi gata să vă căsătoriţi.

Stilul starului. Kate Moss, Sienna Miller.

VĂRSĂTOR — RETRO REBEL

Personalitate. Vă place independenţa, sunteţi dârze şi nu depuneţi armele, mai ales în faţa adversităţilor, iar aceste trăsături vă fac prietene de valoare. Vă aplecaţi mai mult spre eclectism iar în casa dumneavoastră vă alegeţi tot ce este frumos şi de înaltă calitate. Sunteţi cele mai bune prietene cu cei care iubesc animalele, urâţi cruzimea şi veţi sări în apărarea celor ce au nevoie de dumneavoastră. Dintre toate semnele zodiacale sunteţi singurele futuriste, aveţi o natură un pic rebelă.

Stil. În ceea ce priveşte vestimentaţia sunteţi adevărate artiste. Vă atrag liniile ferme, piesele din argint şi turcoaz iar de cele mai multe ori ţinutele care le aruncaţi în grabă pe dumneavoastră sfârşesc prin a primi foarte multe complimente. Nu acordaţi o atenţie deosebită detaliilor. Iubiţi trendul flower power al anilor 1960, dar în aceeaşi măsură şi ţinutele ultramoderne. Nu vă temeţi să-i şocaţi pe cei din jur cu o explozie de culoare şi să vă exprimaţi individualitatea.

Rochia visurilor. Puteţi fi cu succes o mireasă neconvenţională. Tăieturile geometrice şi asimetrice vă vor da un aer de la delicat la îndrăzneţ. Vă doriţi o rochie de mireasă elegantă, dar unică, clasică dar interesantă. Vreţi să şocaţi. Imaginaţi-vă cum ar fi un model cu volane mici sau straturi de pene şi un corset care vi se potriveşte ca o mănuşă. Accesoriile pot fi un colier dintr-o piatră remarcabil lucrată sau o pălărie impozantă sau, de ce nu, un voal împodobit cu minione păsări colibri.

Stilul starului. Farrah Fawcett, Jennifer Aniston, Zsa Zsa Gabor, Paris Hilton.

PEŞTI — PRINŢESA VISĂTOARE

Personalitate. Caracterizate de empatie, emotivitate şi inspiraţie, vă putem compara cu un cameleon. Vă atrag proiectele de orice fel şi puneţi multă pasiune în a le realiza. Vă place arta şi vă veţi înconjura de obiecte frumoase ce-şi pun amprenta stilului dumneavoastră.

Stil. Adoptaţi, în general, un stil simplu, confortabil însă câteodată alegeţi cele mai sofisticate şi strâmte ţinute. Aveţi un punct sensibil pentru materialele bogate, în care vă simţiţi bine. Caşmirul şi mătasea vă însoţesc adesea, Dumneavoastră vă creaţi propriul stil al modei, mai ales în funcţie de dispoziţie. Deşi majoritatea hainelor le alegeţi în culori neutre, vă place să aruncaţi câteva pete de culoare în vestimentaţie.

Rochia visurilor. Pentru dumneavoastră, miresele Peşti, rochia de mireasă este ca un vis, o poveste. O rochie frumoasă de bal, o locaţie care se aseamănă unei catedrale, un decolteu impresionant şi ampla fustă ar trebui să fie din tafta, organza sau şifon de mătase. Culoarea fildeşului va vibra într-un stil propriu, mult mai puternic decât purul alb. Ţineţi cont că Peştii guvernează picioarele, aşa că alegeţi-vă încălţăminte comodă dar de o eleganţă aparte.

Stilul starului. Elizabeth Taylor, Drew Barrymore, Eva Mendes.

Pagină realizată de **CASANDRA**

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Controverse în jurul unui papă ■ Inconfundabilul El Greco ■ Valea Hârtibaciului — locul cu multe necunoscute ■ Vârtejul morţii în vecinătatea Deltei Dunării ■ Catedrala Canterbury— scena unei tragedii ■ Vara — sănătate şi confort ■ Pentru cei mai curajoşi viitori părinţi ■ Casa Magică — o animaţie plină de umor şi magie

HOROSCOP

28 iulie — 3 august 2014

BERBEC 21.03-20.04

În aceste zile vă veţi bucura din plin de viaţa de familie. Petreceţi mai mult timp alături de ei şi asta vă încarcă bateriile pentru ce urmează. Vă implicaţi şi în câteva fapte nobile. Dacă doriţi să faceţi câteva investiţii înţelepte şi profitabile, consultaţi-vă cu specialişti în domeniu.

TAUR 21.04-21.05

Copiii dumneavoastră vă mai precizează o dată că o duc bine în viaţă şi progresează vizibil. Nu era chiar necesar să vă liniştească. Vedeţi şi singuri care este situaţia dar sunteţi, ca de obicei, mult prea suspicioşi. Acum este momentul prielnic meditaţiei şi stimulării forţelor interioare.

GEMENI 22.05-21.06

În ultima vreme simţiţi că aveţi prea mult de lucru şi vă rămâne prea puţin timp pentru dumneavoastră şi familie. Timpul liber este mult prea preţios ca să-l irosiţi. Mai bine, alături de cei de-acasă întocmiţi o ordine a lucrurilor şi veţi vedea că dacă vă împărţiţi sarcinile vă rămâne suficientă vreme pentru distracţii.

RAC 22.06-21.07

Urmează o perioadă relaxată. Fericirea şi armonia vor domni peste toate şi se pare că se aşază şi relaţia cu persoana iubită. Este un moment prielnic pentru a vă dezvolta aptitudinile practice. Pentru cei care îşi caută un loc de muncă, acum trebuie să acţioneze cu multă sârguinţă.

LEU 22.07-22.08

Trebuie să depuneţi toate eforturile pentru a vă face munca o plăcere. Nu vă mai gândiţi tot timpul la vacanţe! Este necesar să mai şi muncim... Cei din jur par să vă altereze temperamentul şi nu sunteţi prea responsabili de ce va urma. Calmaţi-vă şi nu reacţionaţi prea dur.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Partenerul dumneavoastră de viaţă poate să vă sugereze o schimbare de statut social. Dacă nu sunteţi căsătoriţi, iată că a sosit vremea să acţionaţi în acest sens. Dacă da, atunci fiţi atenţi la relaţie. Trataţi totul cu mai multă seriozitate şi acţionaţi cu înţelepciune.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Pentru dumneavoastră orice decizie este dificil de luat în aceste zile. Poate o să apară o schimbare în plan profesional sau în plan familial. Indiferent de situaţie nu mai priviţi totul ca pe un puzzle dificil. Sprijiniţi-vă pe ajutorul celor dragi şi totul este mai uşor.

SCORPION 23.10-21.11

Sănătatea celor din familie vă poate consuma multă energie şi bani. Gândurile pot fi eclipsate de emoţii şi s-ar putea să se instaleze un anumit disconfort. Se pare că şi resursele s-au cam limitat. Încercaţi să treceţi peste toate făcând uz de cumpătare şi calm. Emoţiile nu întotdeauna vă priesc.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Săptămâna aceasta puneţi mare accent pe orientare şi se pare că planurile prind contur. Vă faceţi multe griji în privinţa unor taxe neachitate dar ar fi bine să vă chibzuiţi şi pofta de călătorii. Toate eforturile pe care le-aţi făcut în ultimul timp vă vor duce spre rezultate plăcute.

CAPRICORN 22.12-19.01

Obiectivele şi ambiţiile dumneavoastră sunt stimulate de ultimele rezultate. Aţi stabilit un anumit clasament şi nu trebuie să modificaţi nimic din ce v-aţi propus până acum. Acordaţi mai multă grijă sănătăţii. Evitaţi sentimentele prea puternice şi tulburările emoţionale.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

La serviciu sunteţi de neînvins şi capabili să vă luaţi la trântă chiar şi cu cei mai buni în domeniu. Dovediţi calităţi care până acum nu le-aţi etalat şi pentru asta veţi fi apreciaţi de superiori. Mare atenţie la neînţelegerile cu membrii familiei deoarece pot genera disensiuni aprinse.

PEŞTI 19.02-20.03

Preocupările zilnice vă sunt umbrite de întârzieri şi tensiuni ivite ca din senin. Sunteţi obligaţi să luaţi decizii care necesită grijă şi mare prudenţă. Ar fi de dorit să cereţi ajutorul membrilor familiei, singurii capabili să vă ajute cu adevărat.

NATIVUL SĂPTĂMÂNII: Gellu Naum (1.08.1915-29.09.2001)

A fost eseist, poet, prozator şi dramaturg român de origine aromână. Acest nativ al zodiei Leu este considerat unul dintre cei mai importanţi reprezentanţi români ai curentului suprarealist şi unul dintre ultimii mari exponenţi ai acestuia pe plan european.

TELEFONUL CITITORULUI

Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon:

0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____, cod _____, judeţul _____.

Abonaţi-vă la magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe şase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

CUPON MANDAT POŞTAL Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Judeţul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. „MAGAZIN" S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POŞTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAŢII SPECIALE .....
Nr. mandat poştal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre şi litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ştampila cu data prezentării
Sigiliu cu tigla RO

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE

0722625622

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TARGU MURES

SERIE NOUĂ - 1205 ● ANUL LVII ● 31 IULIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 31 (2955)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Adevărul este un diamant cu mii de feţe: raza lui care mă luminează nu-i aceeaşi cu luciul care orbeşte în partea opusă.*
Albert Camus

■ *Zgârcenia începe de unde încetează sărăcia.*
Honoré de Balzac

Caleidoscop

INCURSIUNI
în locuri (ne)pământeşti

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă
Decriptarea unor gesturi

Dosarele frumuseţii
Urgenţe de sezon

Istorii uitate

„REGIMUL TERORII"

Consultaţii fără plată

TRATAREA DEPRESIEI
prin dietă

Câteva mituri despre MISTERELE CREIERULUI

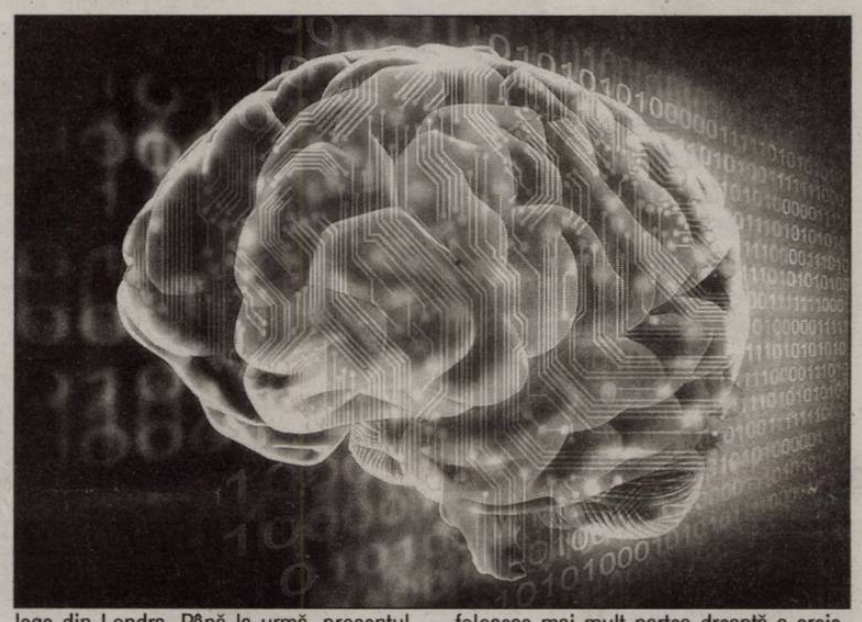

Într-o mare de incertitudini, un lucru este dincolo de orice tăgadă: creierul este cea mai fabuloasă şi mai complexă structură a corpului uman. Comparaţia creierului cu microprocesorul unui computer poate fi făcută, numai că în privinţa complexităţii, creierul nu suportă nicio comparaţie.

Ca să înţelegem, măcar la suprafaţă, această complexitate, am putea aminti faptul că, de pildă, „computerul" nostru este constituit din cam 100 de miliarde de neuroni şi fiecare neuron poate crea cel puţin 1.000 de legături neuronale. În plus, neuronii pot trimite în fiecare secundă până la 1.000 de semnale electrice, viteza cu care aceste semnale se deplasează fiind de 400 km/h. Viteza noastră de reacţie la un stimul electric, de care nu suntem conştienţi de fiecare dată, de pildă atunci când retragem mâna de pe o suprafaţă fierbinte, trebuie înţeleasă mai bine atunci când luăm în calcul faptul că această viteză uimitoare se realizează pe o distanţă de maximum 2 metri! Mai mult, tot ce facem în fiecare clipă a vieţii noastre, de la vorbit, scris, gândit, respirat, cântat, alergat, la bătăile inimii, mersul pe bicicletă sau iubire şi activitate sexuală, totul se datorează acestor miliarde de celule nervoase interconectate şi semnalelor lor electrice de mare viteză. Creierul este, în acelaşi timp, şi cel mai mare devorator de energie: aproximativ 20% din energia pe care o obţinem din hrană este folosită de creier, în ciuda faptului că el reprezintă doar 2% din greutatea totală a corpului nostru!

Cu cât au fost mai dificile încercările de studiere în profunzime ale acestui organ misterios, cu atât creierul uman a devenit obiectul mai multor mituri şi credinţe false, mai vechi şi mai noi. Egiptenii, de pildă (despre care nu putem afirma că erau mai

puţin inteligenţi decât oamenii de azi, dimpotrivă, am spune), credeau că mintea se află în inima omului, considerând că este un organ neimportant. Alcmeon din Crotone, care a trăit în jurul anului 500 î.e.n., a fost primul om care a înţeles, în urma a numeroase disecţii, că gândurile, senzaţiile şi inteligenţa rezidă în creier şi nu în inimă, cum se credea la acea vreme. În secolul al II-lea e.n., Galen, un medic roman, a făcut primele observaţii pertinente legate de creier, ajungând la convingerea că acesta are un rolul esenţial în ceea ce priveşte memoria, emoţia şi simţurile, chiar dacă îl atribuia umorilor.

Procentul buclucaş

În ciuda progresului extraordinar, numeroase mituri există şi în ziua de azi. Iar unul dintre cele mai rizibile mituri este cel legat de faptul că „folosim doar 10% din creier". Originea mitului nu se cunoaşte cu exactitate, dar mai multe surse îl dau ca sigur pe William James, părintele psihologiei americane, care a afirmat, în urma unui studiu prelungit efectuat pe un copil înzestrat intelectual, că majoritatea oamenilor nu îşi vor realiza potenţialul mental.

Un specialist l-a citat greşit într-o lucrare, afirmând că nu folosim decât 10% din creier. De aici, afirmaţia a fost folosită în diferite broşuri şi reclame ce promiteau doritorilor şansa de a folosi părţile neaccesate ale creierului, devenind astfel mai inteligenţi şi mai înţelepţi. O altă „cărămidă" la fundaţia acestui mit ar fi fost răspunsul lui Einstein dat unui reporter atunci când l-ar fi întrebat despre secretul inteligenţei sale. Einstein ar fi răspuns că oamenii îşi folosesc doar o mică parte din potenţialul creierului lor, pe când el foloseşte ceva mai mult. Nu se ştie dacă aceste cuvinte au fost spuse cu adevărat, dar legenda a permis răspândirea ideii.

Ulterior, această legendă a fost folosită de autorii de cărţi de dezvoltare personală, care au promis potenţialilor clienţi dezvăluirea unor secrete capabile să le permită să folosească o parte mai mare din creier. Ideea apare şi în filmul *Limitless* (Dincolo de limite, 2011) al regizorului Neil Burger, în care un medicament-minune permite protagonistului să-şi folosească 100% din creier şi să beneficieze de capacităţi de concentrare şi memorie ieşite din comun. Luat la bani mărunţi, mitul procentului buclucaş a fost spulberat de cercetătorii de azi, deşi nu băgăm mâna în foc că au dreptate pe de-a-ntregul. Logica spune că un organ care consumă 20% din energia produsă de organism nu poate să fie folosit cu un atât de slab randament. Apoi, în cazul unor accidente cerebrale, sarcinile unei zone afectate sunt preluate de alte zone ale creierului. Şi cercetările realizate cu ajutorul imagisticii cerebrale (rezonanţă magnetică) au arătat cum creierul e pus la treabă chiar şi pentru realizarea unor operaţii simple, cum ar fi strângerea pumnului.

Concluziile au fost că avem foarte puţine elemente ale creierului care să nu fie active la un moment dat. Să nu uităm că, chiar şi atunci când dormim, creierul lucrează, atât subconştientul (mereu treaz), cât şi organele vitale (plămân, inimă, ficat, rinichi, pancreas). Chiar dacă simultan nu este folosit tot creierul, de-a lungul unei perioade de 24 de ore, oamenii activează toate zonele creierului, după cum explică profesorul Sophie Scott de la Institutul de ştiinţe cognitive din cadrul University College din Londra. Până la urmă, procentul poate fi adevărat, dar numai în sensul că *cercetătorii* nu înţeleg decât 10% din modul în care funcţionează creierul cu adevărat. Deşi, chiar şi aşa, procentul este extrem de generos...

Mozart ne face mai deştepţi

Un alt mit referitor la creierul uman este acela că muzica lui Mozart contribuie la dezvoltarea cognitivă a bebeluşilor, făcându-i mai inteligenţi decât ar fi fost în mod normal. Această legendă a fost folosită de o companie americană, Baby Einstein, care a obţinut profituri de milioane de dolari din vânzarea de pachete speciale de cărţi şi CD-uri destinate părinţilor care îşi doresc copii mai isteţi.

Originile mitului se plasează pe la începutul anilor '50, când un specialist ORL, a decretat că pacienţii cu probleme de auz şi de vorbire prezintă îmbunătăţiri semnificative ale sănătăţii atunci când ascultă muzica lui Mozart. Apoi, un studiu realizat în anii '90 pe un grup de studenţi americani a sugerat că persoanele care au ascultat 10 minute muzica lui Mozart înainte de un test IQ prezentau rezultate îmbunătăţite, obţinând, în medie, 8 puncte în plus. Mesajul a fost răspândit cu ajutorul mass-media înainte ca studii mai serioase să poată infirma „descoperirea".

Lupta emisferelor

Diferenţele dintre cele două emisfere ale creierului au fost exagerate atât de mult, încât în ultimii ani s-a răspândit ideea că persoanele mai creative şi mai intuitive îşi folosesc mai mult partea dreaptă a creierului, pe când cele mai logice şi mai aplecate spre raţionalitate se bazează mai mult pe emisfera stângă.

De multe ori, cei ce răspândesc acest mit afirmă că oamenii ar deveni mai înţelepţi dacă ar învăţa să folosească la maximum potenţialul ambelor emisfere. Oamenii de ştiinţă sunt convinşi că mitul acesta este departe de adevăr.

Oamenii diferă, într-adevăr, în ceea ce priveşte capacităţile cognitive, însă acest lucru nu înseamnă că îşi folosesc o parte de creier „mai mult" decât pe cealaltă. Cele două emisfere comunică prin formaţiunea *corpus callosum* (corpul calos), fiind vorba despre o complementaritate în funcţionarea lor, nu de o concurenţă.

În concluzie, cei care îşi pun speranţe în dezvoltarea tehnologiilor capabile să pătrundă „complexul labirint" al creierului uman mai au de aşteptat, dacă nu o viaţă, măcar câteva milenii!

TV
■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

31
5 948427 000102

SUDOKU
jocul săptămânii: 31

5			6	3	9	2		
	4	3					6	
2						5		
			1	9		7		
	9						3	
		2		6	3			
		7						4
	5					9	8	
		6	9	7	4			5

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ
TÂRGU MUREŞ

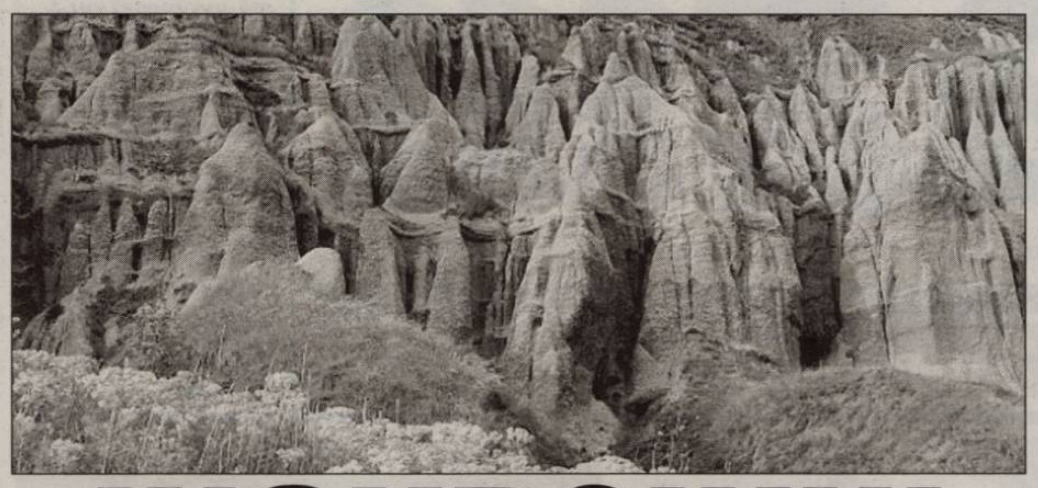

INCURSIUNI

în locuri (ne)pământeşti

În numeroase zone de pe planeta noastră se află locuri (putem să le spunem şi peisaje, căci impactul cel mai impresionant asupra vizitatorilor îl are imaginea respectivă) care ies cumva din tiparele obişnuite, părând a fi efectiv rupte din alte lumi. Şi, cum mai mereu în asemenea contexte apar şi felurite legende referitoare la originile acestor zone crepusculare, poţi crede chiar că acolo te afli într-un fel de univers paralel. România beneficiază şi ea de existenţa unor tărâmuri de basm ori poate „rupte" din alte galaxii.

Vulcanii noroioşi din zona comunelor buzoiene Berca şi Scorţoasa se întind pe suprafeţe de aproape 30 de hectare, cele două locaţii principale fiind cunoscute ca Pâclele Mari şi Pâclele Mici. Gazele ce ies din măruntaiele pământului străbat pânze freatice şi straturi de argilă, dând naştere astfel nămolului expulzat prin cratere care bolborosesc fără încetare şi împroaşcă în jur un fel de magmă rece. Peisajele nepământeşti (cercetătorii americani au afirmat că pe Marte au fost observate fenomene geologice asemănătoare!) au provocat nu numai justificatul interes ştiinţific, ci au determinat şi oameni din sfera artelor să realizeze aici filme de facturi mai puţin obişnuite.

„Grădina zmeilor" nu se află pe tărâmul celălalt, cum ştim din basme, ci undeva, în zona Sălajului, pe teritoriul satului Gâlgău Almaşului. Legenda spune că zmeii (!?) care mergeau după sare spre Jibou, obosiţi, poposeau pe câte o stâncă uriaşă crescută parcă anume din pământ, ca să-şi tragă sufletul. De altfel, două dintre bizarele formaţiuni geologice de aici se numesc Zmeul şi Zmeoaica, însă cea mai importantă în tradiţia locului este Fata cătănii, şi ea legată de o legendă impresionantă.

Muzeul Trovanţilor de la Costeşti, Vâlcea, este de fapt o rezervaţie naturală de o factură aparte. Pe o arie restrânsă, aici se află nenumărate pietre cu mărimi diferite şi forme rotunjite, care nu par a fi rezultatul unor procese naturale. Totuşi, numele lor (trovanţi) a fost dat de marele geolog Gheorghe Munteanu-Murgoci, la începutul veacului trecut. În mod firesc animaţi de altfel de gânduri, oamenii locului au creat un mit despre „pietrele care cresc" sau „pietrele vii". Bătrânii spun

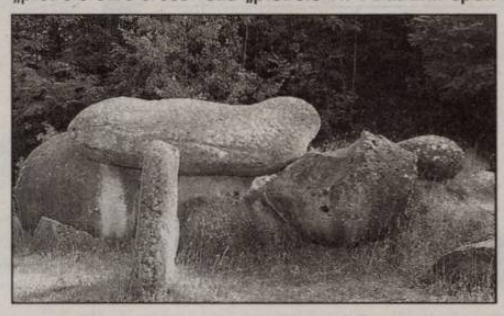

că acestea... se nasc şi cresc după fiecare ploaie, iar unii le atribuie energii negative.

Micul canion al României (cu trimitere la Marele Canion din Colorado), cum mai este numită zona mai cunoscută ca Râpa Roşie, uimeşte tot printr-o concentrare de formaţiuni geologice cu totul speciale şi foarte spectaculoase, aşa cum se pot vedea, la scară amplificată, în Dakota de Sud, SUA. Este vorba despre un fel de turnuri, coloane, obeliscuri, contraforturi şi piramide de pământ uriaşe, de culoare roşiatică şi violacee, etajate, cu înălţimi diferite şi aproape total lipsite de vegetaţie, aflate foarte aproape de oraşul Sebeş, Alba. Geografii numesc acest microrelief badlands („pământuri rele"). Din zona anecdoticului, de ciudatele pseudoedificii se leagă povestea lui Lică „a lu' Brânză" sau Lică-Pisică, un hoţ care ar fi ascuns aici o mare sumă de bani furaţi dintr-o bancă. Firește că aceştia nu au fost găsiţi până azi, însă oamenilor le place să creadă că bizarele pământuri sângerii ascund taine greu de deslușit.

Proiect falimentar?

Un colectiv de oameni de ştiinţă a trimis recent Comisiei Europene de la Bruxelles o scrisoare în care au fost exprimate rezervele şi indignarea legate de un proiect extrem de costisitor (cel puţin un miliard de euro) denumit „Creierul". Obiectivul proiectului vizează producerea unui creier uman artificial, până în 2024. În vreme ce oamenii de ştiinţă întâmpină mari dificultăţi în reproducerea creierului (funcţional) al unui vierme, cu 300 de neuroni, se menţiona printre altele că aceea a unui creier uman frizează ficţiunea.

În opinia oamenilor de ştiinţă, realizarea unui creier artificial, a nenumăratelor subsisteme specializate, a reţelelor neuronale etc. este imposibilă.

Pe de altă parte, semnatarii au invocat faptul că Uniunea Europeană (şi nu numai) traversează o perioadă în care fondurile destinate cercetării ştiinţifice sunt din ce în ce mai reduse, fonduri care ar trebui să fie dirijate în proiecte prioritare şi realiste.

Oamenii de ştiinţă din diverse ţări, solicitaţi să participe la realizarea proiectului, au refuzat propunerea Comisiei Europene. Doar şase echipe de specialişti francezi şi-au dat acordul de participare.

DORIN MĂRAN

Roz...

Să vorbim corect!

Cititoarea noastră Ileana B. Din Sibiu ne întreabă de ce susţinem că nu este corectă expresia *„rochie roză"*.

Domnia-sa ne spune că a găsit chiar cuvântul „roză" în dicţionar. Are dreptate, dar acesta apare ca substantiv, cu sensul „trandafir" (vezi poezia „Valţul rozelor" de Alexandru Macedonski).

Ca adjectiv, însă, însemnând „roşu foarte deschis, trandafiriu", este invariabil ca gen şi număr. Spunem astfel: „eşarfă roz", „crin roz", „rochii roz", „ciorapi roz".

Există în limba română o serie de adjective de acest fel dintre care amintim: „cumsecade", „ferice", „asemenea" şi multe culori: „bej", „gri", „maro", „oliv", „vernil", „violet" etc. *(I.S.)*

Numere de „dresură" cu copii

Poate cam dur, titlul acestui articol nu se referă totuşi la înrobirea unor micuţi şi transformarea lor în animale de circ. Fenomenul este însă infinit mai grav, cu atât mai mult cu cât se derulează la scară planetară şi cu mijloacele perfide ale mesajelor subliminale.

Am mai scris despre faptul că, astăzi, copiii (începând cu cei de vârste foarte mici) aproape că nu mai au la dispoziţie jucăriile şi cărţile normale pentru vârsta lor. Pentru fetiţe, păpuşile sunt înlocuite cu prototipuri de dive, dotate uneori chiar cu calităţi, dar şi cu vicii ale „modelelor" reale, sau cu jucării ce atrag copila către preocupări specifice deja femeilor iniţiate în problemele vieţii. Să adăugăm cărţile care abundă în poveşti horror şi personaje malefice; vrăjitoarele fac o adevărată carieră în acest sens, scrierile respective având chiar pretenţia să le şcolească pe micile aspirante fascinate de domeniu în tainele magiei negre.

Mai rău stăm cu jucăriile băieţilor, unde maşinuţele sunt înlocuite cu cele mai sofisticate arme – pe scurt, cultivând explicit instinctul agresiv al mamiferului numit om. Dar v-aţi fi gândit vreodată că în asemenea metode şi mijloace educative, îşi pot vârî coada până şi serviciile secrete cele mai redutabile? Ei bine, un exemplu foarte actual ni-l oferă însăşi CIA, ale cărei eminenţe cenuşii anonime au gândit şi au pus în practică o modalitate de a combate acţiunile organizaţiei Al-Qaida prin intermediul unor aşa-zise jucării! Prima ţintă propusă a fost populaţia (copii, dar şi adulţi) din Pakistan, implicate fiind firme şi persoane particulare din mai multe zone geografice.

În anul 2005, CIA a demarat proiectul secret privitor la o „jucărie" cu chipul lui Ben Laden, acoperită însă cu o vopsea specială, care putea fi îndepărtată şi astfel dezvăluia „adevărata" faţă a liderului arab: tenul roşu-aprins, ochii verzi şi tatuaje faciale care făceau să semene cu un demon. Ideea era să-i sperie atât pe copii, cât şi pe părinţii acestora, pentru a limita astfel influenţa personajului real asupra populaţiei vizate. Era însă doar prima parte a unui plan mult mai vast, prin care se intenţiona donarea (observaţi poleiala „umanitară" a diabolicului proiect) către Afganistan şi Pakistan, a unor materiale precum rechizite şcolare şi jucării, ca din partea Statelor Unite, care îşi cumpărau astfel o reputaţie pozitivă. Un mare producător de jucării a fost racolat în numele acestei idei, individ care avea şi calităţile, şi posibilitatea de a lucra discret. Producţia efectivă urma să se realizeze în China.

* * *

Proiectul de pervertire prin joc şi jucării a mentalităţii, conştiinţei şi vieţii unor copii a fost făcut public de presă şi, cel puţin oficial, CIA a declarat că l-a abandonat. Surse apropiate lucrărilor au dezvăluit că în 2006 au fost totuşi distribuite la Karachi câteva sute de asemenea „jucării". Numărul exact nu este cunoscut, iar neimplicarea niciunei autorităţi în rezolvarea acestui scandal rapid amortizat lasă multe, foarte multe semne de întrebare asupra onestităţii cu care operează – nu doar declarativ, ci mai ales la modul concret – cei ce se erijează în justiţiari şi apărători ai drepturilor şi libertăţilor oamenilor normali de pe planetă.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ioana Floria, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI) Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Metodă de datare revoluționară

Datarea trecutului a intrat într-o nouă etapă revoluționară, denumită „Big data", cea a prelucrării informatice a datelor legate de evenimentele istorice antice și a stabilirii de cronologii necunoscute, printr-o metodă statistică novatoare.

O echipă de cercetători de la Institutul francez de arheologie orientală din Cairo, din cadrul Laboratorului de datare cu carbon 14 (LMC14) din Saclay (Scoția), în colaborare cu specialiști din cadrul Laboratorului de astroparticule și cosmologie al Universității din Paris, conlucrează pentru a trata într-un mod complex, diversificat, numeroase date în vederea reprezentării perioadelor din Antichitate, necunoscute sau parțial cunoscute. În prima etapă a cercetărilor s-au axat pe cele ale Egiptului, care au oferit până acum arheologilor și istoricilor date lacunare pe baza cărora nu au putut reconstitui evenimente din aceste perioade aflate într-un con de umbră.

Recent, cercetătorii au reușit să dateze cu precizie accederea la putere a faraonilor din cea de-a XVIII-a

Datare cu radiocarbon

dinastie, precum Tutmosis al III-lea și Tutankhamon. Informațiile au fost obținute prin utilizarea „statisticii bayesiene", bazată pe calcule matematice, ecuații complexe, metodă care a permis pentru întâia oară asocierea într-un model informatic a tuturor datelor existente, provenind în special din surse arheologice și istorice. Până acum investigațiile au fost realizate, în mare parte, separat, pe baza surselor documentare, arheologice, prin diverse metode de datare (carbon 14, luminiscență, dendrocronologie).

Dendrocronologie

Spectrometrul Artemis

Noua metodă statistică permite combinarea și tratarea tuturor datelor, obținându-se informații noi și exacte și deschide perspectiva reprezentării unor scenarii cronologice realiste.

Nu doar evenimentele se află în atenția cercetătorilor ci și artefactele. Când se datează de pildă o amforă antică, cercetătorii nu pot miza pe o dată precisă, ci pe o perioadă care poate atinge până la câteva sute de ani. Prin noua metodă, datarea are grad mult mai ridicat de precizie.

Metodologia experimentată în cazul celei de-a XVIII-a dinastii s-a bazat și pe ipoteze legate de înlănțuirea domniilor faraonilor, pe timpul în care au guvernat și pe date astronomice.

În unele texte antice egiptene se face referire la observarea Lunii sau a stelei Sirius, în special cea legată de reapariția acesteia pe cer. Observarea acestei stele (cea mai strălucitoare, văzută cu ochiul liber) în timpul domniei lui Tutmosis al III-lea a fost evocată în calendarul elefantin, descoperit în 1851, aflat la Luvru. În urma calculelor, astrofizicienii au reușit să precizeze anul reapariției stelei Sirius: 1443 î.Ch.

Metoda statistică se bazează și pe aparatură de vârf. La LMC14 au fost efectuate măsurători fizice cu un spectometru de masă – denumit Artemis – cuplat la un accelerator de particule (AMS). Mai exact, au fost numărați atomii unor izotopi de carbon din diverse eșantioane, inclusiv carbon 14. (Sunt utilizate și metodele de datare explicate în finalul articolului de față.)

Datare cu luminiscență

În acest mod este mult mai ușor, în comparație cu alte metode, să se dateze cu precizie obiecte arheologice, unele dintre acestea, extrem de prețioase, care nu puteau fi datate decât prin prelevarea unui eșantion, fiind indisponibile. Pentru a se obține date cât mai exacte, măsurătorile sunt reluate, datele fiind prelucrate prin metoda statistică. Până acum au fost prelevate peste 150 de eșantioane (având fiecare câteva miligrame) din vestigii funerare. Prelucrarea datelor obținute, combinate cu informații arheologice și astronomice, au permis furnizarea de noi date legate de cea de-a XVIII-a dinastie (compatibile cu cele existente). Cercetările se vor extinde, firește, și asupra altor obiective antice.

Arheomagnetism

METODE DE DATARE

CARBON 14 (RADIOCARBON): Este un izotop radioactiv de carbon cu nucleu atomic. Concentrația sa în materiile organice stă la baza datării.

DENDROCRONOLOGIE: Sunt analizate inelele de creștere ale plantelor lemnoase pentru a se determina anul în care au fost tăiate.

LUMINISCENȚĂ: Sunt datate în special obiectele din ceramică prin măsurarea radioactivității acumulate în decursul timpului de cristale (de cuarț, de pildă).

ARHEOMAGNETISM: Studiul configurației câmpului magnetic terestru înregistrat de obiectele din pământ (argilă) în momentul în care sunt arse în cuptor.

O nouă sursă alternativă de electricitate

Radiațiile infraroșii emise de Pământ (componente ale razelor solare, absorbite de atmosferă, din care o parte ajung pe sol, unde sunt înmagazinate) ar putea fi exploatate pentru a fi convertite în energie electrică?

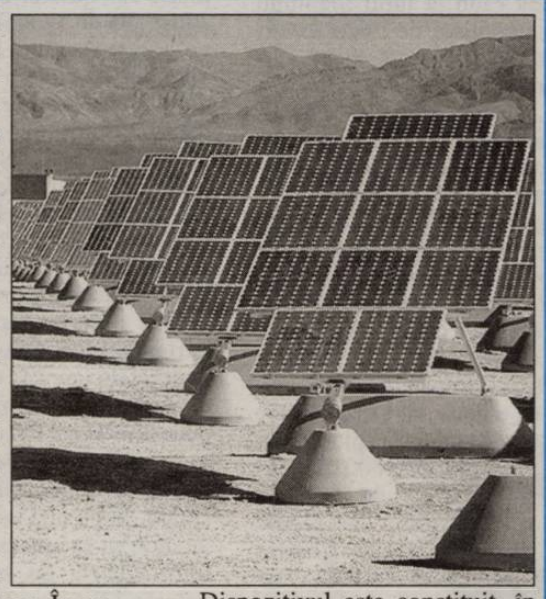

O echipă de fizicieni americani de la Universitatea Harvard a afirmat că această performanță este posibilă prin intermediul unui dispozitiv conceput și realizat de aceștia. Cantitățile de energie electrică produsă de prototip în cadrul primelor experimente au fost reduse. În varianta în care dispozitivul este cuplat la un panou fotovoltaic (sunt vizate zonele deșertice, izolate, în care energia electrică, după căderea serii, este produsă de baterii electrice), asigură obținerea unei puteri electrice complementare, care poate fi extrem de importantă în timpul nopții, când panourile fotovoltaice devin ineficiente.

Dispozitivul este constituit, în linii mari, din două plăci suprapuse (natura materialelor nu a fost dezvăluită) care interferează, emițând non-stop căldură convertibilă în energie electrică.

Cercetătorii speră ca în acest an să prezinte public un nou prototip, cu o suprafață mai mare, perfecționat, care să asigure un randament electric sporit.

„Luciditate" onirică

Se întâmplă, în timp ce visăm, ca „subconștientul oniric" să treacă într-o stare de (cvasi)conștiență. Să evaluăm ceea ce se întâmplă în vis, să încercăm să deturnăm unele evenimente neplăcute sau dramatice (în unele cazuri avem capacitatea de a întrerupe visul, de a ne trezi) sau să realizăm ceea ce ne propunem, parțial sau total. Sau să ne dăm seama că visăm!

O echipă de cercetători germani de la Universitatea Goethe din Francfort (denumirea colocvială este Frankfurt) a pus în evidență în cazul unor subiecți (voluntari) apariția undelor gamma în ariile frontale și temporale ale creierului, în momentele în care aceștia devin „conștienți" în timpul viziunilor onirice.

Observațiile au fost posibile în urma inducției de curent alternativ cu o frecvență cuprinsă între 25 și 40 Hz, timp de 30 de secunde. (Când s-au aplicat alte frecvențe, nu s-a obținut niciun rezultat.) După ce s-au trezit, au specificat faptul că au fost lucizi în timp ce visau.

Cercetătorii speră ca prin această metodă să poată chiar vindeca persoanele care suferă de coșmaruri frecvente ce și-au pus amprenta asupra echilibrului lor psihic, după o serie de ședințe terapeutice. Experiențele în acest sens vor debuta curând.

ADN tumoral detectat în sânge

O metodă originală de analiză a sângelui în vederea identificării celulelor canceroase a fost pusă la punct de cercetători americani de la Universitatea Stanford. Procedeul vizează peste 100 de gene care au suferit o mutație și permite detectarea cancerului

de plămâni în fază incipientă sau atunci când tumoarea a cuprins și ganglionii limfatici. Metoda, ale cărei detalii nu au fost dezvăluite, a fost testată cu succes pe zeci de pacienți. Cercetătorii speră ca în curând să fie aplicată și în detectarea altor tipuri de tumori, renunțându-se la biopsie, să poată fi monitorizată cantitatea celulelor tumorale și evaluat răspunsul la tratament.

Prima sinapsă reconstituită

Pentru prima oară a fost realizat un model 3D al unei sinapse în care pot fi vizualizate clar toate structurile și elementele constitutive, utilizându-se datele (observațiile) furnizate prin intermediul microscopiei electronice. Cei care au atins această performanță sunt cercetători germani de la Universitatea din Göttingen.

Peptida-„torpilă"

Biofilmele (straturi de bacterii care acoperă zone ale diverselor organe interne și care sunt extrem de rezistente la antibiotice) ar putea fi distruse de o peptidă (1018) a cărei eficacitate în acest sens a fost descoperită de o echipă de cercetători canadieni din Vancouver.

Cum acționează acest „Terminator"? Blocând un

semnal intern emis de toate bacteriile care formează un biofilm. Și, ca prin minune, în câteva ore, toate bacteriile sucombă. Primele medicamente care vor fi produse vor viza infecțiile pulmonare ale persoanelor afectate de mucoviscidoză.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

„Regimul Terorii”

O cumplită perioadă din timpul Revoluţiei franceze, încadrată între 5 septembrie 1793 şi 28 iulie 1794, a fost cea denumită „Regimul Terorii” sau mai simplu „Teroarea”. Având la bază conflictul devenit sângeros dintre grupările politice Girondinii şi Iacobinii, îngrozitoarea perioadă s-a soldat cu zeci de mii de morţi. Au fost înregistrate 16.594 de ghilotinări (dintre care 2.693 numai în Paris) şi se estimează că au fost aproximativ 25.000 de execuţii sumare pe tot teritoriul Franţei. Nu au scăpat de ghilotină („briciul naţional”) nici perechea regală Ludovic al XVI-lea şi Marie Antoinette, nici Madame Roland şi nici omul de ştiinţă (chimist) Antoine Lavoisier.

Maximilien Robespierre

Grave confruntări politice

Înainte de noiembrie 1793, numai patru la sută din execuţii se desfăşuraseră. Într-un „Manifest al furiei” (iunie 1793) se atrăgea atenţia că după patru ani de la debutul Revoluţiei (14 iulie 1789), aşteptările poporului nu fuseseră satisfăcute. În aceste condiţii, radicalizarea poziţiilor politice nu a întârziat. Iacobinii erau cei mai înverşunaţi împotriva „duşmanilor revoluţiei” (printre care se aflau în primul rând „regaliştii”). Convenţia naţională (care înlocuise Adunarea legislativă) era convinsă că numai un regim discreţionar poate face ordine în ţară. Şi această „ordine” trebuia să fie stabilită de către Comitetul Salvării Naţionale (creat în aprilie 1793). În scopul ducerii la îndeplinire a legilor impuse de revoluţionari, Tribunalul revoluţionar trebuia să aibă un rol mai activ. Şi asta, mai ales că în ţară se produceau rebeliuni contra noului regim.

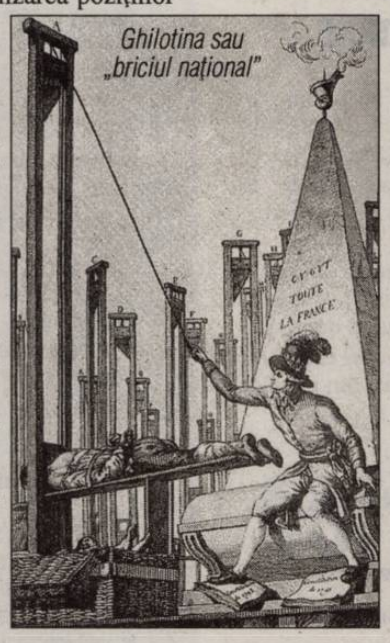
Ghilotina sau „briciul naţional”

Primele măsuri „drastice” ale Terorii au fost arestările numeroase din rândul Girondinilor, inclusiv a liderului Jacques Pierre Brissot. Apoi, ca un fel de apogeu al radicalizării poziţiilor politice deja intolerante, s-a produs un eveniment surpriză: asasinarea lui Jean-Paul Marat, la 13 iulie 1793, de către fanatica Charlotte Corday. Marat era un important lider de opinie al Iacobinilor şi un jurnalist cu o retorică violentă... Un alt eveniment foarte semnificativ al acelui an tulburător a fost înlocuirea lui Georges Danton (revoluţionar de frunte, lider al rebeliunii din august 1792, care l-a îndepărtat pe rege din Palatul Tuileries). La 27 iulie, Danton a fost înlocuit de Maximilien Robespierre – unul dintre cei mai radicali Iacobini şi care avea să dea tonul Regimului Terorii cu spusele sale, dintre care foarte semnificativ este următorul citat: „Guvernarea în timpul revoluţiei este despotismul libertăţii contra tiraniei”! În acest climat de ură împotriva tuturor care „cârteau” împotriva noilor lideri s-au produs arestările şi execuţiile fără precedent. Au existat victime atât în rândul nobililor şi aristocraţilor, cât şi în rândul clericilor. Căci una dintre trăsăturile Revoluţiei franceze a fost anticreştinismul. Mulţi prelaţi au fost alungaţi şi au fost distruse simboluri creştine. Din toate denumirile a fost scos cuvântul „Sfânt”... Schimbarea denumirilor calendarului a fost cauzată de aceeaşi concepţie ateistă radicală.

Sfârşitul lui Robespierre

În spiritul revoluţiei, data la care a fost îndepărtat Robespierre de la cârma unui regim inuman a fost „9 Thermidor”, care corespunde lui 27 iulie 1794. Liderul cel mai înfocat al „Terorii prin virtute” (o altă expresie favorită a lui) a încercat să se sinucidă, dar glonţul doar i-a rănit un maxilar. La 28 iulie a fost ghilotinat (avea 36 de ani), suferind acelaşi sfârşit la care îl supusese pe fostul său prieten, Georges Danton.

Fotodocument

Revolta din Ghetto-ul Varşoviei

Între 19 aprilie şi 16 mai 1943 s-a desfăşurat Revolta evreilor din Ghetto-ul Varşoviei, acţiune a Rezistenţei evreieşti în Polonia ocupată de Germania nazistă. Evreii, copii şi adulţi (cum se observă şi din fotografia trimisă lui Himmler), erau duşi în lagărele de concentrare, spre exterminare. Slab înarmaţi, evreii au fost învinşi de forţele naziste şi mii de oameni au fost ucişi în câteva zile, iar majoritatea din cei 50.000 rămaşi au fost trimişi spre lagărul Treblinka. Într-un raport german, numărul victimelor a fost de 56.065 de persoane. Barăcile şi sinagoga au fost incendiate.

Controverse în jurul unui papă

Papa Alexander al VI-lea, pe numele său italian Rodrigo Borgia, a fost – consideră istoria papalităţii – cel mai controversat suveran pontif din perioada Renaşterii. Mandatul său în Sfântul Scaun a început la 11 august 1492 (anul în care Cristofor Columb descoperă America, eveniment cu repercusiuni şi asupra deciziilor papei) şi s-a terminat la 18 august 1503 (când a murit, probabil de friguri).

Papa Alexander al VI-lea

Roderic Llancol y Borja (numele spaniol) s-a născut la Xativa, provincia Aragon, Spania, în 1431. A studiat în Italia, la Bologna, după ce unchiul său a ajuns papă (Calixtus al III-lea). Şi, într-o perioadă când în jurul Sfântului Scaun exista un nepotism de mare anvergură, Roderic-Rodrigo a fost făcut cardinal-diacon la doar 25 de ani. Apoi, în 1471 a fost consacrat episcop şi numit cardinal-episcop de Albano. În această calitate a servit Sfântul Scaun sub mai mulţi papi, devenind un om bogat şi foarte influent.

La moartea papei Innocent al VIII-lea, în 1492, au fost trei candidaţi pentru suprema funcţie: Rodrigo Borgia, Ascanio Sforza şi Giuliano della Rovere. Unele cronici spun că fiecare dintre aceştia a dat mită celor care au participat la conclav. Chiar se menţionează că Borgia s-ar fi folosit de „patru măgari plini cu saci cu argint”, iar Della Rovere ar fi „plusat” cu 200.000 de ducaţi de aur, sprijinit de regele Franţei Charles al VIII-lea. Dar a fost ales Borgia, drept papa Alexander al VI-lea, fapt criticat de unii înalţi prelaţi (cum ar fi Lorenzo de Medici, viitorul papă Leon al IX-lea), care spuneau că „a venit lupul la stână”...

Amanta oficială Vannozza dei Cattanei

O familie cu probleme

Una dintre controversele cele mai aprinse din jurul acestui suveran pontif a fost legătura sa cu fosta prostituată Vannozza dei Cattani (devenită curtezană şi măritată cu Domenico Ariagnano), care i-a născut cinci copii. Primul a fost Giovanni (Juan), născut în 1476, deci când tatăl său era deja cardinal! Ceilalţi copii au fost Cesare, Lucrezia, Goffredo şi Ottaviano. În legătură cu Cesare Borgia, unele cronici scrise chiar în acea perioadă a mandatului lui Alexander al VI-lea menţionează o petrecere deocheată intitulată pentru istorie „Banchetul castanelor”. Este vorba despre un fel de orgie sexuală desfăşurată în interiorul Palatului Apostolic, în camerele dedicate lui Cesare. Se povesteşte că au fost aduse 50 de prostituate (numite „curtezane”), care i-au întreţinut pe meseni în seara zilei de 30 octombrie 1501. La un moment dat, femeile s-au dezbrăcat şi au început să danseze folosindu-se de castane pentru a „ridica moralul” celor prezenţi. Din însemnările maestrului de ceremonii al Palatului Apostolic, Johann Buchard, reiese că s-au desfăşurat şi „jocuri” prin care „s-a măsurat virilitatea bărbaţilor”... Mărturii ulterioare arată că informaţiile respective nu sunt corecte.

Un al doilea fapt controversat din acea perioadă a fost asasinarea fiului cel mare al papei, Giovanni Borgia. Acesta a fost ucis de un necunoscut la 14 iunie 1494 şi găsit a doua zi în Tibru. Mama sa, Vannozza, dăduse o mare petrecere, unde participaseră familia şi invitaţi de seamă, iar el fusese văzut plecând călare, împreună cu un însoţitor. Dar când au început să iasă zvonuri „ciudate”, papa a oprit ancheta. Se bănuia că din motive de gelozie, Giovanni Borgia fusese ucis fie de fratele Cesare, fie de fratele Goffredo, pe care cel omorât i-ar fi încornorat... La rândul ei, Lucrezia Borgia, fiica papei, era bănuită de incest şi ucidere prin otrăvire (a fost căsătorită de trei ori). Ea a murit dând naştere celui de-al optulea copil, iar o şuviţă din părul ei a ajuns în posesia poetului romantic Lord Byron, în 1816, aflat la Milano.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

31 iulie 1527

S-a născut împăratul Maximilien al II-lea

Fiu al lui Ferdinand I, împărat al Sfântului Imperiu Roman, şi al Annei de Boemia şi Ungaria, Maximilien s-a născut la 31 iulie 1527, la Viena. În această calitate a domnit din 1564 şi până la moarte, la 12 octombrie 1576. Acest suveran a mai deţinut următoarele titluri: rege al Boemiei (1563-1576), rege al Ungariei şi Croaţiei (1563-1576) şi rege în Germania (1562-1576). A fost membru al Casei de Habsburg, ramura germanică.

Educat în Italia, Maximilien al II-lea a fost de foarte tânăr cooptat în campanii militare care i-au desăvârşit educaţia în această privinţă. Totodată, sub îndrumarea tatălui său (căruia i-a succedat la tron), a căpătat experienţă în privinţa problemelor politice de nivel înalt nobiliar şi celor economice. La 21 de ani s-a căsătorit cu verişoara sa Maria, fiica regelui Spaniei Charles al V-lea. Dar această uniune în familie, cu ramura spaniolă a Casei de Habsburg, nu a condus către o armonie deplină între cele două familii. Dimpotrivă, Charles al V-lea voia ca fiul său să moştenească tronul Sfântului Imperiu Roman. Divergenţele s-au acutizat şi din cauza

intransigenţei tatălui său, a cărui deviză era: „Să se facă justiţie, chiar dacă lumea va pieri!”

Maximilien al II-lea a fost primul înpărat al Sfântului Imperiu Roman care nu a fost încoronat la Aachen, ci la Frankfurt. În perioada domniei sale, din cauza unor vederi mai largi în privinţa toleranţei religioase, a avut probleme cu papalitatea. Şi asta, pentru că Maximilien al II-lea a refuzat să fie publicate decretele antiprotestante elaborate la Conciliul din Trent (1545-1563). În 1575, el a fost ales şi rege al Poloniei, dar din cauza opoziţiei nobilimii a trebuit să renunţe în favoarea lui Stephan Bathory... Pe toată perioada domniei sale, prinţii şi înalţii prelaţi luterani (protestanţi) au fost recunoscuţi şi trataţi cu toleranţă.

Din căsătoria cu Maria a Spaniei, Maximilien al II-lea a avut şaisprezece copii (lui succedându-i la tron, Rudolf al II-lea, primul băiat născut). Împăratul a murit la 49 de ani. A fost susţinătorul pictorului italian Giuseppe Arcimboldo.

Descoperiri aproape de noi

Ştiu că nu poate exista,

deci refuz să mă uit la dovezi

Profesorul Dr. J. Allen Hynek, părintele ufologiei, scria undeva: „L-am cunoscut pe Carl Sagan. Într-o zi am luat masa de prânz cu el şi cu această ocazie mi-a spus că OZN-urile sunt un nonsens. L-am întrebat dacă şi-a format această opinie studiind un mare număr de cazuri, iar el mi-a răspuns: «Nu cunosc nimic despre acest subiect». Atunci i-am spus: «Carl, tu ştii că se presupune că noi, oamenii de ştiinţă, nu comentăm niciun subiect dacă nu l-am studiat suficient de bine». El a răspuns: «Da, ştiu, dar nu am timp pentru asta.»"

Există o scurtă bandă desenată în care Jill Tarter, una dintre principalele personalităţi ale mişcării SETI, spune: „Dar, Carl, am tot ascultat... Şi nu se aude nimic"; la care figura desenată a lui Carl Sagan răspunde (reproducând o vorbă deseori folosită de acesta): „Jill, sunt miliarde de miliarde...". Stanton Friedman spune că aici e de acord cu Sagan, doar că extratereştrii nu trimit semnale demodate radio, ci ne trimit vizitatori. Asta arată dovezile...

În doar cincizeci de ani — subliniază Friedman — tehnologiile s-au schimbat enorm. Atunci el folosea rigla de calcul şi maşina electrică de scris. Partizanii SETI chiar cred că sistemele noastre tehnologice sunt compatibile, pe picior de egalitate, cu sistemele unor civilizaţii extraterestre, deci că acestea nu au mai suferit îmbunătăţiri de-a lungul a ceea ce ar putea fi chiar un avans de miliarde de ani?

La puţin timp după dezbaterea radiodifuzată din 2005 dintre Seth Shostak şi Stanton Friedman, ufologul Frank Warren i-a scris astronomului Frank Drake, „părintele" programului SETI, că şi multe dintre datele „solide" ale astronomiei, cum ar fi, de exemplu, planetele extrasolare (exoplanetele), planetele interstelare (sau „orfane"), găurile negre etc., se bazează pe „dovezi circumstanţiale". De exemplu, ideea de „planete extrasolare" este dedusă din „balansarea unei stele". Astfel de „adevăruri deduse" par să fie acceptabile în „domeniul lor", dar astronomii nu vor aplica aceleaşi reguli şi în ufologie. În consecinţă, Warren spunea că ar fi interesat de comentariile lui Drake privind „metodologiile dovezilor şi datelor" folosite în astronomie, şi de ce aceste metodologii nu par să fie adecvate pentru ufologie.

Alte forţe în Univers?

Drake a răspuns că este greu să dea un răspuns scurt la întrebarea aceasta. După părerea sa, regulile unei dovezi în astronomie şi în ufologie sunt de fapt aceleaşi. În ambele cazuri, se caută date bine calibrate, care pot fi verificate prin observaţii repetate sau prin experimente, de preferinţă făcute de mai mult de un singur observator. Toate afirmaţiile astronomice, privind existenţa unor obiecte sau fenomene, sunt susţinute prin astfel de dovezi solide, repetabile. Balansarea stelelor poate fi văzută, în mod repetat, urmând un model complicat, care se potriveşte însă exact cu ceea ce prevede teoria pentru cazul în care o stea este atrasă de o planetă care se deplasează cu o viteză variabilă, pe o orbită eliptică. Aceasta este o cerinţă clară, îndeplinită cu precizie de observaţiile efectuate. Mai mult decât atât, în unele cazuri, există mai mult decât o simplă oscilaţie — lumina stelei scade exact cu valoarea prevăzută şi exact pentru perioada de timp aşteptată, în cazul în care planeta trece prin faţa stelei. Şi fenomenul se repetă la intervalul aşteptat. Deci, aici nu există nicio îndoială.

Warren admite că „dovezile circumstanţiale (indirecte)" aduse pentru a dovedi existenţa „planetelor extrasolare" sunt „pentru el" mai mult decât suficiente; cu toate acestea, făcând pe avocatul diavolului, el continuă să întrebe: (1) Putem oare afirma, cu siguranţă deplină, că nu există „alte forţe" din Univers, care nu sunt cunoscute în prezent şi care ar „imita atracţia" cauzată de gravitaţia unei „planete de dimensiunile lui Jupiter"? S-ar putea oare ca oscilaţia să fie cauzată de un alt obiect spaţial, cu aceeaşi masă? (2) N-ar putea oare exista şi alte acţiuni care să producă efectele observate, de exemplu, nişte pulsaţii etc.? (3) Având în vedere faptul că cele mai multe metode de detectare de „planete extrasolare" sunt relativ noi (cu tehnologii care progresează furtunos) şi nu fără controverse, n-ar fi posibil oare ca, fie să iasă la iveală „informaţii noi", fie să se schimbe modul de interpretare a datelor, afectând concluziile actuale? După opinia lui Warren, dacă răspunsurile la oricare dintre întrebările menţionate mai sus ar fi „nu ştim" sau „este posibil", aceasta ar lăsa o anumită îndoială privind certitudinea existenţei planetelor extrasolare pe baza metodologiilor actuale folosite pentru detectarea lor.

Drake a recunoscut că, desigur, unele lucruri sunt încă speculaţii. De pildă, planetele interstelare „orfane". Nu există observaţii privind astfel de planete. Dar este acceptabil să speculăm, pe baza unor modele tot mai avansate privind modurile în care se formează un sistem planetar, întrucât aceste modelări prezic faptul că unele planete vor fi aruncate afară din sistemul solar în care s-au format. Mai ieşit din comun ar fi ca astfel de evenimente să nu fi avut loc.

Dimpotrivă — scria Drake — atunci când vine vorba despre rapoartele OZN, niciunul dintre criteriile de mai sus pentru acceptarea unei dovezi nu este îndeplinit. Nicio observaţie nu se poate repeta. Niciunul nu a fost vreodată înregistrat fără vreun dubiu, astfel încât standardele rigide ale ştiinţei sunt departe de a fi îndeplinite.

Warren spune că nu e de acord, plecând chiar de la afirmaţia lui Drake, precum că regulile pentru dovezi în astronomie şi ufologie sunt de fapt aceleaşi. Într-adevăr, în ambele cazuri, se caută obţinerea unor date: (1) bine observate şi calibrate, (2) verificabile prin observaţii sau experimente repetate, (3) cu observatori multipli. Warren admite că majoritatea rapoartelor OZN din ultimii 60 de ani, examinate minuţios, pot căpăta explicaţii convenţionale: aeronave cunoscute, corpuri cereşti etc., dar există un mic procent de observaţii care nu pot fi explicate în mod convenţional; e vorba despre acele „nave aeriene necunoscute", care prezintă caracteristici dincolo de tehnologiile create de om. Este adevărat, că acest fenomen nu poate, în cea mai mare parte, să fie repetat „la cerere", fiind un „eveniment imprevizibil, incontrolabil, tranzitoriu". Totuşi, el se repetă, cu siguranţă, la un moment dat, iar observaţiile sunt suficient de numeroase pentru a conta. Desigur, nu este acelaşi lucru cu observarea unui „corp ceresc fix" şi nu prezintă aceleaşi avantaje evidente pentru cercetarea ştiinţifică. Dar fenomenul OZN a tot reapărut, de multe ori, şi uneori s-a şi înregistrat într-un număr de moduri care permite o investigare ştiinţifică. Astfel: (1) În cele mai multe cazuri care implică o „navă" există „dovezi directe", în persoana unor martori oculari. (2) Nava „ocupă spaţiu". (3) Se mişcă pe măsură ce trece timpul. (4) Emite „efecte termice". (5) Prezintă emisie şi absorbţie de lumină. (6) Afectează atmosfera. (7) Poate fi fotografiată. (8) Prezintă efecte ulterioare reziduale, cum ar fi dovezi medico-legale etc. (9) Poate provoca tulburări electrice, magnetice şi gravitaţionale. (10) A fost urmărită de radar. Şi lista poate continua...

Nave neidentificate, vânate

Warren contestă afirmaţia lui Drake, conform căreia niciun OZN nu a fost „înregistrat fără vreun dubiu". Au existat OZN-uri (deci „nave neidentificate") care au fost fotografiate, înregistrate video, urmărite de către radar, deci au fost înregistrate! În plus, ele au fost urmărite de aviaţia militară, americană sau a altor ţări.

Warren consideră că astfel ufologia a îndeplinit „toate" criteriile citate de Drake pentru acceptarea unei dovezi, ba chiar unul în plus, şi anume „martorii oculari". Trebuie doar să fie examinate datele. Asta nu înseamnă, desigur, că au primit răspuns şi toate întrebările. O astfel de întrebare este, de pildă: „De ce ufologia nu se bucură de atenţia pe care o merită, din partea ştiinţei oficiale?"

Carl Sagan scria: „În fizică, la fel ca în mai toate ştiinţele, nu există adevăruri permanente, există o serie de aproximări, tot mai apropiate, iar oamenii trebuie să fie întotdeauna gata să-şi revizuiască ceea ce, în trecut, a fost considerat a fi literă de evanghelie", citat cu care Warren este de acord. Dar tot Carl Sagan respingea fenomenul OZN, scriind că „afirmaţiile extraordinare necesită dovezi extraordinare". Oare ceea ce sugerează ufologii este chiar atât de extraordinar? atât de ieşit din comun? Folosind înseşi instrumentele SETI („Ecuaţia lui Drake"), prin care se calculează numărul de civilizaţii tehnologice în galaxia noastră, Warren se întreabă dacă este chiar atât de ieşit din comun să presupui că unele dintre aceste civilizaţii sunt mult mai avansate decât noi şi că stăpânesc tehnici care le permit călătorii interstelare sau chiar călătorii dincolo de înţelegerea noastră.

Folosind ca referinţă propriul nostru progres tehnologic, noi înşine am progresat în câteva generaţii până la un nivel pe care strămoşii noştrii l-ar fi considerat „magie". El îşi ruga deci interlocutorul să se gândească ce ar putea fi un avans tehnologic de câteva milenii sau mai mult faţă de nivelul nostru. Waren spune că i s-a părut totdeauna ciudat că nişte oameni inteligenţi admit existenţa unor civilizaţii extraterestre, dar sunt convinşi în acelaşi timp că acestea „trag chiulul" atunci când vine vorba să facă o călătorie până pe Pământ. Deci, în timp ce cad de acord că „există viaţă din abundenţă în Univers" întrebarea n-ar trebui să fie „sunt cumva aici?", ci „de ce n-ar fi aici?" (ţinând cont şi de dovezile şi de datele de care ufologii afirmă că dispun). Waren îi scria lui Drake că, dacă ar fi amabil, ar dori să-i audă comentariile şi gândurile privitor la ideile de mai sus şi mai ales la ultima întrebare, aşteaptând cu nerăbdare răspunsul său.

Frank Drake nu a mai răspuns la această scrisoare.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

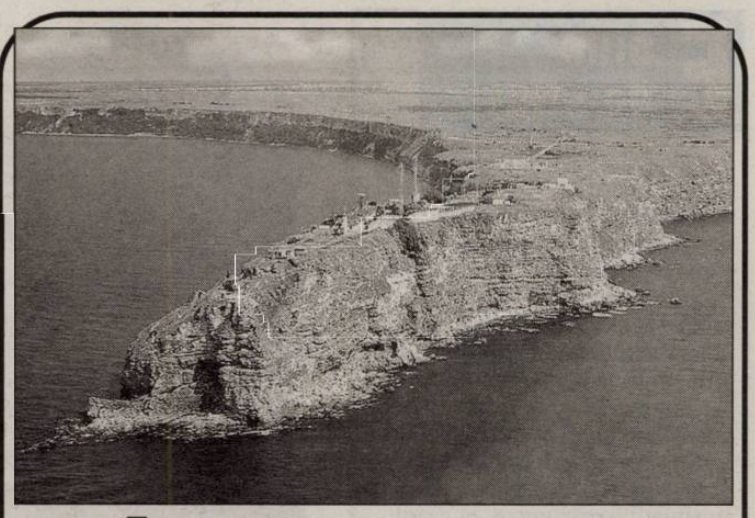

Vârtejul morţii

în vecinătatea Deltei Dunării

Se spune despre corăbierii greci din Antichitate că în numeroasele lor călătorii pe mare erau înfricoşaţi de năpasta stihiilor naturii care se dezlănţuiau uneori în apele învolburate ale Mării Negre. Pescarii români şi bulgari ocoleau aceste locuri, numindu-le „ape blestemate". Uneori, unele vase care se aventurau în asemenea ape fie că dispăreau în adâncuri, fie că eşuau pe stâncile colţuroase ale Insulei Şerpilor.

În Antichitate, Marea Neagră era denumită de greci Pontus Axeinos, adică Marea Neospitalieră, deoarece corăbierii care se aventurau pe aceste meleaguri descopereau ţărmuri pline de mistere şi golfuri mici, care nu le puteau oferi un adăpost sigur.

În Marea Neagră, la est de gura Braţului Chilia, în vecinătatea Insulei Şerpilor, a fost semnalat cu multe secole în urmă un fenomen misterios: ***un vârtej de apă*** însoţit de o ceaţă deasă. Din cauza acestui ***vârtej*** multe corăbii şi vase au eşuat de-a lungul timpului, pe stâncile colţuroase ale Insulei Şerpilor.

Insula Şerpilor, aparţinând Ucrainei, este situată în faţa gurii Braţului Chilia, la 45 km distanţă. Structura sedimentară mezozoică şi neozoică a insulei este identică cu cea din Dobrogea de Nord, ceea ce demonstrează că în mezozoic aceste unităţi geologice erau legate prin actuala platformă continentală. Insula apare ca o stâncă uriaşă, cu suprafaţa de 170.000 m², peisajul ei fiind dominat de stânci şi versanţi abrupţi.

Întâmplări surprinzătoare apar şi în povestirile ruseşti din secolele XIII şi XIV, care relatau că în apele liniştite ale Mării Negre apărea un ***vârtej alb*** ce târa la fund corăbiile cu oamenii care se încumetau să treacă prin acel ***loc blestemat;*** relatările aparţineau celor care scăpau cu greu din aceste ***vârtejuri.***

Pescarii români şi bulgari care locuiau în zona de coastă a Mării Negre ocoleau acele locuri pline de legende şi superstiţii, numindu-le ***ape blestemate.***

Asemănător fenomenului ***Triunghiul Bermudelor*** din Marea Caraibilor, putem afirma cu certitudine că astfel de fenomene ***(vârtejuri),*** apar şi în Marea Neagră, în condiţii fizice asemănătoare, având ca principală cauză un dezechilibru fizic apărut în natura înconjurătoare.

Pe Terra, cel mai mare vârtej în mediu lichid se formează în Marea Caraibilor (Triunghiul Bermudelor). În Marea Neagră, vârtejuri de mai mică importanţă au fost semnalate din vechime în vecinătatea Insulei Şerpilor, a Golfului Odessei şi la sud de Peninsula Crimeea (Ucraina). În aceste arii, cercetătorii ruşi au semnalat încă din secolul trecut declanşarea unor ***vârtejuri*** care au dus la dispariţia unui crucişător, a zece avioane şi chiar a unei platforme marine de foraj; dezastre soldate cu multe pierderi de vieţi omeneşti. *(Va urma)*

AVRAM BURLACU
Cercetător în Geologie şi Geografie

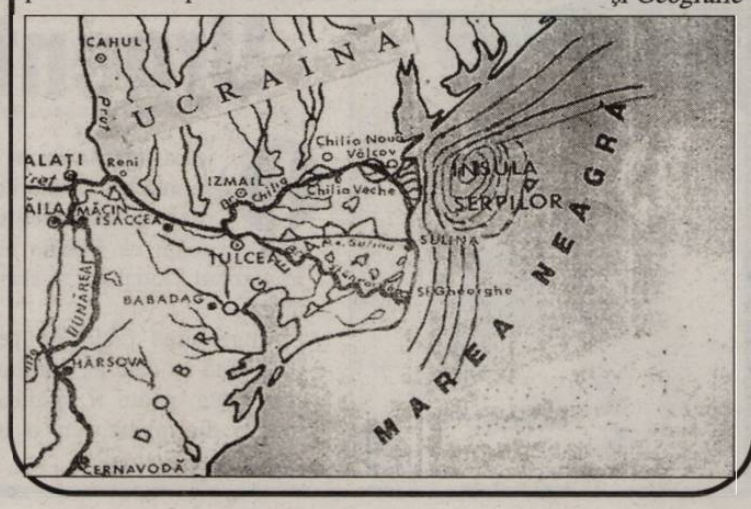

E bine de ştiut

Toxiinfecţia alimentară

Informaţiile despre toxiinfecţii alimentare provocate de consumul unor alimente infectate cu diferiţi agenţi patogeni sunt extrem de frecvente acum, vara. Şi aceasta, în primul rând pentru că temperaturile ridicate favorizează alterarea mai rapidă a alimentelor şi înmulţirea germenilor.

Simptomele toxiinfecţiilor constau în special în colici abdominale, diaree, greaţă, vărsături şi, în situaţiile mai grave, febră. În situaţii foarte grave, în cazul copiilor mici şi al bătrânilor, se poate produce o deshidratare semnificativă, însoţită de alterarea stării generale. Sunt cazurile care necesită o investigare de către medic, care va recomanda tratamentul adecvat.

Formele uşoare de toxiinfecţie alimentară îşi găsesc rezolvarea cu un regim alimentar şi beneficiază de terapii naturale cu plante.

◆ Una dintre cele mai puternice plante care ajută organismul în lupta cu infecţiile, inclusiv cu cele digestive, este echinaceea. Dacă plecaţi în concediu, nu uitaţi să luaţi în trusa dumneavoastră farmaceutică şi tinctură de echinaceea.

◆ Menta este deosebit de utilă în aceste situaţii, având proprietăţi analgezice şi antiseptice; combate colicile şi distruge microbii. Se poate administra împreună cu muşeţelul, sub formă de ceai.

◆ Aceeaşi acţiune antiseptică şi antidiareică puternică au şi plantele coada-şoricelului, coada-racului sau creţişoara, administrate sub formă de ceai sau tinctură.

◆ Cimbrul, cimbrişorul, busuiocul au efecte benefice, antiseptice, reglează digestia şi combat vărsăturile.

◆ La fel, infuzia de anghinare combate cu succes greaţa şi vărsăturile.

Dacă vă confruntaţi cu o toxiinfecţie alimentară, foarte important este şi regimul alimentar. În primele zile consumaţi zeamă de orez şi supă de legume, apoi piureuri de legume, orez fiert şi pâine prăjită. În zilele următoare puteţi introduce în dietă, treptat, fructe (afine, banane, mere) şi iaurt natural.

S-a constatat că remediile naturale scurtează perioada de recuperare după toxiinfecţii alimentare, motiv pentru care vi le recomand fără rezerve.

Dr. VALERIU MANTA

Supremaţia diamantului este discutabilă?

Sharon Stone şi Fawaz Gruosi

În fiecare început de vară Mediterana îşi primeşte la Cannes, la festivalul filmului, celebrităţile domeniului. Dar, dincolo de competiţia peliculelor prezente, există multe alte competiţii: cea a ţinutelor ultraelegante, dar şi a bijuteriilor de mare valoare. Profitând de prezenţa celor mai frumoase femei ale planetei, bijutierii nu pierd ocazia de a-şi prezenta creaţiile. În acest an, de exemplu, Fawaz Gruosi, prin colecţia prezentată încearcă să ne convingă că şi alte pietre preţioase se pot ridica la înălţimea diamantului. (Sau că diamantul, chiar şi cel negru, favoritul bijutierului, este în... cădere?)

Aşadar, să uităm de supremaţia diamantului privind asocierea dintre turcoaze şi rubine sau coral şi safir. Şi totuşi, nu putem să nu remarcăm frumuseţea şi strălucirea acestui colier impresionant, în care puzderia de diamante se intersectează cu câteva smaralde. De o rară frumuseţe este şi ceasul creat pentru seri speciale, al cărui cadran este pavat cu ametiste.

Rafinat, piesă unică, de excepţie, acest inel pavat cu rubine şi ornat cu două diamante face parte dintre cele mai noi creaţii.

Una dintre cele mai fidele admiratoare ale bijuteriilor realizate de Fawaz Gruosi, actriţa americană Sharon Stone, a optat pentru un colier, inel şi cercei din smarald, coral şi rubin.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Decriptarea unor gesturi

De cele mai multe ori primul contact cu o persoană pe care o întâlnim întâia oară (dar nu numai) constă într-o strângere de mână. Atunci, aproape automat, încercăm să descifrăm câte ceva din personalitatrea interlocutorului. Acelaşi lucru şi-au propus şi cercetătorii de la Universitatea din Alabama, care au efectuat un studiu pe acest subiect.

Cercetătorii doreau să afle ce legătură poate fi între o strângere de mână şi tipul de personalitate a femeii sau bărbatului din faţa noastră. Concluziile studiului au arătat că femeile cu o strângere de mână puternică sunt active, deschise şi pline de energie. În ceea ce îi priveşte pe bărbaţi, strângerea de mână puternică semnifică timiditate şi nesiguranţă, contrar faţă de ce se credea despre acest gest.

Un adevăr recunoscut de psihologi este acela că mâinile noastre exprimă multe detalii despre caracterul şi emotivitatea fiecăruia. Astfel, în cursul unei întâlniri de afaceri sau într-o discuţie tête-à-tête, „jocul" mâinilor ne oferă informaţii preţioase despre interlocutor.

■ Dacă persoana din faţa dumneavoastră îşi ţine încheietura mâinii stângi cu dreapta, se impune atenţie maximă, pentru că vă aflaţi în faţa unui as în materie de dezastru financiar.

■ Dacă mâna stângă a interlocutorului se sprijină pe antebraţul drept, înseamnă că staţi de vorbă cu o persoană care ştie să profite de naivitatea celorlalţi.

În schimb, dacă mâna dreaptă se sprijină pe antebraţul stâng, sunteţi în faţa unei persoane pesimiste.

■ Persoana care obişnuieşte să-şi sprijine coatele pe masă, palmele atingându-se doar cu vârful degetelor, nu are încredere suficientă în propriile idei, se teme să nu greşească, fapt ce va face să-i obţineţi cu uşurinţă acordul. Atunci când una dintre palme stă pe dosul celeilalte, puteţi fi siguri că interlocutorul este interesat de ideile dumneavoastră în măsura în care poate obţine profit de pe urma lor.

■ Dacă interlocutorul dumneavoastră îşi sprijină coatele pe masă şi îşi împreunează degetele ca şi cum ar forma un acoperiş, înseamnă că i-aţi trezit curiozitatea, în ciuda atitudinii sale distante.

■ Pe acela care ţine palmele lipite, dar degetele răschirate l-aţi convins că aveţi dreptate chiar înainte de a vă termina argumentaţia.

■ În persoana care îşi ţine coatele lipite de corp şi mâinile împreunate în dreptul feţei puteţi avea încredere deplină.

■ Atunci când interlocutorul dumneavoastră ţine coatele lipite de corp, dar palma stângă o acoperă pe cea dreaptă, se întreabă dacă nu cumva vreţi să-i faceţi o farsă.

■ Dacă însă interlocutorul dumneavoastră, cu coatele lipite de corp îşi freacă palmele de parcă s-ar spăla pe mâini, să nu contaţi pe sprijinul său!

Dosarele frumuseţii

Urgenţe de sezon

Pielea întărită de pe călcâie şi prezenţa bătăturilor dureroase şi inestetice sunt urgenţe ce trebuie rezolvate în sezonul sandalelor şi şlapilor comozi.

Îngroşarea pielii de pe talpă, problemă cu care ne confruntăm la maturitate, poate fi înlăturată, sau măcar diminuată, cu o îngrijire atentă, perseverentă.

Câteva gesturi simple, de îngrijire vă pot ajuta să traversaţi vara cu paşi sveltă şi picioare catifelate.

● Folosiţi de două ori pe săptămână o pilă abrazivă sau o piatră ponce, pentru a îndepărta stratul de celule moarte de pe întreaga suprafaţă a tălpilor. Insistaţi în zona călcâielor şi lateral, unde tind să se formeze bătăturile.

● Seara, după baie, masaţi-vă tălpile cu o cremă emolientă specială pentru îngrijirea călcâielor sau cu ulei de măsline ori de migdale, care hidratează pielea în profunzime. Puneţi-vă o pereche de şosete moi, din bumbac şi chiar de a doua zi veţi observa un aspect îmbunătăţit.

● În unele cazuri, tălpile foarte îngroşate şi călcâiele crăpate (până la sângerare) pot fi efectul unor carenţe de vitamine şi minerale, disfuncţii ale glandei tiroide sau diabetului. Dacă şi după îngrijirile atente sugerate pielea de pe călcâie rămâne aspră, se impune o consultaţie la medic.

Gastronomice

Salată mexicană

300 g mazăre fiartă, 200 g porumb fiert, 200 g fasole roşie fiartă, 3 conserve de 100 g cu ton în ulei, maioneză, o lămâie, sare, piper, chipsuri de cartofi cu sare, 2 ouă fierte, măsline verzi.

Se scurg foarte bine legumele fierte, tonul şi se amestecă într-un castron. Se adaugă maioneza, sucul de lămâie, sare şi piper după gust. Se acoperă cu maioneză, se ornează cu chipsuri de jur împrejur, cu ouăle tăiate în sferturi şi cu măslinele în mijloc.

Spaghete cu roşii şi brânză

400 g spaghete, 300 g roşii, o legătură pătrunjel, 4 felii bacon, 40 g caşcaval, sare, piper.

Se fierb spaghetele în multă apă cu sare, respectând indicaţiile de pe ambalaj. Între timp, se spală roşiile, se curăţă, apoi se taie pe jumătate. Se spală pătrunjelul, se rup frunzuliţele, apoi se toacă mărunt. Se taie baconul în feliuţe. Se topeşte untul într-o tigaie şi se prăjesc feliile de bacon. Se scot şi în grăsimea rămasă se călesc înăbuşit jumătăţile de roşii, 2-3 minute, apoi se condimentează cu sare şi piper. Se presară pătrunjelul tocat, se adaugă baconul şi se amestecă bine ingredientele. Spaghetele se scurg de apă, se pun într-o strecurătoare mare şi se stropesc cu apă rece. Se amestecă bine cu compoziţia de roşii şi bacon. Când se servesc, se presară cu caşcaval ras.

Scrumbie umplută

2 scrumbii, 2 linguri unt, o ceapă, 1 pătrunjel, sare, 50 g arpagic, piper, zeamă de lămâie.

Scrumbiile se curăţă şi se spală bine. Într-un castron se pune untul şi se amestecă bine cu ceapa tocată, cu arpagicul curăţat, sare, piper şi zeama de lămâie. Cu această compoziţie se umplu scrumbiile. Apoi se înfăşoară scrumbiile în folie de aluminiu unsă cu ulei. Se aşază pe grătar, la foc mic şi se ţin 20 minute (sau în cuptor, 30 minute), întorcându-le pe ambele părţi, cu grijă, să nu curgă sosul. Când sunt gata, se iau de pe grătar, se scot din folie şi se aşază pe o farfurie. Deasupra se toarnă sosul care s-a strâns în folie. Se servesc cu zeamă de lămâie.

Dulceaţă de afine

1 kg afine, 1 kg zahăr, 4 pahare apă, o lămâie.

Se pune apa cu zahărul să fiarbă până se obţine un sirop bine legat. Se spală afinele, se scurg bine şi se pun să fiarbă în sirop la foc mic. Când siropul începe să facă perle, se adaugă zeama de lămâie, se lasă să dea câteva clocote la foc mai iute, apoi se dă deoparte şi se pune să se răcească. Se toarnă în borcane şi se păstrează în cămară.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Recorduri de vechime

Fosile umane din America

În anul 2007, o echipă de antropologi a descoperit în uriaşa peşteră Hoyo Negro (Gaura Neagră) scufundată în apa mării din Yucatan (Mexic) scheletul cvasicomplet şi craniul unei tinere în vârstă de 15 ani, pe care au numit-o Naia. În urma datării cu carbon 14 s-a constatat că osemintele aveau o vechime de 12-13.000 de ani.

Au fost studiate timp de şapte ani, într-o primă fază sub apă. Fracturile bazinului sugerau o cădere mortală într-o cavitate a peşterii, altădată aflată pe uscat. Osemintele au fost fotografiate pentru a fi reconstituit corpul şi s-au extras fragmente de ADN dintr-un molar.

S-a constatat totodată că morfologia rămăşiţelor este asemănătoare altor fosile paleoamericane şi că profilul genetic indica o ascendenţă asiatică. Aceste observaţii, coroborate cu numeroase altele, întăresc ideea conform căreia primii ocupanţi ai continentului nord-american au venit din Asia traversând fâşia de pământ care lega Siberia de Alaska până în urmă cu 18.000 de ani, scufundată apoi în strâmtoarea Bering.

47 miloane de ani

Fosila unei păsări nectarivore, întipărită pe o rocă, descoperită în solul din marginea unei păduri din Messel, Germania, bate toate recordurile de vechime ale speciilor de păsări polenizatoare din lume. În urma reconstituirii digitale s-a constatat că seamănă – şi are mărimea comparabilă – cu pasărea colibri. Analizele au pus în evidenţă şi ultimul ei festin: insecte şi polen.

Implant dentar european

Implanturile dentare nu sunt o invenţie a epocii moderne. Practica implantului este incredibil de veche, datând din secolele dinainte de Hristos. Cel mai vechi cunoscut în Europa, realizat în secolul al III-lea î.Hr., a fost descoperit recent, în cazul rămăşiţelor unei femei galeze, într-un mormânt din apropiere de Troyes (departamentul Aube, Franţa). Este vorba despre un dinte din fier de 2,3 centimetri fixat în maxilarul superior. Nu se ştie însă dacă intervenţia a fost făcută în timpul vieţii sau după deces (pe „viu", dincolo de faptul că este, firește, extrem de dureroasă, constituie o sursă sigură de infecţii). Implanturile ancestrale aveau un rol estetic, nicidecum funcţional. Materia primă era diversă: fildeş, os, jad, metal...

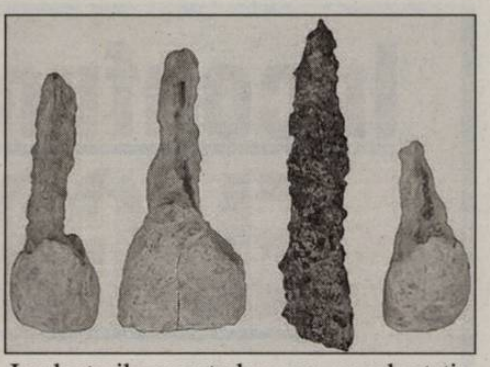

Pantaloni de călărie

În morminte apropiate dintr-un sit din Xian Jiang (în vestul Chinei), printre diverse obiecte aflate într-o excelentă stare de conservare, asociate unor defuncţi în vârstă de aproximativ 40 de ani, s-au găsit două perechi de pantaloni din lână confecţionaţi în urmă cu aproximativ 3300 de ani, pentru călărit. Aceştia prezentau întărituri în zonele aflate în contact cu corpul calului.

DORIN MĂRAN

Drumeţii şi poşasuri

Valea Hârtibaciului
locul cu multe necunoscute

Datorită aşezării sale între dealuri terasate şi văi înguste ce adăpostesc frumoase localităţi săseşti, unde se păstrează cu emoţie şi credinţă atât tradiţiile, cât şi obiceiurile strămoşeşti, cu pajişti şi fânețe cum numai pe aceste locuri se mai pot întâlni,

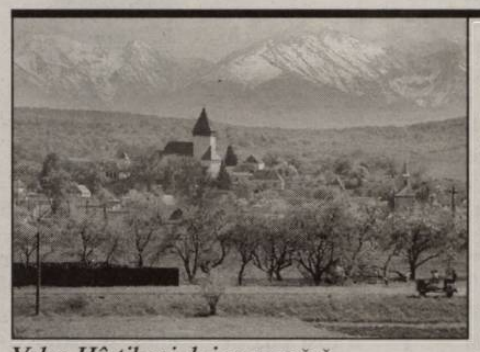

Valea Hârtibaciului se numără printre cele mai căutate destinaţii de către cei ce doresc să-şi petreacă mult timp în natură.

Valea Hârtibaciului este o zonă etno-culturală de pe raza judeţului Sibiu, numele fiindu-i dat chiar de râul Hârtibaciu, afluent al Cibinului. Cea mai importantă localitate de pe această vale este Agnita, însă merită menţionate şi pitoreştile sate Săsăuş, Fofeldea, Hosman, Cornăţel, Bârghiş, Iacobeni şi altele. Până în anul 2001, Valea Hârtibaciului era străbătută de o mocăniţă, un tren care circula pe linia îngustă între Sibiu şi Agnita. A fost anulat din motive greu de înţeles, iar acum un grup de tineri inimoşi încearcă să repună în funcţiune trenul cu abur de pe Valea Hârtibaciului.

Asociaţia „Prietenii Mocăniţei" se ocupă de conservarea şi restaurarea căii ferate înguste încă de prin 2007, reuşind, cu prilejul sărbătoririi centenarului acestei căi ferate (Sibiu-Agnita), să repună pe şine un vagon de călători tras de o locomotivă cu aburi. Proiectul este încă în derulare, iar inimoşii voluntari, speră ca în 2015 să fie dat în folosinţă tronsonul de 7 km de cale ferată dintre Cornăţel şi Hosman. Numită şi „Valea Verde", această zonă oferă şi priveliştea unică a naturii sălbatice, dar şi a spectaculoaselor biserici fortificate săseşti. Înconjurate de ziduri de apărare, aceste construcţii sunt prevăzute cu galerii şi turnuri de strajă – adevărate castele transilvănene.

Centrul urbanistic al Văii Hârtibaciului este oraşul Agnita, unde, de altfel, a fost înfiinţat şi Muzeul „Valea Hârtibaciului", iar centrul economic este considerat Şelimbărul. Drumurile în natură pe Valea Hârtibaciului au un farmec aparte. Nu ezitaţi să poposiţi pe aceste locuri, unde veţi putea admira gospodării neatinse de modernismul sălbatic, iar oamenii, puţini la număr, se întrec în bunăvoinţă şi bun-simţ.

IOANA FLORIA

Sărbători creştine

Schimbarea la Faţă

Peste mai puţin de o săptămână miercuri, 6 august, Biserica Ortodoxă prăznuieşte Schimbarea la Faţă a Mântuitorului.

Iisus se afla împreună cu ucenicii săi în ţinutul Cezareei şi i-a întrebat ce spun oamenii despre El. Aceştia i-au răspuns că unii spun că El este Ioan Botezătorul, alţii că este Ilie sau Ieremia sau unul dintre proroci.

Mântuitorul i-a întrebat apoi care este părerea lor în această privinţă. Vorbind în numele tuturor, Petru i-a răspuns: „Tu eşti Hristosul, fiul lui Dumnezeu cel viu".

Pentru a le arăta că nu este unul dintre proroci, Mântuitorul a urcat pe Muntele Tabor din Galileea, împreună cu Petru, Ioan şi Iacob.

În timp ce vorbea cu ei, Faţa Lui a strălucit ca soarele, iar hainele Sale au devenit albe ca lumina. Alături de El au apărut Moise şi Ilie, şi toţi trei au început să stea de vorbă. Văzând minunea, Petru i-a spus Mântuitorului: „Doamne, bine ne este nouă aici. Dacă voieşti, vom face aici trei colibe, Ţie una, lui Moise una şi una lui Ilie."

În timp ce vorbea, un nor luminos i-a acoperit pe cei trei şi din nor s-a auzit vocea lui Dumnezeu Tatăl care a spus: „Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care am binevoit, pe Acesta să-L ascultaţi!"

Speriaţi, ucenicii au căzut cu feţele la pământ, dar Mântuitorul s-a apropiat de ei să-i liniştească, spunându-le să nu se teamă. Ridicând ochii, ei au văzut că ceilalţi dispăruseră, iar Iisus avea din nou înfăţişarea pe care i-o cunoşteau.

În timp ce coborau de pe munte Mântuitorul le-a spus că nu trebuie să povestească nimănui despre cele văzute, până când El nu se va scula din morţi. Le-a mai spus că peste câteva zile El se va da în mâinile celor care Îl vor omorî şi că va învia a treia zi. Îndureraţi, ucenicii se gândeau să-L sfătuiască să nu se mai ducă la Ierusalim, dar ştiau că nu vor reuşi să-L convingă.

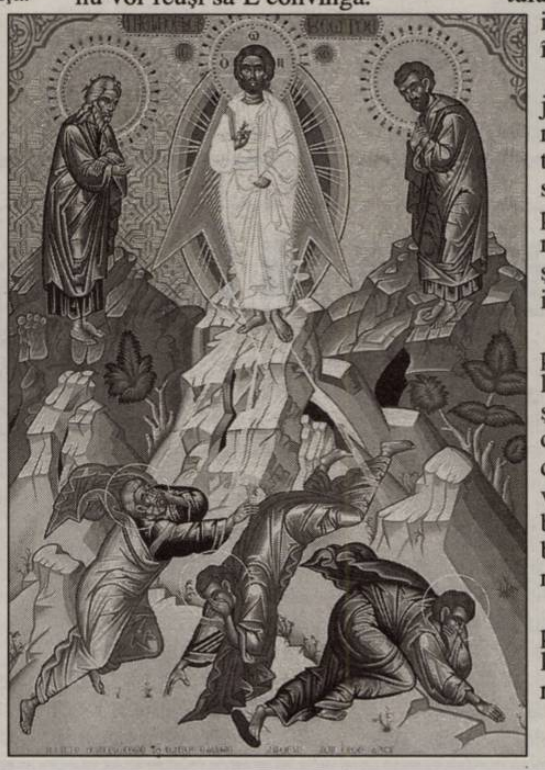

Pe Muntele Tabor care, la cei 588 metri domină înălţimile Galileei, în 1870, eroschimonahul Irinarh Rosetii a ridicat o biserică ortodoxă cu trei altare. Cel din dreapta este închiat Sfântului Ilie şi aici se oficiază slujbe în zilele obişnuite. Cel din mijloc este numit „Altarul Mântuitorului" şi aici se săvârşesc slujbe duminica şi în zilele de sărbătoare. Cel din stânga este dedicat lui Moise şi este rezervat unor rugăciuni speciale.

Sărbătoarea Schimbării la Faţă cade întotdeauna în mijlocul Postului Sfintei Maria şi, dată fiind importanţa acestei zile, se acordă întotdeauna dezlegare la peşte.

În popor este numită Probejenia şi în calendarul popular marchează hotarul dintre vară şi toamnă. Frunza codrului îşi schimbă culoarea, iarba îşi opreşte creşterea, unele vieţuitoare încep să se retragă în vizuine şi altele caută ascunzişuri pentru iernat, pleacă berzele şi stârcii.

Este o sărbătoare închinată, printre altele, gustatului boabelor de struguri. Acesta se desfăşoară după un ritual aparte. Cel care gustă primul bob rosteşte cuvintele: „Boabă nouă în gură veche!". Local, sunt curăţate boabe de pe ciorchini şi se duc la biserică, unde sunt sfinţite, fiind numite „colivă de struguri".

În această zi se fac pomeni pentru morţi, se cultivă plante de leac şi se fac observaţii şi pronosticuri astronomice.

IRINA STOICA

Inconfundabilul EL GRECO

Marele maestru născut în Creta şi cunoscut în istoria artelor ca „El Greco" (Grecul) face parte din categoria pictorilor ale căror lucrări sunt foarte lesne de recunoscut, chiar şi de către persoane neiniţiate în această privinţă. Şi asta, pentru că adevărata semnătură a maestrului este reprezentată de siluetele alungite ale personajelor sale, religioase şi mitologice.

Autoportret

Cercetătorii operei sale nu sunt unanimi în a susţine că El Greco a deformat deliberat trupurile sau a suferit vreo boală care i-a afectat vederea. Dar o consecinţă peste veacuri a fabuloaselor sale lucrări este eticheta de „precursor al expresionismului şi cubismului" şi, deloc surprinzător, inspirator al unor scriitori şi poeţi precum Nikos Kazantzakis (fabulosul autor al lui „Zorba grecul" şi al romanului „Ultima tentaţie a lui Christ") şi Rainer Maria Rilke (poet şi romancier austriac).

Născut în familia unui bogat comerciant şi colector de taxe, Domenikos Theotokopoulos, zis „Grecul" (rareori, şi „Cretanul"), a avut un frate mai mare împreună cu care a locuit în Spania în ultimii săi ani de viaţă.

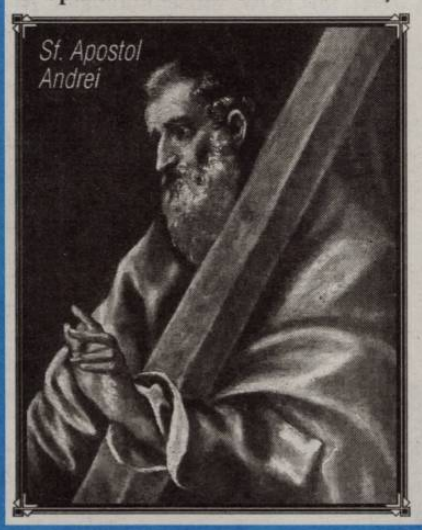
Sf. Apostol Andrei

Nu se cunosc detalii despre mama sa şi despre copilărie şi adolescenţă, însă s-au găsit documente care atestă că la 20 de ani era deja „pictor în breaslă" în localitatea Candia (astăzi Heraklion, Creta), iar după doi ani devenea deja „maestru". Insula Creta se afla la intersecţia culturilor occidentală şi orientală, iar stilul abordat de pictor în tinereţe a fost cel post-bizantin iconografic cu influenţe vene-

Sfânta Treime

ţiene (pe atunci, Creta făcea parte din „Serenissima Reppublica di Venezia"). Este foarte probabil ca până să ajungă în Spania (sau chiar mai devreme, în Italia), El Greco să fi fost greco-ortodox, însă ulterior a devenit „catolic devotat", conform propriilor spuse.

Pregătit în ţara natală în mai multe ateliere şi în stilul preponderent oriental de pictură, El Greco ajunge la 26 de ani la Veneţia. A lucrat, conform unei scrisori către un prieten miniaturist, în atelierele lui Tiziano, care ar fi afirmat că „este un rar talent". În 1570 pleacă la Roma, unde, cu excelentele recomandări din Veneţia, ajunge protejatul cardinalului Alessandro Farnese – un mare animator al vieţii intelectuale şi artistice din Roma. Atunci a fost momentul în care, sub influenţa stilului renascentist venetian, El Greco şi-a personalizat stilul în privinţa temelor religioase. Atmosfera cromatică devine mai apăsătoare, siluetele se alungesc şi jocul

Sf. Ioan Evanghelistul

umbrelor parcă face să „vibreze totul în compoziţiile sale". El însuşi le vorbeşte colegilor despre întunericul necesar în scenarii şi despre „lumina interioară". Deşi în acea perioadă la Roma influenţa lui Michelangelo şi a lui Rafael era foarte puternică, El Greco a rămas ferm pe poziţiile sale strict originale, fapt care l-a condus spre repetate disensiuni cu colegii de breaslă... Pleacă la Toledo în 1577 şi în Spania realizează majoritatea capodoperelor sale – unele la comanda regelui Philip al II-lea al Spaniei. Lucrează intens pentru edificii religioase şi profane şi devine foarte apreciat de înaltul cler spaniol. Operele sale se răspândesc în toată ţara şi uneori siluetele sale alungite sunt criticate şi puse pe seama unui „vizionar dezechilibrat"... Toledo a devenit „capitala inimii" sale şi acolo a murit în 1614, la 73 de ani. Doi prieteni greci l-au asistat la redactarea testamentului.

În secolul XX, reevaluarea operei lui El Greco a condus la concluzii artistice foarte importante (influenţa asupra modernismului) şi la ipoteze medicale, printre care şi strabismul sau astigmatismul de care ar fi suferit maestrul.

Adormirea Fecioarei Maria

Odihnă în metrou

O invenţie care nu s-a răspândit prea mult, aşa cum şi-au dorit autorii, este „bastonul de sprijinit bărbia în metrou". Poate că unii nu vor crede că fata din imagine chiar se relaxează şi este aproape aţipită. Problema este că echilibrul întregului corp se bazează pe bărbie, ceea ce nu este la îndemna oricui. Apropo, geanta rămâne fără atenţia posesorului, ceea ce în unele situaţii poate dăuna, dacă odihna e prea profundă...

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Sentimente incredibile

O bandă de spărgători a atacat o bancă din Stockholm în 1973 şi funcţionarii respectivi au fost ţinuţi ostatici timp de 8 zile. După eliberarea lor, psihiatrul suedez Niels Bejerot (care însoţise poliţia) a constatat că ostaticii aveau sentimente pozitive pentru atacatori şi chiar le-au luat apărarea la proces. Acest fenomen a fost numit de dr. Bejerot „Sindromul Stockholm".

Paradoxalul sentiment de afecţiune care se naşte în sufletul victimei răpirii şi răpitor se poate explica prin nivelul emoţional foarte ridicat al ostaticului, în mentalul căruia se produc mai multe mutaţii. În primul rând, victima îi este recunoscătoare făptaşului pentru că nu a ucis-o, deşi a dovedit că este apt să o facă şi chiar a ameninţat-o. Este ca şi cum, după un prizonierat îndelungat, începi o nouă viaţă. În al doilea rând, victima este izolată de restul lumii şi singura persoană cu care are de-a face, în intimitate, este răpitorul de care devine, astfel, total dependentă. În al treilea rând, orice gest de amabilitate din partea răpitorului capătă importanţă foarte mare pentru ostatic, care tinde astfel să vadă numai părţile bune ale infractorului. În concluzie, se naşte un ataşament emoţional care constituie o formă a mecanismului de supravieţuire. Acest mecanism complicat duce chiar la absenţa dorinţei de evadare şi la apărarea atacatorului.

Unul dintre cele mai notabile cazuri de manifestare a sindromului Stockholm este cel al minorei de 11 ani Jaycee Dugard, care a fost răpită de soţii Garrido în 1991 şi eliberată abia în 2009, după 18 ani de detenţie. În acest timp, Jaycee a născut două fete pe care le considera surorile sale. Atunci când Garrdio a fost reţinut de poliţie, s-a dat de urma fetei, numai că primele declaraţii ale acesteia i-au uimit pe anchetatori. Ea susţinea că este Alyssia, o nevastă care s-a refugiat la Garrido din cauza soţului şi care a fost tratată cum se cuvine de Garrido. Nici urmă de acuzaţiile de răpire şi viol pe care le suferise. În cele din urmă, Jaycee a recunoscut că a fost „luată de pe stradă şi dusă pentru îngrijiri" la proprietatea răpitorilor. În pofida comportamentului sexual abuziv al lui Garrido, între ea şi răpitor se născuseră sentimente de dragoste! Jaycee Dugard (foto), fiinţă liberă abia la 29 de ani, a luat iniţial apărarea infractorilor la proces. Dar ulterior, în 2011, Philip Garrido a fost condamnat la 431 de ani de închisoare.

• Sculat din morţi

Excentricul afacerist american Timothy Dexter (foto, 1748-1806) s-a îmbogăţit şi din publicarea şi vânzarea Bibliei. Locuia în Chester, New Hampshire, şi avea o grădină în care se aflau peste 50 de busturi de mari personalităţi, printre care şi... el însuşi. Pe la vârsta de 50 de ani a scris o autobiografie trăsnită, în care se plângea de politicieni şi de nevastă. Lucrarea de 9.000 de cuvinte nu are punctuaţie şi nici majuscule, dar a avut un succes formidabil.

Cel mai palpitant lucru din viaţa sa a fost propria moarte, pe care a simulat-o, prin spânzurare, pentru a verifica sentimentele nevestei. Declarat mort de câţiva amici, Dexter a fost pus pe catafalc şi astfel şi-a ascultat discursurile de adio. Soţia nu părea deloc afectată, aşa că pe la finele ceremoniei funebre bărbatul s-a sculat din morţi şi a început o discuţie foarte aprinsă cu aceasta. În loc să se bucure de revenirea din Cer a lui Timothy, femeia l-a făcut de doi bani şi a vrut să-l lovească cu o bârnă smulsă din gard. Totul s-a încheiat cu o petrecere („BBQ") pentru toată lumea. Mark Twain va folosi povestea în „Aventurile lui Tom Sawyer".

Teroare la Perth

Metropola australiană Perth a fost terorizată de activitatea banditească a unui singur individ, în perioada 1959-1963. Fără să aibă o inteligenţă remarcabilă, criminalul în serie Edgar Eric Cooke (ultimul condamnat care a fost spânzurat în Australia, în 1964) a stârnit panică timp de patru ani, determinând populaţia să ia măsuri de autoapărare excepţionale. Doar din cauza acestui individ, poliţia a cercetat peste 30.000 de bărbaţi şi a controlat peste 60.000 de arme de foc, iar două persoane nevinovate au fost condamnate la ani grei de închisoare, din eroare judiciară.

Toate acestea au fost posibile din cauza modului haotic în care acţiona criminalul, care nu era bolnav psihic, şi care nu avea un *modus operandi* după care să fie identificat. Cooke fusese un copil traumatizat de un tată alcoolic, alungat de acasă şi cu un defect fizic la gură care-l complexa. De la 14 ani, Cooke a trăit numai din mici jafuri şi furturi de maşini. A fost arestat de mai multe ori, motiv pentru care a fost respins din armată. Pe la 22 de ani a avut şansa să se potolească, însurându-se cu o chelneriţă cu care a

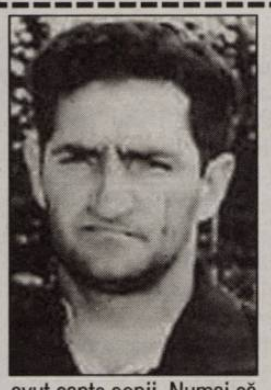

avut şapte copii. Numai că perioada căsniciei l-a „plictisit" şi Cooke s-a apucat să ucidă la întâmplare, ca pentru a-şi satisface o plăcere.

Presa l-a poreclit „Cel care sună noaptea", din cauza obiceiului de a se prezenta în toiul nopţii la diverse adrese şi de a intra cu forţa în casă pentru jaf şi crime cu arme de foc sau cuţit. Nu lăsa urme niciodată. În unele nopţi, pur şi simplu pleca de acasă pentru a ucide pe cineva în parcări părăsite sau în preajma localurilor de noapte. Spaima locuitorilor din Perth era uriaşă şi oamenii şi-au cumpărat arme. Era liber un criminal în serie, care nu avea un stil recognoscibil şi nici victime preferate după sex sau vârstă. În cele din urmă, Cooke a fost prins din cauza unei erori: poliţia găsise într-un tufiş o armă (ascunsă de el) şi a pândit să vadă dacă proprietarul revine s-o recupereze. Cooke a fost arestat şi, după un proces de trei zile, a fost condamnat la moarte. El a uimit anchetatorii prin precizia cu care şi-a descris fiecare infracţiune şi detaliile abominabile ale scenelor crimelor.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...în feudalismul timpuriu, marchizul sau margraful era conducătorul unei „mărci", respectiv un comitat de frontieră care servea atât pentru apărare, cât și ca bază de atac pentru noi cuceriri? La sfârșitul Evului Mediu, în Apusul Europei era un titlu nobiliar între conte și duce.*

◆ *...John Keats (1795-1821) a fost un poet romantic englez? A lăsat o operă în care face elogiul vieții, al naturii și al artei,*

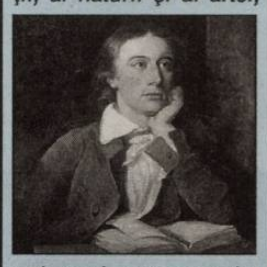

cele mai cunoscute lucrări fiind poemul „Endymion", „Odă unei privighetori", „Odă la o urnă grecească".

◆ *...narcisismul este o stare patologică? Se caracterizează prin dragoste exagerată față de sine însuși.*

◆ *...prin pochivnic se înțelege o plantă erbacee cu rizom târâ-*

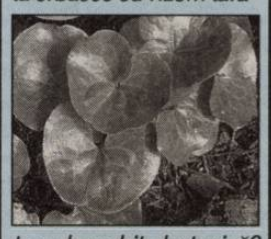

tor, deosebit de toxică? În doze foarte mici se folosește ca expectorant.

◆ *...speranța de viață a japonezilor este cu 4 ani mai mare decât cea a americanilor? Japonezii trăiesc peste 82 de ani.*

◆ *...cea mai veche gară din București este Gara Filaret? Se află*

pe dealul cu același nume, lângă Parcul Carol.

◆ *...fiecare centimetru pătrat de piele umană este populat de circa 32 milioane de bacterii? Din fericire majoritatea sunt pașnice.*

Știați că...

Catedrala Canterbury

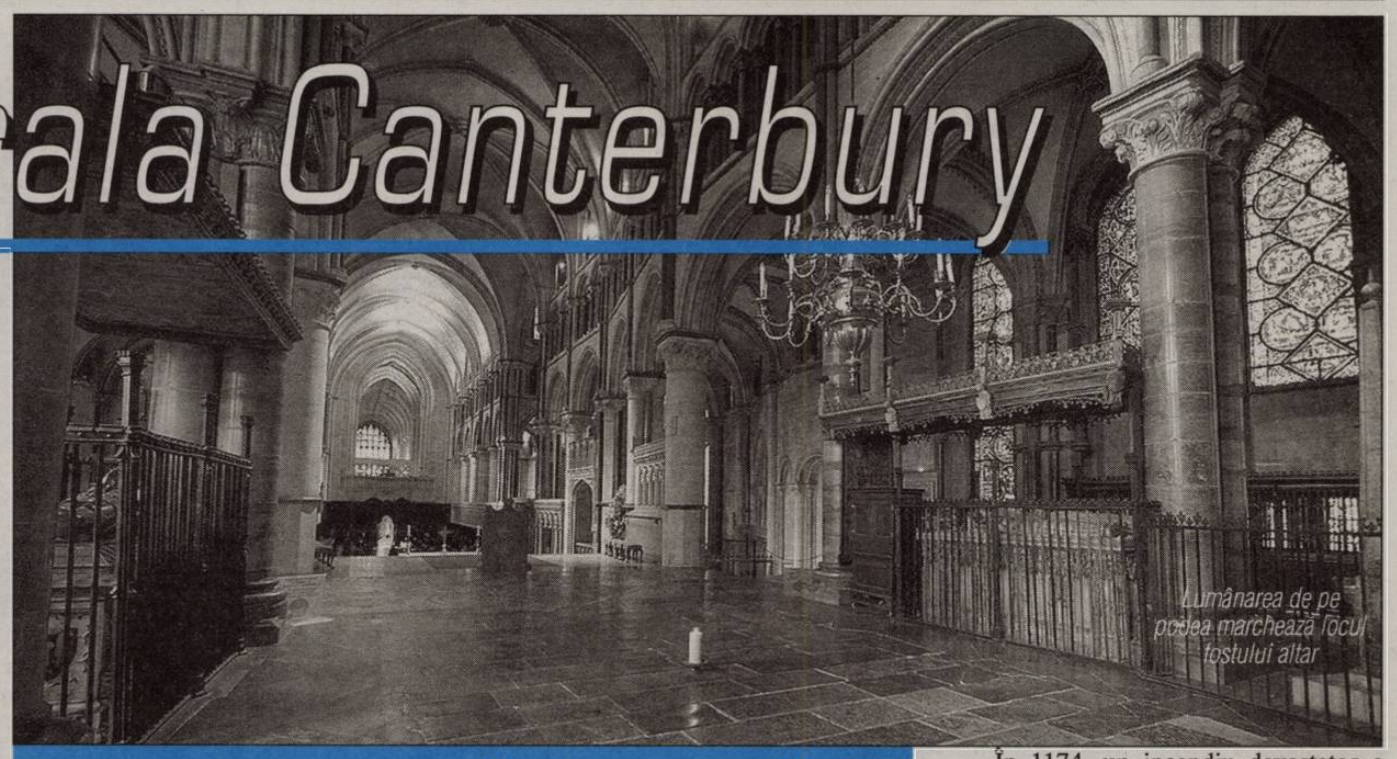

Lumânarea de pe podea marchează locul fostului altar

scena unei tragedii

Înălțată în sud-estul Angliei, Catedrala Canterbury, fondată în anul 602 de Sfântul misionar Augustin, este nu doar leagănul creștinismului englez, ci și centrul Bisericii Anglicane din întreaga lume. Fără a constitui locul unor apariții misterioase, ea a devenit în timp unul dintre cele mai importante puncte de pelerinaj din lumea creștină.

Celebritatea locașului se trage din faptul că în interiorul ei, dominat de turnul impunător, acolo, între naosul elegant, galeria corului și capelele aferente, la 19 decembrie 1170, a fost ucis, din ordinul regelui Henric al II-lea, vestitul și îndrăgitul episcop Thomas Becket. Moartea sa tragică l-a transformat într-un martir, simbol al Angliei, evocat și în „Povestirile din Canterbury" ale poetului medieval Geoffrey Chaucer, povestiri care au contribuit la rândul lor, la celebritatea așezământului.

Thomas Becket fusese cancelarul Angliei și prietenul de petreceri și de vânătoare al regelui. Între cei doi izbucnește un conflict puternic în 1162, momentul în care Becket devine arhiepiscop. Pretextul era maniera în care cei doi priveau modul în care tribunalele preoțești îi judecau pe oamenii bisericii care comiseseră nelegiuri. Becket era de părere că față de ei trebuia manifestată o anumită înțelegere, pe când regele cerea o asprime maximă.

Conflictul ia proporții considerabile și, în 1164, Becket fuge în Franța, dar se întoarce după șase ani, fiind primit de popor cu un entuziasm fără margini. Henric al II-lea, aflat în campanie militară în nord-vestul Franței, este scos din minți la aflarea veștilor privitoare la dușmanul său. Se spune că a rostit în fața suitei sale cuvintele care aveau să pecetluiască soarta arhiepiscopului: „Oare nimeni nu dorește să mă scape de acest preot țărâ-noi?". La acest îndemn indirect, patru cavaleri – Tracy, FitzUze, de Moreville și Brito și-au oferit pe loc serviciile și au pornit spre Anglia. Ajunși la Canterbury ei au avut o discuție aprinsă cu Becket care, în cele din urmă, la sfatul călugărilor, s-a refugiat în biserică. Ucigașii însă l-au urmărit, au spart ușa locașului și l-au încercuit. Lupta a fost pe cât de inegală, pe atât de scurtă. Tracy i-a aplicat o lovitură piezișă, iar Brito i-a retezat capul. În momentul acela se spune că sabia lui s-a făcut țăndări și toți patru au ieșit urlând din biserică și s-au îndreptat spre palatul arhiepiscopal, pe care l-au devastat.

Mormântul lui Thomas Becket

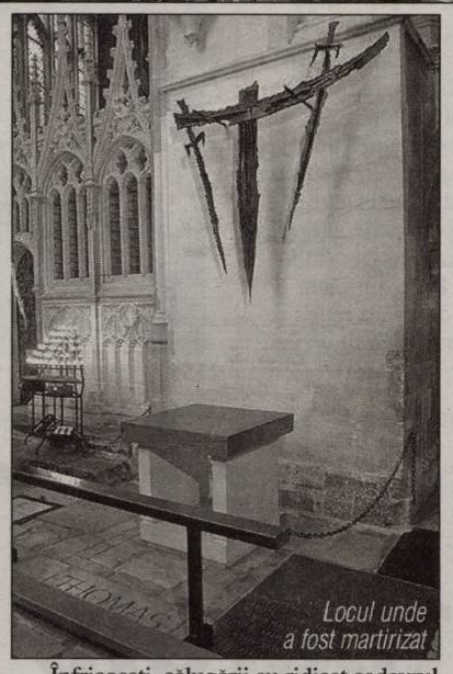

Locul unde a fost martirizat

Înfricoșați, călugării au ridicat cadavrul și l-au adăpostit în timpul nopții în altarul mare, depunându-l ulterior în criptă.

Foarte repede, mormântul a devenit un loc de pelerinaj, vorbindu-se despre mulțimea minunilor de tot felul și a vindecărilor miraculoase de aici. Vestea s-a răspândit pe întregul continent și în 1173 papa l-a canonizat oficial pe Thomas Becket, proclamând ziua de 29 decembrie ziua sărbătoririi sale.

Temându-se de opinia lumii creștine, regele Henric al II-lea a luat dezicia unei penitențe publice. În iulie 1179 a îmbrăcat costumul de pelerin și a plecat spre Canterbury. Aici și-a pus hainele aspre de penitent, a pășit desculț în catedrală, a sărutat lespedea pe care a căzut Sfântul, s-a închinat la mormântul lui și s-a lăsat biciuit, pe spatele gol, de episcopii și călugării prezenți, dobândind iertarea.

O perioadă îndelungată, circa 300 de ani, Canterbury a devenit unul dintre principalele locuri de pelerinaj creștin, iar Sfântul Thomas a fost reprezentat în statui și vitralii și i-au fost ridicate biserici.

Principalul pelerinaj începea primăvara și „Povestirile" lui Chaucer ne dau o serie de amănunte în acest sens. După ce ajungeau la Canterbury, pelerinii mergeau în Domul Martirului, unde a fost ucis Becket, locul fiind marcat acum de o sculptură modernă reprezentând o sabie frântă. Erau conduși apoi în genunchi la locul unde a fost adăpostit trupul lui și apoi la mormânt.

În 1174, un incendiu devastator a distrus o mare parte din biserică și de aceea s-a zidit o nouă capelă – a Sfintei Treimi – care a adăpostit moaștele sfântului. A fost construită și Capela Coroanei, pentru a expune „coroana capului lui Becket", încărcată de aur și pietre prețioase. În zilele noastre aceasta este închinată unor martiri moderni, ca Dietric Bonhoeffer, ucis de naziști în 1945, și Martin Luther King, ucis la Memfis în 1968.

În 1220 ambele capele au fost completate în cadrul unei importante ceremonii la care a luat parte și regele Henric al III-lea. Mormântul a fost acoperit cu o plasă de aur și încărcat de daruri prețioase.

Pelerinajele au continuat, dar în 1538 Henric al VIII-lea, devenit cap al bisericii, a distrus relicvariul, l-a declarat pe Sfântul Thomas rebel și a mutat comorile la Londra, având nevoie pentru aceasta de 26 de care-vagon.

Imaginea lui Becket nu a putut fi scoasă însă din inimile și gândurile oamenilor. A fost evocat în cărți și filme, iar pelerinii se adună încă la Canterbury, într-un număr chiar mai mare decât în trecut, simțind parcă, în aceste vremuri de negare a multor valori, nevoia unui loc în adâncă reculegere.

Statuia lui Carol Davila

Aflată în Capitală, în fața intrării principale a Palatului Facultății de Medicină din București, statuia de bronz a Generalului Doctor Carol Davila este opera sculptorului Carol Storck. Cel care a întemeiat învățământul sanitar românesc este reprezentat în picioare, cu sabia la șold, ținând chipiul în mâna dreaptă și un document făcut sul în mâna stângă.

Pe soclul înalt sunt aplicate două plăci de bronz în formă de scut, pe cea din față aflându-se emblema medicinii, având la bază două crengi de laur legate cu o panglică și menționând ctitoriile doctorului Davila și funcțiile îndeplinite de el. Pe cea din spate există o listă cu persoanele care au contribuit la ridicarea monumentului. Statuia a fost dezvelită la 12 octombrie 1903, ziua în care a fost inaugurată și Facultatea de Medicină.

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

Simboluri ale umanității

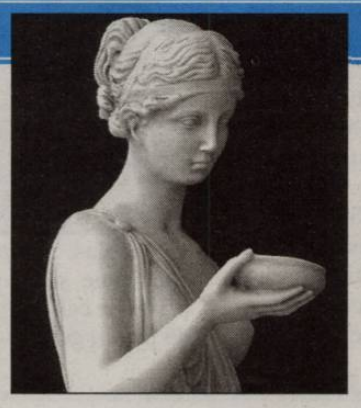

Hebe

Zeiță din mitologia greacă, fiică a lui Zeus și a Herei, personifică frumusețea trupească eternă. A fost multă vreme paharnicul zeilor, cărora le turna în cupe băutura divină la ospețe, până când a fost înlocuită cu Ganymedes. Este în primul rând slujitoarea mamei sale, căreia îi înhamă caii la carul sacru.

După apoteoza lui Herakles, i-a fost dată de soție eroului.

Homer o numește „cea cu glezne frumoase" și reprezintă un simbol al grației.

Omul cu două picioare stângi

Despre o persoană neîndemânatică se spune uneori că are două mâini stângi. Dar cine ar putea avea – la figurat vorbind – două picioare stângi? Poate fotbaliştii noştri... Dincolo de orice glumă, vom prezenta mai jos cazul real al unui bărbat care chiar s-a trezit având două picioare stângi. Patrick Morrison aştepta cu nerăbdare să meargă din nou, cu ajutorul noului său picior artificial, după ce membrul drept a trebuit să-i fie amputat. Dar, când a încercat să meargă, britanicul, în vârstă de 76 de ani, a observat că stătea înclinat într-o parte; totuşi, la început a crezut că acest lucru face parte din procesul de învăţare. El a fost devastat însă când a descoperit că proteza pe care i-o ataşase dr. Malcolm Griffiths, de la Spitalul „Astley Ainslie" din Edinburgh, era de fapt pentru partea stângă şi nu dreaptă.

Eroarea a fost observată abia după 5 luni de la operaţie, când soţia bătrânului a înlăturat şoseta protectoare a piciorului artificial. Bizar este că specialistul nu a sesizat nepermisa gafă în timpul celor două examinări la care pacientul fusese programat după operaţie. Şi nu numai că piciorul artificial era unul stâng, dar acesta era şi de mărimea 8, în loc de 9.

Urmare mai rar sau poate deloc întâlnită în alte asemenea cazuri, medicul, împotriva căruia mai depuseseră plângeri alţi 10 pacienţi, a fost de acord să i se anuleze licenţa. *(A.N.P.)*

Din nou în libertate

O broască ţestoasă (femelă), cu o greutate de 90 de kilograme, din specia *Caretta caretta,* a eşuat pe plaja din Myrttle Beach (Carolina de Sud) în urmă cu un an. Se afla într-o stare deplorabilă, nu se mai putea mişca şi respira cu dificultate. Cei care au găsit-o au pus-o într-o pătură, au urcat-o în maşină şi au dus-o într-o clinică veterinară. După terapia intensivă şi tratamente, ţestoasa, care a primit numele de Briar, şi-a recăpătat sănătatea şi a câştigat în greutate 20 de kilograme, ideală pentru mărimea ei.

Însă ceva nu era în regulă: Briar întâmpina dificultăţi în depisarea hranei din acvariul în care se afla. Medicii oftalmologi care au examinat-o şi-au dat seama că vederea ei era grav afectată, mai exact, cristalinul devenise opac. A fost supusă unei delicate intervenţii chirurgicale în urma căreia i s-a făcut transplant de cristalin. Un succes deplin!

După o perioadă de acomodare, Briar a fost eliberată în Atlantic la mijlocul lunii iulie. Evenimentul a fost sărbătorit de cei care s-au implicat în salvarea ei, de media şi o mulţime de curioşi.

Ţestoasele din această specie trăiesc în apele temperate şi uneori în cele tropicale (în Mediterană, de pildă). Din nefericire, este un animal sensibil la poluare, la agitaţia provocată de motoarele vaselor maritime. Pe de altă parte, zonele liniştite în care se reproduce sunt din ce în ce mai rare, astfel că viitorul speciei depinde de protejarea acestor zone. *(D.M.)*

„Idilă" cu un monstru marin

În timp ce explora adâncimile apelor din largul arhipelagului indonezian Banda, cercetătoarea oceanografică Valery Taylor a avut surpriza neplăcută să întâlnească o murenă cu o lungime de aproximativ 1,5 metri, care se îndrepta lent spre ea. Ştiind cât de rapace poate fi acest peşte, numai aparent temător, când atacă o pradă, când se simte în pericol sau doar deranjat, a încercat să-l evite. Numai că, la un moment dat, prădătorul a început să înoate lent pe lângă ea, atingând-o din când în când uşor.

În acest dans acvatic, Valery a ghicit semnele unei atitudini prietenoase. A îndrăznit s-o mângâie. Se pare că „monstrul", pe care l-a numit Honey, chiar asta îşi dorea, pentru că nu se mai desprindea de gesturile tandre ale femeii.

Valery face scufundări în scopuri ştiinţifice de multă vreme, dar niciodată nu a avut o „idilă" cu o murenă. *(D.M.)*

Depinde încotro mergi...

Unii semeni vor să meargă la o distracţie şi o clipă de neatenţie îi duce direct pe lumea cealaltă. Alţii îşi iau adio de la cele lumeşti, dar ajung să pătrundă pe un nou făgaş al sorţii. Adevărul proverbial că depinde încotro te îndrepţi poate fi confirmat şi printr-o serie de coincidenţe „pe invers" bizare, care au avut drept protagonişti doi bărbaţi, consăteni, din Vasilcău, raionul moldovean Soroca. Locul de plecare al celui dintâi, respectiv destinaţia urmărită cu insistenţă de al doilea erau identice: Italia.

Iurie, un tânăr de 29 de ani, a reuşit să ajungă ilegal, pe jos, în Italia, având în buzunar doar 100 de dolari. „Performanţa" i-a reuşit după a treia tentativă de a intra fără viză în ţara mult-visată. Primele două încercări de trecere frauduloasă a frontierei fuseseră curmate de grănicerii români, însă la a treia a avut succes. „Iurie s-a pornit în Italia numai cu 100 de dolari în buzunar, ca să aibă de apă şi pâine, spun rudele. A ajuns cu bine acolo şi deja lucrează." Cu totul altă soartă avea, în acest timp, un alt bărbat din Vasilcău, de 45 de ani. De fapt, aceasta era vârsta lui finală, dacă se poate spune aşa: moldoveanul îşi găsise sfârşitul la mii de kilometri de casă, fiind electrocutat pe o stradă a unui oraş italian. Destine şi drumuri diferite, căci, cum spuneam, depinde întotdeauna încotro mergi. *(A.N.P.)*

Hoţ agresat cu măturа

Un hoţ, îmbrăcat „derutant" (purta o cămaşă cu epoleţi şi o caschetă), a intrat într-o sucursală a Băncii Agricole din Shanghai, înarmat cu un cuţit. În momentul în care a ajuns în hol, a luat ostatic o femeie, apoi a pătruns în incinta băncii, ameninţând personalul că va tăia gâtul femeii dacă cineva va face un gest necugetat şi dacă nu i se va umple rapid sacoşa cu bancnote. Cei prezenţi au început să vocifereze, iar femeile să ţipe. Alarma a fost imediat activată.

În aceste condiţii, hoţul — un diletant — a dat bir cu fugiţii. Când a ajuns aproape de uşă, a simţit o „răpăială" de lovituri în cap. În momentul în care s-a întors l-a văzut pe agresor: era o femeie de serviciu, minionă, dar aprigă, care încerca să-l doboare cu coada măturii! Au intervenit imediat şi agenţii de pază, care l-au imobilizat. A sosit apoi imediat şi poliţia şi l-a condus pe agresor la secţie, unde a mărturisit că a acumulat datorii uriaşe în urma pariurilor făcute cu ocazia Campionatului Mondial de fotbal din Brazilia.

În urma atitudinii ferme a celor care l-au imobilizat pe hoţ, banca i-a recompensat pe fiecare cu 10.000 de yuani (1.200 euro). (D.M.)

Medicii pădurilor şi ajutoarele lor

Vigoarea şi frumuseţea pădurilor de stat se datorează muncii depuse de generaţii întregi de silvicultori, care au pus suflet şi pasiune în această acţiune profesionistă. Un rol important în menţinerea sănătăţii vegetaţiei forestiere îl au lucrătorii silvici cu atribuţii de protecţie şi a căror muncă este asemănătoare cu cea a medicului de familie din societatea umană: ei urmăresc, previn şi combat factorii ce influenţează negativ buna dezvoltare a arborilor.

Cuiburi artificiale pentru păsări

În Direcţia Silvică Maramureş (director ing. Ioan Spoian) atribuţiile de protecţie sunt efectuate de dr. ing. Rob Marinel, care îşi desfăşoară activitatea cu omologii de la ocoalele silvice de peste 20 de ani.

În combaterea principalilor şi frecvenţilor dăunători, protecţioniştii silvici sunt ajutaţi de păsările insectivore, mari consumatoare de insecte. Pentru stabilitea şi înmulţirea acestora s-au istalat pe arbori peste 2.500 de cuiburi artificiale. Ajutoare importante se obţin şi de la cele 3.700 de muşuroaie de furnici şi de la câteva zeci de colonii de lilieci.

Între protecţioniştii silvici ce s-au confruntat cu dăunătorii pădurii şi au obţinut în final frumoase rezultate în combaterea lor îi putem menţiona pe ing. Vascu Florin de la Ocolul silvic Tăuţii Măgheraus (şef de unitate ing. Pop Marius), ing. Matei Marcel de la Ocolul silvic Şomcuta Mare (şef de unitate Lazăr Vasile), ing. Pop Dacian de la ocolul silvic Ulmeni (şef de unitate ing. Dulf Vasile), ing. Pop Aurelian de la Ocolul silvic Târgu Lăpuş (şef de unitate Chira Vasile).

Directorul tehnic al Direcţiei Silvice Maramureş, ing. Iacob Andreica, afirma că protecţioniştii silvici asigură prin activitatea lor frumuseţea, integritatea şi farmecul pădurii, inclusiv rolul complex de filtrare a apei, a aerului şi de stabilitate a solului.

Dr. ing. Rob Marinel (centru), cu doi ingineri protecţionişti

În plus, munca protecţioniştilor pădurilor contribuie şi la obţinerea de diverse materii prime de calitate pentru o mulţime de activităţi de profil, generatoare de locuri de muncă.

(Dr. VADIM NESTEROV)

Casa magică

o animaţie plină de umor şi magie

Pe 15 august, în cinematografele din România va intra filmul belgian de animaţie The House of Magic („Casa magică"), în care regizorii Ben Stassen şi Jeremie Degruson au îmbrăţişat tehnologia 3D, reuşind să impresioneze şi să trezească interesul unui public-ţintă, copiii mai mici.

Magicianul şi prietenii săi

Lansat pe unele pieţe europene şi asiatice înainte de Crăciunul trecut, *Casa magică* are în centrul poveştii un pisoi abandonat care se adăposteşte pe timp de furtună în subsolul unui conac înfricoşător, unde locuieşte retras un magician în vârstă, blajin, pe nume *Lawrence* (Eugene Levy) şi care trăieşte înconjurat de tot felul de obiecte de recuzită, gadget-uri de epocă şi o colecţie de jucării ciudate, împărţind lumea lui de basm cu multe animale. Pisicuţa *Thunder* (Murray albastru) este fericită că şi-a găsit, în sfârşit, un cămin sub acest acoperiş, dar pare să fie o prezenţă mai puţin binevenită pentru iepurele *Jack* (George Babbitt) şi *Maggie* (Shanelle Gray), şoricelul, cărora le e teamă că Thunder va capta afecţiunea magicianului, furându-le locul. Din acest motiv, ei pun la cale un complot, dar pisica reuşeşte să supravieţuiască diferitelor încercări la care este supusă. Cu toate acestea, convieţuirea lui Lawrence cu prietenii săi, animalele, este frumoasă, liniştită şi fericită. Până într-o zi, când magicianul se îmbolnăveşte şi este internat într-un spital. Nepotul său, Daniel (Grant George) găseşte oportunitatea perfectă de a-l păcăli pe bătrân şi încearcă să vândă casa. Apărându-şi locuinţa, animalele rămase aici fac un „plan" prin care, folosindu-se de tot felul de trucuri, sperie potenţialii cumpărători, lăsându-i că creadă că este o casă bântuită. Ei transformă conacul într-un loc înfricoşător, folosind-o pe Thunder ca pe o armă secretă, deoarece, fiind o pisică destul de curioasă şi cu imaginaţie bogată, Thunder învăţase unele trucuri vechi de la magician.

O lume a bucuriei

Cu un scenariu scris de acelaşi Ben Stassen şi produs tot de el, animaţia *The House of Magic* o aduce în prim-plan pe Thunder făcând salturi pe o balustradă, dar vedem şi cum păsările zboară pe lângă noi şi tot felul de obiecte ce sunt aruncate parcă spre spectator, chiar clătite şi gogoşi, ceea ce dă o senzaţie de ireal. Există o adevărată bucurie în modul în care cei doi regizori (Stassen şi Degruson) au înţeles să îmbrăţişeze tehnologia 3D. Cu o coloană sonoră ce cuprinde hit-uri de epocă, filmul reuşeşte să capteze atenţia spectatorilor, mai ales a celor mici, dar şi a celor maturi care încă ştiu să se lase purtaţi prin frumoasa lume a poveştilor. O animaţie plină de culoare, cu animale zglobii care provoacă zâmbete. Un film uşor, care nu provoacă şi nici nu te înspăimântă.

Printre stele

Despre filme, altele decât cele americane

Este o reală plăcere să mai scape vederii, într-un ocean de subproducţii hollywoodiene, câte un film european, ca să nu mai vorbim despre cele asiatice. „Kraftidioten" (tradus la noi *În ordinea dispariţiei)* este unul dintre acestea. Film realizat de regizorul norvegian Hans Petter Moland, avându-l ca protagonist pe actorul-fetiş al regizorului, cunoscutul actor suedez Stellan Skarsgård, devenit în ultimii ani chiar vedetă la Hollywood.

Până acum, cei doi au făcut împreună „Zero Kelvin" (1995), „Aberdeen" (2000), „A Somewhat Gentle Man" (2010). Beneficiind de un scenariu bine articulat, semnat de Kim Fupz Aakeson, pelicula „În ordinea dispariţiei", realizată în 2013, are deja un traseu la festivaluri internaţionale de gen: „Festivalul filmului poliţist" din Beaune, unde a obţinut „Marele Premiu" şi „Premiul special al juriului" prezidat de Cédric Klapisch, şi „Horror & Fantasy Film Festival" 2014, de la Haapsalu, din Estonia, unde a primit Premiul publicului, precum şi Festivalul de film de la Tribeca, fiind prezentă şi în selecţia oficială a Berlinalei din acest an.

Filmul este o combinaţie comodă de policier nordic şi comedie neagră în răspăr, cu un personaj mulat pe personalitatea lui Stellan: un bărbat matur şi masiv, de o interiorizare nordică, aparent lipsit de imaginaţie, împăcat cu viaţa şi cu meseria pe care o face, aceea de lucrător la dezăpezire.

Viaţa lui Nils, cetăţean model într-o comunitate tihnită, este spulberată de un eveniment dramatic care îl scoate din rutină: fiul său moare în urma unei supradoze, după cum afirmă poliţia şi medicul care face necropsia. Numai că tatăl ştie că tânărul nu era dependent de droguri. Dovedind cel puţin aceeaşi tenacitate cu care îşi conduce zilnic autoplugul cu siflantă pentru zăpadă, Nils insistă să afle adevărul şi să-i pedepsească pe cei care i-au ucis fiul şi i-au distrus viaţa de familie.

Hans Petter Moland reuşeşte să-şi împlinească visul de a realiza o comedie ieşită din tiparele genului, care porneşte tocmai din acest punct: ce se întâmplă cu un individ cu viaţă obişnuită, marcată de o surdină pusă afectelor, atunci când totul se schimbă şi pământul îi fuge de sub picioare? O abordare interesantă, care nu are aparent nicio legătură cu comedia, de niciun fel. Moland introduce elemente de comedie colaterală prin citate din Dirty Harry (celebra serie dominată de Clint Eastwood), comic de situaţie, probleme la ordinea zilei privind emigraţia, criza din Uniunea Europeană ori tradiţionalele înţepături între nordici, precum acelea dintre afişata superioritate suedezo-norvegiană în faţa danezilor, dar şi aluzii la tentaculele întinse de mafiile est-europene sau asiatice spre nordul văzut ca un veritabil paradis pentru afaceri oneroase cu stupefiante, trafic de arme şi prostituţie. Plus un umor negru, puţin specific literaturii şi cinematografiei zonei, care însă în ultima vreme se deschide şi asupra acestei paradoxale surse de inspiraţie. Un film bun, consistent, fără să fie o capodoperă. Dar, să fim realişti: unde se mai găseşte azi o capodoperă cinematografică?...

PORTRET

Cristina Opincaru

Prim-solistă a Operei Naţionale din Bucureşti, balerina *Cristina Opincaru,* are darul de a transmite celor ce o privesc dansând sentimente dintre cele mai contradictorii, dând senzaţia de real sau de ireal. Uşurinţa şi graţia mişcărilor sale conferă o frumuseţe aparte spectacolului de balet. Este o fire discretă, care trăieşte pentru balet şi prin balet. Primii paşi de balet i-a făcut pe când avea 4 ani. Pentru ea, acesta este un mod de viaţă, împletind activitatea profesională cu viaţa personală, într-o îngemănare perfectă.

De-a lungul carierei (face parte din echipa Operei din 1984) a călătorit şi a dansat pe scenele multor ţări, precum Olanda, Franţa, Italia, dar s-a format pe secena de acasă, aplaudată de publicul român. Dincolo de graţia şi frumuseţea necesare unei balerine, Cristina Opincaru stăpâneşte foarte bine arta mişcărilor.

Absolventă a Liceului de coregrafie din Bucureşti (1984), dar şi licenţiată în psihologie, prim-balerina Operei Naţionale dansează cu bucurie, reuşind ca prin gingăşia şi graţia mişcărilor îmbinate cu tehnica feminină să completeze dinamica şi forţa partenerului de dans. Baletul este o profesie frumoasă, dar solicitantă.

A dansat în multe spectacole, în palmaresul său aflându-se Odette-Odile din *Lacul lebedelor,* Clara din *Spărgătorul de nuci,* Anna Karenina din spectacolul cu acelaşi nume, Giselle din *Giselle* şi multe altele, care i-au adus nenumărate satisfacţii. Recunoaşterea talentului ei s-a concretizat în distincţii şi premii ceea ce înseamnă că efortul şi dragostea pentru balet i-au adus balerinei Cristina Opincaru şi cununi de laur.

DESTINE

Charles Bronson

celebru mai ales pentru rolurile de dur

Caracterizat ca tipul de individ a cărui trăsătură principală ar fi duritatea, un om călit în vâltoarea vieţii, actorul *Charles Bronson* (n. 3.11.1921 — d. 30.08.2003), a lucrat împreună cu tatăl său şi ca miner, apoi a participat la Cel de-al Doilea Război Mondial. După terminarea războiului s-a înscris la Institutul de Arte „Pasadena Playhouse" din California. Unul dintre profesori, impresionat de calităţile tânărului, l-a recomandat regizorului Henry Hathaway care l-a distribuit, în 1951, într-un rol ce a marcat debutul său pe marele ecran. Pentru Bronson apariţiile, în anii următori, pe marele ecran au fost frecvente, dar neconcludente. Statura lui musculoasă l-a făcut să fie distribuit în roluri de acţiune, punându-i în evidenţă trăsăturile fizice bărbăteşti. Anii '60 îi aduc succese după succese. Reputaţia de om care vorbeşte puţin şi oferă multă acţiune îl propulsează printre actorii de anvergură. Regizorul John Sturges îl distribuie în rolul unui pistolar metis, în răsunătorul western *Cei şapte magnifici* (1960), pentru ca în 1961 să-l găsim în *Stăpânul lumii,* iar în 1963, în *Marea evadare.*

Charles Bronson, unul dintre cei 14 copii ai unei familii de emigranţi polonezi în Pennsylvania, devine vedetă europeană după câteva filme de acţiune turnate în Europa, printre

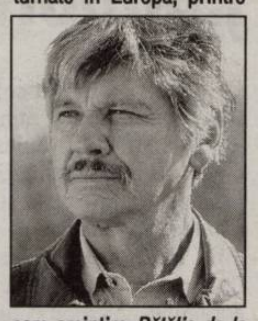

care amintim *Bătălia de la San Sebastian* (1968), şi *Soleil rouge* (1971), cu o distribuţie internaţională de excepţie.

Actorul cu privirea plicticoasă, ca a unui Clark Gable care a stat la lumina soarelui prea mult, după cum îl caracteriza un critic de film, se întoarce triumfal în America la începutul anilor 1970, unde interpretează roluri principale pline de duritate *(The Valachi Papers, Chato's Land),* pentru ca, nu peste mult timp, să înceapă colaborarea cu regizorul britanic Michael Winner, colaborare ce a dus la un succes deplin cu filme precum *Mecanicul* (1972) şi *Dorinţa de a ucide* (1974).

Fanii genului de acţiune îl adoră pe Bronson, pentru rolul din filmul *Luptătorul din New Orleans* (1975), considerat de majoritatea criticilor de film, cel mai bun rol al carierei sale. Au urmat alte roluri, pentru unele dintre ele fiind chiar criticat.

Moartea soţiei sale, actriţa Jill Ireland, în anul 1990, a fost o grea încercare, el stând departe de platourile de filmare până în 1995, când acceptă să joace în *Familie de poliţişti.* Din nefericire, boala sa devine din ce în ce mai cumplită (suferea de Alzheimer), iar în anul 2003 se stinge, lăsând în urmă o legendă a ultimilor 50 de ani de film. Charles Bronson va rămâne o adevărată emblemă a cinematografului mondial.

Pagină realizată de
IOANA FLORIA

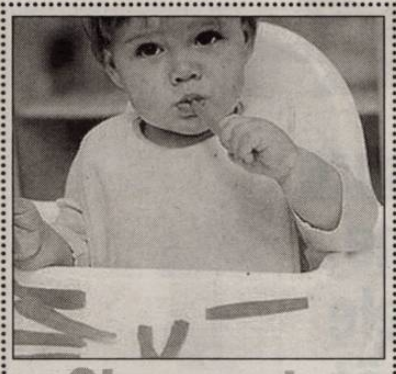

Cine poate oase roade...

Cu preponderenţă la ţară (dar uneori şi în unele familii de la oraş), copiilor mici cărora încep să le „înmugurească" dinţii de lapte, producând acea mâncărime a gingiilor greu de suportat de către micuţul ce nici măcar nu ştie să vorbească, li se dă, pur şi simplu, să ţină în mână un morcov curăţat, ca să roadă din el, astfel stimulând şi zona care „lucrează", dar totodată contribuind şi la formarea unor dinţi sănătoşi. Metoda, foarte probabil empirică, este una dintre cele mai redutabile pentru prevenirea multiplelor neplăceri ce se pot ivi de-a lungul vieţii în legătură cu dantura.

Cu sau fără nicio legătură cu cele menţionate mai sus, stomatologii propun un nou mod de a păstra dinţii sănătoşi şi de a preveni apariţia cariilor dentare. Astfel, specialiştii ne recomandă să alegem alimentele solide, pentru că, în mod special, acestea contribuie la prevenirea cariilor dentare, în modul descris la început.

În categoria opţiunilor au fost propuse carnea uscată şi oasele, acestea trebuind să fie roase, cam la fel cum făceau strămoşii noştri, care uneori nici nu aveau la dispoziţie furculiţă şi cuţit, pentru porţionarea şi fărâmiţarea hranei solide. De altfel, ei consumau puţină mâncare moale şi nu aveau atâtea probleme cu cavitatea bucală şi în mod particular cu dentiţia, astfel cum au oamenii contemporani. Aceeaşi mâncare solidă asigură o muşcătură corectă, lipsa dinţilor crescuţi strâmbi şi ne va ajuta să pierdem în greutate.

Tratarea depresiei prin dietă

Mulţi dintre noi intuiesc, la modul general, că între stările depresive şi alimentaţie este o legătură destul de importantă: fie şi numai proverbiala poftă de mâncare ori, dimpotrivă, respingerea totală a hranei, după caz, atunci când ne loveşte (şi nu ştim de unde) acea tristeţe profundă, renunţarea la orice, pesimismul şi „sfârşeala" caracteristice depresiei. Deşi în realitate depresia nu depinde de un singur factor, o dietă potrivită reprezintă primul pas şi cel mai eficient în a o preveni, dar şi în tratarea cazurilor uşoare. De multe ori, lipsa vitaminelor, a mineralelor şi a acizilor graşi poate cauza sau poate contribui la apariţia depresiei.

Porţia de fericire de la malul mării

Cercetătorii spanioli de la universităţile din Las Palmas şi Navarra au studiat un grup de 10.084 de persoane pe parcursul a 4 ani şi au descoperit că indivizii care au urmat o dietă de tip mediteranean au fost cu 30% mai puţin predispuşi către depresie. Un studiu similar s-a efectuat şi în Marea Britanie, iar rezultatele au fost asemănătoare. Este foarte posibil ca o combinaţie a acizilor graşi Omega-3 cu grăsimi nesaturate, cu antioxidantii ce provin de la ulei de măsline şi nuci, dar şi cu grupul de vitamina B care provine din dieta mediteraneană să aibă un efect protector împotriva depresiei, apreciază coordonatorii studiului realizat în Spania.

Studiile au arătat, de asemenea, că există o legătură puternică între apariţia depresiei şi nivelul scăzut de seleniu din corp. Cerealele, carnea, ouăle şi nucile sunt cele mai importante surse de seleniu. Cantitatea zilnică recomandată este de 0,06 mg pentru femei şi 0.07 mg pentru bărbaţi. Acizii graşi care pot fi găsiţi în peşte sunt esenţiali pentru sănătatea inimii, a creierului, dar şi pentru sănătatea mintală. Omega-3 şi Omega-6 sunt nutrienţi ce nu pot fi produşi de organism şi-atunci unicul mod de a obţine o cantitate adecvată este o dietă bogată în peşte gras, precum tonul, macroul, dar care să includă şi seminţe de dovleac.

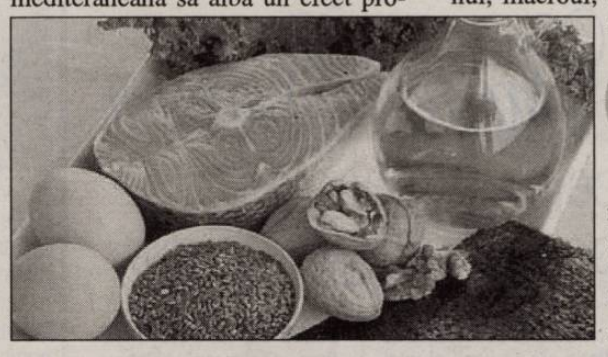

De favorizat, de evitat...

Unele studii au arătat că există o strânsă legătură între un nivel scăzut al grupului de vitamine B şi unele „probleme metalice". Acidul folic, una dintre vitaminele grupului B, este esenţial în prevenirea depresiei, cercetătorii dovedind că un nivel scăzut al acestuia poate reduce chiar şi eficienţa medicamentelor antidepresive. Alimentele bogate în acid folic sunt legumele verzi şi fasolea. Însă consumul anumitor alimente nu reprezintă totul, ci apar (şi în aceste situaţii) şi unele interdicţii. Aşadar, ce ar trebui să evitaţi? Mai întâi de toate, alcoolul. Băuturile alcoolice pot amplifica stările emoţionale şi pot agrava astfel depresia. De asemenea, deloc de mirare, cafeaua şi ceaiul negru îţi dau energie pe moment, însă după ce efectul dispare, nivelul energiei scade instantaneu. Dacă beţi cantităţi mari de cafea, vă veţi simţi anxioşi şi irascibili, ceea ce poate accentua simptomele depresiei. Lucruri asemănătoare se întâmplă şi cu dulciurile. Alimentele bogate în zahăr oferă o stare de bine, dar numai pentru o scurtă perioadă de timp. Pe de altă parte însă, efectele negative ale acestor dulciuri asupra sănătăţii noastre nu pot fi neglijate.

AVC PERICOL MAJOR

După cum se ştie, în creier se află centrii care comandă activitatea întregului organism (pentru mers, vorbit, văz, miros, echilibru etc.), el primindu-şi hrana din sângele care circulă la acest nivel prin artere. Pentru ca funcţionarea să nu aibă de suferit, trebuie să existe un echilibru între cantitatea de sânge de care are nevoie creierul şi cantitatea care circulă în mod real prin arterele acestuia. Logic, dacă creierul primeşte mai puţin sânge decât are nevoie, nu va funcţiona normal. Din această cauză, pot apărea:

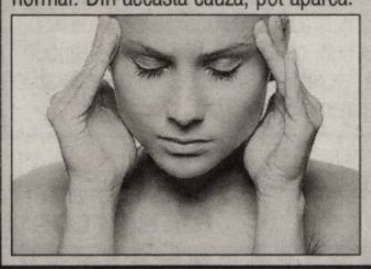

● dureri de cap; ● „musculiţe" (puncte negre) sau puncte albe în faţa ochilor sau, uneori, un gen de fâlfâit al imaginilor ori vedere încetoşată; ● păcănituri sau vâjâit în urechi (senzaţia că avem o albină care bâzâie înăuntru); ● ameţeală (ca... un motor în cap), individul se comportă de parcă ar fi beat, păşeşte nesigur, calcă „în gol"; ● suferindul chiar se simte buimac, mahmur, are capul greu, ca după o beţie zdravănă! Deloc de glumit cu această stare, ea poate duce — în caz că o porţiune din creier nu primeşte sânge mai mult timp — la moartea parţială a creierului. Vorbim, aşadar, despre accidentul vascular cerebral (AVC).

Simptomele resimţite de victimă, dacă a murit o porţiune mică din creier, sunt: ameţeală, greaţă, durere de cap, vărsături. Dacă porţiunea afectată este mare, în funcţie de amploare şi de localizare, se poate să apară şi strâmbarea gurii, pacientul nu mai poate vorbi sau se exprimă cu greutate, are dificultăţi la înghiţire şi se îneacă cu mâncarea, mişcă greu sau nu poate mişca deloc o mână sau un picior sau şi mâna, şi piciorul de aceeaşi parte a corpului. Încă un indiciu preţios pentru cei din jurul unei victime a unui AVC: aceasta poate deveni agitată, dar poate fi şi prea liniştită şi atunci deja este vorba despre starea de comă!

Avertisment pentru „generaţia Internet"

Ştim că există boli „ale bătrâneţii" cauzate de atingerea limitei de uzură a anumitor organe şi ţesuturi, dar şi tinerii sunt expuşi unor pericole majore ce le afectează serios sănătatea, instalându-se insidios şi definitiv în făptura lor. Astfel, în contextul în care tot mai mulţi copii cresc în faţa ecranului calculatorului, experţii anunţă creşterea numărului de tineri care acuză dureri de spate, ceafă şi umeri, mai ales printre cei care folosesc laptopul. Potrivit unui studiu recent, desfăşurat în acest sens de cercetători de la Universitatea din Boston, peste 50% dintre tineri suferă deja de dureri legate de utilizarea computerului, iar un tânăr din şapte recunoaşte că are dureri după numai o oră petrecută în faţa calculatorului.

Principala cauză a acestor dureri este faptul că utilizatorii de calculatoare, îndeosebi de laptopuri, nu adoptă o poziţie corectă când lucrează. De exemplu, specialiştii recomandă folosirea mai degrabă a unui mouse decât a trackpad-ului, care poate produce o tensiune crescută în mână şi în palmă. Mouse-ul trebuie instalat la acelaşi nivel cu cotul şi nu prea departe de calculator. Conform specialiştilor, ecranele calculatoarelor sunt poziţionate adesea prea jos, ceea ce forţează utilizatorul să se aplece în faţă, lucru care produce dureri de spate şi de ceafă. Studiul mai arată că persoanele care practică şi o activitate fizică suferă mai puţin de dureri legate de utilizarea calculatorului decât cele (prea) sedentare.

Oricum, utilizatorilor li se recomandă să se ridice de la masă şi să facă măcar câţiva paşi la 2-3 ore. De asemenea, este important ca ei să facă exerciţii cu palmele şi gâtul în cursul zilei, să meargă sau să stea pe scaun punând una-două cărţi pe cap.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Pentru cei mai curioşi viitori părinţi

Nu ştiu dacă putem sau dacă avem dreptul să afirmăm că e bine sau că nu e bine să se procedeze aşa: din ce în ce mai mulţi viitori părinţi doresc atât de mult să ştie dacă vor avea băiat sau fetiţă, încât recug cât mai repede după instalarea sarcinii la metodele cele mai sigure pentru identificarea sexului „mugurelui" de viaţă încă aflat în pântecele mamei lui pentru o bună bucată de timp. Nu ne vom lega aici de metodele „băbeşti" ce amestecă gesturi spontane cu ritualuri pregătite după rigori stricte şi cu anumite obiecte, produse ori semne exterioare, ci la modalitatea cea mai răspândită şi mai agreată: ultrasonografia. Este o metodă ecografică (aşadar, aplicată cu ajutorul unui aparat), ce nu cunoaşte deocamdată contraindicaţii şi în general se adresează mai multor tipuri de pacienţi, dar în special femeilor însărcinate.

Ultrasonografia poate stabili diagnosticul precoce de sarcină în evoluţie, unică sau multiplă, intrasau extrauterină, iar prin intermediul ei sunt vizualizate sacul gestaţional, mai târziu embrionul, precum şi mişcările active fetale şi activitatea cardiacă a produsului de concepţie, placenta. Ultrasonografia poate măsura cu acurateţe lungimea embrionului şi apreciază, în funcţie de lungimea fătului, vârsta sarcinii. Totodată, se pot vizualiza precoce unele malformaţii cardiace, eventuale colecţii lichidiene (sânge) care pot pune în pericol sarcina.

În mod normal, ultrasonografia trebuie făcută de femeile aflate în săptămânile 18-20 de sarcină. Astfel, medicul confirmă dacă placenta este sănătoasă şi normal ataşată şi dacă fătul creşte normal în uter. Tot atunci se pot observa mişcările corpului bebeluşului, ale braţelor, ale picioarelor şi bătăile inimii. Sexul bebeluşului poate fi determinat din săptămâna a 20-a de sarcină, dar trebuie să anunţaţi medicul dacă doriţi să cunoaşteţi sau nu acest lucru. În paranteză fie spus, nu uitaţi că această metodă de determinare a sexului nu este sigură în totalitate şi, pe de altă parte, că după indicaţiile mediculu, ultrasonografia poate fi făcută şi mai devreme de termenele menţionate mai sus.

Mai nou, se vorbeşte şi despre ultrasonografia 3D şi 4D: acestea sunt metode noi de ultrasonografie, prin care organul sau fătul se pot vizualiza în imagine tridimensională (în spaţiu). Claritatea imaginii este asemănătoare unei fotografii; astfel se pot detecta şi mai precis eventualele malformaţii congenitale ale fătului sau unele anomalii ale organului cercetat. Ultrasonografia 3D sau 4D (în mişcare) pot fi efectuate din propria iniţiativă, fără recomandarea obligatorie din partea medicului. În timpul examinării puteţi obţine chiar şi o poză cu cel mic. Viitorul vostru copil! Chiar dacă alegeţi să faceţi o astfel de investigaţie, este bine şi corect să relataţi ulterior şi medicului de familie despre rezultatele primite.

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

CAFEAUA, benefică în cancerul de col

Poate că nu vă gândeaţi că de la cercetătorii japonezi ne parvine un studiu important asupra efectelor consumului de cafea, ci mai degrabă ale consumului de ceai. Ei bine, timp de circa 15 ani s-au ocupat niponii cu consecvenţă de subiectul menţionat, iar rezultatele au fost deosebit de spectaculoase. În intervalul respectiv au fost monitorizate peste 54.000 de femei cu vârste cuprinse între 40 şi 69 de ani. S-a constatat astfel că la un număr de numai 117 femei s-a dezvoltat cancerul de col uterin.

Rezultatele studiului arată că femeile care au consumat mai mult de trei ceşti de cafea pe zi prezintă un risc mai redus cu 60% de a dezvolta cancer de col uterin, faţă de cele care au consumat mai puţin de două ceşti de cafea pe săptămână. Consumul de cafea poate antrena o scădere a cantităţii de insulină din corp, ceea ce diminuează riscul de apariţie a cancerului de col uterin, au explicat autorii studiului. Cercetătorii au monitorizat totuşi şi potenţialul efect al consumului de ceai verde, dar s-a constatat că nu există nicio legătură între consumul acestuia şi dezvoltarea cancerului de col uterin.

Un domeniu al „FRONTIERELOR DESCHISE”

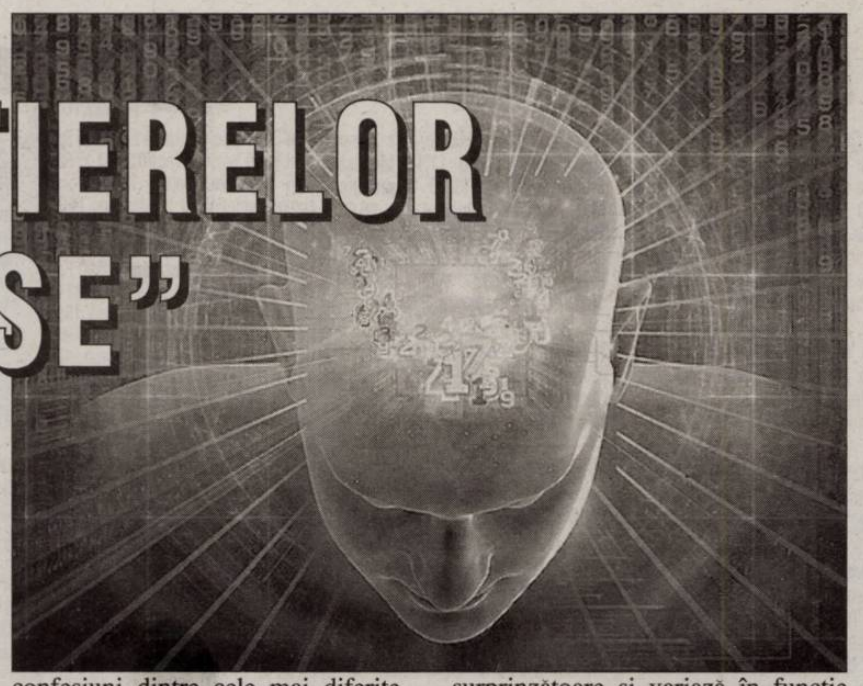

Am ales să publicăm acest articol la pagina de terapii complementare, deşi, la fel de bine, el putea sta pe pagina alăturată, unde abordăm problemele sănătăţii din perspectiva medicinei alopate.

Vorbim despre un domeniu şi concept nou în sine, însă extrem de vechi (de când lumea, am putea spune, fără teamă că greşim), ca practică efectivă. A fost numit, destul de inspirat, ***neuroteologie*** şi se referă la studiul neurologic al experienţelor religioase, încercând să observe ce se întâmplă în creierul oamenilor în momentul în care trăiesc diferite experienţe mistice. În paranteză fie spus, întreprinderea este cu atât mai remarcabilă, cu cât cei mai mulţi medici resping fără drept de apel valabilitatea terapiilor complementare şi alternative, pe de o parte, iar pe de altă parte, se ştie că „rivalitatea” multiseculară dintre religie şi orice ştiinţă, inclusiv cea medicală, s-a manifestat câteodată chiar violent şi nu a lăsat nicio cale de conlucrare în folosul tuturor oamenilor.

Ne referim de data aceasta la cercetări realizate de neurologul Andrew Newberg, un pionier al neuroteologiei, cu participarea unor subiecţi de confesiuni dintre cele mai diferite, studii în cadrul cărora s-a urmărit efectul meditaţiei, al rugăciunii, al experienţei religioase, în general, asupra întregii fiinţe a persoanei respective (organismul fizic, corpul spiritual, psihic, afectiv, cu extensia – dacă vreţi – în eteric). Medicul a descoperit că în timpul meditaţiei sau al rugăciunii activitatea scade în lobii parietali, ceea ce poate explica senzaţia de „ieşire în afara timpului şi spaţiului” pe care o au aceste persoane. Astfel apare şi impresia de comuniune cu lumea înconjurătoare, când graniţele parcă dispar între cel care meditează şi obiectele din jur.

În ultimul sfert de secol, Newberg a analizat creierul celor care meditau, deoarece această stare permite o monitorizare relativ uşoară. El a cercetat circa 150 de tomografii craniene, realizate pe voluntari de religii diferite, în timp ce aceştia se rugau sau meditau: budişti, călugăriţe catolice, penticostali, mediumuri, dar şi mai mulţi atei. Rezultatele sunt surprinzătoare şi variază în funcţie de modul în care este trăită o experienţă religioasă. De exemplu, în creierul celor care se roagă intens sau meditează sunt activaţi lobii frontali, responsabili cu atenţia şi cu exprimarea limbajului. În alte cazuri, de exemplu atunci când un credincios nu se concentrează, ci intră în transă şi se comportă ca un medium (cântă sau vorbeşte în limbi necunoscute), activitatea scade în această zonă şi creşte în talamus, o mică regiune care reglează informaţia senzorială. Aceasta arată că limbajul lor, în acele clipe, este generat în alte zone ale creierului decât în mod normal.

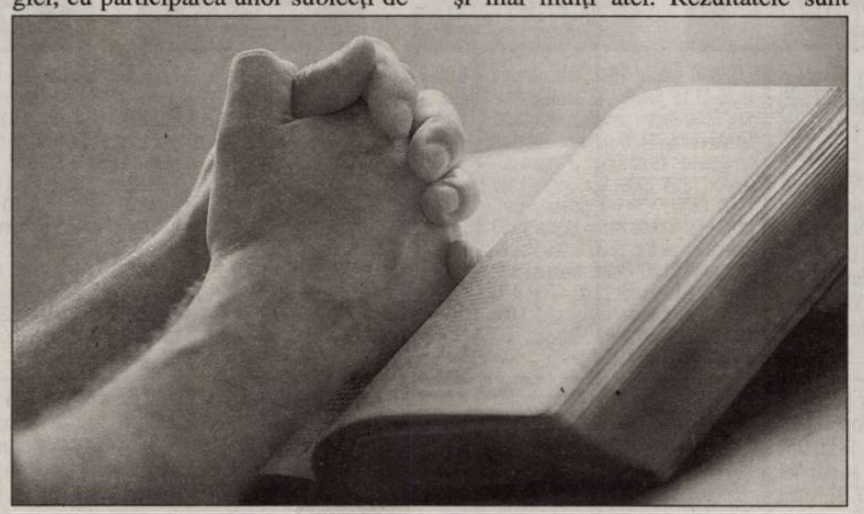

Concluziile nu se limitează însă la aspecte neurologice, oricum, deosebit de importante şi semnificative. Doctorul Newberg crede că meditaţia este benefică pentru oricine, inclusiv sau mai ales sub aspectul dobândirii şi păstrării sănătăţii la toate nivelele organismului. De pildă, ea poate reduce depresia, anxietatea şi stresul. În plus, cercetările efectuate de el la Universitatea „Thomas Jefferson” arată că meditaţia îmbunătăţeşte într-o măsură mai mică sau mai mare, după caz, memoria şi puterea de concentrare a subiectului. Iar ca un corolar al celor arătate mai sus, trebuie să accentuăm că starea respectivă nu se referă nici măcar ca sugestie secundară la acei credincioşi fanatici, habotnici, care se declară gata oricând să moară pentru credinţa lor, care îşi bat cuie în membre ori care cred orbeşte absolut orice li se spune despre divinitatea „lor”, dar resping agresiv orice alte confesiuni şi puncte de vedere din aceeaşi sferă teoretică.

Consumaţi... sport pe stomacul gol!

Se-nţelege că nu aveţi nevoie de tacâmuri pentru metoda curativă descrisă mai jos, ci de o voinţă ceva mai accentuată şi un program precis, pe care să îl respectaţi riguros. Ideea este că persoanele care obişnuiesc să facă sport dimineaţa, pe stomacul gol, ard cu până la 20% mai multe grăsimi, spre deosebire de cele care — la fel, adepte ale mişcării pentru sănătate — totuşi preferă să mănânce, iar mai apoi să facă exerciţii fizice. Sunt concluziile unui studiu britanic, care a dus la aceste rezultate, după ce oamenii de ştiinţă au încercat să afle dacă sportul este mai eficient dacă este practicat pe stomacul gol sau după masă.

Cercetătorii au solicitat pentru participarea la studiu un grup de 12 bărbaţi activi, care trebuia să facă sport la ora 10 dimineaţa. Jumătate dintre voluntari au fost rugaţi să facă sport pe stomacul gol, în timp ce persoanele din a doua jumătate de participanţi puteau să treacă la activitatea fizică respectivă după ce mâncaseră. Imediat după antrenament, bărbaţilor li s-a oferit un milkshake cu ciocolată; la prânz, voluntarii au primit paste, iar cina a fost bazată pe alimente care stimulează arderile. În urma acestui experiment, cercetătorii au constatat că persoanele care fac sport dimineaţa pe stomacul gol slăbesc mai repede decât cele care obişnuiesc să mănânce înainte de a face sport. Experţii sunt de părere că sportul pe stomacul gol ajută la stimularea metabolismului şi determină corpul să ardă cu 20% mai multe grăsimi.

Remedii naturale

Vara — sănătate şi confort

Slăbeşti cu frunze de dud. Dudul este un arbore cunoscut şi sub denumirea de agud, ale cărui frunze constituie hrana viermilor de mătase; dar şi ele, şi alte părţi ale arborelui sunt utilizate în fitoterapie pentru efectele benefice în unele afecţiuni. Organele vegetale utilizate în medicina populară sunt frunzele tinere, fără peţiol, fructele mature şi proaspete şi scoarţa ramurilor tinere, strânsă primăvara. Frunzele au efecte antidiabetice, antidiareice, astringente, hipoglicemiante. Fructele coapte au proprietăţi diuretice, laxative, depurative, antiscorbutice, alcalinizante, sudorifice, tonice, răcoritoare. De asemenea, fructele necoapte au proprietăţi astringente şi antidiareice.

Ceaiul din frunze de dud reprezintă şi o soluţie pentru persoanele care vor să scape de kilogramele în plus. Se folosesc doar frunzele de dud uscate. Ceaiul se prepară dintr-o linguriţă de frunze la 250 de ml de apă clocotită; se consumă după fiecare masă, iar pentru un gust şi mai plăcut poate fi îndulcit cu miere. Frunzele (ceai) mai acţionează în prevenirea şi în combaterea următoarelor boli: diaree, diabet zaharat, gastrite hiperacide, ulcer gastric şi duodenal, boli de ficat, enterite acute; afecţiuni pulmonare, tuse, gripă răceală, angină; astenie, nevroze, insomnii; distrofii ale miocardului, hipertensiune arterială; tulburări metabolice, obezitate; variolă, rujeolă; afecţiuni ale gâtului, stomatite, faringite, afte bucale.

Fructele coapte, consumate ca atare, sunt eficiente contra scorbutului, în diateza hemoragică şi în constipaţie.

Busuioc şi levănţică pentru nopţi liniştite. Nu vorbim despre insomnia cauzată de caniculă ori de luna plină, ci despre ameninţarea nocturnă (şi nu numai) reprezentată de „sângeroşii” noştri inamici abia vizibili, ţânţarii. Odată cu creşterea temperaturilor, se amplifică şi această problemă specifică sezonului. Medicii atenţionează că aceste insecte sâcâitoare, în afara micilor răni provocate de înţepături, ne pot introduce în organism diferite infecţii. Pentru a lupta cu ţânţarii, în primul rând trebuie protejate locuinţele: ferestrele să aibă plase speciale, iar în cazul în care nu este posibil să se închidă toate căile de acces, se va recurge la... nimicirea în masă a insectelor. În acest scop pot fi folosite lămpile insecticide sau fumigatoare electrice.

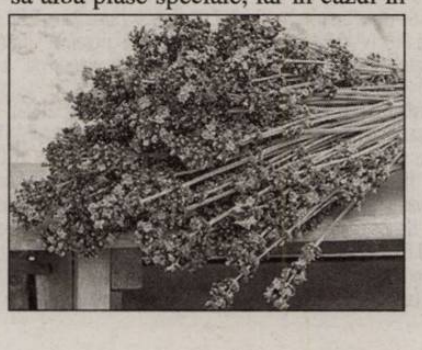

De menţionat că ţânţarii sunt atraşi de cele mai multe mirosuri, de aceea se recomandă evitarea folosirii cosmeticelor aromatizate. De asemenea, să se poarte haine de culoare deschisă, deoarece culorile întunecate atrag ţânţarii. Zilnic, să se consume vitamina B12, datorită căreia ţânţarii vă vor ocoli. Ţânţarii nu suportă nici mirosul de vanilie, usturoi şi uleiuri eterice.

Tot ca remedii „antiţânţari”, se recomandă ungerea pielii cu ceai de busuioc, vetrice, menta-pisicii, lavandă. În cazul înţepăturilor, locul respectiv nu trebuie frecat: acestea pot provoca umflături şi iritaţii, dar şi diferite infecţii. Pentru a elimina inflamaţia şi a dezinfecta rana se recomandă aplicarea unei soluţii de oţet, acid salicilic dizolvat, sare şi ulei de arbore de ceai, care, totodată, va alunga şi alţi agresori.

LUNI – 4 august

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00-12.30 Reluări 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" (ep.1,2) 18.10 Vreau să fiu sănătos! 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Zăzania" (Franța, 1978). Cu: Louis de Funes, Annie Girardot 22.55 Mașini, teste și verdicte 23.30-5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile ProTv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.15 Film: „În slujba dreptății" (SUA, 1985, partea I) 13.00 Știrile ProTv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Uite cine vorbeste acum" (r) 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Lunetistul 2" (SUA, 2002). Cu: Tom Berenger, Bokeem Woodbine 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" (ep.1) 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 În gura presei 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Film: „Brigada Diverse intră în acțiune" (România, 1970). Cu: Toma Caragiu, Puiu Călinescu 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Poftiți pe la noi! 23.00 SRC: Happy Show 0.30 Film: „Runda finală" (SUA, 2002). Cu: Wesley Snipes, Ving Rhames 2.30-3.45 Reluări.

PRIMA TV

7.00 După faptă și răsplată 8.30-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Secrete de familie" (coprod., 2009) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „B.D. în alertă" (România, 1970) 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna". Cu: Eric del Castillo 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Gala HOP — Costinești 2013 19.55 Teatru: „Enigma din Testament". După nuvela „Morminte" de Mihail Sadoveanu 22.00 Ora de știri 23.10 Filmul de artă: „O femeie, un pistol și un local chinezesc" (China, 2009) 0.40 Maestro (r) 1.30 Doc.: „Suită de dansuri" 1.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

9.00-11.00 Reluări 12.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 12.30 Acasă în bucătărie (r) 13.30 Trăiește-ți vara (r) 15.00 Serial (r) 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00 Film: „Născută ieri" (SUA, 1950) 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Vântul deșertului" (SUA, 1991). Cu: Lance Baker 0.15 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.15 Serial: „V" 2.00 Serial (r) 2.45 Serial: „CSI: Miami" 3.30-4.15 reluări 5.00 Lumea Pro Cinema 5.30 Cine A.M.

MARȚI – 5 august

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Nocturne (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Interes general (r) 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Serial: „Dr. House" 22.10 Film: „Ia-o de la capăt!" (Australia, 2005) 0.10-1.30 Reluări 2.00 Revizie tehnică.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.45 Film: „Frații" (SUA, 1985, partea I) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Impactul" (coprod., 2008, partea I) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Risc maxim" (SUA, 1996) 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Poftiți pe la noi! 23.00 SRC: Happy Show 0.30 Film: „Ceasul disperării" (SUA, 2008). Cu: Tom Berenger, Torri Higginson 2.30 Observator (r) 3.15 Observator special (r) 3.45 Acces direct (r).

7.00 Film: „Legate de un secret" (SUA, 2009) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „B.D. în alertă" (r) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Alvin si veveritele 2" (SUA, 2009) 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Documentar 360º — GEO: New York — cea mai mică operă din lume 20.10 Distractis — Distilat de comedie (r) 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Asasinarea lui John F. Kennedy: teoriile conspirației" 1.05-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 Trăiește-ți vara 14.00 Serial (r) 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Te iubesc, Phillip Morris" (coprod., 2009). Cu: Jim Carrey, Ewan McGregor 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „V" 1.45 Serial (r) 2.30 Serial: „CSI: Miami" 3.15-5.00 reluări 5.45 Cine A.M.

MIERCURI – 6 august

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Garantat 100% (r) 12.30 Vreau să fiu sănătos! (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Convieţuiri 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Europa mea (r) 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Lumea și noi (r) 22.10 Film: „Delta" (coprod., 2008). Cu: Félix Lajkó, Orsolya Tót 23.50-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Impactul" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Mihail, câine de circ" (România, 1979). Cu: Karl Michael Vogler 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Fotbal UEFA Champions League: Steaua - Aktobe 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Te pui cu blondele? 23.00 Film: „Atila, cuceritorul" (SUA, 2001, partea I). Cu: Gerard Butler, Powers Boothe, Simmone Mackinnon 1.00-4.00 Reluări

7.00 Film: „Visul Annei" (SUA, 2002) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Alice" (coprod., 2009, partea I) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Neam legat 21.00 Cronica Netului 21.30 Epic Show 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.30 Reluări 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! (r) 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Tehnologiile viitorului" 19.00 Documentar 360º — GEO: Insulele Falkland — paradis al pinguinilor 20.10 Film: „Cealaltă jumătate" (Canada, 2006). Cu: Joanne Kelly, Colin Ferguson 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Asasinarea lui John F. Kennedy: teoriile conspirației" 1.10-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 Trăiește-ți vara 14.00-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Scara lui Iacob" (SUA, 1990) 0.15 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.15 Serial: „V" 2.00 Serial (r) 2.45 Serial: „CSI: Miami" 4.15 Serial (r) 5.00 Lumea Pro Cinema 5.30 Cine A.M.

LIAM NEESON
— joi, 21.10 —

TORRI HIGGINSON
— marți, 0.30 —

ANTONIO BANDERAS
— vineri, 20.30 —

KELLIE MARTIN
— duminică, 12.00 —

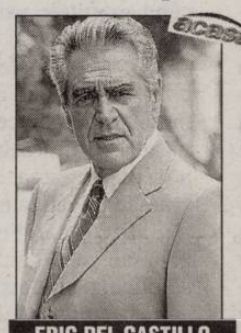

ERIC DEL CASTILLO
— luni-duminică, 15.30 —

JOANNE KELLY
— miercuri, 20.10 —

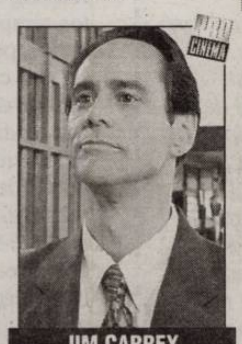

JIM CARREY
— marți, 22.00 —

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 7 august

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Exclusiv în România (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Lozul cel mare 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Celălalt bărbat" (coprod., 2008). Cu: Liam Neeson, Antonio Banderas 22.45 Doc.: „The Doors: When You're Strange" 0.20-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Mihail, câine de circ" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Sfârșitul lumii" (Canada, 2011) 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Marele Stan" (SUA, 2007). Cu: Rob Schneider, David Carradine 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" (ultimul ep.) 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Burlăcița 23.00 Film: „Atila, cuceritorul" (ultima parte) 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Fântâna dorințelor" (SUA, 2009). Cu: Jordan Ladd 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 S.O.S., sănătatea mea! 21.30 Ajutor, vreau să slăbesc! 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.30 Reluări 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Dezvăluind trecutul" 19.00 Documentar 360º — GEO: Scufundătorii din lacul Baikal 20.10 Telecinemateca: „Strada lăturalnică" (SUA, 1941). Cu: Charles Boyer, Margaret Sullavan 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Cât de dulce e moartea..." 0.50-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30-145.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Virus" (SUA, 1999). Cu: Jamie Lee Curtis, William Baldwin 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „V" 1.45 Serial (r) 2.30 Serial: „CSI: Miami" 3.15-4.00 Reluări 4.45 Lumea PRO CINEMA 5.15 Cine A.M.

VINERI – 8 august

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Politică și delicatețuri (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 Beneficiar România (r) 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Documentar TVR1 (r) 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.15 Călătorie printre gusturi 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și Tradiții în Cișmigiu" 23.10 Film: „Condamnați să ucidă" (SUA, 2004). Cu: Ray Liotta 1.00-5.00 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Sfârșitul lumii" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Băiatu' mamei" (SUA, 2007) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Masca lui Zorro" (SUA, 1998). Cu: Antonio Banderas, Anthony Hopkins 23.00 Film: „Predator 1" (SUA, 1987). Cu: Arnold Schwarzenegger 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 10.0 În gura presei 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! (r) 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Vedete la apă 23.30 Film: „Lanțul crimei" (SUA, 1998) Cu: Ving Rhames, David Caruso, Forest Whitaker, John Leguizamo, Linda Fiorentino 2.00 Observator (r) 2.45 Serial: „Hercule" 3.45 Film.

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Aventurile familiei Vickery" (SUA, 2010). Cu: Jonathan Silverman 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 20.30 Căsătorie din Prima 22.30 Trăsniții 23.00 Serial: „Haos" 0.00 Serial: „O familie de polițiști" 1.00-4.30 Reluări 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! (r) 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Dezvăluind trecutul" 19.00 Documentar 360º — GEO: Iordania — dinastia cailor 20.10 Film: „Școala dragostei" (SUA, 2009). Cu: Mark Polish, Winona Ryder 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Subteranele orașului New York" 1.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Film: „Debut la Hollywood" (SUA, 1989). Cu: Kevin Bacon 22.00 Serviciul Român de Comedie 23.30 Film: „Înger și demon" (SUA, 1987) 145 Serial: „Jurnalele vampirilor" 2.30 Serial: „Fringe" 3.15 Serial: „CSI: Miami" 4.00-4.45 Reluări 5.30 Lumea Pro Cinema 6.00 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 9 august

6.00-7.10 Reluări 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.00 Beneficiar România (r) 10.30 Mașini, teste și verdicte (r) 11.00 Gala umorului (r) 12.00 Lumea și noi (r) 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 14.35 37ºC (r) 16.15 Film: „În vizită la omul pădurii" (SUA, 2009). Cu: Richard Tyson 18.00 Exclusiv în România (r) 18.50 Teleenciclopedia 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Omul fără stea" (SUA, 1955). Cu: Kirk Douglas 22.45 Profesioniștii 23.45 Film: „Puccini pentru începători" (SUA, 2006) 1.10-4.35 Reluări.

6.00 Serial: „Testoasele Ninja" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Divă cu greutate" 11.00 Flm: „Baiatu' mamei" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Masterchef — Proba celebrității (r) 15.00 Film: „Flicka" (coprod., 2006) 17.15 Film: „Ninja în vacanță" (SUA, 1995). Cu: Victor Wong, Max Elliott Slade 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Las Fierbinți 22.45 Film: „Evadare din Absalom" (SUA, 1994). Cu: Ray Liotta, Lance Henriksen 1.15-4.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Hercule" 10.00 Serial: „Întâmplări hazlii" 10.30 Burlăcița (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Ghost Rider: Demonul răzbunării" (SUA, 2012). Cu: Nicolas Cage, Christopher Lambert 22.30 Film: „Care-i numărul tău?" (SUA, 2011) 0.30 Film (r) 2.30 Serial (r) 3.15 Film (r) 5.10 Desene animate.

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Haos" (r) 8.30 Serial (r) 9.30 Casa: construcție și design 10.00 Teleshopping 10.30 Secrete de Stil 11.00 Levintza prezintă 11.30 Click! Poftă bună! 12.00 Ajutor, vreau să slăbesc (r) 13.00 S.O.S., sănătatea mea! (r) 14.00 Căsătorie din Prima (r) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Batman se întoarce" (SUA, 1992). Cu: Michael Keaton 22.30 Film: „În adâncul pădurii" (coprod., 2005). Cu: Danny Glover, Ron Perlman, Linda Hamilton 0.30-6.30 Reluări.

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Poate nu știai 8.00-9.30 Reluări 10.00 Serial: „Călători în lumi paralele" 11.00 Rugby: CSA Steaua — CSM Olimpia București 12.30 5 x 5 minute de istorie 13.00 Popasuri folclorice 14.00 ARTdelenisme (r) 14.30 Top cultura 15.30 Salutări din sud 16.00 Memorialul Durerii 17.00 Mistere și conspirații 18.00 Telejurnal 18.30 Anul Brâncoveanu: Această poartă a crestinătății... 19.00 Telerecital (r) 20.10 Film: „Jindabyne" (Australia, 2006) 22.20 Citește românește! 23.50 Film: „Australia, 2006" (Spania, 2010). Cu: Alberto Ammann 1.45-6.00 Reluări.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" (r) 10.00 Serviciul român de comedie (r) 11.30 Trăiește-ți vara 13.00 Serial: „Prietenii tăi" (r) 14.00 Serial: „Hellcats" (r) 15.00 Serial: „Prietenii tăi" (r) 16.00 Vocea României 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Film: „Dragostea, un teren înșelător" (coprod., 1994, partea I) 22.00 Film: „Lecții de viață" (SUA, 1994). Cu: Peter Strauss 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „Fringe" 1.45 Serial: „CSI: Miami" 2.30-4.45 Reluări 5.30 Lumea Pro Cinema 6.00 Cine A.M.

DUMINICĂ – 10 august

6.00 Teleenciclopedia (r) 6.55 Lumea și noi (r) 7.30 Universul credinței 9.30 Pro patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri (r) 15.30 Dincolo de hartă (r) 16.15 Film: „De-aș avea un milion" (SUA, 1932). Cu: Gary Cooper, Charles Laughton 18.00 Lozul cel mare 18.30 Festivalul Internațional de Circ de la Massi 18.50 Mălăele de 5 stele (r) 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Totul pentru dragoste" (coprod., 1998). Cu: Jean-Marc Barr, Miranda Richardson 22.45-4.35 Reluări.

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Sfârșitul lumii" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Băiatu' mamei" (SUA, 2007) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Fotbal UEFA Champions League: Steaua - Aktobe 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" 0.00 Serial: „Polițiștii din Houston" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Serial: „Testoasele Ninja" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Divă cu greutate" 11.00 Film: „Flicka" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 MasterChef — Proba celebrității 15.00 Film: „Ninja în vacanță" (r) 17.00 Film: „Ostaticul" (SUA, 1999). Cu: Jamie Foxx, Nia Long 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Adevărul gol-goluț" (SUA, 2009). Cu: Gerard Butler, Katherine Heigl 22.30 Film: „Gărzi de corp și asasini" (coprod., 2009). Cu: Xuengi Wang, Tony Leung Ka Fai 1.15-5.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Film: „Custodie fără graniță" (SUA, 2000). Cu: Miguel Sandoval, Laura Harring 11.00 Film: „Povestea lui Marc Pease" (SUA, 2009). Cu: Ben Stiller, Anna Kendrick 13.00 Observator 13.30 Next Star 16.00 Observator 16.15 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film 22.39 Vedete la apă (r) 2.00 Film: „Povestea lui Marc Pease" (r) 3.15 Film (r) 5.15 Serial: „Întâmplări hazlii".

7.00 Teleshopping 7.30 Fete de măritat 8.00 Vreau să fiu stewardesă 8.30 Stilista 10.00 Teleshopping 10.30 Imagini incredibile din lume 11.30 T3CH IN 3 12.00 Film: „Crimă cu autograf" (SUA, 2005). Cu: Kellie Martin 14.00 Doc.: „Tehnici esențiale de supraviețuire" 15.00 Doc.: „Pirații somalezi: Adevărata poveste" 16.00 Epic Show (r) 17.00 Jurnalul unui burlac 17.30 Cronica Netului (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Schimb de mame 22.30 Serial: „Soția perfectă" 23.30-6.00 Reluări.

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Lara" 2.00-5.15 Reluări.

7.00 Poate nu știai 7.45 Poate nu știai 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Cireșarii" 11.00 Vedeta familiei 12.00 Pescar hoinar 12.30 Natură și sănătate (r) 13.00 Parteneri de week-end 13.30 Natură și sănătate 14.10 Doc.: „Metrobranding" 16.00 Omul cu chitara 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Telejurnal 18.30 Anul Brâncoveanu: Sub aripa lui Constantin Brâncoveanu 19.00 Memoria exilului românesc 20.10 Film: „Caravana cinematografică" (România, 2009) 22.00 Anul Brâncoveanu: Cădere... spre cer 23.00 Serial: „Căsătorie imposibilă" 0.00-6.00 Reluări.

9.30 Acasă în bucătărie (r) 10.30 Doamne de poveste (r) 11.30 Descoperă România 12.00-13.30 Reluări 14.30 Serial: „Prietenii tăi" 15.30 Vocea României 19.00 Serial: „Hellcats" 20.00 Film: „Dragostea, un teren înșelător" (partea a II-a) 22.00 Film: „Johnny, băiat frumos" (SUA, 1989). Cu: Mickey Rourke, Ellen Barkin 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „V" 1.45 Serial: „CSI: Miami" 3.15-4.00 Reluări 4.45 Lumea Pro Cinema 5.15 Cine A.M.

Labirint

Integramă de **M. ALBU**

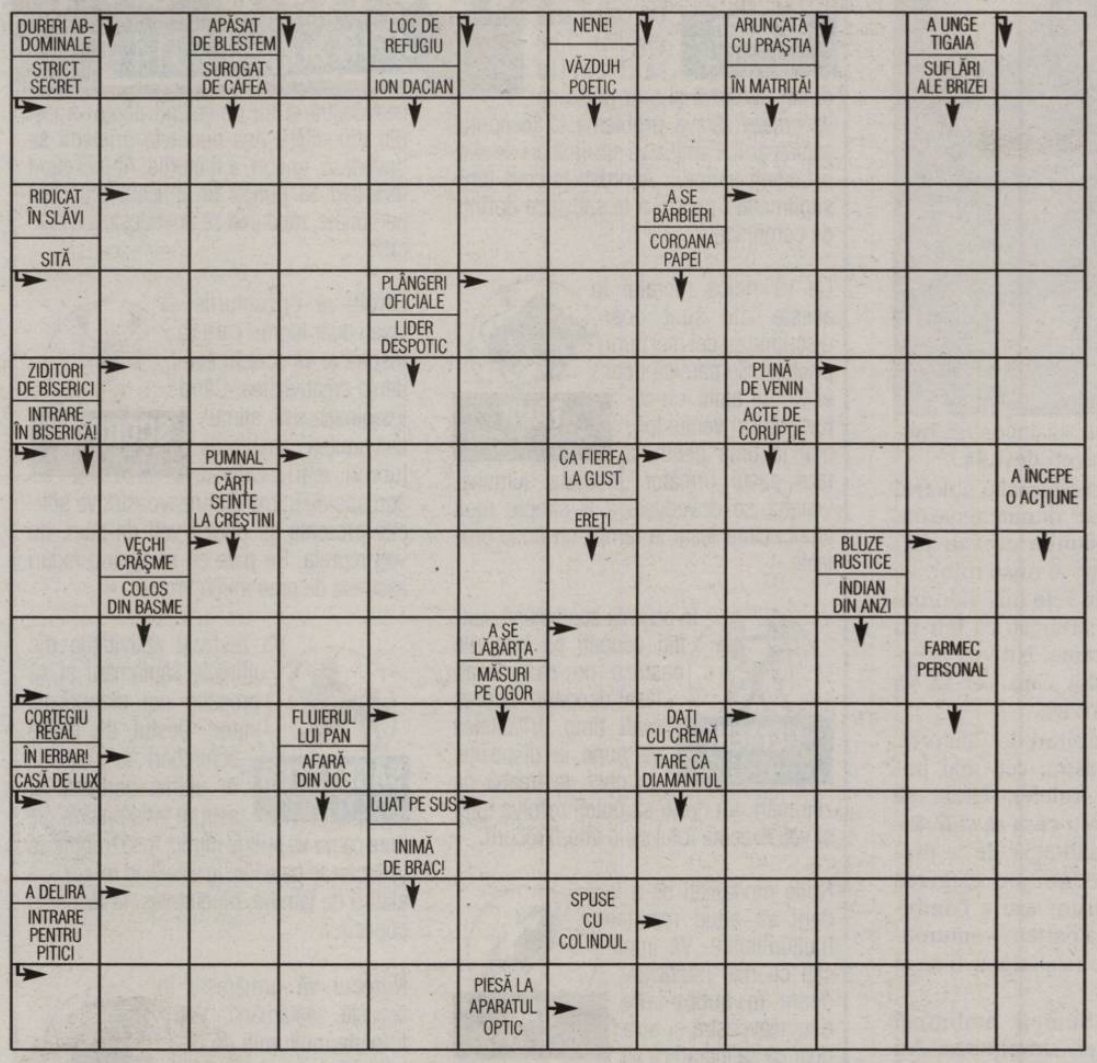

Verificați-vă cunoștințele!

Florile în titluri de cărți

1. Cine este autorul romanului românesc „Madona cu trandafiri”, publicat în 1931?
2. Ce cunoscut scriitor francez a scris romanul „Laleaua neagră”?
3. Ce îndrăgit scriitor român a scris romanul pentru tineret (și nu numai!) „Cavalerii florii de cireș”?
4. Ce mare scriitor italian contemporan a scris romanul „Numele trandafirului”?
5. Cine a scris romanul polițist „Violeta din safe”?
6. Cine a scris în 1905 romanul „Macul roșu” (titlul original, „Scarlet Pimpernel”)?
7. Cui aparține romanul „Doamna Crizantemă” („Madame Chrysanthème”) publicat în 1887?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Cele patru localități urbane ale județului Sălaj sunt: Zalău, Șimleul Silvaniei, Jibou și Cehu Silvaniei. 2) Castrul roman Porolissum se afla pe Măgura Pomăt din satul Moigrad-Porolissum, comuna Mirșid, la circa 10 kilometri de Zalău. 3) Marele om politic Iuliu Maniu (1873-1953) s-a născut în Șimleul Silvaniei. 4) Grădina Botanică din Jibou a fost înființată din inițiativa profesorului de biologie Vasile Fati (1932-2007), al cărui nume îl poartă. 5) Cele două discursuri celebre au fost ținute de Simion Bărnuțiu. 6) „Monumentul de la Guruslău”, cu o înălțime de 26 de metri, închinat victoriei lui Mihai Viteazul împotriva lui Sigismund Bathory, dezvelit la 21 octombrie 1976, a fost realizat de sculptorul Victor Gaga. 7) Filmul „Marele Caruso” a fost realizat de regizorul Joe Pasternak (1901-1991).

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Boli și bolnavi”, am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Toplița; *Mioara Popa,* Iași; *Luminița Popescu* și *Georgeta Ioan,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș – Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae* și *Raluca Petrescu,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Ileana Popa,* Baia Mare; *Ioana Costea,* Pitești; *Corina Mărinescu,* Ploiești; *Viorica Simionescu,* Arad; *Cristina Ionescu,* București; *Matei Bărbulescu* și *Florin Mateescu,* Iași; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Vasile Stan,* Urziceni; *Radu-Andrei Ciobanu* și *Cristian Zamfirescu,* București.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Cristina Codrescu,* Iași; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploiești; *Codruța Mateescu,* Bacău; *Anca Dima,* București; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Ionel Petrescu* și *Viorel Coman,* București.

✉ ***CODRUȚA MATEESCU, Bacău.*** Nu putem lansa un concurs, mai ales în această perioadă, când foarte mulți dintre cititorii noștri sunt în vacanță.

✉ ***ȘTEFAN NEGRUȚ, Târgu Mureș.*** Vă mulțumim pentru detaliile privitoare la Cel de-al Doilea Război Mondial. Nu cunoaștem însă amănunte privitoare la viața de familie a lui Stalin, iar materialul trimis de dumneavoastră nu ne prea folosește, neavând în redacție niciun cunoscător de limbă maghiară. *(Irina Stoica)*

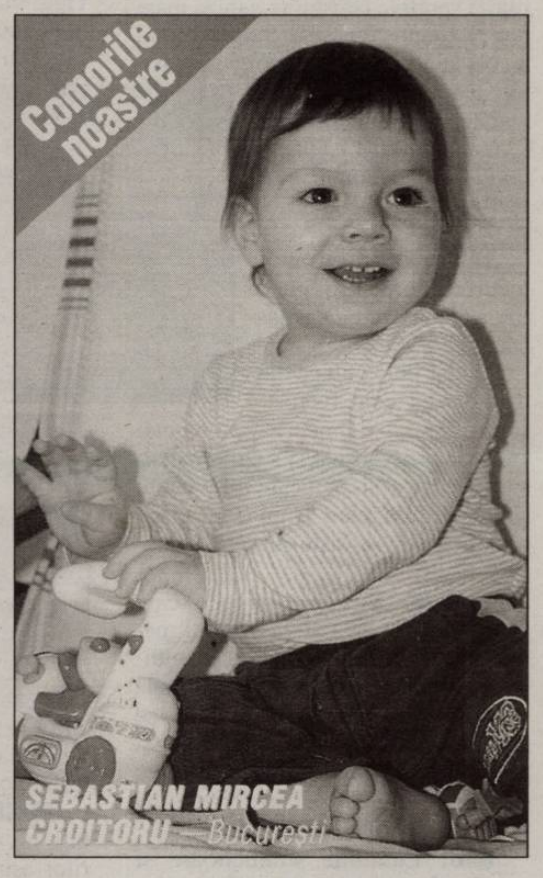

Sfaturi practice

Verbena hybrida

Florile sunt ideale pentru cultivarea în grădină, mai ales în compoziții dintre cele mai diverse. Înfloresc din luna mai până toamna târziu. Trebuie să fie expuse la soare, de care are mare nevoie, fiind o plantă tropicală. Păstrarea peste iarnă, fiind destul de dificilă în condițiile noastre de climă, se recomandă, dacă este posibil, transplantarea lor în ghivece.

Se pot face aranjamente deosebite din flori tăiate, care rezistă mai mult decât alte flori.

În condiții de sol prea umed și soare prea puțin devin sensibile. Are nevoie de un sol fertil și bine drenat: un amestec de turbă, pământ de grădină și puțin nisip. Primăvara, mențineți substratul umed. Dacă nu plouă săptămânal, udați-le.

Se înmulțesc prin semințe sau prin butași, care se înrădăcinează ușor. Semințele germinează după aproximativ o lună, iar apoi, când răsadul are 2-3 frunze, transplantați-l în ghiveci.

În cazul dăunătorilor clasici se tratează cu insecticide și fungicide. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

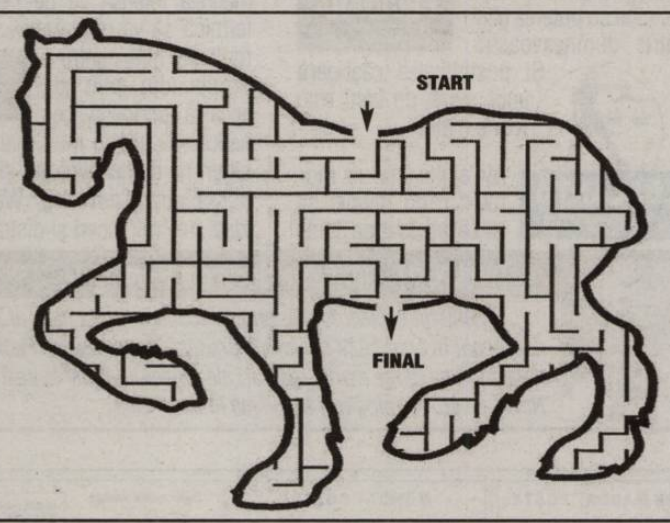

SOLUȚIA INTEGRAMEI „OGLINDIRI”: *R - A - C - R - C - L - DACTILOGRAFA - GRATII - ILIC - CUI - ANECDOTA - SCOLIRE - RUSI - PIC - ARII - O - STAIF - AICI - LATIN - RAP - IE - TIC - VATAF - S - NOU - NICAIERI - STRES - STRAT - TIITOARE - MII.*

Soluția **«SUDOKU»** *— jocul săptămânii 30*

1	4	6	5	8	7	3	2	9
9	7	8	2	3	1	6	5	4
5	3	2	9	4	6	8	7	1
6	8	7	1	9	2	4	3	5
3	2	1	4	5	8	7	9	6
4	5	9	6	7	3	1	8	2
7	9	4	3	1	5	2	6	8
2	1	3	8	6	9	5	4	7
8	6	5	7	2	4	9	1	3

Umor

Soțul, roșu și transpirat, călcând rufe, o întreabă pe nevastă-sa:

– Dragă, ești sigură că asta e cura de fier pe care mi-a prescris-o medicul?

Dis-de-dimineață, la Poliție sună telefonul:

– Ajutor, trimiteți de urgență mașina de intervenții! Pisica a intrat în cameră.

Ofițerul de serviciu se enervează:

– Ce-i cu gluma asta proastă? Cine-i la telefon?

– Eu, răspunse papagalul.

De ce nu fuge melcul? Să nu îi fâlfâie ochii!

CRONICA TV

Un exilat fără nostalgii

O mulțime de oameni de cultură au emigrat înainte de 1989 în Franța (Paris) pentru a crea liber, pentru a-și impune operele. Mircea Eliade, Constantin Brâncuși, Emil Cioran ș.a.m.d. Printre ei se numără și George Banu (care e foarte departe valoric de aceste personalități). A absolvit Academia de Teatru și Film din București, unde a fost coleg cu viitorul regizor Andrei Șerban și, în 1973, a plecat la Paris, unde a reușit să se impună pe plan cultural ocupând și diverse funcții — profesor de teatrologie, de pildă, la Sorbona — fiind răsplătit cu premii importante pentru critica de teatru, eseuri, cărți de teatrologie. Operele sale — traduse sau nu — n-au făcut vâlvă la noi, dar au fost apreciate — elogiate, premiate — de breasla culturală autohtonă.

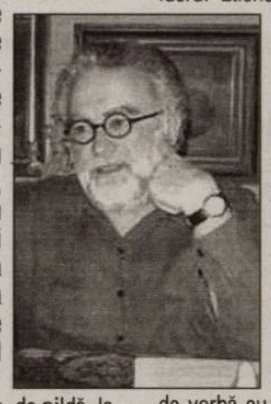

Într-un recent interviu difuzat de *Digi 24 Cluj,* moderatorul emisiunii *Împărțial* a încercat sa afle cât mai multe detalii din viața sa, din întâlnirile cu personalitățile culturale din diaspora din Paris și în special despre discuțiile purtate cu Emil Cioran. Ei, bine, n-am aflat mare lucru. Eticheta pe care i-a pus-o omului Cioran a fost aceea de... actor. A subliniat faptul că îi plăcea să șocheze, să deruteze, să se joace, să ia în derâdere repere existențiale importante (se știe că între omul și eseistul Cioran, mai ales în ultima parte a vieții sale, a existat o adevărată prăpastie, că în clipele în care stăteai de vorbă cu el era aproape imposibil să identifici amprente ale excepționalei sale opere), lăsând să se înțeleagă faptul că nu era deloc fascinat de această prietenie. Dar, la un moment dat, a spus, omagial, probabil, dacă se referea la om: „Era singurul mare exilat de care eram atras”. Dacă era vorba despre operă, mărturisirea a fost, inevitabil, onestă.

George Banu nu s-a sfiit să recunoască faptul că a evitat să se integreze comunității române culturale din Paris, stabilind doar unele relații de colaborare, că nu are nostalgii legate de plaiul mioritic, că și-a construit un „Paris personal”, că revine uneori în România pentru a ține conferințe, pentru a lansa o carte etc. Legat de întrebarea referitoare la situația culturală actuală de la noi, a răspuns vag și fără cunoștință de cauză: „Consider că, în linii mari, cultura românească e importantă și se îndreaptă spre un drum bun”. Frumos spus, numai că, dacă se referea la carte, dramaturgie, film, aprecierea a fost eronată. Cu toții știm că, nu de azi, de ieri, cultura e în declin, „atrofiată” de televizor și de facilitățile informatice. Legat de producțiile cinematografice, în pofida celor câteva premii internaționale, acestea se duc la vale pe cărările subvalorii.

Reîntâlnirea cu George Banu a fost, la urma-urmei, un eveniment cultural deloc neglijabil. Mai ales într-o epocă în care puțini mai pun mâna pe-o carte. *(Dorin Măran)*

Zodiile și jocurile de noroc

Suntem în plin sezon al concediilor și nu de puține ori ne petrecem serile alături de prieteni sau familie, jucând cărți sau orice alt joc pentru a ne destinde. Iată că și acum ne vin în ajutor câteva sfaturi date de astrologi, care consideră că nimic nu este hazard. Totul pare să se lege de noroc și zodia din care facem parte își spune cuvântul din umbră...

BERBEC. Sunteți competitivi și agresivi, așa că jocurile care implică mișcările rapide și mai mulți „concurenți" vă sunt tocmai pe plac. Și pariurile sportive constituie o miză mare pentru dumneavoastră. Studiați cotele, calculați șansele și apoi puneți banii jos. Iar dacă simțul aventurii vă dă târcoale nu vă lăsați doar pe mâna norocului, ci acționați după ce cântăriți totul bine. Nu se știe niciodată...

TAUR. Cele mai multe jocuri de noroc sunt împotriva naturii dumneavoastră conservatoare și precaute, dar puteți alege dintre cele cu cote fixe. Vă simțiți mult mai bine când puteți calcula singuri șansele, faceți cercetări suplimentare și oarecare previziuni asupra rezultatelor. Unui Taur sigur nu-i place să-și riște aiurea veniturile!

GEMENI. Vă plac jocurile care sunt pline de viață și vă păstrați mereu ceva pus deoparte pentru „cheltuieli" suplimentare. Agilitatea naturală vă ajută să găsiți ritmul rapid care se potrivește cu siguranță stilului agitat al vieții dumneavoastră. Zarurile vă scot aptitudinile în valoare. Aveți grijă totuși să nu riscați totul dintr-odată!

RAC. Luminile strălucitoare și zgomotele puternice, atmosfera sufocantă se pare că nu vă sunt tocmai pe plac. Sunteți chintesența conceptului acasă, dar asta nu înseamnă că nu vă puteți bucura de jocurile de noroc. Ați auzit de cele online? Ia gândiți-vă puțin! Pentru dumneavoastră înseamnă că nu trebuie nici măcar să părăsiți confortul casei pentru a câștiga.

LEU. Prin natura zodiei dumneavoastră, luminile sclipitoare, decorul ca un blitz și adrenalina pe care o impune un cazinou este exact ce căutați. Trăiți viața la maxim și adorați să fiți în centrul atenției. Cam cum ar fi să câștigați o sumă considerabilă? Ce modalitate mai bună de a le arăta celorlalți că sunteți un învingător?

FECIOARĂ. Practici și responsabili, nu vreți să depășiți limita riscurilor asumate aiurea. Atâta timp cât nu puteți găsi un joc care să vă permită folosirea abilităților analitice, nu vă hazardați oricum. Poate Blackjack vă scoate în evidență calitățile și vă stârnește „loviturile". Oricum, se pare că din instinct știți când să mergeți mai departe.

BALANȚĂ. Indecizia vă poate plimba fără țintă, încercând și încercând fără niciun rezultat. Poate vă simțiți atrași de mașinile ce prin culori, lumini și un design captivant vă fac să vă încercați răbdarea. Se pare că aveți destulă...

SCORPION. Fără îndoială, pokerul este jocul destinat dumneavoastră. Indiferent de versiunile acestui joc, ca adevărați maeștri ai misterului, vă țineți adânc tăinuite cele mai valoroase cărți pe care le aruncați ca într-un act final al unei drame. Nu veți acorda nicio șansă celor care vor să vă citească ceva în priviri.

SĂGETĂTOR. Iubitori de călătorie, pentru dumneavoastră, cea mai potrivită este roata ruletei. Unde se oprește nu prea aveți cum să știți, însă vă atrage modalitatea de a prevesti. Varietatea acestui joc, alegerea numerelor, a culorilor sau a combinațiilor face apel la partea aventuroasă și cea mai mare răsplată ar fi să și câștigați.

CAPRICORN. Sunteți ambițioși din fire, însă alegeți simplitatea. Ați încercat vreodată Baccarat? Un joc simplu și cu doar trei posibile rezultate: Jucător, Bancher sau Egalitate. Fiind unul dintre jocurile în care însă se pariază sume uriașe de bani, vă oferă o introducere în lumea de înaltă clasă, acolo unde tindeți să pătrundeți.

VĂRSĂTOR. Cu dumneavoastră se pare că nimic nu este atât de simplu. Doar partea științifică și logica vă interesează, așa că sunteți atrași de jocurile pe care vi le puteți explica. Pe de altă parte, mânați de excentricitate și de tot ce este neconvențional, învățați foarte repede tot ce este necesar ca să vă aliniați cu cei mai buni în domeniu.

PEȘTI. Nimic nu vă atrage atenția ca jocurile mașinilor colorate, însă trebuie să îndeplinească o condiție. Să fie cât mai ferite de aglomerație și de tumultul sălilor aglomerate. Mergeți la un cazino? Alegeți o mașină, puneți jos o găleată pentru monede și veți vedea ce se întâmplă. Învingeți-vă stilul conservator de a juca și sigur veți câștiga.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Lacuri „abisale" și legende ■ Bătălia de la Capul Speranței ■ Aviația militară iugoslavă și OZN-urile ■ Cerbii și... politica lumii ■ Indira Gandhi, un prim-ministru asasinat ■ Fântâna Trevi ■ Cronicar din altă lume ■ Deseși — pol important al turismului maramureșan ■ Apa care ne (poate) face nemuritori

HOROSCOP

4-10 august 2014

BERBEC 21.03-20.04

Aveți grijă să nu vă suprasolicitați prea mult la locul de muncă. Un coleg este invidios pe realizările dumneavoastră și s-ar putea să vă creeze câteva probleme la începutul săptămânii. Familia vă sprijină ori de câte ori cereți ajutorul. Acordați-le ceva timp suplimentar pentru a le satisface dorința de comunicare.

TAUR 21.04-21.05

Ce vă ridică moralul în aceste zile sunt doar discuțiile cu cei mai buni prieteni. Se pare că doar ei vă pot ajuta, cu câteva sfaturi venite tocmai la timp pentru a face pasul următor. Îndoiala dumneavoastră se dovedește a fi simplu moft atunci când ieșiți la rampă cu noile proiecte.

GEMENI 22.05-21.06

În această săptămână sunteți ocupați cu treburile casnice pe care le-ați lăsat deoparte de prea mult timp. Vitalitatea vă pune la dispoziție un chef de treabă de zile mari. Vă doriți să puteți rezolva totul și veți executa totul cu o viteză record.

RAC 22.06-21.07

Noile modalități de a face bani vă aduc rezultate mulțumitoare. Vă implicați cu mai multă ardoare în hobby-urile dumneavoastră și asta doar ca să lucrați ce vă place mai mult. Micile probleme ivite vă irită doar pe moment. Încercați să vă relaxați alături de persoana iubită și îi faceți câteva propuneri interesante.

LEU 22.07-22.08

Nu ar trebui să vă asumați prea multe responsabilități în această perioadă. Pentru probleme delicate ar fi cel mai indicat să vă consultați cu experți în domeniu. Unii dintre dumneavoastră ar putea fi afectați de influența nu tocmai bună a celor din jur. Mai bine alegeți-vă compania cu mare grijă.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Viața vă pune într-o lumină favorabilă. Proiectele creative au o mare șansă de realizare acum, când puteți impresiona pe oricine cu puterea gândirii dumneavoastră. Și posibilitatea câștigării unor sume de bani este foarte mare.

BALANȚĂ 23.09-22.10

Ați ajuns într-un moment când trebuie să vă bazați doar pe dumneavoastră și nu pe ceilalți pentru a ieși din dificultăți. Așa-numitele prietenii se dovedesc, uneori, a fi inutile. Atunci când încercați să puneți în aplicare planurile personale, răbdarea se dovedește a fi crucială.

SCORPION 23.10-21.11

Lărgiți-vă orizonturile și faceți doar lucruri care vă inspiră și vă scot în evidență creativitatea. Când imaginația este stimulată sunteți capabili de lucruri mari. Cineva aproape de inima dumneavoastră vă solicită prezența și, dacă-i veți da curs, nu veți regreta. Se pare că se aprind focuri ascunse de prea multă vreme.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Vă revizuiți activitățile din ultimele săptămâni și vă pregătiți noi planuri de viitor. Destul de multe schimbări au avut loc în ultima perioadă și asta vă tensionează. Se pare că nu vă sperie nimic, însă trebuie să vă încărcați bateriile. În weekend relaxați-vă alături de familie, bineînțeles, la răcoarea copacilor.

CAPRICORN 22.12-19.01

Norocul vă urmărește în această săptămână. Veți fi foarte mulțumiți de relațiile de la serviciu, și de câteva câștiguri neașteptate. O nouă abordare a relațiilor personale vă poate duce către o mai bună armonie. Nu uitați să zâmbiți mai des...

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Invidia unor oameni apropiați vă face mai irascibili ca de obicei și vă afectează capacitatea de a lucra. Trebuie să profitați de orice șansă vi se ivește și să vă feriți de influențe nu tocmai pozitive. În a doua jumătate a săptămânii au loc câteva modificări minore și veți atrage atenția asupra talentului și a ideilor creative.

PEȘTI 19.02-20.03

Solicitările din ultima perioadă, activitatea fizică și mentală intensă vă determină să vă organizați mult mai bine pentru a profita din plin de această perioadă benefică. Vă simțiți mult mai încrezători și siguri pe dumneavoastră și sunteți capabili să formați noi relații. Weekend-ul este ideal pentru plăceri și distracții...

NATIVUL SĂPTĂMÂNII: Sir Alexander Fleming (06.08.1881-11.03.1955)

*Renumit bacteriolog de origine scoțiană, acest nativ al zodiei Leu a descoperit în anul 1929 penicilina produsă de mucegaiul **Penicillium notatum**, una dintre marile realizări ale omenirii. A fost laureat al Premiului Nobel pentru Fiziologie și Medicină în anul 1945.*

TELEFONUL CITITORULUI

Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon:

0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____, cod _____, județul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.

Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe șase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonați-vă la magazin

CUPON MANDAT POȘTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Județul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ștampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POȘTA ROMÂNĂ
Verificator, ...
INDICAȚII SPECIALE .....
Nr. mandat poștal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre și litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ștampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE

0722625622

Biblioteca Județeană
MUREȘ
TÂRGU MUREȘ

SERIE NOUĂ - 1206 ● ANUL LVII ● 7 AUGUST 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 32 (2956)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Când baţi zadarnic la uşa adevărului, trebuie să încerci să intri pe fereastră.*
Joseph Joubert

■ *Hrana zgârciţilor este formată din bani şi dispreţ.*
Proverb românesc

Spectacolul cunoaşterii

MIRAJUL
parcurilor subacvatice

Femina club

Lecţia de nutriţie
Greutatea ideală

Dosarele frumuseţii
Bronz uniform

Istorii uitate

INDIRA GANDHI
un prim-ministru asasinat

Terapii complementare

APA
care ne (poate) face nemuritori

Pentru cine vrea să-şi încerce norocul pe alte meleaguri

Oceane pe Titan, diamante pe Saturn!

Diamantele au fascinat imaginaţia oamenilor din cele mai vechi timpuri. Fascinaţia pleca de fiecare dată de la valoarea lor pe piaţă, de la banii obţinuţi din vânzarea lor, fiind în acelaşi timp şi un semn al bogăţiei şi puterii. Ca să nu mai vorbim despre faptul că pentru doamne şi fete, diamantele sunt considerate cel mai bun prieten. Oamenii de ştiinţă privesc însă dintr-un alt unghi această „piatră", cea mai dură de pe suprafaţa Pământului.

Diamantul, fiind cel mai dur material existent în natură, îi provoacă pe cercetători aflaţi mereu în căutarea unor noi materiale, dar şi în căutarea unor materiale la fel de dure, dacă nu chiar mai dure, pe alte planete. Dacă nu se ştie unde se găsesc acestea în Univers, oamenii de ştiinţă presupun că ele se află pe numeroase planete din Galaxia noastră, din vreme ce ele, iarăşi se presupune, există pe planete chiar din Sistemul nostru solar. Goana cercetătorilor este acum după diamante şi mai dure decât cele de pe Pământ, la nivelul de duritate pe care îl ating diamantele de pe... Saturn.

Recent, după cum informează BBC preluat de Agerpres, a avut loc un experiment la National Ignition Facility (NIF) din cadrul Laboratorului Naţional Lawrence Livermore din California. Experimentul a constat în comprimarea la un nivel record de presiune a diamantului terestru, acest lucru reuşindu-se cu ajutorul celui mai mare laser din lume. Cum s-a reuşit această performanţă?

Cristalul de carbon a fost condensat la presiunea de bază a planetei Saturn, care este de 14 ori mai mare decât cea din centrul Pământului! Experimentul oferă astfel preţioase

indicii cu privire la condiţiile din interiorul planetelor bogate în carbon, aşa cum se subliniază în studiul publicat pe 16 iulie în revista *Nature*. Chiar dacă oamenii de ştiinţă recunosc că nu ştiu ce se află nici măcar în miezul planetelor din Sistemul nostru solar, dărămite în Galaxia noastră sau prin miliarde de alte galaxii, ei rămân încrezători în puterea presupunerilor şi a experimentelor lor. Asta îl face pe autorul principal al studiului, dr. Ray Smith, să afirme optimist că „nu ştim ce se află în miezul lui Jupiter sau Saturn, dar acum, pentru prima dată, avem posibilitatea de a studia modul în care există materia în aceste condiţii extreme de presiune şi temperatură". „Experimentele noastre oferă o metodă de a recrea condiţiile din nucleul planetelor de gaz gigantice – atât în interiorul Sistemului nostru solar cât şi în afara lui... S-a presupus, de exemplu, că Neptun are un nucleu de diamant, datorită descompunerii metanului care se compactează sub presiunea extremă. Misiunea spaţială Kepler a descoperit că planete de dimensiunea lui Neptun sunt foarte frecvente în galaxia noastră. Se presupune că presiunile extreme din nucleul lor produc schimbări radicale ale proprietăţilor materiei" se mai afirmă în studiul publicat de *Nature*.

O provocare ştiinţifică

A reproduce pe Pământ aceste medii extraterestre extreme este într-adevăr o provocare extraordinară pentru oamenii de ştiinţă. NIF a fost construit tocmai pentru a studia fuziunea nucleară prin confinare inerţială (ICF) şi are 192 de lasere folosite pentru a bombarda materialele cu energie. Astfel, cercetătorii americani au folosit NIF pentru a comprima carbonul printr-o tehnică de compresie dinamică intensivă. Ei au concentrat 176 de raze laser pe un diamant-ţintă de dimensiuni milimetrice, ţinut în centrul unei sfere de aluminiu cu un diametru de zece metri. „Provocarea în experimentele noastre a fost de a păstra temperaturi suficient de scăzute care să fie relevante pentru planete gigant de gaz, cum ar fi Jupiter", a declarat Dr. Smith. Energia combinată a laserelor a creat valuri de presiune în diamant, comprimându-l la cinci tera-pascali (50 de milioane de atmosfere), la fel ca presiunea din centrul planetei Saturn. Această reuşită este cu atât mai fabuloasă cu cât diamantul este materialul cel mai puţin compresibil dintre toate cele de pe Pământ.

„Diamantul a fost comprimat la o densitate fără precedent – mai mare decât cea a plumbului", scriu autorii în *Nature*. În timp ce presiunea a crescut, cercetătorii au măsurat stresul, densitatea şi sunetul carbonului de cristal. Datele obţinute în urma experimentului vor ajuta să se stabilească dacă unele planete sunt într-adevăr bogate în carbon. Dacă vrem să aflăm ce planete în afară de Pământ

ar putea fi locuibile, spun cercetătorii, trebuie să trecem la o înţelegere mai amplă a tuturor produselor finale posibile rezultate din procesele de formare a unei planete, sunt de părere oamenii de ştiinţă care înfruntă provocările cu stoicism.

Oceanul sărat ca Marea Moartă

Dorinţa unor cercetători de a încerca o mai bună înţelegere a proceselor de formare a planetelor din Sistemul nostru solar sau din exoplanetele din Galaxia noastră sau chiar din alte galaxii, le îndreaptă atenţia şi asupra altor „dedesubturi" ale planetelor gigant. Cea mai recentă „ţintă" se dovedeşte oceanul subteran aflat pe Titan, unul dintre sateliţii giganticei planete gazoase Saturn. Acum discuţia mai nouă se referă nu la faptul *dacă* el există, aici părerile sunt împărţite, ci la faptul că ar putea fi extrem de sărat (!), cu o concentraţie a salinităţii similare celei a apei din Marea Moartă! Deşi pare mai mult fantezistă, ideea este chiar concluzia unui studiu recent publicat în revista Icarus.

De unde a răsărit această idee? Exact de la nişte date adunate de sonda americană Cassini. Ele sugerează că acest ocean subteran ar trebui să aibă o densitate foarte ridicată. Apa sărată are în mod natural o densitate mai ridicată decât apa dulce, pentru că prezenţa sării adaugă masă volumului de lichid. „Este vorba de un ocean extrem de sărat, după standardele terestre", susţine coordonatorul acestui nou studiu, Giuseppe Mitri de la Universitatea din Nantes, Franţa.

„Ţinând cont de acest lucru, am putea să ne schimbăm percepţia cu privire la acest ocean ca la un loc unde este posibilă existenţa vieţii în prezent, chiar dacă în trecut condiţiile ar fi putut fi altele", a mai adăugat el. Concentraţia medie de sare din oceanele terestre este de aproximativ 3,5%, însă anumite părţi din Marea Moartă ajung la o salinitate de 40%. Suprafaţa lui Titan este acoperită de o calotă de gheaţă, însă sub această calotă oamenii de ştiinţă susţin că există un ocean de apă. Datele sondei Cassini, adunate în ultimii 10 ani, le-a permis oamenilor de ştiinţă să compună un nou model al structurii calotei glaciare exterioare a acestei lumi. Acest nou model sugerează că grosimea acestei calote de la suprafaţa lui Titan variază, ceea ce ar demonstra că şi oceanul de sub această calotă este în curs de îngheţare. Dacă acest ocean va îngheţa, şansele ca el să adăpostească viaţă scad semnificativ(!)

Un alt mister pe Titan îl constituie metanul, aflat în proporţie de 5 la sută. Culmea este că deocamdată oamenii de ştiinţă nu îşi explică cum acest satelit îşi poate menţine metanul din atmosferă pentru că acest gaz se descompune rapid sub influenţa luminii solare. Cercetătorii bănuiesc că este vorba despre un fel de proces natural de circulaţie a metanului pe Titan – din atmosferă metanul ajunge la sol sub forma unor ploi de metan, similar ciclului apei în natură pe Pământ. Multe presupuneri, certitudini puţine...

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

32

5 948427 000102

SUDOKU
jocul săptămânii: 32

			7		2			9
6	7	4						
9					5		1	
7		3				6		
			8		7			
		8				1		3
	4		6					1
						5	9	2
2			9		8			

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

LACURI „ABISALE” şi legende

Nu de puţine ori, auzim ştiri despre persoane imprudente care şi-au pierdut viaţa fiindcă au intrat în apele unor lacuri „foarte adânci”: de 2, 3, 4... metri. Asemenea adâncimi pot fi considerate neimportante, însă cum credeţi că v-aţi simţi dacă v-ar veni idea să vă scăldaţi într-un lac cu adâncimi de sute de metri sau chiar mult peste 1 kilometru?! Iată cele mai redutabile asemenea veritabile abisuri pline cu apă dulce de pe planeta noastră.

Lacul Baikal. Cunoscut şi sub numele de „Ochiul albastru al Siberiei”, este localizat în sudul faimoasei regiuni. Baikal este bine cunoscut pentru adâncimea sa de 1.636 de metri, cea mai mare de pe Terra reţinând un volum de apă — se spune — mai mare decât toate celelalte lacuri împreună. În zona sa trăiesc peste 1.700 de specii de plante şi animale, două treimi din ele, unice în lume. Lacul e înconjurat de munţi înalţi şi păduri dese, vârsta sa fiind estimată la 25-30 de milioane de ani. Legenda spune că apele sale adăpostesc un animal gigantic, care seamănă cu un sturion sau cu un şarpe. Un fel de „Nessie” al Baikalului, însă mult mai puţin promovat de amatorii de senzaţional.

Lacul Tanganyika este împărţit între Burundi, Congo, Tanzania şi Zambia. Este cea mai adâncă apă dulce din Africa şi a doua din lume, cu un maxim abisal de 1.470 de metri. Lacul a fost descoperit din întâmplare în 1858 de exploratorii britanici, Richard Burton şi John Speke. Şi, apropo de creaturi gigantice, pe malurile sale au fost găsiţi crocodili lungi de 6 metri şi peste 900 kilograme greutate!

Amintim pasager lacurile ***O'Higgins/San Martin*** (836 m) din Patagonia, cele două nume ale sale fiind folosite în Chile şi, respectiv, Argentina, ***Malawi***, cunoscut şi sub numele ***Nyasa***, din Africa de Vest (705 m) şi ***Issyk Kul***, din Kârgâzstan (668 m), pentru a ne referi la ceva mai spectaculosul ***Grand lac des Esclaves*** din Canada (624 m). Din cauza temperaturilor scăzute din zonă, aproape 8 luni pe an apele sale sunt îngheţate, pojghiţa fiind atât de groasă iarna, încât poţi trece peste ea şi cu un camion. Nu există încă dovezi palpabile că ar exista „monştri” în aceste ape, dar mulţi spun că au văzut aşa ceva. Unii povestesc că au observat „ceva” ieşind la suprafaţă, o umflătură ca o stâncă, ce se scufunda subit, alţii că au văzut un cap imens, ca de ştiucă. Un preot afirma chiar că a văzut un... dragon care s-a înălţat la 2 metri deasupra apei şi a înotat spre ţărm, creatura fiind botezată Ol'Slavey.

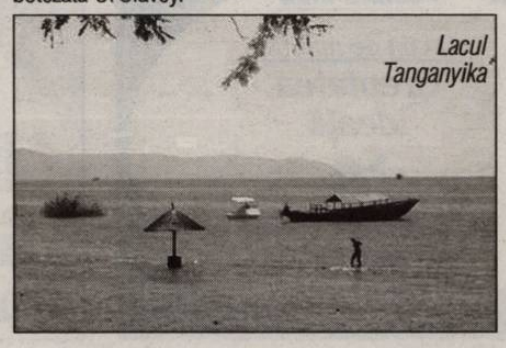

Cu un trecut vulcanic violent, lacul din Parcul Naţional ***Crater Lake*** (Oregon, SUA) este de o frumuseţe rară, dar şi cel mai adânc din SUA (594 m). El are şi cele mai pure ape din America de Nord, datorită lipsei factorilor poluanţi, alimentându-se din apa zăpezilor topite. O legendă spune că fost creat atunci când Muntele Mazama (3.657 m) s-a prăbuşit, acum 7.700 de ani, din cauza unei erupţii vulcanice. Tribul indian Klamath vorbeşte despre un război între Llao, spiritul Lumii-de-sub-pământ, care locuia în Muntele Mazama, şi Skell, spiritul Lumii-de-sus. Llao s-a îndrăgostit de Loha, fiica şefului de trib Klamath, dar a fost respins şi s-a hotărât să se răzbune pe oameni. Skell le-a sărit în ajutor tinerilor, prăbuşind muntele şi acoperind gura de foc cu apă albastră.

Poate că sunt doar poveşti născute din fantezia prodigioasă a localnicilor, însă, dincolo de toate acestea, vorbim despre comori nepreţuite, care în fond aparţin întregii lumi pământeşti, lume alcătuită nu doar din oameni şi oraşele lor artificiale, ci — iată — şi din capodopere vii ale naturii, pe care nimeni nu are dreptul să le smulgă eternităţii.

MEDUZELE un pericol perpetuu?

Mările şi oceanele sunt populate de un milion de specii de meduze (conţin 98% apă) dintre care 20 de specii sunt invazive, problematice. Obstrucţionează pescuitul, compromit turismul pe litoral şi fermele piscicole, împiedică funcţionalitatea instalaţiilor marine de desalinizare şi a celor care asigură răcirea unor reactoare nucleare.

Mărimea lor variază de la un milimetru, la şase metri în diametru, sunt rezistente la schimbările climatice şi de mediu, veninoase (mai ales cele din largul coastelor de nord ale Australiei).

Specia *Pelagia noctiluca,* de pildă, a devenit în ultimul deceniu o teroare pentru înotători, înţepăturile meduzelor provocând urticarii severe. Sunt prezente în Mediterană, în largul coastelor Namibiei, ale Japoniei, ale fiordurilor norvegiene, în Marea Bering sau Marea Neagră.

Proliferarea excesivă a acestor animale este cauzată de pescuitul excesiv care reduce semnificativ numărul populaţiilor de prădători (anşoa, sardine, macrou...). Pe acest fond, zooplanctonul abundent, a cărui dezvoltare este favorizată de poluarea cu nitraţi şi fosfaţi, constituie cea mai importantă sursă de hrană şi pentru meduze.

DORIN MĂRAN

Despre proiecte

Să vorbim corect!

„Ce proiecte de viitor aveţi?”. Această' întrebare am auzit-o de nenumărate ori în cadrul unor interviuri la televiziune.

Greşeala, respectiv pleonasmul, apare din dorinţa de intensificare a sensului. Nu ne îndoim de faptul că vorbitorii respectivi ştiu că nu există „proiecte de trecut” şi că substantivul *proiect* înseamnă: „Plan sau intenţie de a întreprinde ceva”. Se putea spune însă: „proiecte pentru anul viitor/ luna viitoare/ următorii ani” etc.

De foarte multe ori trebuie să ne supraveghem elocinţa pentru că, uneori, ne poate juca feste, când autocontrolul dă semne de slăbiciune. *(I.S.)*

Cerbii şi... politica lumii

Da, oricât ar părea de straniu, de incredibil, există o legătură strânsă, organică, mai mult decât tulburătoare, între imperialul stăpân al pădurilor şi infernul zâmbitor ce stăpâneşte lumea şi tranşează în porţii tot mai meschine destinele oamenilor. Un fenomen bizar şi trist, dincolo de nuanţa lui de fapt divers, a fost observat recent în incinta Parcului naţional Šumava din Cehia, aflat la graniţa de sud-vest, cu Germania: cerbii de aici îşi menţin în mare parte aceleaşi trasee şi evită zona de frontieră, deşi gardurile electrificate au dispărut în 1989 şi niciun cerb existent atunci nu mai este în viaţă!

Un instinct pur, pervertit de atavismul uman

Un studiu ştiinţific arată că animalele au „moştenit” aceleaşi trasee, chiar dacă desfăşurarea militară de pe vremea Cortinei de Fier a dispărut de un sfert de secol, iar zona este paşnică. Trei rânduri de garduri electrificate şi numeroase posturi armate de grăniceri au funcţionat între fosta Cehoslovacie şi fosta RFG, până la căderea Cortinei de Fier, în 1989. Sute de oameni au murit pe vremea comunismului încercând să treacă frontiera, dar şi cerbii care se apropiau întâmplător de punctele de control au fost ucişi, animalele învăţând treptat să evite zona letală a gardurilor electrificate. Un studiu actual, realizat pe 300 de cerbi cărora li s-au montat emiţătoare GPS, a arătat în detaliu traseele acestora, neschimbate faţă de perioada anterioară anului 1989, fiind evitate şi acum zonele unde existau gardurile electrificate.

Fenomenul este extrem de interesant, mai ales că cerbii trăiesc în medie 15 ani şi niciun animal care alerga prin păduri înainte de 1989 nu mai este astăzi în viaţă.

Teama, ca o pasăre de pradă

Desigur, putem da un aspect sobru, strict ştiinţific, acestui bizar comportament, însă nu putem evita o paralelă mai degrabă metaforică cu pornirile şi manifestările cele mai primitive ale unor făpturi umane care, de fapt, au pus şi pun temelie acestor anomalii asasine, aşa cum este cumplita armă imaginată ca un gard electrificat, cu menirea de a ucide, dar şi de a nimici ideologii, crezuri, aspiraţii neîngrădite de voinţe obtuze şi întunecate. Cu câţiva ani în urmă, am realizat un reportaj într-un sat de pe lalomiţa, unde, în cumplitul deceniu negru de după venirea comuniştilor la putere, localnicii şi mai ales femeile se răsculaseră împotriva activiştilor de partid şi securiştilor veniţi să le ia pământurile cu forţa. După patru decenii de la spaimele şi torturile îndurate, o bătrână din sat, participantă la dramaticele evenimente, încă mai purta în ea acea groază infiltrată în sânge şi în fibrele sufletului, că, dacă mi-ar povesti tot ce ştie, ar lua-o iarăşi cineva şi ar duce-o silit la temniţă. Totuşi, între timp se schimbase vechiul regim cu un altul — vorba unui politician — „cu faţă umană”.

Din păcate, în spatele măştilor, aceleaşi chipuri satanice şi minţi diavoleşti se ascund şi iată că până şi în instinctul unor sălbăticiuni nevinovate suflul otrăvit al eternei goane a omului după putere şi bogăţii injectează teamă, supunere, resemnare...

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ioana Floria, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Mirajul parcurilor subacvatice

Scufundările în medii marine cu ape cristaline populate de pești multicolori, corali, vegetație, reprezintă una dintre cele mai fascinante atracții ale turismului subacvatic. Dincolo de această perspectivă se profilează parcuri (muzee) subacvatice în care artiștii plastici și-au expus operele (sculpturi) sau cele în care zac corăbii, nave maritime, avioane etc.

În anul 2009, trei artiști plastici, printre care se numără și britanicul Jason de Caires Taylor, administratorul Parcului național marin din Cancun (Peninsula Yucatan) au avut ideea de a crea un muzeu submarin monumental, unic în lume (proiectul a fost denumit The Silent Evolution), amplasat pe fundul apei de scafandri specializați în acest gen de lucrări. În prezent, numărul lor a ajuns la 500 (la realizarea lor au contribuit și o serie de sculptori mexicani). Aranjamentul acestora a fost gândit în așa fel încât să se realizeze o „interacțiune" între elementele naturale și operele de artă.

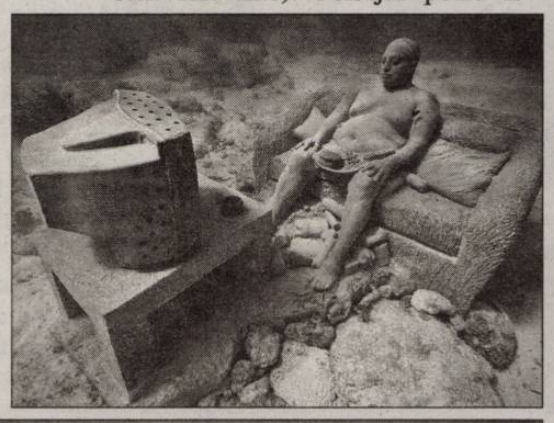

Jason a urmărit îndeaproape lucrările de amplasare pentru a verifica dacă viziunea realizată pe calculator corespunde cu cea reală și dacă rezonează cu cea din mediul subacvatic.

Sculpturile, de o mare diversitate, sunt din piatră acoperită cu un strat din fibră de sticlă și reprezintă, în special, ființe umane cu chipuri extrem de expresive, care redau o gamă largă de stări: melancolie, ură, disperare, nedumerire... Cei care practică turismul subacvatic au șansa de a contempla un univers halucinant, ireal (imaginile sunt relevante). Peisajul poate fi vizionat și din ambarcațiuni cu fundul transparent.

Sculpturile au și un rol practic, de „recifuri", întrucât constituie un habitat (adăposturi) pentru unele viețuitoare marine (crustacee, pești...). Printre exponate figurează și o mașină în mărime naturală sub șasiul căreia s-au adunat o mulțime de crustacee.

Parcul subacvatic reprezintă și un apel la conștiința umană sau, altfel spus, un îndemn de a limita poluarea produsă de om care afectează din ce în ce mai dramatic viața marină și, în acest caz, coralii (80% sunt amenințați cu dispariția până în 2050).

Atracțiile turistice submarine sunt numeroase. Vă prezentăm pe scurt câteva dintre ele:

Laguna Truk, Micronesia

Cei pasionați de relicvele naufragiilor au ocazia de a viziona 60 de nave maritime, 275 de avioane japoneze scufundate de armata SUA în 1944, resturi de arme, la adâncimi minime de 20 de metri. Și o mulțime de animale marine, de un colorit impresionant, inclusiv rechini de recif.

Neptune Memorial Reef

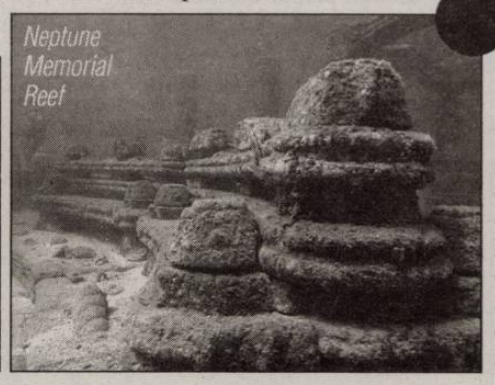

La adâncimi de 15-20 de metri se întinde pe zeci de hectare cel mai mare recif creat de om (zona se află la cinci kilometri est de Key Biscayne, Florida). Reciful are și o destinație sumbră: este prevăzut cu 850 de „locuri de veci" (urne sub formă de scoici și coral) în care este depusă cenușa defuncților, cimentată.

Yonaguni Monument, Okinawa

În 1987, un scufundător care urmărea rechini-ciocan a descoperit un templu megalitic din rocă cu o structură piramidală, statui, diverse obiecte, la o adâncime de 25 de metri în Marea Chinei de Est.

Unii arheologi niponi presupun că ar fi vorba de vestigii ale unui „continent pierdut", denumit Mu.

Vaersenbaai Car Piles, Curaçao

În Parcul submarin, la adâncimi de aproximativ 30 de metri, aflat la sud de insulă, sunt răspândite numeroase mașini vechi și un remorcher.

Boia

Este o zonă subacvatică din apropiere de Neapole care adăpostește mozaicuri, fresce și statui.

Geamantan motorizat

He Liangcai, un fermier din China preocupat de diverse tehnologii, a realizat cea mai importantă invenție din viața sa: o valiză-scuter. Aceasta are două roți în spate și una în față și atinge o viteză maximă de 20 km/oră. Este alimentată de o baterie cu litiu

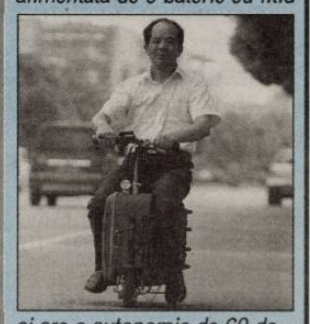

și are o autonomie de 60 de kilometri. A realizat și o variantă pentru doi pasageri.

„Consider, a declarat presei, că este un minivehicul simplu și practic, în special pentru cei care se deplasează la locul de muncă. Față de bicicletă, de pildă, valiza este un vehicul extrem de util pentru că o poți umple cu o serie de lucruri. Nu se pune problema parcării, deoarece este «la purtător», se strecoară ușor în traficul îngreunat și nu e poluantă. Dacă va fi produsă în serie, ar trebui să aibă un preț mic".

Valiza-scuter a fost proiectată și construită timp de... 10 ani.

Roșie „nemuritoare"

Există roșii gustoase care nu se alterează și se deshidratează natural, fără a fi modificate genetic?

Da, această varietate, denumită FW13, există grație cercetătorului în domeniul agro-alimentar, Sylvain Bontems, care lucrează într-o societate elvețiană, aflată în apropiere de Avignon, specializată în chimia agro-alimentară.

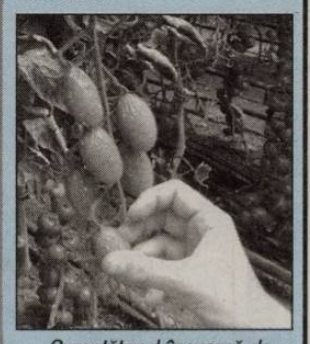

Cercetătorul încearcă de câțiva ani să creeze noi varietăți de legume și fructe. Alături de echipa sa de specialiști a ajuns la această performanță după ce au fost experimentate multiple variante de altoire și studiate particularitățile majorității speciilor de tomate existente în lume.

Noua varietate, extrem de tentantă pentru consumatori, va trece printre „furcile caudine" al birocrației. Dacă va primi undă verde din partea departamentului ministerial, noul produs ar putea invada piețele lumii.

Arbore superecologic

„Nucul Maya" (denumit și Copacul Ramon) este un arbore originar din America de Sud (face parte din familia Moraceae care include, printre altele, smochinul și dudul), capabil să fertilizeze solurile acide și aride, să absoarbă carbonul din atmosferă și să-l transforme în calcar cu ajutorul unor bacterii și ciuperci. Calcarul produs este răspândit în sol, între rădăcini, dar și în imediata apropiere, roca sedimentară diminuând aciditatea solului și fertilizându-l. Arborele are totodată un rol foarte important în programele de reîmpădurire din zonele aride și izolate ale țărilor sărace.

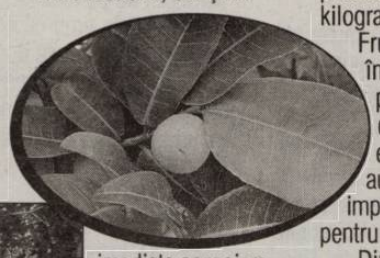

Este răspândit pe coastele vestice ale Americii Centrale și în special în Mexic și Guatemala. Poate atinge o înălțime de peste 40 de metri și produce anual peste 180 kilograme de nuci.

Fructele, învelite într-o peliculă portocalie, ce conțin un miez extrem de nutritiv au constituit o sursă importantă de hrană pentru mayași.

Din nucile proaspete se poate prepara un piure gustos. Fructele deshidratate pot fi transformate în făină, folosite la prepararea sosurilor sau a unor băuturi. Conțin proteine, calciu, magneziu, fier, fibre, vitamine. Cu toate astea, sunt neglijate. Frunzele și fructele constituie însă un excelent furaj pentru bovine și porcine.

Avion pilotat mental

Zeci de cercetători din cadrul universităților tehnice din München și Berlin au reușit să realizeze un sistem de pilotaj – Brainflight – prin intermediul comenzilor mentale. Până acum au fost testați șapte voluntari dotați cu o cască prevăzută cu electrozi (experimentele având loc într-un simulator).

Dispozitivul înregistrează sub forma unei electroencefalograme (EKG) activitatea electrică a creierului în timp ce pilotul se concentrează asupra manevrelor. Un algoritm traduce EKG-ul în comenzi de zbor. Rezultatele obținute până acum sunt satisfăcătoare.

O performanță importantă, cu multiple aplicații în domeniul neurotehnologiei.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Indira Gandhi

un prim-ministru asasinat

Despre faimoasa, în întreaga lume, Indira Gandhi, singura femeie prim-ministru din India, s-au scris numeroase studii datorită biografiei sale încărcată cu evenimente istorice notabile şi de mare importanţă pentru evoluţia Indiei.

Indira Gandhi, asasinată în 1984

Tatăl său a fost Jawaharlal Nehru (1889-1964), prim-ministru al Indiei între 1947 şi 1964. Aşa cum tatăl său a condus cu o politică centralizată, şi Indira a urmat acelaşi drum „ultracentralizat" – care în final i-a atras o duşmănie de moarte din partea adversarilor politici şi a fost asasinată la 31 octombrie 1984.

În 1959 a fost aleasă preşedintă a Partidului Congresului Indian şi ulterior i s-a oferit postul de prim-ministru în locul tatălui său. Dar ea a refuzat şi abia la 24 ianuarie 1966 a început primul mandat de prim-ministru. Această funcţie a deţinut-o până în 1977 şi ulterior a fost realeasă, având mandatul început în 1980. Istoria Indiei o apreciază ca fiind liderul politic care a întărit o „putere centralizată fără precedent" şi o „politică externă foarte dură". Într-adevăr, printre cele mai importante acţiuni externe se află implicarea Indiei în Războiul de independenţă din estul Pakistanului (desfăşurat între 26 martie 1971 şi 16 decembrie 1971). Cu sprijinul Indiei, în acea regiune (inclusiv Golful Bengal) s-a format statul Bangladesh. Astfel, sub preşedinţia Indirei Gandhi, India a devenit cel mai puternic stat din sudul Asiei. Indira Gandhi a dorit să influenţeze şi politica statelor himalayene Nepal şi Buthan.

Rajiv Gandhi, asasinat în 1991

În toate aceste acţiuni externe ale Indiei, Indira Gandhi s-a bazat pe sprijinul Uniunii Sovietice (cu care a semnat un Tratat de asistenţă mutuală). În aceste circumstanţe, politica Indiei nu a fost pe placul SUA, şi personal preşedintele Richard Nixon dezaproba cu vehemenţă tacticile Indirei. De altfel, este cunoscut faptul că Nixon o poreclise „Vulpea vicleană"...

Un alt element deosebit de important din cariera politică a Indirei Gandhi este Programul nuclear al Indiei. Conform unei viziuni a tatălui său, Indira a autorizat dezvoltarea armelor nucleare indiene – şi ca răspuns la testul nuclear nr. 6 al Chinei (17 iunie 1967). Şi, în 1974, savantul indian Raja Ramanna i-a spus Indirei că India este pregătită pentru primul test al armelor sale nucleare! S-a desfăşurat în acelaşi an un test nuclear subteran poreclit „Buddha zâmbind" – îndelung criticat de Pakistan.

După alegeri controversate (1971), Indira Gandhi a fost confruntată cu o politică internă generatoare de mari tulburări şi în 1975 preşedintele Indiei Fakhruddin Ali Ahmed a declarat stare de urgenţă. Conducerea ţării s-a făcut prin decrete şi ordonanţe nediscutate în Parlament. Rivalităţile politice au culminat cu înlăturarea Indirei de la conducere şi arestarea ei (1977). Dar asta n-a făcut decât să-i crească popularitatea şi la alegerile din 1980 a redevenit prim-ministru. Dar tulburările nu au încetat şi Partidul Congresului s-a divizat. Au apărut şi grave disensiuni confesionale care au culminat cu ocuparea Templului de Aur de către militanţii Sikhs.

Indira Gandhi a ordonat armatei să atace faimosul templu Sikhs – Operaţiunea Stea Albastră. Liderul religios Sikhs a fost ucis şi locaşul sfânt avariat. Se spune că urmarea directă a acestei acţiuni ordonate de Indira Gandhi a fost asasinarea ei din 31 octombrie 1984 de către două gărzi de corp, la reşedinţa Beant Singh (Punjab). Ambii asasini erau de confesiune Sikhs. Ei au fost executaţi prin spânzurare. Fiul său Rajiv a fost asasinat în 1991.

Fotodocument

Întâlnire la vârf

În anul 1962, Indira Gandhi – pe atunci doar consilier special al tatălui său, Jawaharlal Nerhu – a făcut o vizită în SUA, la invitaţia preşedintelui John F. Kennedy. În imagine sunt Indira Gandhi şi Jacqueline Kennedy, care s-au simţit excelent împreună. Şi asta în pofida faptului că în 1961, Jawaharlal Nehru făcuse o vizită la Washington şi nu-i făcuse o impresie prea bună lui Kennedy. Dar relaţiile dintre India şi SUA s-au deteriorat profund după ce India a intervenit în războiul din Pakistan (1971), susţinută de URSS. În 1969, Nicolae Ceauşescu s-a întâlnit cu Indira Gandhi la New Delhi.

Bătălia de la Capul Speranţei

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Campania din Pacific a forţelor navale ale SUA a avut o importanţă covârşitoare pentru desfăşurarea marii conflagraţii. Un punct strategic esenţial în Teatrul de Operaţiuni din Pacific l-a reprezentat Insula Guadalcanal, principala insulă a Arhipelagului Solomon (sud-vestul Pacificului). La 11-12 octombrie 1942, la Capul Speranţei (punctul cel mai nordic al Insulei Guadalcanal) s-a defăşurat o mare bătălie navală, soldată cu victoria tactică a SUA.

Crucişătoare şi distrugătoare

Circumstanţele Bătăliei de la Capul Speranţei au fost următoarele: Flota Imperială Japoneză deţinea poziţii şi baze importante în Insulele Solomon. Strategii japonezi voiau să-şi consolideze prezenţa în acel punct esenţial al Pacificului pentru a sabota şi chiar distruge rutele de aprovizionare militară pentru aliaţii SUA care luptau în Australia şi în Noua Guinee. În acest sens, tacticienii militari americani au ordonat mai multe intervenţii în forţă în Guadalcanal (şi alte insule din Arhipelagul Solomon), pentru a îndepărta forţele japoneze deja infiltrate.

În luna august a anului 1942, mai multe acţiuni surpriză ale puşcaşilor marini americani au condus la ocuparea unor puncte importante ale insulelor, inclusiv foarte utilul aeroport din Guadalcanal (care se va numi „Henderson"). De aici, avioanele de luptă puteau însoţi şi ajuta navele de luptă prin recunoaştere aeriană (mişcare navală şi mine plutitoare) şi bombardament tactic asupra inamicului. Aceste acţiuni de pe aeroportul Henderson au fost denumite „Forţa Cactus". Aceste victorii parţiale ale americanilor s-au dovedit foarte utile şi pentru împiedicarea transporturilor

Distrugătorul japonez „Murakumo"

Crucişătorul HMS Shanon

cu provizii de război trimise din insulele japoneze spre sudul Pacificului — transporturi navale strategice numite oficial „Tokyo Express" şi poreclite „Drumul Şobolanilor" de către SUA.

În urma ciocnirilor din lunile august şi septembrie, ambele forţe navale ştiau că urma să se dea o bătălie decisivă pentru Guadalcanal (şi Statul Major al Armatei Imperiale considera acele insule de importanţă vitală, deşi Japonia mai deţinea baze navale în Pacific). În acest scop, liderii americani (amiralii) Robert Ghormley şi Norman Scott au pregătit patru crucişătoare şi cinci distrugătoare, iar japonezii (prin amiralii Mikawa, Goto şi Jojima) au avut la dispoziţie trei crucişătoare, două distrugătoare, şi, la un moment dat, un convoi de *întrajutorare* de şase distrugătoare (distrugătorul este, de obicei, mai mic decât crucişătorul şi însoţeşte navele principale având viteză mai mare şi o capacitate de bombardament suficientă pentru protecţie). Tactica prevăzută de amiralul SUA Norman Scott s-a dovedit a fi câştigătoare şi japonezii au pierdut trei crucişătoare şi două distrugătoare, în timp ce americanii au pierdut doar un distrugător şi alte două vase avariate dar recuperabile. Un amiral japonez şi-a pierdut viaţa. Ulterior, liderii flotei japoneze au dat vina pe informaţiile incomplete ale avioanelor de recunoaştere şi pe tactica ineficientă a torpiloarelor — în primul rând.

Urmări surprinzătoare

Cu toată victoria americană de la Capul Speranţei (Insula Guadalcanal) şi cu urmările pozitive pentru transporturile strategice de aprovizionare către Australia şi Noua Guinee, flota SUA s-a confruntat cu o dorinţă feroce de revanşă din partea japonezilor. Şi, Bătălia de la Tassafaronga de la 30 noiembrie 1942 a fost pierdută de SUA.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

7 august 936

Încoronarea lui Otto I rege al Germaniei

Succesor al lui Berengar I, împărat al Sfântului Imperiu Roman (915-924), Otto I a devenit rege al Germaniei (formaţiunile statale) prin încoronarea petrecută la 7 august anul 936, la catedrala din Aachen (astăzi landul North Rhine-Westfalia) — după modelul lui Carol cel Mare, care a fost încoronat aici „Rege al germanilor". Otto I a domnit până la 7 mai 973, perioadă în care a mai căpătat următoarele titluri: rege al Italiei, la 25 decembrie 961, împărat al Sfântului Imperiu Roman la 2 februarie 962 şi duce de Saxonia la 2 iulie 936.

În acea perioadă culminantă a Evului Mediu, acumularea de astfel de titluri era posibilă fie prin alianţe maritale strategice, fie prin cuceriri totale sau parţiale ale unor formaţiuni statale (ducate) componente principale ale unor state monarhice.

Prin victoriile sale asupra ungurilor (păgâni în acele timpuri, până la Stephen I, care a domnit între 1000 şi 1038), Otto I a mai fost numit şi „Salvatorul creştinătăţii", fapt care i-a adus numai beneficii nobiliare şi materiale, prin puternica întărire a puterii sale. Una dintre ambiţiile sale externe a fost cucerirea Italiei, din cauza căreia a intrat în conflict cu papalitatea. Din acelaşi motiv, el a intrat în conflict armat direct cu forţele fiului său Liudolf (930-957), duce de Swabia. Acesta voia să-şi consolideze poziţia în Lombardia (nordul Italiei, capitala Milano), dar rebeliunea sa a fost frântă de armata tatălui său. De altfel, dorinţa de apropiere de Imperiul Bizantin a lui Otto I s-a realizat prin căsătoria fiului său Otto al II-lea cu prinţesa Theofanu, nepoata împăratului bizantin Ioan I Tzimiskes.

Din punct de vedere istoric, Otto I este considerat întemeietorul dinastiei ottoniene, toţi regii germanici ulteriori fiind rude ale sale. Sub patronajul său s-a desfăşurat ceea ce se numeşte „Renaşterea Ottoniană", o reformă a vieţii religioase şi a învăţăturii enoriaşilor pe lângă biserici şi catedrale. Numărul manuscriselor şi copiatorilor din mănăstiri a crescut foarte mult, contribuind la educaţia şi instrucţia germanilor.

Prin politica externă de apropiere a mai multor ducate importante din Europa şi de protejare a lor, Otto I a ajuns să fie venerat de toate capetele încoronate şi înalţii nobili europeni, inclusiv din Bizanţ şi Roma. A murit bolnav în 973, la 60 de ani.

Descoperiri aproape de noi

Aviaţia militară iugoslavă şi OZN-urile

Croatul Giuliano Marinkovic este un reporter de investigaţie. El cooperează cu jurnalişti şi cercetători din întreaga lume, scrie pentru mai multe reviste din Croaţia şi participă la realizarea de emisiuni radio şi TV ale Radio-televiziunii croate.

Marinkovic a fost comandantul unei unităţi de supraveghere a transmisiunilor în armata croată în timpul războiului pentru independenţa ţării sale, în 1991-1995. Una dintre îndatoririle sale a fost de a monitoriza comunicaţiile Forţelor de Protecţie ale Naţiunilor Unite (UNPROFOR), care avea ca sarcină menţinerea păcii în zonele neutre între puterile aflate în conflict şi diminuarea pericolului de reizbucnire a conflictului. UNPROFOR avea şi rapoarte de OZN-uri, iar unitatea condusă de Marinkovic a colectat aceste informaţii şi le-a livrat la sediul central, ca parte a rapoartelor de fiecare zi. Cu toate acestea, aşa cum a spus el mai târziu, nu s-a făcut nicio anchetă pentru a lămuri natura observaţiilor.

În această regiune a Europei de sud-est există o situaţie specială — explică Marinkovic — Iugoslavia a fost o federaţie care a constat din şase republici. Ea nu mai este. Fostele republici socialiste sunt acum state independente, ceea ce înseamnă că nu există o continuare administrativă a guvernului federal anterior. Rezultatul final al acestor circumstanţe istorice a fost şi dispariţia restricţiilor care împiedicau dezvăluirea unor incidente militare, implicând OZN-uri, care s-au petrecut în timpul fostei administraţii.

Lucrând din anul 1996 la Radio Rijeka, Marinkovic a colectat şi comentat, într-o emisiune săptămânală, ştiri despre rapoarte privind anomalii aeriene tip OZN. Cu această ocazie, oficiali din aviaţie au putut să audă că astfel de evenimente pot fi prezentate într-o manieră serioasă şi bazată pe fapte. În această perioadă, el a descoperit detaliile incidentului din 1977, numit „Pan Adria", când o aeronavă Fokker 227, a companiei croate Pan Adria, a fost însoţită de un fenomen luminos puternic pe timpul unui zbor de la Zagreb la Belgrad.

În octombrie 2012, canalul doi al Radio Croaţia, a difuzat emisiunea „Întâlniri între piloţi şi OZN-uri", în care Marinkovic a prezentat o compilaţie de date privind anomalii cereşti, înregistrate în perioada fostei Iugoslavii, pe care el le-a colectat pe parcursul a 16 ani de cercetare. Cu numeroşi martori implicaţi, prezentările au fost cea mai bună dovadă a realităţii acestor incidente, care, ocazional, au captat şi interesul comunităţii militare, al industriei aerospaţiale şi al comunităţii de informaţii.

Prezentarea radiofonică a determinat o nouă deschidere faţă de fenomen, apoi, datorită recomandărilor personale primite, reporterului i s-au deschis şi alte uşi pentru contacte cu oficialităţi.

Un alt moment important a fost când, în 2011, în sala de ceremonii a Forţelor Aeriene şi ale Statului Major al apărării aeriene sârbe, generalul în retragere Djuro Stupar şi-a lansat o carte, despre istoria regimentului 172 de aviaţie de vânătoare şi bombardament, cu baza în Podgorica (anterior Titograd), în Muntenegru.

Apariţii ciudate

Giuliano Marinkovic a tradus în engleză un capitol al acestei cărţi, pentru a fi difuzat de jurnalistul Billy Cox de la publicaţia Herald-Tribune. În acel capitol scrie că în ianuarie 1975, Zvonko Jurjevic (azi general în retragere) era comandantul în exerciţiu al regimentului 172. El şi alţi piloţi au început să observe apariţii ciudate în timpul zborurilor de noapte cu avioanele de fabricaţie iugoslavă, în principal, G-2 *Galeb* şi J-21 *Jastreb*. La aproximativ 50 de minute după ce avioane militare se ridicau de pe pistă, apărea o sferă luminoasă, care le urmărea, schimbându-şi tot timpul culoarea. „Uneori" — scria generalul — „s-a întâmplat că 12 aeronave au fost în aer şi toţi cei 24 de piloţi au văzut fenomenul. OZN-ul stătea în aer timp de aproximativ 10 minute, după care dispărea". Şi, evident, nimeni nu putea spune ce a fost.

Fenomenul a continuat timp de săptămâni, previzibil, exact la 50 de minute după decolare. Cu siguranţă nu a fost un corp ceresc, deoarece apariţia îşi modifica poziţia în raport cu avioanele. Prinşi în paranoia Războiului Rece, oficialii se întrebau dacă nu cumva misiunile lor au fost puse sub supraveghere aeriană, datorită unor scurgeri de informaţii sau a unui spion din mijlocul lor. Pentru a verifica, într-o duminică după-amiaza târziu, când nu erau programate zboruri, Jurjevic a contactat trei piloţi şi tehnicieni de încredere să pregătească patru avioane pentru zbor, fără niciun avertisment prealabil sau contact radio. Două Jastreb au decolat în direcţii opuse. Patruzeci de minute mai târziu, Jurjevic însuşi, împreună cu un camarad, s-au lansat şi ei, înlocuind cele două Jastreb, care s-au întors,

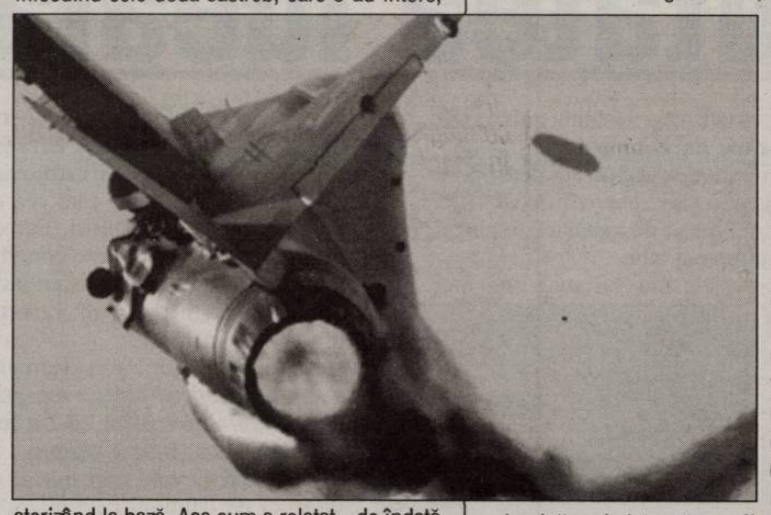

aterizând la bază. Aşa cum a relatat, „de îndată ce am urcat la o altitudine de 3.000 de metri şi exact la 50 de minute de la decolarea primului grup de aeronave, dintr-o dată în regiunea din jurul oraşului Budva, a apărut un OZN în formă de minge luminoasă."

„Vânătoare de vrăjitoare"

Jurjevic şi celălalt „pilot momeală", au rupt atunci tăcerea radio şi au schimbat impresii cu privire la ceea ce vedeau. Jurjevic a accelerat, a încetinit, a făcut mişcări de evitare, dar OZN-ul păstra faţă de el o distanţă constantă, de exact 10 kilometri. Operatorul radar care urmărea avionul lui Jurjevic nu vedea OZN-ul pe ecran, deşi acesta era vizibil şi de la sol. OZN-ul a dispărut în cele din urmă deasupra Mării Adriatice. Jurjevic a depus un raport la Comandamentul Apărării Aeriene, împreună cu o sugestie — data viitoare să fie folosite avioane mai mari, anume MiG-uri 21.

În următoarea misiune de antrenament, care a implicat şase perechi de avioane, plus MiG-uri venite de la alte baze, Jurjevic şi echipa sa au constatat, din nou, apariţia unui OZN la 50 minute după ce avioanele momeală au decolat. MiG-urile au plecat în urmărire şi, în cel puţin un caz, pilotul a văzut ţinta pentru un moment pe radarul său, după care însă a pierdut-o din vedere.

Jurjevic a luat o mulţime de bobârnace după acest exerciţiu — „unii glumeau, spunând că suntem la vânătoare de vrăjitoare" — aşa că a decis că a fost suficient. În imposibilitatea de a categorisi OZN-ul ca o ameninţare, el a ordonat subordonaţilor „să-l ignore, deoarece nimeni nu se putea apropia de OZN la o distanţă mai mică de 10 kilometri" şi „nu existau semne că ar fi periculos".

Dar imediat după aceasta, OZN-ul a apărut încă o dată deasupra de Titograd. S-a apropiat de aeroport, stârnind emoţie pe teren şi în aer. Dar Jurjevic a adoptat de data aceasta politica negării. „Oamenii mă priveau cu suspiciune şi un comandant de escadrilă m-a abordat şi mi-a spus că 100 de persoane stau şi se uită la OZN şi că eu sunt singura persoană care nu-l pot vedea. I-am răspuns cu voce tare, aşa ca să mă audă şi alţii, că eu nu văd nimic, pentru că nu vreau să-l văd, aşadar toată lumea ar trebui să se abţină să mai comenteze şi să-şi facă treaba ca de obicei. La scurt timp după ce a apărut deasupra aeroportului, OZN-ul şi-a stins luminile şi a dispărut pentru totdeauna".

Iată o deschidere psihologică rară, relatând ce se poate întâmpla atunci când militarii recunosc inutilitatea alungării OZN-urilor. Bill Cox se întreba cât de multe versiuni ale acestei „dileme Jurjevic" au fost jucate de comandanţii militari din întreaga lume? Cel puţin acest OZN i-a dat omului o pauză, oprindu-se să-l mai necăjească.

Giuliano Marinkovic amintea, în câteva postări din iunie 2014, că poveştile OZN ale aviaţiei militare iugoslave nu se opresc aici: În seara zilei de 16 august 1977, un avion de pasageri Fokker-227 al companiei Pan Adria, zbura de la Zagreb (Croaţia) la Belgrad (Serbia), având la manşă pilotul Dobroslav Dţeba, alături de Stanko Naletilic inginer de zbor. Cu puţin timp înainte de a se apropia de Belgrad, echipajul avionului a raportat o lumină roşie intensă care îi urmărea. Obiectul a fost detectat vizual şi radar, de reţelele militare şi civile, ca şi de radarul propriu al avionului Fokker. După aterizare, OZN s-a oprit deasupra aeroportului şi a rămas acolo pentru mai mult timp. Controlorul şef a fost chemat de urgenţă, mai ales deoarece, peste câteva ore preşedintele Tito era programat să plece de la acelaşi aeroport la Moscova.

Zborul avionului Fokker a continuat de la Belgrad spre Titograd. Când s-a ridicat în aer, obiectul misterios s-a luat după el. Urmărirea a durat până spre Valjevo (Serbia). Un alt Fokker a fost trimis de către controlorul de trafic să se apropie de OZN. Obiectul neidentificat a accelerat imediat spre al doilea Fokker, care a făcut o manevră pentru a evita o coliziune. Atunci obiectul s-a oprit, apoi s-a întors înapoi spre Belgrad şi n-a mai fost văzut. Întregul incident a durat aproximativ două ore.

Marinkovic scrie că are confirmarea mai multor martori, că de la o bază militară din apropiere au fost trimise, în urmărirea OZN-ului, MiG-uri, cu ordinul de a deschide focul. Acestea s-ar fi prăbuşit, iar piloţii ar fi murit. El adaugă că totuşi martorii ezită să iasă în public cu tot ce cunosc despre acest caz, pentru a nu-şi ruina credibilitatea.

Tot Marinkovic remarcă faptul că oamenii consideră că este mai uşor să împărtăşească ceea ce cunosc, abia după mai mulţi ani de la evenimente. El spune în continuare că aceştia n-ar trebui să se mai teamă, odată ce naţiunea în care au servit anterior nu mai există.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Vârtejul morţii în vecinătatea Deltei Dunării

2

Unul dintre locurile periculoase, cunoscute încă din Evul Mediu, denumit de turci „Vârtejul morţii" a fost localizat între gura Braţului Chilia şi Insula Şerpilor. Vârtejul care se formează uneori în această zonă este dependent de viteza de curgere a unor curenţi marini nepermanenţi, de conturul ţărmurilor întâlnite, de forţa energiei vânturilor din est şi de condiţiile geofizice subiacente.

Aflăm astfel din dosarele ultrasecrete ale Armatei Roşii că la 31 mai 1944 a dispărut în plină zi în Marea Neagră, la circa 70 km sud de Peninsula Crimeea, ***crucişătorul Tiolkovsloi.*** Căpitanul navei vecine povesteşte că deşi vremea era excelentă, deodată ***crucişătorul*** a fost învăluit de o ceaţă neagră cu sclipiri verzui şi a dispărut de pe ecranele radar. Dispariţia ***crucişătorului*** nu a fost dată publicităţii deoarece fiind spre sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, când Rusia şi Germania se înfruntau pe viaţă şi pe moarte, s-a crezut că este vorba despre o armă secretă germană.

La numai două luni însă după acest eveniment au dispărut în aceeaşi zonă cinci avioane militare ruseşti plecate în recunoaştere. S-a raportat că ***avioanele*** au intrat într-o ***ceaţă neagră cu sclipiri verzi*** şi au dispărut de pe ecranele radar.

Un fenomen de dispariţie deosebit de discutat a avut loc pe data de 5 decembrie 1945, când cinci bombardiere ruseşti au dispărut la sud de Peninsula Crimeea în interiorul zonei numite ***Triunghiul morţii,*** la numai 70 de km de ţărm. Ultimele relatări ale piloţilor aparatelor de zbor făceau referire la o ceaţă deasă în care au intrat şi din care nu mai reuşeau să iasă. Ciudat este faptul că în aceeaşi zi cinci bombardiere americane dispăreau în ***Triunghiul Bermudelor.***

Ţinând seama că scoarţa de tip oceanic şi cea a mărilor interne este mai subţire (8-20 km) iar zona de trecere a scoarţei la manta începe cu suprafaţa de discontinuitate ***Mohorovicic,*** anomaliile magnetice cu manifestare locală s-ar datora şi relaţiei scoarţei cu zone mai adânci (până în astenosferă) unde prin fluidizare zonală se produce magma care se ridică pe liniile de fractură spre nivelele suprafeţei ***Mohorovicic.***

Un rol important în clarificarea modului de declanşare a ***a vârtejului*** îl au şi curenţii maritimi nepermanenţi din partea de vest a bazinului Mării Negre. În apele de coastă ale şelfului nordvestic al Mării Negre, circulaţia este reprezentată prin trei curenţi nepermanenţi (după I. Ujvary) desprinşi din curentul principal: ***curentul din sudul Peninsulei Crimeea, curentul Odessei şi curentul Dobrogei de Nord.*** În dreptul ţărmului românesc curentul cel mai frecvent este cel care vine din direcţia Peninsulei Crimeea şi se uneşte în faţa Deltei Dunării cu curentul sosit din Golful Odessei. După unirea lor în zona litoralului românesc se continuă cu curentul Dobrogei de Nord care are o lăţime de 15-25 km şi o viteză maximă la suprafaţă de 5,5 km/oră. Datorită depozitelor aluvionare din faţa Deltei şi a conturului Insulei Şerpilor, masele de apă transportate spre sud, capătă în adâncime un sens opus de deplasare, dând naştere la o circulaţie ciclonală (vârtej) în această zonă.

La formarea acestui ciclon contribuie şi curenţii eolieni, curenţi de suprafaţă, care antrenează masele de apă pe o adâncime de 15-40 m, în timp ce curenţii de adâncime cu sens opus de deplasare acţionează până la 100-150 m.

În acest sens, I. Ujvary publică în anul 1974 o hartă care prezintă circulaţia ciclonară a apei în Golful Odessei şi în faţa Deltei Dunării.

Studierea şi cercetarea acestui ciclon mult discutat întâlnit în vecinătatea Insulei Şerpilor cât şi probabila deplasare a ***ciclonului*** spre zonele teritoriale româneşti ar trebui să fie azi o prioritate şi pentru oamenii de ştiinţă din România.

AVRAM BURLACU
cercetător în geologie şi geografie

E bine de ştiut

Stilul de viaţă stresant reprezintă cea mai frecventă cauză a tulburărilor de somn. Adoptând câteva obiceiuri sănătoase puteţi remedia inconvenientele atât de neplăcute generate de imposibilitatea de a vă odihni corespunzător.

Dacă adormiţi cu dificultate, vă treziţi de multe ori în timpul nopţii ori prea devreme dimineaţa şi nu scăpaţi pe parcursul zilei de senzaţia de oboseală, este posibil ca principalul vinovat să fie stresul.

Statisticile arată că aproximativ 30% dintre adulţii din întreaga lume suferă de insomnie. Insomnia acută poate dura de la o noapte la câteva săptămâni, iar cea cronică depăşeşte o lună de nopţi nedormite.

Somn odihnitor

Există unele deprinderi pe care le-aţi putea adopta pentru a adormi mai uşor, iar somnul să fie cât mai odihnitor. Astfel, obişnuiţi-vă ca înainte de a vă culca să faceţi un duş cald, inspirând parfumul delicat, floral al gelului de duş folosit. După duş vă puteţi răsfăţa picioarele, inclusiv tălpile, bogate în centri reflexogeni, cu un masaj blând. Puteţi continua „programul pentru un somn odihnitor" bând o ceaşcă de ceai de tei sau o cană cu lapte cald, îndulcit cu miere. Şi lectura unei cărţi care vă face plăcere este un bun remediu antiinsomnie.

Momentul ideal pentru culcare este ora 22. Privitul la televizor şi lucrul la computer după această oră consumă rezerva de energie a organismului, conducând la epuizare.

Somnul înainte de miezul nopţii este cel mai odihnitor. Între orele 22 şi 1 nivelul de melatonină este cel mai ridicat. Acest hormon combate insomnia, încetineşte procesul de îmbătrânire şi are un efect antioxidant de două ori mai puternic decât vitamina C şi E.

Dr. VALERIU MANTA

Mai sexy ca niciodată

Este atuul pe care vi-l conferă costumul de baie dintr-o singură piesă. Pentru a înlătura orice confuzie, ne referim la cel „întreg". Despre acesta spun cei preocupaţi de modă că este în vogă în această vară. Foarte şic este şi slipul cu talie înaltă. La fel, cel minuscul, completat cu lanţuri preţioase ce marchează talia suplă sau înconjoară una dintre glezne.

Lecţia de nutriţie

Greutatea ideală

Vreţi să ştiţi care este greutatea ideală? Împărţiţi greutatea dumneavoastră în kilograme la înălţimea dumneavoastră în metri şi încă o dată la înălţime. Adică G/h/h (ex. 75/1,7/1,7=29,4).

Indicele de masă corporală (IMC) este modul în care medicii evaluează dacă sunteţi normoponderal (între 18,5 şi 24,9), supraponderal (între 25 şi 29,9) sau obez (peste 30), însă acest calcul are şi el problemele lui. Mai exact, nu ţine cont cât din greutatea dumneavoastră este grăsime şi cât muşchi. Adică dacă acest indice reprezintă sau nu un risc pentru sănătatea dumneavoastră. Cel mai simplu mod de a evalua acest element, arată medicul nutriţionist dr. Cristian Panaite, este următorul.

După cum probabil ştiaţi deja, indicele de masă corporală (IMC) este un indicator al stării de sănătate mai bun decât greutatea, pentru că ia în calcul şi înălţimea. Însă nu spune cum este dispusă masa corporală.

Oamenii de ştiinţă au descoperit un indicator mai relevant decât IMC când vine vorba de sănătate: raportul între înălţime şi talie.

Se ştie, că muşchii sunt mai grei

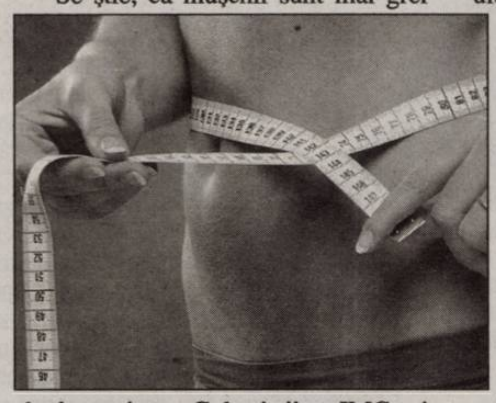

decât grăsimea. Culturiştii au IMC-uri uriaşe. Cu toate acestea nu sunt obezi.

În privinţa ţesutului adipos, cercetările ultimilor ani arată că distribuţia grăsimii contează! Grăsimea abdominală, cea care sufocă organele interne, creşte exponenţial riscul de boală şi moarte prematură. Spre exemplu, din 10 femei cu acelaşi IMC, cea mai predispusă riscului de îmbolnăvire (cu precădere de diabet şi boli cardiovasculare) şi deces prematur este cea cu şolduri mici, picioare subţiri, dar cu burta cea mai mare. În aceste condiţii, uitaţi de IMC. S-a descoperit un indicator al sănătăţii mai bun: raportul între talie şi înălţime!

Mesajul cercetătorilor este simplu: ***ca să trăiţi mult şi bine, aveţi grijă ca talia dumneavoastră să fie mai mică decât jumătatea înălţimii.***

Nu aveţi nevoie nici măcar de cântar, ci de bătrânul centimetru al croitorului.

La 1,60 m înălţime, mijlocul trebuie să fie sub 80 cm. Peste 80, creşte progresiv riscul de diabet şi de boli de inimă.

Grăsimea abdominală este cea care creşte riscul de diabet şi boli cardiovasculare. Un indicator al acestui risc mai bun decât IMC este raportul între talie şi înălţime.

Ca să eliminaţi aceste riscuri din viaţa dumneavoastră, aveţi grijă ca talia să vă rămână mai mică decât jumătatea înălţimii.

Dosarele frumuseţii

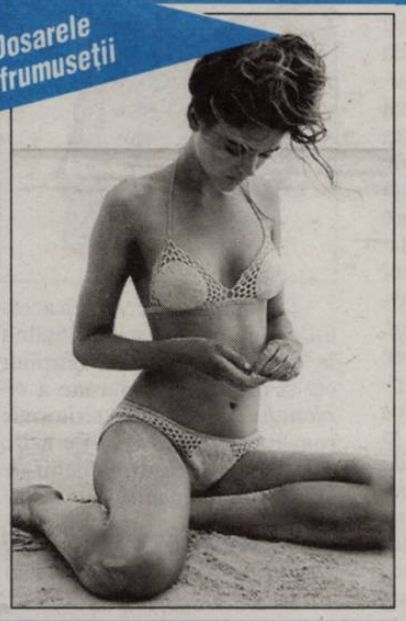

Bronz uniform

Aveţi planificate câteva zile pe care să le petreceţi la mare şi, bineînţeles vă gândiţi cum să dobândiţi rapid un bronz uniform, arămiu şi, pe cât posibil, de lungă durată? Totul este realizabil cu condiţia să aveţi în vedere hidratarea corectă a pielii, alimentaţia adecvată şi protecţia împotriva razelor ultraviolete nocive.

Trebuie spus că loţiunile de corp şi cremele nu sunt suficiente pentru ca pielea să facă faţă deshidratării de la plajă. Este indicat şi masajul cu creme care conţin acid hialuronic sau cu uleiuri de corp, îmbogăţite cu vitamine, care pot asigura o protecţie maximă a pielii în timpul expunerii la soare.

Uleiul formează pe suprafaţa epidermei o peliculă care împiedică deshidratarea. Dacă începeţi acest masaj cu o săptămână înainte de a merge la mare şi îl efectuaţi zilnic, pielea va fi bine pregătită chiar şi pentru o „întâlnire" excesivă cu soarele mării. Mai mult, tratamentul extern trebuie susţinut şi de unul intern. Vitaminele C şi E sunt antioxidanţi puternici, care apără pielea de arsurile solare, iar vitamina A stimulează bronzul. Pentru a vă face „plinul cu antioxidanţi", cu 5 zile înainte de a merge la plajă, mâncaţi pătrunjel, morcov, ardei gras roşu, fructe de pădure şi citrice.

Odată ajunsă la mare, crema de protecţie solară este un imperativ. Dacă nu v-aţi mai expus la soare în această vară, folosiţi o loţiune cu factor mare de protecţie, între 30 şi 50, în funcţie de fototip personal. Nu vă mulţumiţi cu aplicarea iniţială a loţiunii, ci repetaţi operaţia din două în două ore şi după fiecare baie în mare.

Dacă aceste reguli nu vi se par imposibil de respectat, veţi constata cu satisfacţie, după zilele petrecute la mare, că aveţi o piele arămie, bronzată uniform, care radiază de frumuseţe.

Gastronomice

Salată verde cu smântână şi ouă

3 salate, 2 ouă, 3 linguri smântână, 75 g unt, o ceapă, o lingura făină, sare.

Salata se curăţă, se spală bine, se taie în patru şi se fierbe 15 minute. Separat, se face un sos din făină şi o lingură cu unt, la care se adaugă 2 cesti din apa în care a fiert salata, sare, ceapa tăiată, se pune şi salata să mai dea în câteva clocote. Se scoate apoi pe farfurie şi se acoperă cu sosul legat cu gălbenuşurile şi smântâna.

Supă vieneză

500 g carne, o lingură boia, 500 g cartofi, 5 cepe, o lingură făină, 2-3 oase, piper, sare, 80 g unt, chimen, 2 căţei usturoi.

Oasele se fierb în apă rece, se strecoară supa care se sărează şi se lasă să mai fiarbă aproape o oră. Cepele se taie peştişori, se auresc în unt, presărând şi boiaua. Se stinge cu 4 cesti de supă, apoi se lasă să fiarbă în câteva clocote şi se dă totul prin sită. În acest amestec pasat se pun bucăţele de carne, usturoiul şi chimenul pisate, sare, piper şi se lasă totul să fiarbă până ce carnea devine moale. Făina se dizolvă cu puţină supă, se toarnă peste carne şi se mai adaugă 5 cesti cu supă de oase. Ultimii vor fi puşi în supă cartofii tăiaţi cubuleţe.

Penne alla Carbonara

100 g bacon afumat, 5-6 linguri ulei de măsline, unt cât o nucă, 2 căţei de usturoi tăiaţi pe jumătate pe lung, 1 ou, penne, sare grunjoasă.

Se pun la foc mediu într-o tigaie uleiul şi untul, se amestecă şi se adaugă usturoiul şi baconul tăiat cubuleţe, iar după ce se rumeneşte, usturoiul se scoate; odată rumenit baconul, se stinge focul, se aşteaptă până devine călduţ şi se rupe oul care se amestecă cu totul. Pennele se pun într-o oală cu apă şi sare grunjoasă, se fierb ***al dente,*** *se scurg şi se amestecă fierbinţi cu sosul astfel încât oul se leagă de la căldura pastelor. Se adaugă piper după gust.*

Tartă dospită

700 g făină, 100 ml lapte, 200 g unt, 150 g zahăr, 6 gălbenuşuri, 150 g fructe glasate sau 100 g ciocolată fondantă, 25 g drojdie, 80 g migdale cojite, coajă rasă de lămâie, puţină sare.

Se pregăteşte un aluat din făină, drojdia fărâmiţată în puţină apă, gălbenuşurile şi 100 g de unt moale, zahărul, coajă rasă de lămâie, sare şi laptele călduţ. Se lasă să dospească aproximativ o jumătate de oră, apoi se mai frământă aluatul adăugând untul rămas, ciocolata tăiată sau fructele glasate. Se pune într-o formă de tartă şi se mai lasă să dospească o jumătate de oră. Se unge cu un gălbenuş şi se presară zahărul tos şi migdalele. Se pune la cuptorul încins pentru 20 de minute, apoi se acoperă cu hârtie de copt şi, în sfârşit, se mai coace 20-25 de minute.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Partitură muzicală ancestrală

În 1950, echipe de arheologi francezi au început săpăturile în situl Ugarit din Siria unde au descoperit de-a lungul timpului o mulțime de tăblițe din argilă care datau – majoritatea – din secolul al XIV-lea î.Hr. Erau gravate cu litere din urită, o limbă moartă, care nu avea nicio legătură cu limbile semitică și indo-europene.

În iulie a.c. o nouă tăbliță a ieșit la iveală pe care era gravată o partitură muzicală (în game cu șapte tonuri) din urmă cu 3400-3500 ani. Cea mai veche din lume! (Cele mai vechi partituri muzicale cunoscute erau cele grecești.) Specialiști americani și belgieni au reușit să descifreze notele care au fost transpuse în muzică. Este vorba (informația a fost desprinsă dintr-un text asociat partiturii) de un imn cultual.

Datele sunt corect scrise, nu însă și semnele care indicau tempoul și ritmul, ceea ce conferea libertate de interpretare închinat zeiței Lunii, Yarich. O zeiță care sprijinea cuplurile căsătorite să aibă cât mai mulți copii.

În text era inserată această frază emoționantă „rostită" de zeița nefericită că nu poate avea copii: „De ce nu pot fi și eu o soție adevărată care să-ți dăruiască copii?".
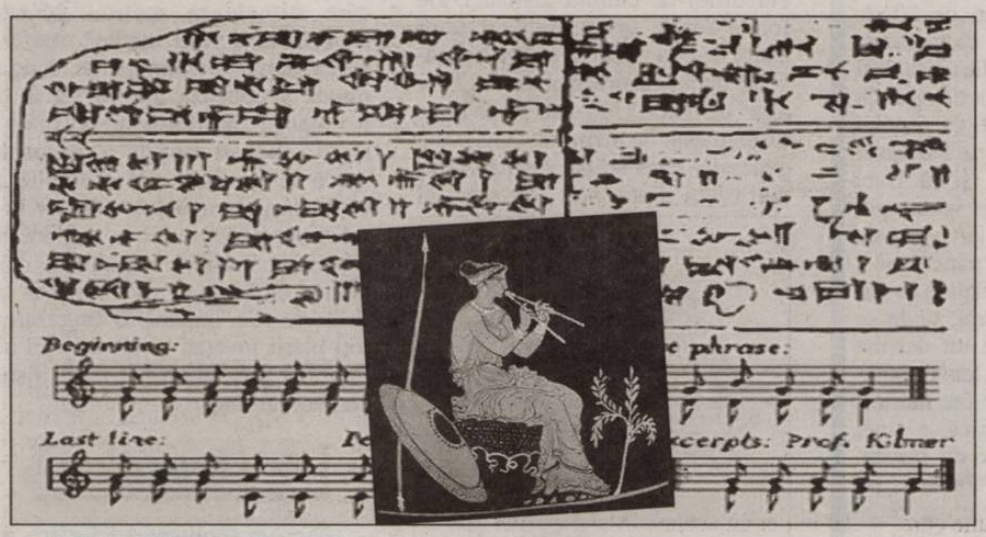
Imaginație sau reproduceri?

Noi picturi murale indiene cu o vechime de aproximativ 10.000 de ani (după o primă datare) au fost descoperite într-una din peșterile situate în apropiere de satele Chandeli și Gotitola, la aproximativ 130 de kilometri de Raipur. Imaginile i-au intrigat pe arheologi întrucât ființele reproduse păreau extraterestre. Pigmenții naturali s-au șters parțial. Contururile personajelor s-au estompat odată cu trăsăturile fețelor. Unele poartă „combinezoane spațiale" și în mâini, obiecte (foarte posibil, arme).

Una dintre picturi sugerează un vas spațial, dotat cu o antenă în formă de ventilator, care se sprijină pe trei suporți. Pentru a le studia, departamentul de arheologie și cultură al statului Chhattisgarh a apelat la ajutorul experților NASA. Aceștia au sugerat faptul că oamenii prestorici și-au imaginat personajele extraterestre, fără să excludă posibilitatea de a le fi văzut, de a fi intrat în contact cu acestea.

Picturile vor fi îndelung studiate și comparate cu sute de reprezentări similare preistorice și antice în care apar, eventual, și „farfurii zburătoare".

În unele legende locale sunt evocate credințe populare străvechi, legate de vizitele unor ființe nelumești, a unui „popor" denumit rohela și de răpirea unor săteni care s-au înălțat spre cer după ce au fost introduși într-un obiect zburător ovoidal.

Specialiștii vor proceda la redatarea picturilor întrucât există suspiciuni alimentate de faptul că în condiții neprielnice, starea lor de conservare, remarcabilă, este neverosimilă.

DORIN MĂRAN

Drumeții și popasuri

Deseşti
pol important al turismului maramureşean

Traversată de apele pârâului Mara și Râușor, situată chiar sub Creasta Cocoșului, la poalele de nord ale Munților Gutâi, comuna *Deseşti*, formată din trei sate (Deseşti, Hărniceşti și Mara), abundă în obiective turistice, tradiții și meșteri populari, fiind drumeții lungi, relieful fiind variat permite trasee dintre cele mai frumoase. Rezervațiile naturale precum Turbăria „Iezerul Mare" sau „Tăul Hărniceștilor", Rezervația „Creasta Cocoșului" din Munții Gutâi, „Cheile Tătarului" (singurele chei în andezit din țară, cu o lungime de 700 m, ce reprezintă un defileu fierăstruit în andezite, cu un aspect sălbatic dar foarte pitoresc), toate, reprezintă monumente ale naturii ce dau zonei o notă specifică.

De vreți să poposiți într-un loc plin de armonie și culoare, opriți-vă la Păstrăvăria Alex-Mara, ale cărei împrejurimi sunt de o frumusețe de nedescris, iar pâinea caldă de cuptor, peștele la grătar, mămăliguța și alte asemenea delicatese tradiționale, sunt emblema casei. Că Maramureșul este zona ce atrage foarte mulți turiști o știm cu toții. Ceea ce nu cunoaștem este specificul fiecărui sat, fiecărui colțișor din această „țară", locuită de oameni harnici, pricepuți și păstrători de valori tradiționale.

Sigur, și pe aici veți putea vedea case cu turnulețe, cu fier forjat, cu termopane sau acoperișuri ce strălucesc în bătaia razelor solare, dar este bine să vă opriți acolo unde lemnul își spune istoria în porțile sculptate, unde apa susură într-un izvor sau liniștea poienilor se revarsă spre sufletele noastre. La Deseşti, vara are un parfum ușor tomnatic.

locul ce a devenit adevăratul simbol al Maramureșului istoric.

De cum ați trecut de orașul Sighetul Marmației, la 25 km depărtare, pe drumul ce-l leagă de Baia Mare intrați în această localitate unde veți fi încântați să descoperiți minunățiile locului. Pe lângă porțile maramureșene ce stau de strajă la casele gospodarilor, Biserica de lemn cu hramul „Cuvioasa Parascheva" din satul Deseşti, monument UNESCO, ce datează de pe la 1717, sau cea din Hărniceşti, tot din lemn, construită la 1770, iubitorii de natură au acces la

IOANA FLORIA

Amprente ale spiritualității

Catedrala Episcopală Galaţi

Ridicată pe Strada Domnească din municipiul Galați, Catedrala Episcopală a avut inițial numai hramul Sfântul Ierarh Nicolae. A fost înălțată prin eforturile episcopului Pimen Concescu (1902-1909) după planurile arhitecților Petre Antonescu și Ştefan Burcuș.

Piatra de temelie a fost pusă la 27 aprilie 1906 de către Prințul Ferdinand, regina Maria și episcopul Pimen, viitorul mitropolit al Moldovei. Lucrările au continuat până în 1917 și sfințirea s-a făcut sub păstorirea episcopului Nifon Nistorescu, în luna august, în timpul luptelor de la Mărășești.

A existat însă o lipsă de corelare între natura terenului și soluțiile de construcție, ceea ce a dus la degradări ale monumentului, remediate cu ocazia restaurărilor din 1935-1936, biserica fiind resfințită la 20 decembrie 1931.

Cutremurul din noiembrie 1940 a produs și el mari distrugeri, zdruncinând bolțile și făcând să se prăbușească turla cea mare. Lucrările de reparații și restaurare au fost realizate abia în 1950 și au fost supravegheate de arhitectul Stavru Cotifide și inginerul E. Sâtaru, coordonați de arhitectul Eugen Chefeneux. Alte lucrări de restaurare au fost făcute după cutremurul din 1977 și din nou în anul 2000.

Catedrala este construită din zid, în stil romanic și neobizantin, cu influențe ale arhitecturii religioase moldovenești. Are o lungime exterioară de 37 metri și o înălțime de 42,5 metri. Este compartimentată în încăperile clasice: Altar, naos, pronaos și are un pridvor deschis susținut de coloane cu capiteluri bogat ornamentate. Absidele laterale sunt înglobate în grosimea zidurilor.

Naosul este luminat de câte două ferestre mari, pe fiecare parte, amplasate ca înălțime la mijlocul zidurilor, iar în registrul superior câte patru ferestre, două mari flancate de două mici. În pronaos există numai câte o fereastră pe fiecare parte.

Catapeteasma este din cărămidă cu brâie din marmură de Carrara, din care este realizat și amvonul. Pardoseala este tot din marmură, dalele albe alternând cu cele roșii. În exterior temelia este din blocuri de piatră și pereții sunt încinși de un brâu casetat la o treime din înălțime și de un altul, în torsadă, deasupra ferestrelor. Sub cornișa puternic profilată sunt înșiruite ocnițe mici și există o turlă mare, deschisă, pe naos și două mai mici, înfundate pe pronaos. Alte două turle, înfundate, mult mai mici, sunt plasate în fața turlei mari, luminată de 12 ferestre prelungi.

Prima pictură a bisericii a fost terminată în 1917, fiind opera lui Costin Petrescu. La restaurările din 1950-1957 lucrarea a fost refăcută în întregime de pictorii Ghiță Popescu și Niculina Doma. În 1995, un colectiv de pictori, condus de profesorul Condurache, a executat lucrări de spălare și restaurare a picturii.

În pronaosul bisericii în partea dreaptă se află mormintele episcopilor Cosma Petrovici (1873-1947), Chesarie Păunescu (1888-1975) și Antim Nica (1908-1994).

Catedrala păstrează și moaștele mai multor sfinți, ale căror chipuri sunt pictate pe peretele pronaosului din partea stângă spre naos. Sunt moaște aparținând Sfântului Ioan Scărarul, Sf. Eustațiu, Sf. Haralambie, Sf. Eftmie cel Mare, Sf. Ierarh Nicolae, Sf. Ştefan, Sf. Gheorghe, Sf. Maria Magdalena, Sf. Pantelimon, Sf. Ioan Hrisostoru, Sf. Ignatie Teofanul și Sf. Ioan Damaschin, toate păstrate într-o mică raclă de argint.

Resfințită în anul 2006, Catedrala a primit și hramul Sf. Apostol Andrei.

IRINA STOICA

Cronicar din altă lume

Maestrul olandez cunoscut sub numele de Hieronymus Bosch continuă să rămână un mister pentru istoricii de artă atât din punct de vedere al operei sale atât de diferită de cele ale confraților, cât și din punct de vedere al biografiei. Asupra acestui fapt, un lucru îl putem spune cu certitudine: Hieronymus Bosch a fost un creator foarte modest și discret, provenit dintr-o familie de pictori cu renume local și de pe urma cărora nu ne-au rămas lucrări semnificative.

Autoportret

Probabil că numele acestui artist atât de misterios a fost „Jheronimus van Aken", în olandeză, însemnând (după toate ajustările) „Jerome din Aachen". Cu certitudine se știe că el se iscălea – parcă pentru a deruta posteritatea – „Jheronimus Bosch". Acest nume „Bosch" provenea de la probabila sa localitate de naștere, Hertogenbosch („Pădurea ducelui"), situată în provincia Brabant din sudul Olandei de azi. Unicele date despre viața sa provin din însemnări municipale și câteva mănăstirești, căci Bosch a fost (ipoteză de lucru) preocupat să rămână cât mai bine ferit de ceea ce astăzi numim „popularitate".

Într-adevăr, discretul și uluitorul Bosch a lăsat în istoria artei câteva lucrări care-l transformă într-un vizionar cu o imaginație fantastică, devenind chiar un fel de cronicar al unei alte lumi, un creator de mitologie amalgamată cu elemente religioase moralizatoare și satirizante. Cea mai cunoscută lucrare a sa este denumită „Grădina plăcerilor lumești", lucrare magnifică făcând parte din seria de triptice achiziționate de Philip II al Spaniei în 1570. Cele trei triptice fantastico-moralizatoare de mari dimensiuni, care au ajuns la Muzeul Prado din Madrid, sunt „Grădina plăcerilor lumești"

Grădina plăcerilor lumești, detaliu

(220 cm x 389 cm, ulei pe panele de stejar), „Judecata de Apoi" și ciudatul și greu interpretabilul triptic intitulat enigmatic „Haywan" (a nu se confunda cu o lucrare de referință a pictorului romantic englez John Constable intitulată „Hay Wan", fiind o scenă rurală pe râul Stour din Essex).

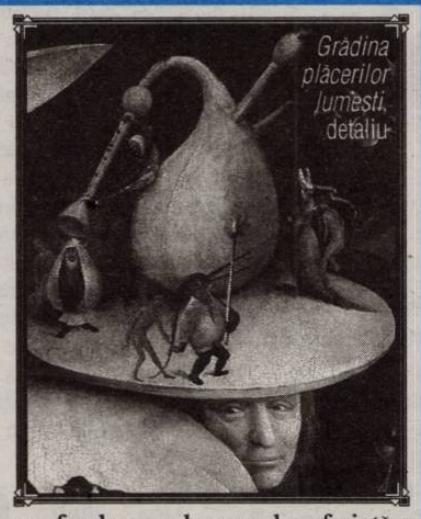
Grădina plăcerilor lumești, detaliu

La „Grădina plăcerilor lumești", Bosch a lucrat, foarte probabil, timp de 20 de ani. Este posibil ca maestrul să fi dorit ca lucrarea să fie „citită" și interpretată de la stânga la dreapta. Și asta pentru că panelul stâng descrie Paradisul lui Adam și al Evei nepătat de vreun păcat, dar cu „șarpele viclean" pândindu-i. Evlavia dispare în panelul central, unde se desfășoară un dezmăț și orgii cu tentă sexuală care ne fac martori la o cronică a unei lumi pline de păcate, de destrăbălare pe care autorul o duce până la sarcasm și macabru. Dar fantezia lui Bosch aduce în prim-plan și obiecte bizare, parcă alcătuind o lucrare SF, în care păcătoșii sunt personaje ce pot zbura sau se pot deplasa în pofida legilor firești ale naturii. Compoziția narativă se termină în panelul drept, unde Infernul este la el acasă, unde păcătoșii sunt terorizați de animale fabuloase și aparate teribile menite să le provoace o suferință cât mai pronunțată, iar privitorului o teamă de păcat ca de moarte...

Grădina plăcerilor lumești, detaliu

Există unii critici care îl consideră pe Hieronymus Bosch „mai puțin întreg la minte", căci imaginația sa depășește orice limite cunoscute până atunci. Alții l-au văzut ca pe un eretic... Dar Bosch rămâne un precursor al artei moderne.

„Finlandezul Zburător"

Paavo Nurmi (1897-1973) a fost unul dintre cei mai importanți atleți ai lumii, el câștigând nu mai puțin de nouă medalii olimpice de aur și realizând 22 de recorduri mondiale. Probele la care participa, începând cu Olimpiada din 1920 de la Antwerp (Anvers), erau alergări pe distanțe între 800 metri și 20 kilometri. Nurmi a detestat publicitatea și aparițiile în presă și în public. Se spune că era un neuroastenic taciturn, retras și foarte ambițios, nedorind în nici un moment să-și exteriorizeze emoțiile.

ZIGZAG în timp și spațiu

Curiozitatea

O specie de emisiuni tv foarte gustată de public este cea a concursurilor de cultură generală. De foarte multe ori, campionii unor astfel de concursuri – foarte bănoase în unele cazuri, cum ar fi „Erediță" de la Rai Uno – sunt priviți ca niște mașini de memorat cunoștințe generale, care scapă atenției celor mai mulți dintre noi. Dar secretul

unor astfel de campioni este altul, și anume capacitatea sporită de a fi curios.

Dorința de a afla cât mai multe lucruri despre cât mai diverse domenii este strâns legată de personalitatea înnăscută a fiecăruia și depinde de ceea ce specialiștii numesc „memoria de lungă durată". La om, capacitatea cerebrală și conștiința de sine dezvoltă o curiozitate fără limite, dar asta depinde și de educația fiecăruia. De exemplu, un mecanic auto din Detroit a devenit „specialist în hidrologia mondială". Acel om, Thomas Leard, cunoaște apele (curgătoare și necurgătoare) din toate continentele și le „debitează" ca un calculator. Partea nebuloasă a fenomenului este că nu-și poate explica direcționarea curiozității sale, deși de copil îi plăceau hărțile și memora cursurile de ape.

În cadrul Universității Lawrence din Appleton, statul american Wisconsin, se desfășoară anual cel mai lung concurs de cultură generală dedicat absolvenților de colegiu. Tradițional, el se desfășoară în ultimul weekend din ianuarie și durează cincizeci de ore fără pauză – concursul se transmite doar la radio. Întrebările sunt din ce în ce mai dificile și timpul acordat pentru răspuns crește. Din păcate pentru învingători, premiul cel mare este... un flamingo de plastic.

Deși a fost obiect de studiu neurologic, nu s-a putut stabili cu precizie care sunt zonele creierului care stimulează apetitul pentru „curiozitatea peste medie". Astfel, mecanismul memoriei de lungă durată acționează într-un fel la o persoană „indiferentă la informații" și-n alt mod la o persoană avidă de cunștințe. De exemplu, a ști care sunt capitalele statelor lumii este pentru unii o neghiobie (încărcare inutilă a memoriei), dar pentru alții este o provocare și o mândrie. Se impune o precizare: toți marii învățați și inventatori ai lumii au fost, în primul rând, niște oameni curioși.

Mausolee

Nici un moment nu i-a trecut prin cap regelui Mausolus, când a construit Mausoleul din Halikarnassus, că acea realizare arhitecturală va deveni un simbol al prețuirii unor persoane de mare importanță socio-istorică. Dintre cele mai notabile mausolee din Europa, de departe cel al lui Lenin de la Moscova (foto) este cel mai cunos-

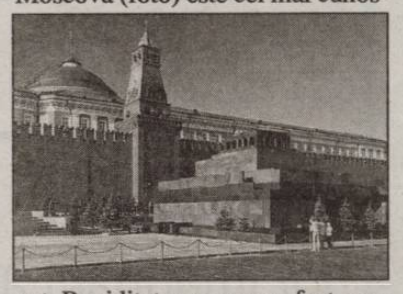

cut. Rapiditatea cu care a fost concretizată ideea unui mausoleu a fost uluitoare: liderul rus a murit la 21 ianuarie 1924, iar la 23 ianuarie au fost luate două decizii majore pentru posteritatea defunctului: îmbălsămarea specială (prof. Abrikosov), un mormânt impozant, în zidul Kremlinului și un sarcofag special. Interesant este că în același mausoleu a fost depus și Stalin, care a stat acolo din 1953 și până-n 1961, când Hrușciov a decis să fie mutat în afara zidului Kremlinului...

Unul dintre cele mai interesante mausolee din Asia este, fără îndoială, cel al împăratului Qin, primul suveran al acestei țări (sec. III î.Ch.). Localizat la Xian, provincia Shanxi, mausoleul cuprinde celebra armată a soldaților din teracotă. De fapt, este vorba despre o adevărată populație, menită să-l însoțească pe împărat după moarte: peste opt mii de soldați pedeștri, 150 de cavaleri, 130 de care cu 520 de cai, toate statuile fiind în mărime naturală.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Incredibilul criminal-canibal

Ce se poate spune despre un judecător american care eliberează condiționat, după numai 14 ani de pârnaie, un criminal care a batjocorit și ucis doi copii minori? Iar eliberarea a determinat, în următorii nouă ani, uciderea a încă 12 persoane. Are cineva remușcări pentru clemența cu care a fost tratat criminalul în serie Arthur Shawcross (1945-2008)?

Din povestirile sale ca soldat în Vietnam, reieșea că a fost un adevărat diavol pentru populația civilă din acea țară răscolită de război. Porecla de „cel mai dibolic" se bazează pe faptul că Shawcross a recunoscut că a ucis copii și femei; pe acestea le chinuia în prealabil, batjocorindu-le sexual. Un asemenea „om" a fost pus în libertate după primele două crime dovedite, pentru motivul că a acceptat să indice locul unde a îngropat una din victime, care era de negăsit.

Arthur-Shawcross a fost căsătorit de trei ori și nevestele sale (toate divorțate) au depus mărturie despre comportamentul sexual aberant al acestuia, care obținea satisfacție prin violențe asupra animalelor de casă sau prin provocarea unor incendii. Din 1988, acest animal cu chip uman și-a început cariera de ucigaș în serie și de canibal, întrucât și-a amintit brusc faptul că a fost înșelat de o prostituată pe când se afla în Vietnam. După incredibila eliberare condiționată, el a acostat și omorât cel puțin 12 prostituate cu vârste cuprinse între 22 și 32 de ani. Din anchetă și din interviuri, s-a aflat că acest maniac consuma o parte

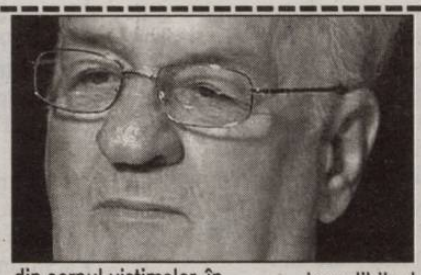

din corpul victimelor, în special zona genitală. Apoi, după tranșare, resturile erau aruncate în râu. Dispariția femeilor din zona Rochester, statul New York, a condus la ample acțiuni polițienești. Suspectat din prima clipă, Shawcross a fost prins în flagrant, pe când ataca o femeie într-o parcare. Judecat în 1992, el a primit 250 de ani de închisoare. Poveștile incredibile despre crime și actele de canibalism au fost aflate de ziariști. Printre altele, el a declarat că mânca parțial victimele pentru a se infecta cu HIV, considerând asta o formă de sinucidere. Shawcross a murit în închisoare, după un atac de inimă.

Ştiaţi că...

◆ *...Kama este zeul iubirii în religia indiană brahmanică şi apare călare pe un papa-*

gal ţinând în mâini un arc? Este similar lui Eros sau Cupidon din mitologia greco-romană.

◆ *...numele cartierului bucureştean Balta Albă vine de la o groapă cu var, unde în timpul lui Caragea erau topite cadavrele ciumaţilor? Când ploua, aici se forma o baltă, evident de culoare albă.*

◆ *...„Marele Deşert Victoria" este situat în nord-vestul Aus-*

traliei? Are numeroase dune şi o suprafaţă de circa 360.000 kmp.

◆ *...prin „pontif" se înţelegea în Roma antică un membru al colegiului sacerdotal suprem, format la început din trei, apoi din şase persoane? În atribuţiile acestora intrau supravegherea cultului, întocmirea calendarului, listele consulare, evidenţa analelor, consultarea auspiciilor, în fruntea colegiului aflându-se marele pontif magnus-negesti.*

◆ *...numele cartierului bucureştean Crângaşi are o etimo-*

logie evidentă? Aici era cândva o prelungire a Codrilor Vlăsiei, „un crâng" unde trăiau „crângaşii".

◆ *...prin negus, în limba etiopiană se înţelege titlul purtat de suveranii Europei? În traducere înseamnă „regele-regilor".*

Ştiaţi că...

Închizând între zidurile străvechi secole de istorie şi cultură, Roma, oraşul etern, este pentru noi locul magic unde se înalţă palate şi statui, Colosseumul şi Arcul lui Constantin, Forumul şi Columna lui Traian. Este oraşul în care frumuseţea te întâmpină la tot pasul şi în care aerul este împrospătat de jocurile de apă ale fântânilor, acele fântâni care i-au inspirat lui Ottorino Respighi un minunat poem simfonic.

Fântâna Trevi

Dintre fântânile Romei cea mai cunoscută este Fântâna Trevi, aflată în districtul cu acelaşi nume. Importantă atracţie turistică, a apărut în numeroase filme printre care La Dolce Vita a lui Federico Fellini, avându-i ca protagonişti pe Anita Ekberg şi Marcello Mastroiani. De altfel, la moartea acestuia, în 1996, fântâna a fost drapată în negru, ca un omagiu adus marelui dispărut.

Fântâna a fost desenată de arhitectul italian Nicola Salvi şi completată de Pietro Bracci. A fost inaugurată în anul 1762 şi are o înălţime de circa 26,3 metri. Acest monument din piatră este cea mai mare fântână în stil baroc din oraş şi una dintre cele mai admirate din întreaga lume.

Aflată la joncţiunea a trei drumuri care duceau spre oraş, este ridicată la capătul apeductului Aqua Virgo construit în anul 19 î.Hr. de Agripa, ginerele împăratului Augustus. Apeductul a fost realizat la 21 kilometri de cetate şi aprovizióna cu apă centrul istoric al cetăţii. Conform legendei, izvorul necesar acestei construcţii a fost descoperit de un grup de soldaţi conduşi spre sursa de apă de o tânără fecioară, de unde şi numele impresionantei realizări inginereşti.

În secolul al XV-lea era deja construită aici o mică fântână, dar în 1629, papa Urban al VIII-lea i-a cerut lui Gian Lorenzo Bernini să deseneze un nou monument. Cu toate că proiectul acestuia nu a fost niciodată pus în practică, găsim multe dintre ideile sale în actuala fântână. Au existat şi alte proiecte dar în 1730 papa Clement al XII-lea a iniţiat un nou concurs, care, în cele din urmă, a fost câştigat de Nicolo Salvi. Lucrările s-au terminat în 1762 după moartea arhitectului în 1751. A fost momentul în care Pietro Bracci a plasat în nişa principală (centrală) statuia zeului Neptun. Majoritatea pieselor, impresionante construcţii alegorice, sunt sculptate în travertin adus de la 35 de kilometri de Roma, din cariera de lângă Trivoli. Fântâna a fost restaurată în 1998 şi o altă acţiune de acest fel se execută şi în zilele noastre.

Monumentul a fost conceput ca un arc de triumf monumental şi a fost construit pe unul dintre pereţii Palatului Poli. Figura centrală este cea a lui Neptun, aflat într-un car în formă de scoică, tras de cai de mare conduşi de tritoni. Unul dintre cai este liniştit, celălalt agitat, sugerând diversele aspecte ale mării. Întreaga alegorie poartă semnătura lui Pietro Bracci.

În stânga şi în dreapta zeului sunt alte două statui alegorice realizate de Filippo della Valle. Una reprezintă Abundenţa iar cealaltă Salubritatea. Deasupra acestora sunt basoreliefuri reproducând imaginea lui Agripa, explicând planurile apeductului şi pe cea a tinerei arătând soldaţilor izvorul. În registrul superior sunt reprezentate cele patru anotimpuri înconjurând blazonul papei Clement al XII-lea.

Apa este strânsă într-un bazin larg, sugerând marea, iar de aici este folosită pentru alimentarea altor fântâni cum ar fi cea a „Celor patru râuri" sau „Fântâna Barcă" din Piaţa Spaniei.

Există obiceiul de a arunca un ban în apă pentru a reveni în Cetatea Eternă. Banul trebuie aruncat „neapărat" peste umăr cu spatele la apă şi se estimează că, în fiecare zi, se adună aici în jur de 3000 de euro, folosiţi în scopuri umanitare.

Monumentul Ecaterinei Teodoroiu

Situat în oraşul Slatina, în apropiere de podul rutier peste Olt, a fost ridicat între 1921-1925 şi este primul monument din ţară închinat eroinei.

Operă a sculptorului Dumitru Măţăoanu, acesta este compus dintr-un piedestal baroc, în trei trepte, şi o statuie în bronz a eroinei, în mărime naturală. Ea este prezentată într-o poziţie dinamică cu arma într-o mână şi casca ostăşească în cealaltă. Pe faţada vestică apar turnate în bronz un drapel, frunze de stejar şi o cască militară încadrată în frunze de laur. Pe piedestal sunt reproduse stemele provinciilor româneşti, numele eroilor din Regimentul 43 Infanterie, morţi în Primul Război Mondial şi câteva date biografice ale Ecaterinei Teodoroiu.

Iniţial au fost aduse aici şi două tunuri, pradă de război, care însă au dispărut în perioada comunistă.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Simboluri ale umanităţii

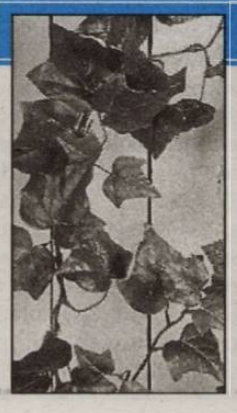

Iedera

Plantă agăţătoare, cu multe specii veşnic verzi, iedera reprezintă atât imortalitatea cât şi prietenia şi încrederea. În multe culturi simbolistica ei este legată de nevoia femeii de a se simţi protejată dar datorită formei frunzelor este considerată de multe ori un simbol masculin.

Venerată din antichitate în Egiptul antic, simbolizând nemurirea, era unul dintre atributele lui Osiris. Fiind o plantă prolifică reprezenta totodată senzualitatea.

Era adesea întâlnită în cadrul serbărilor dionisiace, zeul Dionysos purtând o cunună de iederă, plantă cu care era împodobit şi tirsul în cadrul ceremoniei respective.

Omul care a învins moartea

În timp ce rătăcea prin Parcul Național Kings Canyon, California (situat la o altitudine de 4.000 de metri), după ce s-a despărțit de doi prieteni pe care urma să-i reîntâlnească spre seară, americanul solitar Gregg Hein s-a prăbușit într-o mică prăpastie accidentându-se grav: un picior fracturat, strivit de o stâncă. Aceasta, de dimensiunea unui geamantan, s-a desprins de pe versant și a rămas neclintită pe picior. În urma șocului cumplit, Gregg a leșinat.

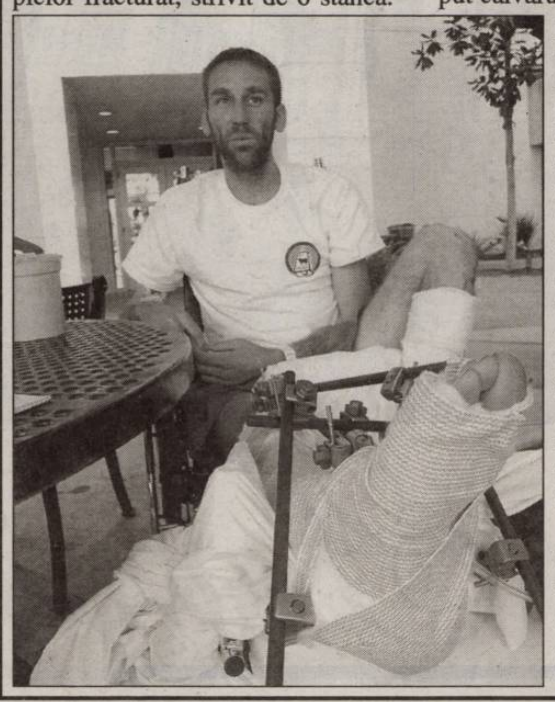

După câteva ceasuri și-a revenit, năuc. În primele clipe n-a realizat ce se întâmplase cu el și nici nu a resimțit vreo durere. Apoi a început calvarul. A încercat să-și scoată piciorul de sub stâncă dar a fost imposibil. Și-a mobilizat toate resursele psihice și fizice pentru a supraviețui și a suporta durerile cumplite. Câteva zile s-a hrănit cu insecte (lăcuste, fluturi de noapte etc.) și a „băut" zăpadă. Au fost momente în care simțea că viața se scurge ireversibil spre un final foarte apropiat, în care speranțele s-au spulberat. Dar și-a revenit și a luptat cu ultimele forțe pentru a supraviețui.

După șase zile s-a produs mult așteptatul eveniment: a fost depistat, după lungi căutări, de echipajul unui elicopter. Și... salvat. *(D.M.)*

Tragedie în „copie" la indigo

Cumplitul act de terorism care a îndoliat, practic, întreaga planetă – doborârea unui avion de pasageri malayezian deasupra Ucrainei – nu este ocolit de coincidențe stranii, dar și de un adevărat fenomen numerologic absolut nefast, așa cum s-a văzut și în alte împrejurări similare. În treacăt, menționăm că zborul respectiv avea numărul 0017, că tragedia s-a petrecut pe 17 iulie, iar avionul distrus făcuse primul zbor în urmă cu 17 ani, într-o zi de 17 iulie. Este însă numai unul dintre aspectele inexplicabile legate de zonele crepusculare ce se insinuează uneori în existența noastră. Iată un caz șocant, tulburător și terifiant prin enigmele pe care le poate ascunde.

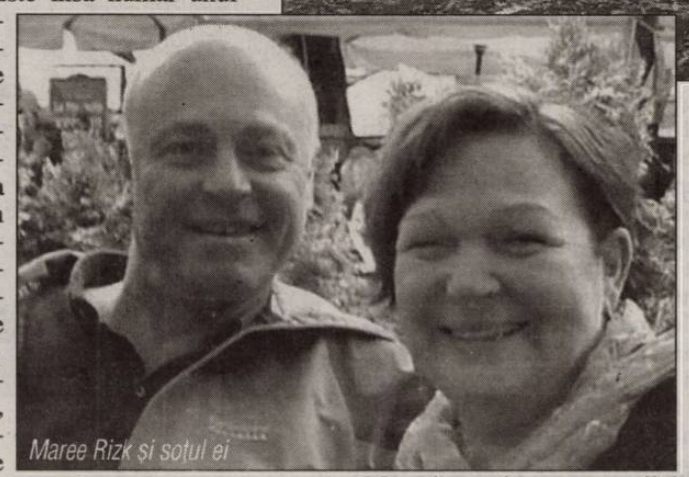

Maree Rizk și soțul ei

În catastrofa din Ucraina, între cele aproape 300 de victime s-a aflat și australianca Maree Rizk, dar și soțul acesteia, Albert, agent imobiliar în Melbourne, ei întorcându-se dintr-o vacanță de patru săptămâni în Europa, alegând tragicul zbor al companiei Malaysia Airlines. Kaylene Mann, mama vitregă a Mareei, a trăit cu acest prilej o tragedie copiată parcă la indigo de pe cea pe care nici măcar nu o depășise afectiv, petrecută în urmă cu numai patru luni.

Numitorul comun al acestor înfiorătoare întâmplări – aceeași companie aeriană malayiziană. Binecunoscutul zbor tragic MH370, încheiat subit și inexplicabil (?!) odată cu dispariția stranie a aparatului de zbor cu pasageri cu tot, a intrat într-o nefericită istorie care încă nu s-a scris până la capăt, pe 8 martie anul acesta.

Printre cei pierduți probabil pentru totdeauna s-a aflat și fratele Kaylenei Mann, care zbura (și aici apare o altă așa-zisă coincidență) împreună cu soția lui.

Sigur că, practic, nimeni nu poate fi numit responsabil, nu putem identifica „păpușarul" care concepe și pune în practică asemenea potriviri evidente, dar nu putem nici să nu ne gândim la o afirmație memorabilă a genialului savant Einstein: „Dumnezeu nu joacă zaruri!"... *(A.N.P.)*

Ursul din bidon

Dacă pe meleagurile noastre foamea, reducerea drastică a habitatului natural și dispariția alarmantă a surselor de hrană specifice a dus la apariția așa-zișilor „urși gunoieri", ce pătrund chiar și în orașe în căutarea tomberoanelor, iată că o situație probabil ușor similară ivită în Wisconsin, SUA, a avut și evoluție și deznodământ cu totul de excepție. Vorbim despre un drăgălaș moș Martin, care – să-i acordăm totuși circumstanțe atenuante – prea pofticios fiind sau curios să afle cam cu ce se delectează unii oameni, s-a apucat să exploreze, la propriu, un ditamai bidonul de metal în care se mai aflau ceva urme de lapte. O delicatesă, se-nțelege...

Scena s-a petrecut pe un câmp de cultură, pe care fermierul uitase recipientul provocator pentru urs. E greu de spus dacă animalul ar fi putut intui cumva că o poate păți, dacă nu abordează în modul potrivit problema delectării cu lapte, dar cert e că sărmanul și-a băgat, pur și simplu, capul în bidon. Și așa a rămas, ca o arătare hibridă – jumătate animal cu blană, jumătate țeastă de metal. În această postură jenantă și periculoasă, s-a agitat bezmetic pe câmp, gata-gata să se sufoce, până când a fost zărit de fermier.

Bărbatul a avut inspirația să încerce salvarea sălbăticiunii printr-o metodă insolită, folosind un... tractor dotat cu un utilaj special. Astfel, omul a putut smulge de pe capul ursulețului „cagula" metalică, moment în care acesta, eliberat, a pornit într-o cursă nebună spre pădurea din vecinătate. Și, probabil, de-acum nu va mai pofti decât la mure și faguri, cum ne spun poveștile cu urși, decretând laptele drept cel mai dezagreabil aliment posibil. Asta, dacă e îmbuteliat în bidoane de metal, se-nțelege! *(A.N.P.)*

Riscurile jocului de golf

Mark Mihail din Illinois este un mare amator de golf. Era în timpul unei partide palpitante și tocmai se pregătea să lovească mingea când a simțit brusc o mișcare puternică și pământul i s-a căscat sub pricioare. A fost pur și simplu înghițit de un crater imens de cinci metri și jumătate. Și-a revenit repede și țipetele sale i-au atras pe salvatorii care l-au scos afară cu ajutorul unei corzi pe care el însuși a reușit să și-o petreacă pe după umeri. Aceste găuri, pe care localnicii le numesc sinkholes (găuri în care te scufunzi) au mai apărut în Illinois. Cavitatea aceasta din golful Annbrior, în apropiere de Saint Louis, a fost cauzată de disoluția calcarului sub efectul ploilor acide și a căderilor masive de zăpadă, după cum a explicat geochimistul Sam Panno.

Aceste cratere nu pot fi depistate pentru că oamenii nici nu se gândesc la ele sau pentru că sunt convinși că lor nu li se poate întâmpla așa ceva. Mark Mihail s-a ales cu un umăr dislocat, ceea ce reprezintă mult mai puțin decât tragedia lui Jeff Bush din Florida, mort după ce a fost „înghițit" de un asemenea creator în timp ce se odihnea în hamacul său din grădină. *(I.S.)*

Mariaj „suprarealist"

Cum vi se pare următoarea scenă: un copil în vârstă de nouă ani, îmbrăcat într-un smoking argintiu, alături de viitoarea sa soție (62 de ani) așteptând oficializarea căsătoriei?

Atipică, asemenea multor, multor altele. Unele legături neverosimile care se bazează pe diverse interese au devenit clasice, altele, în care unul dintre parteneri nu este o ființă umană, trezesc suspiciuni legate de excentricitate extremă sau de probleme psihice.

În acest caz însă și-a spus cuvântul o tradiție sud-africană conform căreia o căsătorie nu poate fi oficializată decât după o primă ceremonie maritală (nelegalizată). Helene, o femeie din Mpumalanga „căsătorită" cu un bărbat, acum în vârstă de 66 de ani, are cinci copii și cum viața de familie decurgea normal, nici ea și nici soțul nu s-au gândit vreodată să respecte tradiția locală. Numai că, într-o zi femeia, a auzit voci ale

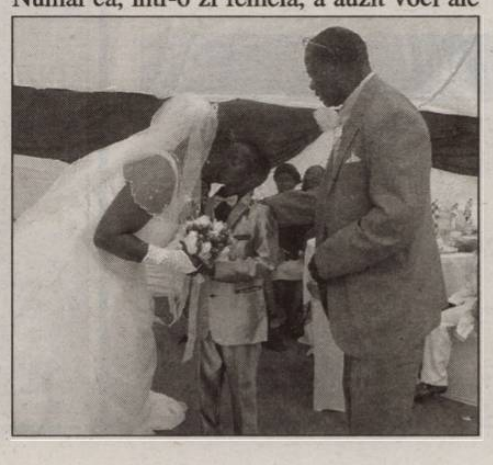

unor strămoși care o îndemnau să se căsătorească legal, cu un copil!

Acest mesaj celest a fost luat în serios atât de femeie cât și de familie care i-a facilitat legătura cu Sanele Masilela un copil care făcea parte dintr-o familie apropiată.

După oficializarea căsătoriei, Helene a declarat că a fost nevoită să facă acest pas pentru a-i face fericiți pe strămoși dar că pentru ea această legătură este doar o formalitate. Copilandrul proaspăt căsătorit a confirmat acest lucru considerând că mariajul este ritualic și că pentru el soția este o a doua mamă. Bineînțeles că au existat și cârcotași, curioși care se întrebau dacă vor dormi în aceeași cameră sau în același pat, dacă nu cumva se va întâmpla să aibă... copii. Gura târgului, slobodă. Mama copilului și Helene au făcut tot posibilul să calmeze spiritele, asigurându-i pe săteni că fiecare își va urma viața separat. *(D.M.)*

Șoferii au nevoie, totuși, și de permis...

Dacă (cel puțin) în materie de respectarea regulilor rutiere credeați că le-ați văzut pe toate în România și că nicăieri nu mai pot apărea situații aberante, v-ați înșelat. Mă rog, avem analfabeți care circulă bine-mersi cu limuzina, polițiști de la Rutieră care nu au permis sau – banalitatea supremă – politicieni, interlopi și alți... infractori care își iau permisul pe spăgi ori ucid oameni în trafic și scapă ca niște mielușei neprihăniți. Aflați însă că în imensa metropolă Ciudad de Mexico, capitala statului Mexic, locuitorii (orașul numără, în total, „numai" vreo 9 milioane de oameni și peste 4 milioane de vehicule în circulație) doritorul să conducă o mașină are o obligație minoră: doar să prezinte un act de identitate, un document care îi atestă domiciliul și să plătească echivalentul a 40 de euro; adică o procedură care nu durează mai mult de 15 minute.

Această mană cerească pentru nătângi va mai dura până la sfârșitul acestui an, căci din 2015 locuitorii orașului Mexico vor fi nevoiți, pentru prima oară, să treacă printr-un examen pentru a-și obține permisul de conducere. Noua legislație prevede, de asemenea, suspendarea permisului celui prins în stare de ebrietate la volan de două ori într-un singur an. Accidentele rutiere s-au soldat cu peste 17.000 de morți în Mexic, în 2013, potrivit statisticilor oficiale. Așa că, mai în glumă, mai în serios, după ce frații noștri mexicani vor da de „necazul" examenului pentru permisul auto, nu e deloc exclus să ne așteptăm ca încă o hoardă de indivizi neduși la biserică să se îndrepte către ospitalierele noastre ținuturi. Măcar până-și primesc aici prețioasa dezlegare de a zbura cu mașina, fără nicio limitare, pe străzi. *(A.N.P.)*

eroină cu totul ieşită din comun

A deschis cea de-a 67-a ediţie a Festivalului Internaţional de Film de la Locarno ce se va desfăşura între 6 şi 16 august 2014.

Puteri supraumane ale creierului

Lucy este cel mai recent lungmetraj al regizorului Luc Besson şi o are ca protagonistă pe *Scarlett Johansson,* denumită actriţa minune a Hollywoodului din ultimii ani. Francezul Luc Besson, cunoscut încă de prin anii '90 pentru unele dintre cele mai puternice eroine de film (Nikita, Mathilda sau Leeloo, aceasta din urmă fiind personajul principal, interpretat de Milla Jovovich din pelicula „Al cincilea element).

După ce a creat unele dintre cele mai dure, cele mai memorabile eroine de acţiune din istoria cinematografului, aduce pe ecrane o nouă eroină ieşită din comun, *Lucy* (interpretată de frumoasa şi talentata Scarlett Johansson). Un thriller de acţiune care urmăreşte povestea unei femei prinsă accidental într-o afacere necurată, schimbându-i destinul. Într-o lume condusă de mafie, bandele de stradă dependente de droguri şi poliţişti corupţi, Lucy, o tânără ce trăieşte în Taipei (Taiwan), este obligată să ascundă droguri în corpul său, transportându-le în diferite locuri. Din neatenţie, sau din necunoaştere, dozele mai mari de drog sunt absorbite de

organism, care, în loc să o ucidă au transformat-o, după cum veţi vedea, într-o fiinţă supraumană, cu puteri telekinetice, ce nu mai simte nici o durere sau alte disconforturi fizice, cu abilităţi uimitoare (poate reţine orice fel de informaţie imediat, de pildă, învaţă limba chineză într-o oră), poate muta obiecte din loc cu puterea minţii, nu mai simte nici un fel de teamă, devenind astfel o redutabilă armă umană.

Vremea răzbunării a venit! Cu aceste capacităţi ieşite din sfera normalului, Lucy se transformă într-un luptător nemilos, evoluat, dincolo de logica umană. Ea poate folosi din puterea creierului un procent mult mai mare decât orice alt om, doborându-şi adversarii doar cu puterea minţii. Alături de Scarlett Johansson, regizorul l-a cooptat în echipă şi pe actorul Morgan Freeman în rolul profesorului Norman Chun, dar şi pe Le Chun, fiul regizorului Ang Lee.

Filmări cu peripeţii

Cu un buget extraordinar (cel mai mare din istoria EuropaCorp), filmările au început în septembrie 2013, la un megastudio situat la periferia Parisului, apoi la stâncile din Etretat, din nordul Franţei. Cum era de aşteptat, echipa trebuia să ajungă la Taipei (Taiwan), printre locaţii fiind şi Taipei 101, unul dintre cei mai înalţi zgârie-nori din lume. Aici au avut loc mai multe incidente, echipa de producţie în frunte cu regizorul Besson şi starul filmului, Scarlett Johansson, părăsind statul asiatic, chiar înainte de încheierea filmărilor. Hotărârea a venit în urma mai multor incidente în care au fost implicaţi paparazzii locali, ce i-au speriat cu agresivitatea lor.

Potrivit celor de la *The Hollywood Reporter,* cineastul şi echipa de filmare au fost la un pas de a produce un accident de maşină din cauza paparazzilor. În mai multe rânduri, a fost nevoie de intervenţia poliţiei. Scarlett Johansson a suferit chiar un şoc atunci când paparazii s-au izbit de geamurile autoturismului în care ea aştepta filmarea unei scene. Cum pelicula lui Besson este, după *Life of Pi* a lui Martin Scorsese, cea mai de amploare producţie hollywoodiană care s-a filmat în Taiwan, autorităţile de aici au încercat să detensioneze situaţia, condamnând atitudinea presei dar, spunând totodată, că în multe alte locuri din lume, paparazzii sunt greu de stăpânit.

Revenire spectaculoasă a regizorului

Dacă timp de mai bine de un deceniu, Luc Besson nu a mai reuşit să satisfacă apetitul pentru spectaculos al fanilor, cu pelicula *Lucy* acesta pare-se va da o nouă lovitură care-i va marca celebritatea.

Folosind o formulă apropiată cu cea din *Al cincilea element,* chiar dacă a preferat genul de supereroi în loc de SF., regizorul îşi atrage spectatorii cu un personaj ieşit din tiparele comune. Filmul produs de EuropaCorp şi distribuit de Universal Pictures Internaţional va intra şi pe ecranele noastre începând cu 8 august.

PORTRET

Ada Navrot

Discretă, departe de ştirile picante ce apar prin presa tabloidă, retrasă pe scena Teatrului Nottara din Capitală, unde joacă de ani buni, mai precis din 1998, actriţa *Ada Navrot,* născută pe meleaguri ieşene, cu mamă actriţă (Liana Mărgineanu), a absolvit, în anul 1995, secţia actorie din cadrul UNATC „I.L. Caragiale", clasa profesor Sanda Manu. Ca foarte mulţi dintre actorii din Bucureşti şi *Ada Navrot* a trecut prin „Pod", aici primind, de fapt, botezul scenic.

A avut însă şansa ca, pe când avea doar vreo 18 ani, să joace sub „bagheta" regizorului Andrei Şerban în spectacolul de excepţie „Trilogia antică". Intrarea în echipa Teatrului „Nottara" i-a deschis „poarta" spre lumea divină a scenei, primind roluri peste roluri. Dintre cele mai cunoscute piese unde actriţa şi-a pus amprenta talentului şi calităţilor sale actoriceşti, amintim: *„Comedie de modă veche", „Fii cuminte Cristofor"* (rol pentru care a fost şi premiată la Festivalul de Comedie din 2008), *„Roman teatral", „Vacanţă în Guadelupa", „Matrimoniale", „Mobilă şi durere"* şi multe altele.

O actriţă prea puţin cunoscută celor ce nu trec pragul unui teatru, dar asta nu înseamnă că nu este talentată, că nu are ce arăta publicului larg. Răsfoind un număr din Caietele Teatrului „Nottara", am dat peste declaraţia actriţei *Ada Navrot* care spunea: „Nu poţi să scoţi chiar aşa, la nesfârşit, din tine personajele şi să o faci bine. Fiecare personaj ia ceva din tine, tu te schimbi, în funcţie de cât de profund poţi să ajungi într-un personaj...", înţelegând că, de fapt, orice rol este o provocare pe care o poţi duce cu bine la sfârşit sau nu.

Cu o familie bine consolidată (soţul actor şi două fetiţe), actriţa a avut, la un moment dat, curajul de-a sta departe de scenă dar, revenirea a fost de bun augur. La Nottara e locul unde *Ada Navrot* îşi mărturiseşte din plin trăirile.

Filme artistice, nu doar divertisment

Sub presiunea Hollywoodului, care a promovat la nivel global doar filmul de divertisment, fie el de aventuri, romantic sau poliţist, cinematografia europeană (mai puţin rusă, chineză sau sud-coreeană), a fost nevoită, convinsă de false calcule financiare, să se sincronizeze cu subproducţiile de peste ocean. Norocul cinematografiei europene este ca nu a fost o predare totală, aici supravieţuind şi azi, filmul de autor, artistic. Subţire, dar încă prezent.

Un exemplu este cinematografia franceză, cea britanică. Cu alte cuvinte, filmul artistic nu a murit în Europa, ca dovadă succesul de care se bucură la festivalurile de film de pe „vechiul continent" (filme ignorate programatic de Academia americană care distribuie Oscarurile). Aşa se face că filme bune mai ajung şi prin sălile noastre de cinematograf, chiar dacă aproape niciodată la televiziune, canalele noastre TV fiind predate în totalitate prostului gust de divertisment. Iar dacă vrei să vezi un film bun in fiecare săptămână, ai la dispoziţie canalul franţuzesc TV5 şi atât. Un film european care a fost proiectat şi la noi este *The broken circle breakdown* („Paradisul spulberat" într-o traducere aproximativă), semnat de Felix Van Groeningen (nominalizat la „Oscar" pentru cel mai bun film străin în 2014, şi „Oscarul" european

pentru cea mai bună actriţă). Elise şi Didier se îndrăgostesc la prima vedere, deşi sunt foarte diferiţi. Însă, atunci când fiica lor se îmbolnăveşte grav, iubirea lor este pusă la grea încercare. O idee răsuflată, copiată tot din repertoriul hollywoodian, dar aici contează „cum" spune regizorul toată povestea.

Un alt film european bun este *The Deep* („Adâncul"), considerat cel mai apreciat film islandez al tuturor timpurilor, în regia lui Baltasar Kormakur, nominalizat la „European Film Awards" în 2013, laureat cu 11 premii la „EDDA Awards" din Islanda. Povestea filmului este bazată pe accidentul incredibil care a avut loc în mările Islandei în anul 1984. Un pescar încearcă să supravieţuiască înotând kilometri până la mal prin apele reci, după ce barca de pescuit se scufundă. Un film al unei expediţii fabuloase este *Kon-Tiki* (2012), propunerea Norvegiei la „Oscar" şi „Globurile de Aur" pentru cel mai bun film străin în 2013, nominalizat la „European Film Awards" 2013, în regia lui Joachim Ronning şi Espen Sandberg. Este vorba despre epopeea exploratorului norvegian Thor Heyerdahl cel care a traversat Oceanul Pacific timp de 101 zile cu o plută din lemn de balsa în 1947, împreună cu cinci oameni, pentru a dovedi că sud-americanii în epoca pre-columbiană ar fi traversat oceanul pentru a se stabili în insulele polineziene.

Un exemplu de film european care a atras atenţia Academiei americane de film, la categoria cel mai bun film străin, este *La Grande Bellezza* în regia lui Paolo Sorrentino, film distins şi cu premiul pentru „Cel mai bun film european", în competiţie la Cannes 2013. Jep Gambardella îşi rememorează tinereţea plină cândva de pasiuni, priveşte oraşul Roma ca pe un amestec de figuri politice, artişti, femei din înalta societate, intelectuali şi delicvenţi. Un film plictisitor dar care vrea să prezinte Roma într-o lumină interesantă, cam cum făceau pe vremuri Fellini, Antonioni sau Bertolucci.

Pagină realizată de
IOANA FLORIA

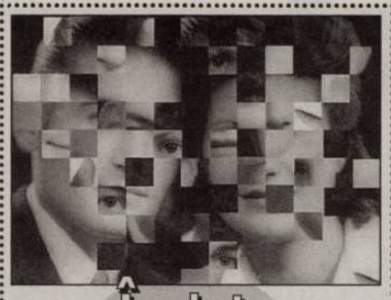

Înainte ca uitarea să ne doboare...

Maladia Alzheimer este printre cele mai grele poveri potenţiale pe care unele persoane de vârsta a treia sunt condamnate să le poarte până în ultima clipă a vieţii. Ea e foarte dificil de diagnosticat înainte ca simptomele să înceapă să apară, pentru că nu există teste sigure care să poată determina definitiv dacă o persoană are respectiva boală degenerativă a creierului. Iată însă că o posibilă soluţie în acest sens se întrevede de unde nimeni nu se aştepta. O echipă de cercetători ai Universităţii din Florida a descoperit că pacienţilor cu stadiu precoce de Alzheimer le-a fost mult mai greu să miroasă unt de arahide ţinut la mică distanţă de nasul lor decât persoanelor care nu au această boală cumplită. În acest moment se poate folosi testul pentru a confirma diagnosticul, susţin cercetătorii.

Totuşi, nu este singura încercare cu şanse de reuşită, de a găsi un test ieftin pentru a prognoza apariţia demenţei precoce. Cercetători de la Universitatea Northwestern au observat că subiecţii puşi, în cadrul unui studiu, să recunoască 20 de fotografii alb-negru ale unor oameni celebri, inclusiv John F. Kennedy şi Bill Clinton, ar putea oferi indicii în riscul de demenţă. Persoanele cu debut precoce de demenţă au pierdut testul, fapt confirmat de scanarea RMN, recunoscând doar 79% din fotografii, în timp ce subiecţii sănătoşi au obţinut un procentaj de 100%. Menţionăm că o statistică din anul 2006 arăta că 0,40% din populaţia globului suferă de Alzheimer şi se estima că, până în 2050, această proporţie va creşte de patru ori!

Celulita

„tinereţea veşnică" şi unele păcăleli costisitoare

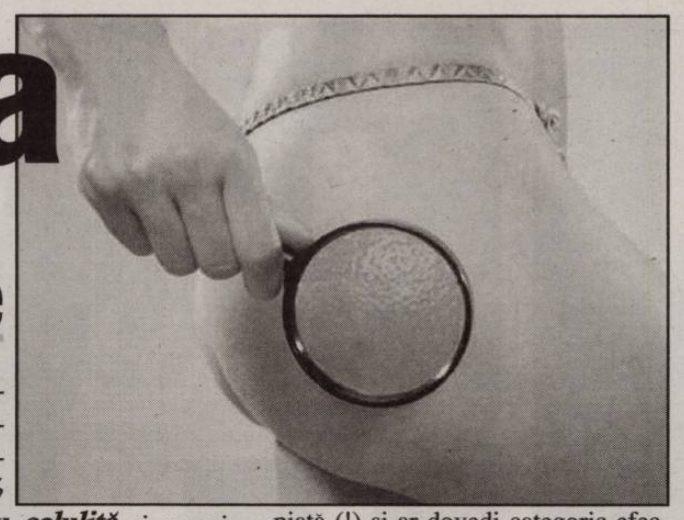

Predispoziţia firească a reprezentantelor sexului frumos de a face totul ca să arate altfel, mai ales atunci când sunt privite (vezi deloc plăcutele liposucţii, implanturi cu silicon, injecţii cu botox etc.), se prelungeşte cumva în dorinţa, la fel de omenească, de a amâna cât mai mult apropierea şi instalarea semnelor bătrâneţii şi în special sub aspect fizic. Un teren – pe de altă parte – ideal pentru cei ce vor să facă mulţi bani, vânzând iluzia „tinereţii veşnice" prin magazine de cosmetice şi felurite proceduri de înfrumuseţare.

Vorbim despre o importantă problemă de sănătate, înaintea puternicului accent pus pe componenta estetică. Semnificativ în acest sens este faptul că o voce ridicată cu tărie pentru a dezvălui o parte a adevărului aparţine chiar unei femei, expert din SUA în cosmetic, Paula Begoun. Iar semnalul tras de ea nu trebuie înţeles ca limitându-se la doamnele care frecventează saloanele de frumuseţe, căci specialista se adresează tuturor celor care caută şi aleg să îşi trateze pielea cu anumite produse mai mult sau mai puţin promovate pe piaţa domeniului respectiv. Or, se ştie, pielea este practic cel mai mare organ al corpului nostru şi principala „poartă" de acces a factorilor exteriori în organism; prin factori exteriori înţelegând deseori agresori ai sănătăţii.

Specialista menţionată atrage atenţia că 85% din femei au celulită şi numai 5% din bărbaţi. Prin urmare, problema nu are nimic de-a face cu grăsimile, deoarece, logic, nu 85% dintre femei sunt supraponderale. Celulita este legată de hormoni. Din păcate, nu există până în prezent nicio cremă ori vreun tratament special care să stopeze această modificare a pielii. Ideea că un anumit produs cu un anume ingredient are darul miraculos de a elimina riduri, de a anula procesul

natural de îmbătrânire a pielii la orice persoană este o interpretare deloc nevinovată a situaţiei reale, cercetările nesprijinind această concepţie. Pe de o parte, există multe produse naturale care nu sunt bune pentru piele. Lavanda, spre exemplu, sau lămâia: aplicate pe piele, au un efect asemănător cu insolaţia. Menta şi eucaliptul pot să cauzeze, de asemenea, iritaţii ale pielii. Există foarte bune substanţe naturale şi foarte bune substanţe sintetice – susţine Paula Begoun, adăugând, cu o tentă de umor că, dacă vreunul dintre miile de produse contra îmbătrânirii lansate anual pe piaţă (!) şi-ar dovedi categoric efectul pretins, atunci s-ar auzi şi de numeroşi chirurgi plastici care renunţă la meserie...

Aşadar, în esenţă, nu există nicio dovadă care să confirme eliminarea ridurilor cu ajutorul cremelor. Există ingrediente care ajută la îmbunătăţirea structurii celulelor pielii sau care protejează împotriva influenţelor mediului, dar afirmaţiile unor reprezentanţi ai industriei cosmetice cum că pot întârzia îmbătrânirea nu au nicio bază, mai spune specialista americană, oferind exemplul ridurilor care apar frecvent în regiunea ochilor şi pentru care „nu există nicio cremă specială care să contracareze aceasta. De cele mai multe ori, crema pentru ochi nu conţine nimic în plus faţă de crema zilnică obişnuită, dar se vinde ca fiind ceva special, la preţ ridicat. Uneori se adaugă puţină cofeină, dar asta nu are niciun efect." Este, totuşi, punctul de vedere al unui expert în domeniu, afirmat cu toată fermitatea, şi pe care poate nu ar fi deloc rău să îl avem în vedere atunci când abordăm delicata chestiune a „amânării îmbătrânirii" cu ajutorul produselor şi procedeelor considerate speciale. Fiindcă, pe de o parte, secretul tinereţii veşnice se află în fiecare dintre noi şi, pe de altă parte, de ce am încerca să ţinem la uşă un musafir care ştim că, oricum, ne va intra în casă mai devreme ori mai târziu?

POLUAREA

recunoscută ca inamic al sănătăţii

Nimeni nu contestă că industrializarea a dus la progresul tot mai accelerat al civilizaţiei umane, însă la fel de evident se observă şi reversul medaliei: răspândirea în aer, în apă, în sol a nenumăratelor substanţe ce ameninţă nu doar sănătatea şi viaţa, ci însuşi viitorul planetei. Deşi pare un nonsens sau o afirmaţie redundantă, ideea că poluarea ameninţă sănătatea iată că trebuie întărită în mod oficial. Totuşi, vestea e bună: Agenţia Internaţională pentru Cercetări asupra Cancerului (IARC), un organism specializat al Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (OMS), a inclus poluarea din aer în categoria factorilor cancerigeni.

Experţii au ajuns la concluzia că există dovezi suficiente pentru a spune că expunerea la poluarea din aer cauzează cancer pulmonar. Ei au notat, de asemenea, o asociere pozitivă cu un risc ridicat de cancer al vezicii urinare – a precizat IARC într-un comunicat.

Pentru moment, datele nu au permis medicilor să determine dacă un anumit grup de persoane (femei sau bărbaţi, tineri sau persoane în vârstă) este mai vulnerabil, însă persoanele cele mai expuse la aerul poluat sunt cele mai vulnerabile. O afirmaţie banală, care însă dă speranţa că preocupările responsabililor pentru sănătatea populaţiei vor fi mai evidente şi mai eficiente, având şi o justificare... oficială.

Programul de lucru şi sănătatea

Fiecare profesie include, în principiu, în sfera sa de elemente specifice şi riscuri legate de sănătate, în general. Totuşi sunt semnalate şi anumite patologii favorizate de condiţii de muncă valabile pentru mai multe (dacă nu chiar pentru aproape toate) meseriile.

S-a constatat că diabetul de tip 2 apare mai frecvent la persoanele care lucrează în schimburi, conform unui studiu internaţional de mare amploare. Rezultatele acestuia, făcute publice, au indicat că bărbaţii şi angajaţii care lucrează în ture sunt mai predispuşi la această formă de diabet. Se crede că întreruperea (respectiv modificarea) ceasului biologic afectează creşterea în greutate, hormonii şi somnul, ceea ce ar putea face să crească în mod considerabil riscul de diabet 2. Boala poate duce la orbire, poate face să crească riscul de infarct miocardic şi de accident vascular cerebral, dar la fel de mult poate afecta nervii şi vasele de sânge, sporind semnificativ riscul ca un picior să fie amputat (în unele cazuri, chiar ambele membre inferioare).

Studiile efectuate în condiţii de laborator au demonstrat că a-i face pe oameni să doarmă la momentul nepotrivit din zi duce la apariţia unor etape timpurii ale diabetului de tip 2, în termen de câteva săptămâni. Noul studiu, care a analizat datele referitoare la 226.652 de persoane, a întărit legătura dintre întreruperea ceasului biologic şi apariţia diabetului zaharat de tip 2. Cercetarea, realizată de oameni de ştiinţă de la Universitatea Huazhong din China, a arătat că persoanele care lucrează în schimburi sunt cu 9% mai predispuse să facă diabet de tip 2, iar bărbaţii cu 35% mai ameninţaţi de cumplita boală, în raport cu femeile, în condiţiile menţionate. De asemenea, pentru cei care schimbă turele de zi cu turele de noapte, riscul creşte cu 42%.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Paracetamol – eficacitate şi controverse

Medicament, am putea spune, dintre cele mai populare, paracetamolul nu este mai eficient decât un produs placebo în cazul durerilor lumbago, arată un studiu realizat de o echipă de cercetători australieni pe circa 1.600 de pacienţi cu dureri lombare acute. Pacienţilor „trataţi" cu placebo, produs absolut inactiv, le-au trecut chiar mai repede durerile (cu circa o zi) decât celor care au primit medicamentul împotriva durerilor, recomandat totuşi ca prim remediu în cazul acestor dureri de spate curente. Aceste rezultate sugerează că paracetamolul nu influenţează cu nimic timpul în care trece o lombalgie acută, după cum apreciază echipa de cercetători australieni. Paracetamolul nu a avut niciun efect asupra durerii, mobilităţii scăzute, funcţiei, schimbării globale a simptomelor, somnului sau calităţii vieţii.

Durerile lombare constituie principala cauză de invaliditate în lume, iar paracetamolul este recomandat pretutindeni, de obicei, ca tratament preferenţial. Studiul s-a realizat pe 1.652 de persoane din 235 de clinici din Sydney, repartizate prin tragere la sorţi în trei grupe şi observate timp de trei luni.

Prima grupă a primit doze regulate de paracetamol (de trei ori pe zi, până la patru săptămâni), al doilea, acelaşi medicament numai dacă era nevoie – în doza maximă de 4 g/zi –, iar al treilea a fost „tratat" cu placebo. Persoanele au fost considerate restabilite după şapte zile fără dureri sau cu dureri de mică intensitate, intensitatea fiind apreciată pe o scară de la 0 la 10. Timpul mediu de recuperare a fost de 17 zile la primele două grupe şi de 16 zile la „grupul placebo".

Rezultatele făcute publice sunt deopotrivă spectaculoase, surprinzătoare şi derutante. Totuşi, unii lucrători în domeniu par a fi intrigaţi de potenţialele... schimbări ale reţetelor medicale, decât de interacţiunea concretă dintre medicament şi organismul pacientului. În acest sens, într-un comentariu public, doi medici olandezi felicită echipa de cercetători australieni pentru abordarea acestei probleme, dar subliniază că nu se poate schimba tratamentul în cazul durerilor lombare pe baza unui singur test. Oare aşa să fie?

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

„Meniu" împotriva febrei

Indiferent de perioada din an, deci şi vara, un posibil simptom al problemelor de sănătate cu diverse origini este febra. Pentru combaterea acesteia, medicina populară oferă numeroase remedii capabile să concureze cu cele mai preţioase produse farmaceutice. Unul dintre leacurile la îndemână presupune o serie de ingrediente ce ne trimit cu gândul mai degrabă la reţetele culinare!

Pentru început, se face un masaj „total", pe tot corpul, cu oţet de mere, după care bolnavul este înfăşurat cu un cearşaf umezit, de asemenea, cu oţet de mere, şi este încălţat cu şosete în care se introduce ceapă proaspătă tocată mărunt sau cartofi cruzi raşi. Astfel oblojit, acesta va sta liniştit în pat, învelit, cel puţin o oră. Apoi, dacă febra nu dă semne de scădere, se repetă procedura integral, inclusiv cu înlocuirea legumelor. În mod similar, fără a mai apela şi la oţet, se poate înfăşura corpul bolnavului cu frunze de brusture reci, de varză proaspătă sau cu hrean. După ce s-au încălzit şi încep să se usuce, acestea se schimbă.

APA care ne (poate) face nemuritori

Fără nicio glumă, există oameni obsedaţi de ideea şi dorinţa de a trăi foarte-foarte mult şi chiar de a deveni, dacă se poate, un fel de nemuritori. Evident, se caută secrete pentru a izbuti aceasta, dar e la mintea oricărui om normal că aşa ceva nu există. În schimb, putem beneficia de elemente, produse, preparate şi procedee de a ne mări şansele de a fi longevivi, între parametri la care nici nu visăm. De pildă, fără a pătrunde în lumea basmelor, să sperăm, cu decenţa cuvenită, la eternitate, consumând apă! Un anume tip de apă...

Un transportator redutabil al corpului

Vorbim despre apa alcalină – singura capabilă să neutralizeze deşeurile organice acide, generând reacţii chimice şi dislocând, lichefiind acele deşeuri solide în vederea eliminării lor mai cu uşurinţă, întrucât celulele nu vor funcţiona niciodată normal dacă organismul este ticsit de deşeuri acide. Corpul pierde circa 2 litri de apă în fiecare zi doar prin funcţionare normală, deci este foarte importantă calitatea apei pe care o bem. Aceasta trebuie să fie capabilă la cel mai înalt nivel să transporte minerale şi alte substanţe hrănitoare către celule şi să îndepărteze toxinele. Cea mai eficientă modalitate prin care acest lucru se poate realiza este consumul unor cantităţi suficiente de apă alcalină. Ea nu este un medicament sau un aliment în sine, ci un neutralizator şi transportator al deşeurilor acide acumulate. Aşa cum folosim săpun alcalin pentru a curăţa murdăria acidă de pe piele, trebuie să spălăm murdăria acidă acumulată în corp cu apă alcalină. De asemenea, folosirea ei îmbunătăţeşte circulaţia sangvină şi atunci ne simţim mai energici, iar multe simptome ale bolilor dispar.

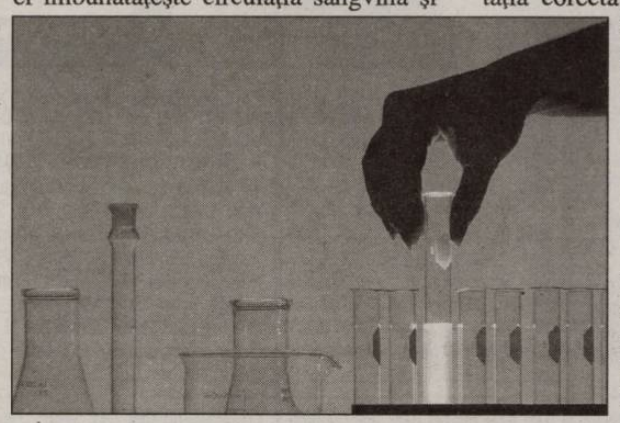

Senectutea — „boala bolilor"

În 1996 s-a descoperit că pe măsură ce îmbătrânim, începând de la 45 de ani – vârsta la care încep bolile degenerative (osteoporoza, artrita, hipertensiunea, diabetul), pierdem treptat, în mod natural, soluţia alcalină. La 90 de ani avem cu 18% mai puţin decât la 45 de ani, ceea ce este enorm. Deci scade treptat capacitatea de a neutraliza şi a elimina deşeurile, care se depun mult mai repede în corp, cauzând bolile despre care vorbeam şi multe altele. Apa alcalină duce la creşterea capacităţii sângelui de a neutraliza acizii, chiar dacă pH-ul rămâne constant între 7,35-7,45. Cu cât mai multă apă alcalină este consumată, cu atât sângele devine mai „eficient". Apa este benefică pentru o gamă largă de afecţiuni şi poate, în cazul cancerului, chiar să inhibe creşterea celulelor canceroase, omorând celulele maligne existente. Rezultate deosebite se obţin împreună cu alimentaţia corectă şi practica energetică de întărire a sistemului imunitar.

Hrănire şi hidratare echilibrate

Apa alcalină nu trebuie băută imediat după masă. Sucurile digestive din stomac au o aciditate foarte ridicată, ele fiind necesare pentru buna digestie a hranei ingerate. Apa alcalină le-ar putea dilua sau chiar neutraliza, ducând astfel la o digestie îngreunată. De aceea este recomandat să se consume cu circa o jumătate de oră înainte de masă sau cel puţin la o oră după masă. Cele mai mari cantităţi e bine să se consume dimineaţa, pe stomacul gol. Cantitatea variază de la o persoană la alta. Se poate începe cu o jumătate de litru, se continuă cu 1 litru şi se ajunge la circa 2 litri pe zi. În rest, se poate consuma apă plată, de preferinţă cu pH cât mai ridicat şi cu un conţinut de minerale, îndeosebi sodiu, cât mai mare, acesta fiind o componentă importantă a sângelui. În general, diversele sortimente de apă plată de pe piaţă au un conţinut mare de calciu, iar unele, parţial şi de magneziu – şi ele, foarte importante.

* * *

La sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, americanii trăiau mai mult decât japonezii cu 6 ani; astăzi, japonezii trăiesc mai mult decât americanii cu 6 ani (de altfel, au cea mai mare durată medie de viaţă). Niponii sunt inventatorii aparatului ce produce apa alcalină (ionizatorul – un „filtru inteligent" ce împarte apa plată în apă alcalină şi apă acidă), care este recunoscut oficial drept aparat medical de agenţiile guvernamentale japoneze. Şi în Coreea de Sud şi Australia astfel de ionizatoare sunt omologate oficial şi folosite pe scară largă în spitale, sanatorii, clinici.

PLĂCERE şi DURERE

◆ ***De câte ori nu s-a vorbit despre efectele sucurilor industriale,*** acele veritabile bombe cu chimicale, asupra organismului uman şi în special al copiilor şi tinerilor; consumatori fideli, care, într-o proporţie uluitoare, aproape că nu concep o zi „normală" fără sticla de Cola şi gustarea de la fast-food! Într-un fel, rezultatul avertismentelor este nul, în sensul că prea puţini sunt dispuşi să îşi apere astăzi sănătatea limitând sau renunţând la consumul regulat al acestor băuturi care răcoresc, sunt savuroase, aromate, dar pe de altă parte subminează încet şi sigur sănătatea, până la punctul de la care, din păcate, nu mai există cale de întoarcere. Nu este deloc o afirmaţie exagerată, cel puţin dacă ne referim la observaţiile unor medici israelieni, care fac o afirmaţie şocantă: două pahare pe zi de sucuri acidulate de fructe pot să cauzeze, pe termen lung, afecţiuni hepatice atât de severe, încât să conducă la necesitatea unui transplant de ficat!

◆ ***Maladiile hepatice sunt asociate de obicei cu abuzul de alcool,*** dar acest studiu a relevat faptul că şi băuturile nealcoolice cu un conţinut ridicat de zahăr pot să determine declanşarea maladiei cunoscute sub numele de steatoză hepatică, făcându-le chiar mai periculoase decât consumul excesiv de alcool. Cercetatorii au descoperit

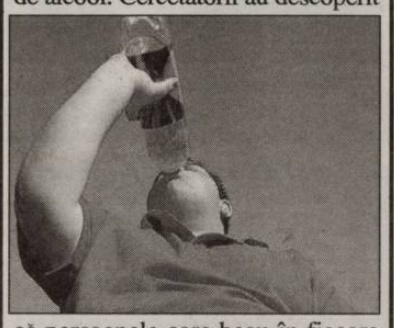

că persoanele care beau în fiecare zi un litru de băuturi carbogazoase sau de sucuri proaspete din fructe sunt de 5 ori mai predispuse la steatoză hepatică. Aceiaşi cercetători au dezvăluit faptul că şi numai consumul zilnic a două pahare de băuturi de tip Cola este suficient pentru a creşte riscul unor afecţiuni hepatice, al diabetului sau al maladiilor cardiace.

◆ ***Medicii au explicat că ingredientul din sucurile carbogazoase dulci*** şi din cele de fructe, care cauzează steatoza hepatică, este fructoza (zahărul din fructe), foarte uşor absorbit de ficat. Fructoza nu afectează producţia de insulină şi se depune direct în ficat, unde este transformată în grăsime. Astfel creşte riscul de apariţie a steatozei hepatice, care duce la rândul ei la ciroză, iar aceasta declanşează cancerul hepatic. Specialiştii le recomandă părinţilor să limiteze cantităţile de sucuri dulci pe care copiii lor le consumă la cel mult un pahar pe zi. Ei susţin, totodată, că părinţii ar trebui să înlocuiască aceste băuturi din dieta copiilor lor cu o sticlă de apă plată. Totodată, pentru a beneficia pe deplin de avantajele oferite de fructe şi de legume, se recomandă ca acestea să fie consumate în stare naturală, deoarece conţin anumite fibre care împiedică absorbţia fructozei de către ficat, eliminând astfel riscul de îmbolnăvire.

Remedii naturale

Un „prieten" pe nedrept uitat

O legumă cu o vârstă respectabilă, deopotrivă gustoasă şi cu importante virtuţi nutritive şi terapeutice, astăzi a intrat la noi într-o nemeritată uitare. Vorbim despre nap — una dintre primele legume care au atras atenţia oamenilor aflaţi în căutarea unor surse de hrană cât mai avantajoase din toate punctele de vedere.

Grecii, egiptenii şi perşii hrăneau cu napi sclavii, iar romanii considerau că aceştia reprezintă un aliment al păturilor sociale inferioare, dar cu timpul legumă a ieşit din categoria „pentru sclavi". De pildă, în Evul Mediu timpuriu, napul copt în cărbuni era considerat o delicatesă şi deseori era servit ca garnitură la carne. El poate fi copt, fiert, umplut, din el se coc budinci şi se prepară tocane ori salate. Se poate păstra în loc răcoros o lungă perioadă de timp, fără a-şi pierde calităţile sale terapeutice; este uşor absorbit de organism şi recomandat pentru dieta bebeluşilor. Din păcate, odată cu trecerea sa în categoria legumelor „simple", au fost pierdute şi multe secrete de prelucrare, preparare şi reţetele bucatelor pe bază de napi.

Napul este considerat de mii de ani un mijloc excelent de curăţare a organismului de toxine. Leguma crudă conţine până la 9% zahăr, o cantitate foarte mare de vitamina C (de două ori mai mult decât în altă legumă rădăcinoasă), vitaminele B1, B2, B5, PP, provitamina A, polizaharide uşor digerabile, sterol (element necesar în tratamentul aterosclerozei). De asemenea, napii conţin un element rar, analog vegetal al sulforafanului, cu proprietăţi

anticancerigene. El apare numai în napi şi diverse tipuri de varză: broccoli, gulia şi conopida. Napii conţin oligoelemente rare şi metale: cupru, fier, mangan, zinc, iod, fosfor mai mult decât în ridichi, iar sulful necesar pentru purificarea sângelui şi dizolvarea pietrelor de la rinichi şi vezica urinară nu se găseşte mai mult în nicio altă legumă obişnuită. De asemenea, napii ne oferă chiar şi un antibiotic natural, capabil să ucidă sau să prevină simptomele diferitelor boli, în special ale pielii şi mucoaselor.

Consumat ca atare, napul activează funcţia ficatului şi a bilei, prevenind formarea calculilor biliari. Celuloza sprijină motilitatea intestinală şi previne stagnarea substanţelor nutritive în circuitul digestiv. La fel, are proprietăţi favorabile în scăderea colesterolului, care, la rândul său, previne ateroscleroza. În acelaşi timp, napul are un conţinut scăzut de calorii, dar e bogat în vitamine; el satură, dar nu favorizează excesul de greutate. Sărurile minerale şi uleiurile esenţiale conţinute pot servi ca un complex universal ce reglementează sănătatea. Această legumă rădăcinoasă vindecă rănile, are efect diuretic, antiinflamator, antiseptic şi analgezic. În plus, napul preparat corect este foarte gustos şi incredibil de util.

Pentru diabetici napul este un remediu tonic perfect, medicii recomandând consumul în special iarna.

Sucul de nap se bea în: tuse, dureri în gât (de la răceli simple până la recuperarea pe deplin a vocii răguşite); ameliorează simptomele de astm, îmbunătăţeşte somnul şi calmează inima. Napul fiert se trece prin răzătoare şi se transformă în pastă, care se aplică pe rană în caz de gută. Chiar şi durerea de dinţi se elimină cu napi, iar consumul unei cantităţi mari de fibre din napi stimulează mişcările intestinului. Decoctul de rădăcină de nap îmbunătăţeşte somnul, calmează inima, are un efect laxativ, ajută la astm şi bronşită. Pentru a pregăti decoctul aveţi nevoie de una sau două linguri de rădăcini tocate; acoperiţi cu 200 ml de apă clocotită, fierbeţi 15 minute, apoi strecuraţi. Consumaţi câte un sfert de ceaşcă, de patru ori pe zi sau un pahar înainte de culcare. Atenţie, însă: este contraindicat consumul napului crud persoanelor cu ulcer gastric, ulcer duodenal sau gastrită acută.

LUNI – 11 august

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00-12.30 Reluări 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Vreau să fiu sănătos! 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Marile vacanțe" (coprod., 1967). Cu: Louis de Funes, Olivier de Funes 22.45 Mașini, teste și verdicte 23.25-5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile ProTv 10.05 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Serial: „Maeștrii iluzionismului" 11.30 Film: „În slujba dreptății" (partea a II-a) 13.00 Știrile ProTv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Ostaticul" (r) 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Paradisul pierdut" (coprod., 2008). Cu: Til Schweiger, Emmanuelle Vaugier 22.30 Știrile ProTv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" 0.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 În gura presei 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Film: „B.D. la munte și la mare" (România, 1971). Cu: Toma Caragiu, Puiu Călinescu 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Poftiți pe la noi! 23.00 SRC: Happy Show 0.30 Film: „Misiune blestemată" (SUA, 2010). Cu: James Frain, Clemency Burton-Hill, Tom Basden 2.30-3.45 Reluări.

PRIMA TV

7.00 După faptă și răsplată 8.30-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „În numele păcii" (SUA, 2002) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „B.D. la munte și la mare" (România, 1971) 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante". Cu: Gonzalo Garcia Vivanco 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" 1.00 Serial: „Războiul sexelor" (ep.1, 2, 3) 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare „MAMAIA COPIILOR" 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Dezvăluind trecutul" 19.00 Documentar 360º — GEO: Guano — munca murdară din paradisul păsărilor 20.10 Teatru: „Pic-nic pe câmpul de luptă"de Francesco Arrabal 21.10 Gala Premiilor Uniunii Scriitorilor din România 22.00 Ora de știri 23.10 Filmul de artă: „Urma îngerului" (Franța, 2008) 0.50 Teatru: „Groapa cu nisip" de Michal Walczak 2.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

9.00-10.00 Reluări 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 Trăiește-ți vara (r) 14.00-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00 Film: „Dincolo de Mombasa" (coprod., 1956) 19.00 Serial: „Helicats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Pe muchie de cuțit" (SUA, 1990). Cu: Gene Hackman 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „Fringe" 1.45 Serial: „CSI: Miami" 2.30-4.00 Reluări 4.45 Lumea Pro Cinema 5.15 Cine A.M.

MARȚI – 12 august

TVR 1

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Nocturne (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 EURO polis 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Interes general (r) 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Studio Fotbal. Supercupa Europei 21.33 Fotbal: Real Madrid —F.C. Sevilla 23.50 Studio Fotbal. Supercupa Europei 0.30-5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.45 Film: „Frații" (partea a II-a) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Impactul" (partea a II-a) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Glonț în cap" (SUA, 2012). Cu: Sylvester Stallone, Sung Kang 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Spartacus: Zeii Arenei" 0.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! (r) 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Poftiți pe la noi! 23.00 SRC: Happy Show 0.30 Film: „Ringul de foc" (SUA, 1991). Cu: Don "The Dragon" Wilson, Gary Daniels, Maria Ford 2.30 Observator (r) 3.15 Observator special (r) 3.45 Film: „Ringul de foc" (r).

PRIMA TV

7.00 Film: „Concurând cu un vis" (SUA, 2009) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film (r) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „O blondă ambițioasă" (SUA, 2007). Cu: Jessica Simpson 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-14.00 Reluări 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare „MAMAIA COPIILOR" 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Dezvăluind trecutul" 19.00 Documentar 360º — GEO: New York — Clanurile scoțiene și Highland Games 20.10 Distractis — Distilat de comedie (r) 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00 Ora de știri 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Dante — din infern în paradis" 0.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 Trăiește-ți vara 14.00-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Helicats" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Camille" (coprod., 2008). Cu: Sienna Miller, James Franco 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „Fringe" 1.45 Film: „Camille" (r) 3.15 Serial: „CSI: Miami" 4.00-4.45 Reluări 5.30 Lumea Pro Cinema 6.00 Cine A.M.

MIERCURI – 13 august

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Garantat 100% (r) 12.30 Vreau să fiu sănătos! (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Conviețuiri 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Europa mea (r) 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Lumea și noi (r) 22.10 Film: „Eu, tu și toți cei pe care-i știm" (SUA, 2005). Cu: John Hawkes, Miranda July 23.50-5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Impactul" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Iubirea vieții mele" (SUA, 2000). Cu: Natasha Henstridge, Michael Vartan 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Serial: „O săptămână nebună" (ep.1,2) 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Spartacus: Răzbunarea" (ep.1) 0.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! (r) 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Te pui cu blondele? 23.00 Film: „Panică la înălțime" (SUA, 1996). Cu: Britt Irvin, Brandy Ledford, Kate Jackson 2.30-3.45 Reluări

PRIMA TV

7.00 Film: „O blondă ambițioasă" (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Alice" (partea a II-a) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Neam legat 21.00 Cronica Netului 21.30 Epic Show 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-11.10 Reluări 12.00 Dincolo de moarte... iubirea!... 13.00 Maestro 14.00 Documentar (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 15.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare „MAMAIA COPIILOR" 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Dezvăluind trecutul" 19.00 Documentar 360º — GEO: Trubadurul din Azerbaidjan 20.20 Atletism: Campionatele Europene: Semifinale și finale 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Dante — din infern în paradis" 0.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 Trăiește-ți vara 14.00-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Ruleta destinului" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Vulturul de fier 2" (SUA, 1988) 0.00 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.00 Serial: „Fringe" 1.45 Serial: „CSI: Miami" 2.30-3.15 Reluări 4.00 Lumea Pro Cinema 5.00 Cine A.M.

JOHN HAWKES
— miercuri, 22.10 —

JESSICA ALBA
— joi, 0.00 —

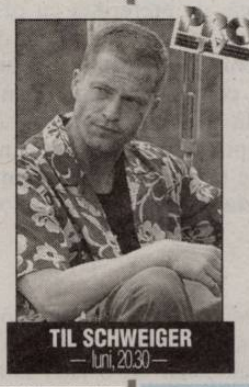

TIL SCHWEIGER
— luni, 20.30 —

JESSICA SIMPSON
— marți, 20.30 —

GONZALO GARCIA VIVANCO
— luni-duminică, 22.00 —

KATHLEEN TURNER
— sâmbătă, 20.10 —

PETER O'TOOLE
— sâmbătă, 20.00 —

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 14 august

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Exclusiv în România (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Lozul cel mare 18.45 Serial: „Nimic prea bun pentru un cowboy" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Doc.: „Tunurile din august" 22.55 Film: „Și ne izbăvește de cel rău" (coprod., 2009). Cu: Lasse Rimmer 0.40-5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: Iubirea vieții mele" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Simfonia iubirii" (coprod., 2006). Cu: Diane Kruger, Ed Harris, Ralph Riach 17.00 Știrile ProTv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Dublu" (SUA, 2011). Cu: Richard Gere, Topher Grace 22.30 Știrile Pro Tv 23.05 Serial: „Spartacus: Răzbunarea" 0.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 În gura presei cu Mircea Badea 10.50 Teleshopping 11.10 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! (r) 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Burlăcița 23.00 SRC: Happy Show 0.00 Film: „Ochii" (SUA, 2008). Cu: Jessica Alba, Alessandro Nivola, Parker Possey 2.30-3.45 Reluări.

PRIMA TV

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Sărutul de la miezul nopții" (SUA, 2008) 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 S.O.S., sănătatea mea! 21.30 Ajutor, vreau să slăbesc! 22.30 Trăsniții 23.00 Click! 0.00 Serial: „CSI Crime și investigații" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona " (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.00 Filler Anul Brâncoveanu 9.10-11.10 Reluări 12.00 Dincolo de moarte... iubirea!... 13.00 Maestro 14.00 Doc.: „Dezvăluind trecutul" (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.10 Festivalul Național de Creație și Interpretare „MAMAIA COPIILOR" 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Climă, intemperii, catastrofe" 19.00 Atletism. Campionatele Europene: Semifinale și finale 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Pe urmele lui Avraam" 0.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Ruleta destinului" 20.00 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 21.00 Serial: „Prietenii tăi" 22.00 Film: „Cealaltă femeie" (SUA, 2009). Cu: Natalie Portman, Scott Cohen 0.15 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.15 Serial: „Fringe" 2.00-4.30 Reluări 5.15 Lumea PRO CINEMA 5.45 Cine A.M.

VINERI – 15 august

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Micul Dracula" 10.00 Serial (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Politică și delicatețuri (r) 12.30 Lumea și noi (r) 13.00 Beneficiar România (r) 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Documentar TVR1 (r) 16.50 Serial: „Legendele palatului: prințesa Ja Myung" 18.10 Post meridian — Patru zile în Malaysia 18.45 Serial: „Trandafirii sălbatici" (ep.1) 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele munților" 23.10 Film: „Sherrybaby" (SUA, 2006). Cu: Maggie Gyllenhaal 0.50-5.00 Reluări.

PRO TV

7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 11.00 Film: „Simfonia iubirii" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 15.00 Film: „Roxanne" (SUA, 2007) 17.00 Știrile Pro Tv 17.30 Trăiește-ți vara 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Speed — Cursa infernală" (SUA, 1994). Cu: Keanu Reeves 22.45 Film: „Asasinul" (coprod., 2006). Cu: Jamie Anderson, Morgan Freeman 1.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.0 Film d.a.: „Dumbo" (SUA, 1941) 11.15 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Poftiți pe la noi! (r) 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Vedete la apă 0.00 Film: „Vis împlinit" (SUA, 2004) Cu: Billy Bob Thornton, Derek Luke 2.30 Serial: „Hercule" 4.00 Film: „Amici în spațiu" (SUA, 2009). Cu: Diedrich Bader, Field Cate.

PRIMA TV

7.00-9.00 Reluări 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Regina cumpărăturilor 13.30 Teleshopping 14.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 15.00 Film: „Podgoria" (SUA, 2009). Cu: Julie Benz, Scott Elrod 17.00 Serial: „Walker, polițist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 20.30 Căsătorie din Prima 22.30 Trăsniții 23.00 Serial: „Haos" 0.00 Serial: „O familie de polițiști" 1.00-4.00 Reluări 4.30 Serial: „Danni Lowinski" 5.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 6.30 Răzi și câștigi (r).

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10-11.05 Reluări 12.00 Dincolo de moarte... iubirea!... 13.00 Maestro 14.00 Documentar (r) 14.30 Cultura minorităților 15.00 Serial: „Viața cu Derek" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! (r) 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu (r) 18.00 Telejurnal 18.30 O altfel de Înviere 19.00 Doc.: „Mănăstirea Sâmbăta de Sus" 19.45 Atletism. Campionatele Europene: Semifinale și finale 23.10 Serial: „La birou" 0.00 Doc.: „Pe urmele lui Avraam" 0.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" 11.30-15.00 Reluări 16.00 Serial: „Prietenii tăi" 17.00-18.00 Reluări 19.00 Serial: „Ruleta destinului" 20.00 Film: „Debut la Hollywood" (SUA, 1989) 22.00 Serviciul Român de Comedie 23.00 Film: „Misterele din Avalon" (SUA, 2001, partea I). Cu: Anjelica Huston 0.45 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.30 Serial: „Fringe" 2.15-4.45 Reluări 4.30 Lumea Pro Cinema 5.00 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 16 august

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.00 Universul credinței 12.00 Lumea și noi (r) 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 14.35 37ºC (r) 16.00 Sushi 16.15 Film: „Luna de miere cu mama" (SUA, 2009). Cu: Shelley Long, Jack Scalia 18.00 Exclusiv în România (r) 18.50 Teleenciclopedia 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Naufragiați în Mările Sudului" (SUA, 1942). Cu: John Wayne, Paulette Goddard 23.20 Profesioniștii 0.20 Film: „Scrisoare de adio" (SUA, 2008) 2.00-4.35 Reluări.

PRO TV

6.00 Serial: „Țestoasele Ninja" (ultimul ep.) 6.30 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" (ep.1) 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Divă cu greutate" 11.00 Film: „Roxanne" (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 Masterchef — Proba celebrității (r) 15.30 Film: „Răzbunarea dragonului negru" (coprod., 2005) 17.15 Film: „Aventuri în parcul de distracții" (SUA, 1998). Cu: Hulk Hogan 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Las Fierbinți 22.45 Film: „Legenda dragonului rosu" (Hong Kong, 1994) 1.15-4.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 9.00 Serial: „Hercule" 10.00 Serial: „Întâmplări hazlii" 10.30 Burlăcița (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „În numele regelui 2" (SUA, 2011). Cu: Dolph Lundgren, Nastassia Malthe 22.30 Film: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea" (SUA, 2005). Cu: Will Ferrell, Nicole Kidman 0.30-2.30 Reluări 3.30 Film: „Insula" (SUA, 2001) 4.45 Serial: „Întâmplări hazlii".

PRIMA TV

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Haos" (r) 8.30 Serial (r) 9.30 Casa: construcție și design 10.00 Teleshopping 10.30 Secrete de Stil 11.00 Levintza prezintă 11.30 Click! Poftă bună! 12.00 Ajutor, vreau să slăbesc (r) 13.00 S.O.S., sănătatea mea! (r) 14.00 Căsătorie din Prima (r) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Cireașa de pe tort 20.30 Film: „Ninja asasin" (coprod., 2009). Cu: Rain, Ben Miles 22.30 Film: „Întoarcere la Bridesmead" (Anglia, 2008). Cu: Matthew Goode 0.30-6.30 Reluări.

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.15 Teleshopping 7.45 Poate nu știai 8.00-9.30 Reluări 10.00 Rugby: SuperLiga Națională 11.55 Această poartă a creștinătății... (r) 12.30 5 x 5 minute de istorie 13.00 Popasuri folclorice 14.00 Doc.: „Bisericile Mamu și Doicești" 14.30 Top cultura 15.30 Salutări din sud 16.00 Atletism 19.10 Telerecital (r) 20.10 Film: „Castele din cărți de joc" (SUA, 1993). Cu: Kathleen Turner, Tommy Lee Jones 22.05 Citește românește! 22.35 Doc.: „Constantin Brâncoveanu, istorie și destin" 23.35 Film: „Rechinii ucigași" (SUA, 2012) 1.10-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

9.00 Acasă în bucătărie (r) 10.00 Serial: „Batman: Neînfricat și cutezător" (r) 10.30 Serviciul român de comedie (r) 11.30 Trăiește-ți vara (r) 13.00 Serial: „Prietenii tăi" (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Prietenii tăi" (r) 16.00 Vocea României 19.00 Serial: „Ruleta destinului" 20.00 Film: „Lawrence al Arabiei" (SUA, 1962, partea I). Cu: Peter O' Toole 22.15 Film: „Misterele din Avalon" (partea a II-a) 0.15 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.15 Serial: „Fringe" 2.00-4.15 Reluări 5.00 Lumea Pro Cinema 5.30 Cine A.M.

DUMINICĂ – 17 august

TVR 1

6.00 Teleenciclopedia (r) 6.55 Lumea și noi (r) 7.30 Universul credinței 9.30 Pro patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri (r) 15.30 Dincolo de hartă (r) 16.10 Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și Tradiții în Cișmigiu" 18.00 Lozul cel mare 18.30 Festivalul Internațional de Circ de la Massi 18.50 Mălăele de 5 stele 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Copiii din miez de noapte" (coprod., 2012). Cu: Rajat Kapoor, Vansh Bhardwaj 23.45-4.35 Reluări.

PRO TV

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătrați" 7.00 Știrile Pro Tv 10.00 Serial: „Divă cu greutate" (ultimul ep.) 11.00 Film (r) 13.00 Știrile Pro Tv 13.05 MasterChef — Proba celebrității 15.00 Film: „Aventuri în parcul de distracții" (r) 17.00 Film: „Air America" (SUA, 1990). Cu: Mel Gibson 19.00 Știrile Pro Tv 20.30 Film: „Codul lui Da Vinci" (SUA, 2006). Cu: Tom Hanks, Audrey Tautou 22.30 Film: „Tranzacția" (SUA, 2011). Cu: Malin Akerman 1.30-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 9.00 Film: „În căutarea Tărâmului de Nicăieri" (SUA, 2004). Cu: Johnny Depp 11.00 Film: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea" (r) 13.00 Observator 13.30 Next Star 16.00 Observator 16.15 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Ucenicul vrăjitor" (SUA, 2010) 22.30 Vedete la apă (r) 1.45 Film: „În căutarea Tărâmului de Nicăieri" (r) 3.30 Film: „Ucenicul vrăjitor" (r) 5.15 Serial: „Întâmplări hazlii".

PRIMA TV

7.00 Teleshopping 7.30 Fete de măritat 8.00 Vreau să fiu stewardesă 8.30 Stilista 10.00 Teleshopping 10.30 Imagini incredibile din lume 11.30 T3CH IN 3 12.00 Film: „Instantanee" (SUA, 2005). Cu: Kellie Martin 14.00 Doc.: „Poveștile lui Nigel Marvin" 15.00 Doc.: „Războiul dinozaurilor" 16.00 Epic Show (r) 17.00 Jurnalul unui burlac 17.30 Cronica Netului (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi și câștigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Schimb de mame 22.30 Serial: „Soția perfectă" 23.30-6.30 Reluări.

ACASĂ

6.00-8.00 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soț de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Spune-mi că ești a mea" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu știai 7.45 Poate nu știai 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Prietenie cu năbădăi" (ep.1,2) 11.00 Vedeta familiei 12.00 Pescar hoinar 12.30 Natură și sănătate (r) 13.00 Parteneri de week-end 13.30 Natură și sănătate 14.10 Film: „Angela merge mai departe" (România, 1981). Cu: Dorina Lazăr, Valentin Urătescu 15.30 Citește românește! (r) 16.00 Atletism. Campionatele Europene: Semifinale și finale 19.00 Memoria exilului românesc 20.10 Film: „Ilustrate cu flori de câmp" (România, 1975). Cu: Carmen Galin, Draga Olteanu Matei 21.50 Serial: „Căsătorie imposibilă" 22.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Descoperă România 11.00-13.30 Reluări 14.30 Vocea României 19.00 Serial: „Ruleta destinului" 20.00 Film: „Lawrence al Arabiei" (partea a II-a) 22.15 Film: „Pedeapsa capitală" (SUA, 1987). Cu: Nick Nolte, Powers Boothe, Michael Ironside 0.30 Serial: „Jurnalele vampirilor" 1.30 Serial: „Fringe" 2.15-3.00 Reluări 3.45 Lumea Pro Cinema 4.15 Cine A.M.

Intersecții

Integramă de **M. ALBU**

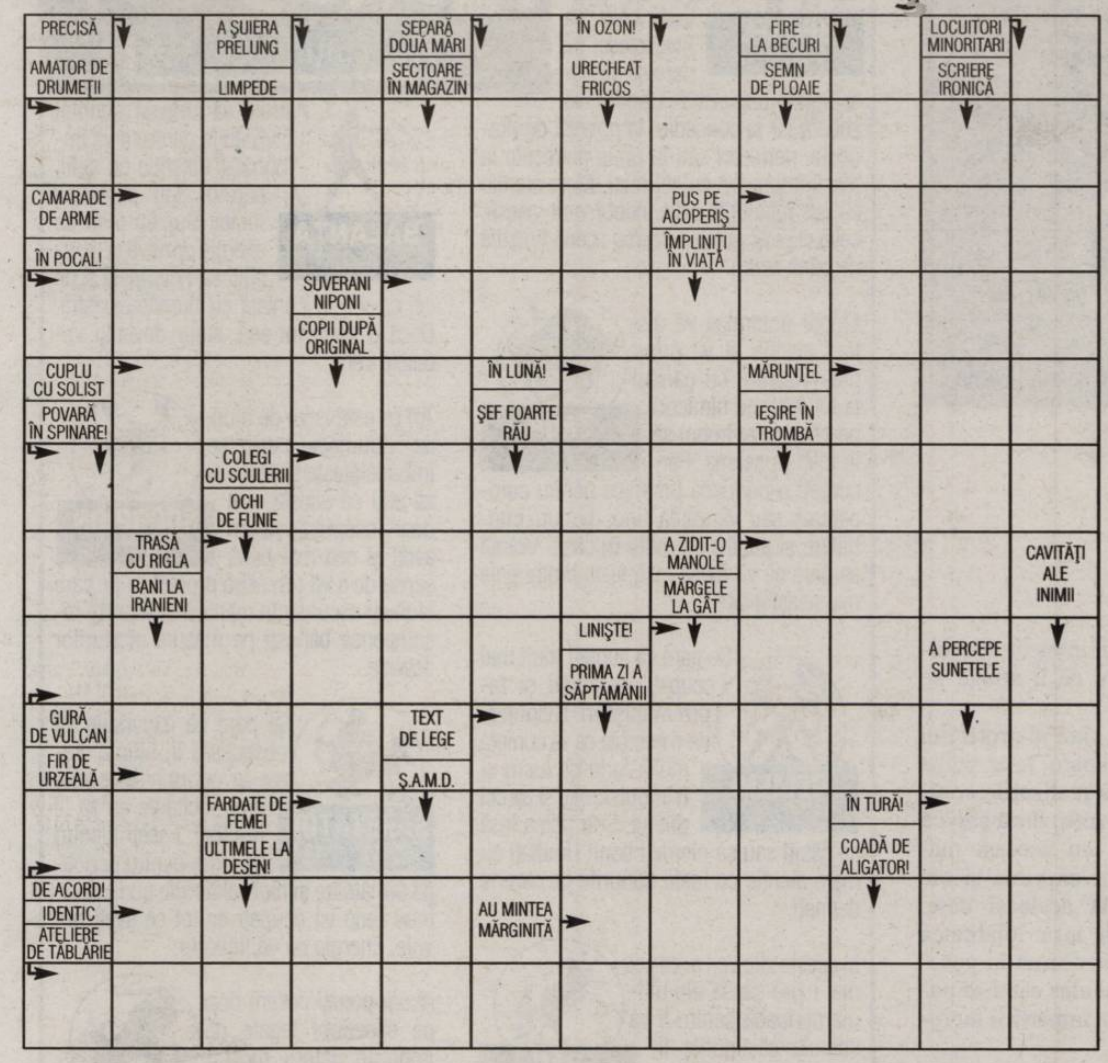

Verificați-vă cunoștințele!

Crinul

1. De când se cultivă crinul?
2. Când și unde a fost făcută prima descriere a crinului?
3. De unde este originar „crinul de cameră" – Amaryllis?
4. Ce mare oraș italian – centru cultural – are ca emblemă crinul?
5. Ce mare prozator francez a scris romanul „Crinul din vale"?
6. Ce compozitor francez (1862-1918) a pus pe muzică poezia „Crinul" de Paul Bourget (1852-1935)?
7. Cine a realizat, în 1963, filmul „Crinii câmpului" („Lilies of the Field")?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Autorul romanului „Madona cu trandafiri" este George Mihail Zamfirescu (1898-1939). 2) Romanul „Laleaua neagră" a fost scris de Alexandru Dumas tatăl (1802-1890). 3) Romanul „Cavalerii florii de cireș", deschizând cunoscutul ciclu „Cireșarii", a fost scris de Constantin Chiriță (1925-1991). 4) „Numele trandafirului" este cea mai cunoscută carte scrisă în 1980 de Umberto Eco. 5) Romanul polițist „Violeta din safe" a fost scris de Rodica Ojog-Brașoveanu. 6) Romanul „Macul roșu" („Scarlet Pimpernel") a fost scris de scriitoarea britanică de origine maghiară Baroneasa Emma Orczy (1885-1947). 7) Romanul „Doamna Crizantemă" a fost scris de prozatorul francez Pierre Loti (1850-1923).

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Case", am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Toplița; *Mioara Popa,* Iași; *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Matei Bărbulescu,* Iași; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae* și *Raluca Petrescu,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Ileana Popa,* Baia Mare; *Ioana Costea,* Pitești; *Corina Marinescu,* Ploiești; *Viorica Simionescu,* Arad; *Georgeta Ioan,* București; *Florin Mateescu,* Iași; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Vasile Stan,* Urziceni; *Radu-Andrei Ciobanu* și *Cristian Zamfirescu,* București.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Cristina Codrescu,* Iași; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploiești; *Codruța Mateescu,* Bacău; *Anca Dima,* București; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Ionel Petrescu* și *Viorel Coman,* București.

✉ ***ILEANA POPA, Baia Mare.*** Am spus și cu alte ocazii. Primim răspunsuri trimise prin poșta electronică.

✉ ***PETRICĂ BRATU.*** Întrebarea dumneavoastră privitoare la rețelele feroviare electrificate necesită o documentare aprofundată și un răspuns pe măsură. Nu am înțeles dacă vreți să discutăm despre căi ferate în paralel cu autostrăzi. Cel puțin asta ne-a sugerat cuvântul „pondere". Deocamdată vă putem spune că rețeaua de acest fel din Germania are o lungime de circa 48.833 km iar cea din Franța circa 32.000 km. Așteptăm o reformulare. *(Irina Stoica)*

Comorile noastre

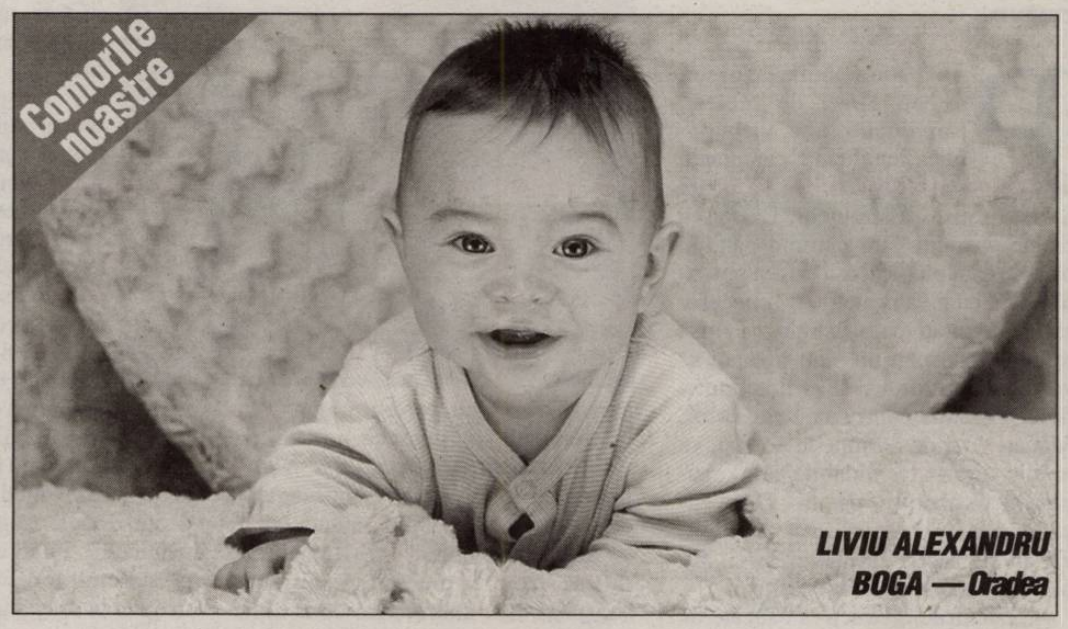

LIVIU ALEXANDRU BOGA — Oradea

Sfaturi practice

Camellia

familia Theaceae

◆ Genul Camellia reunește circa 50 specii originare din China, Japonia și Coreea, cea mai cunoscută fiind Camellia japonica. Este una dintre cele mai apreciate flori de interior, cu aspectul de arbust, ce poate atinge înălțimea de 1,5-2 m. Frunzele sunt ovale, cu nervurile evidente și marginea crenată, colorate în verde intens.

◆ Florile, asemănătoare celor de trandafir, colorate în nuanțe diferite de roșu, roz sau alb, înfloresc de la sfârșitul iernii până în primăvară. Durata unei flori este de circa o săptămână.

◆ Este o plantă care agreează temperaturile temperate (15-18º C), așa încât vara trebuie s-o expuneți locurilor ferite de soare, cât mai răcoroase. Iarna, când metabolismul este încetinit, trebuie ținută în condiții de temperatură de 8-10º C, având însă nevoie de cât mai multă lumină. Trebuie udată doar atât cât să nu se usuce substratul. Vara are nevoie de umiditate moderată iar în perioada de înflorire se pulverizează doar frunzele. Preferă substraturile ușoare, fertile, bogate în humus și turbă, foarte bine drenate, cu pH acid (5,5-6%).

◆ Se înmulțește prin butași din vârf de lăstari semilemnificați, la sfârșitul verii sau primavara. În condițiile unei temperaturi optime de 20-22 grade C și a unei umidități relativ ridicate a aerului, butașii prind rădăcini în 6-8 săptămâni. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

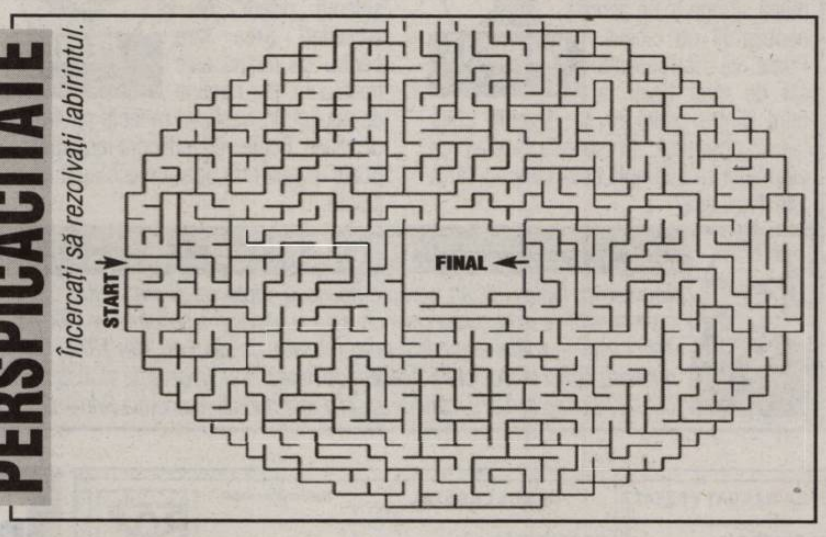

SOLUȚIA INTEGRAMEI „LABIRINT":
C - A - A - N - P - U - CONFIDENTIAL - LAUDAT - RADE - CIUR - PETITII - CTITORI - REA - BI - SIS - AMAR - I - BIRTURI - II - SUITA - LATI - N - RB - NAI - UNSI - VILA - RIDICAT - AIURI - URARI - USITA - PRISMA.

Soluția **«SUDOKU»** *— jocul săptămânii 31*

5	7	8	6	3	9	2	4	1
1	4	3	2	5	7	8	6	9
2	6	9	4	8	1	5	7	3
3	8	4	1	9	2	7	5	6
6	9	5	7	4	8	1	3	2
7	1	2	5	6	3	4	9	8
9	3	7	8	1	5	6	2	4
4	5	1	3	2	6	9	8	7
8	2	6	9	7	4	3	1	5

Umor

Un bărbat sună la pompieri și zice speriat:

– Domnule, soacra mea vrea să se arunce de la etaj!!

– Și care e problema?

– Nu se deschide fereastra!

– Ce are motanul tău, dragă? Toată după-amiaza a alergat de pe un acoperiș pe altul. Doar n-a înnebunit?!

– Nu, draga mea, cum să fi înnebunit?! Azi dimineață l-am castrat, iar acum umblă să-și contramandeze întâlnirile.

Cum a murit melcul? S-a uitat în priză!

CRONICA TV

Ultima „cascadorie", spre cer

Când am urmărit unul dintre ultimele interviuri acordate de regretatul cascador și actor, Szobi Cseh, în cadrul unui documentar actualizat, realizat în 2013 de jurnalistul Adrian Ursu (redifuzat vineri, 1 august pe Antena 1, în ziua în care s-a stins la vârsta de 72 de ani) am trăit clipe de adâncă emoție. Era într-o formă extraordinară, și asta în faza terminală a unei boli incurabile, plin de viață, de încredere că o va învinge. Brusc, mi-am amintit de ultima apariție televizată a fenomenalei (nu e nicio exagerare) cântărețe de jazz Anca Parghel, adulată în străinătate și marginalizată la noi. Era grav bolnavă dar arăta ca în zilele ei de grație, zâmbea, râdea, emana atâta energie și încredere că-și va recăpăta sănătatea încât ne-a convins că voința și credința vor învinge. La doar câteva zile după difuzarea interviului, Anca Parghel a plecat dintre noi. În subsidiar, a transmis tuturor celor care se simt părăsiți de puteri, voință, celor care nu reușesc să înfrunte toate problemele vieții, un mesaj îmbărbătător, acela de a nu ne pierde speranțele, de a ne mobiliza toate forțele interioare, de a fi optimiști, de a nu ne pierde credința.

Îngerii păzitori ai celor doi au avut însă un alt plan...

După marele debut în filmul *Dacii* (1967), drumul spre cinematografie i s-a deschis larg. A apărut în peste 150 de filme – inclusiv de scurt-metraj, ca producător, regizor, actor, despre care puțină lume știe – și-a riscat de nenumărate ori viața în timpul cascadelor periculoase, alegându-se cu numeroase fracturi, inclusiv ale cutiei craniene. Dar, asemenea roboților umanoizi din filmele americane, toate urmele dispăreau ca prin farmec, recăpătându-și toate abilitățile. A fost profesor de cascadorie la IATC (actualul UNATC), s-a implicat în diverse meserii precum cismăria, marochinăria, croitoria, tâmplăria etc. deprinse de la meșterii din marile ateliere ale studiourilor Buftea, așa cum îi mărturisea lui Adrian Ursu, vădit emoționat de modul în care își exprima amintirile, gândurile... *(Dorin Măran)*

Pentru cei născuți în AUGUST

Cei care își sărbătoresc ziua nașterii în această lună sunt guvernați de Soare și de semnul zodiei Leu. Ei sunt precum puternicul Soare, plini de viață, demni și energici, iar mărețul astru vă oferă posibilitatea de a atinge faima, de a strânge avere și a dobândi putere.

Prin natura dumneavoastră sunteți atrași de profesii care implică arta, viața publică, medicina, cercetarea sau orice altceva vă poate oferi o șansă să străluciți. La fel ca razele soarelui care pătrund până și prin desișul pădurii, așa este și potențialul cu care vă nașteți. Ar fi necesar să-l exploatați ca să străluciți. Însă trebuie să urmați un sfat: învățați să vă controlați forța și să o direcționați în mod pozitiv pentru a nu vă „arde". Mânați doar de dorința de a reuși, vă hrăniți o forță formidabilă de a organiza și a-i conduce pe alții. Dacă deveniți prea aroganți, riscați ca alții să vă învețe lecția umilinței și să fiți obligați să o luați de la zero.

Izbucnirile distructive cauzate de mândrie și emoții vă asigură și dușmani pe măsură. Cu toate acestea, veți trece cu curaj peste toate dificultățile vieții. Mereu dornici să săriți în ajutor, sunteți conduși de dorința de a fi iubiți și admirați. Vizibil sensibili la critici, nu întotdeauna luați cuvintele în serios. Extrem de ambițioși, aspirați continuu pentru a ajunge la cel mai înalt vârf în tot ceea ce faceți.

Deși uneori aroganța își lasă amprenta și puteți răni sentimentele celor din jur, de obicei, atunci când vă este atinsă inima săriți în ajutor fără să stați prea mult pe gânduri. Nu acceptați ușor instrucțiuni de la alții, devenind agresivi și greu de manevrat.

Vă nașteți ca adevărați lideri, vă place să fiți independenți și să aveți spațiile dumneavoastră private, chiar și atunci când sunteți implicați într-o relație. Degajați o căldură care nu se epuizează în timp iar energia poate deveni contagioasă pentru cei care vin în contact cu dumneavoastră.

Femeile născute în această lună sunt uimitoare, romantice, au un intelect dezvoltat și un magnetism ce îi atrage pe ceilalți.

Ca mame au un simț al protecției dezvoltat. Simțul onoarei le-ar putea face să trăiască prin realizările copiilor lor. Ca soții, dacă știu că sunt iubite cu aceeași măsură, își vor exprima și ele dragostea la aceleași cote. Mare atenție însă: loialitatea se poate transforma în posesivitate, mai ales când se pune problema împărțirii lucrurilor.

Într-o relație de cuplu acești nativi ai lunii august rămân conducători, posesivi și vor domina relația. Vor face o pereche excelentă doar cu cei care îi acceptă așa. Nu le place să trăiască în trecut dar, de asemenea, nu uită și nu iartă cu ușurință.

Puteți avea probleme de sănătate cu inima, coloana vertebrală, partea superioară a spatelui, ochii, plămânii sau sângele. Aveți tendința de a avea oasele slabe și de aceea sunteți predispuși la accidente, zonele fragile fiind spatele și genunchii. Fiind extrem de energici, și sufletul lor funcționează ca un magnet la orice bucurie sau necaz. Li se recomandă să privească totul cu calm, să încerce să se liniștească și să analizeze mai mult înaintea oricărei decizii.

Calități: ambițioși, loiali, curajoși, pasionali, inteligenți, educați, sinceri.

Defecte: dominatori, încăpățânați, aroganți, snobi, brutali, impulsivi, ipocriți.

De cine să vă feriți? De cei născuți în lunile iulie, martie și noiembrie.

Luna viitoare vă dăm întâlnire pentru a vă face cunoscute caracteristicile celor născuți în septembrie.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Cealaltă Sarmisegetuza — orașul subpământean ■ OZN-uri, piloți militari și sceptici ■ „Noaptea cuțitelor lungi" ■ Fatima — un loc încărcat de credință ■ Sănătatea care vine din pădure ■ Artist scăpat de ghilotină ■ Blestemul păianjenului negru ■ Tradiție ancestrală sau „modă" actuală ■ Cancerul mamar, tratat cu blândețe

HOROSCOP
11-17 august 2014

BERBEC 21.03-20.04

Stresul vă ține în tensiune și doar parteneriatele potrivite și prietenii care vă înveselesc se pare că vă vor schimba dispoziția. Gândul vă zboară iar la concediu, la povești de dragoste, petreceri sau la orele petrecute la joacă împreună cu cei mici. Mare atenție că se întâmplă ceva neobișnuit acasă, ceva care ar putea perturba scena liniștită de până acum.

TAUR 21.04-21.05

Emoții puternice vă distrag atenția și vă prind prea visători, cu gândul la tot felul de nimicuri pe care nu ar trebui să le luați în seamă. Parcurgeți o perioadă prielnică pentru cumpărarea sau vânzarea unor bunuri imobiliare și pentru investiții în casă. Voința se pare că vă joacă însă feste dintre cele mai neașteptate.

GEMENI 22.05-21.06

Se pare că sunteți mult mai ocupați, optimiști și rapizi în mișcări. Dispuneți de o energie ce vă conferă multă forță de lucru și îi impulsionați și pe cei din jur. S-ar putea însă să găsiți sau să pierdeți bani! Umblați cu mare atenție cu toate bunurile pe care le dețineți.

RAC 22.06-21.07

În aceste zile veți avea cea mai mare șansă din ultima perioadă pentru a vă stimula câștigurile financiare sau pentru a obține un loc de muncă mai bun. Fiți atenți la cheltuieli! Aveți un chef nebun să vă îmbunătățiți garderoba doar pentru simplu fapt că vă place ce vedeți în oglindă.

LEU 22.07-22.08

Zodia dumneavoastră este favorizată de planete ce vă aduc noroc. Este timpul prielnic să vă reîncărcați motoarele și să le faceți plinul pentru tot restul anului. Unii nativi caută cu ardoare pasiuni amoroase, alții își contemplă propriile probleme fără să facă nimic. Poate doar căldura este de vină!

FECIOARĂ 23.08-22.09

Încă de la începutul săptămânii un prieten ar putea să vă surprindă sau ați putea ajunge la un acord neobișnuit cu cineva. Poate vă dați seama cât de mult țineți la unul dintre amici și să deveniți chiar foarte apropiați. În spatele scenei cu siguranță se întâmplă ceva ce vreți să se afle. Nu-i așa?

BALANȚĂ 23.09-22.10

Astrele vă creează condiții favorabile pentru a vă îmbunătăți relațiile cu șefii, părinții sau persoana iubită. Sunteți plini de energie pozitivă și nu vă sfiiți să-i molipsiți și pe cei ce vin în contact cu dumneavoastră. Dacă o țineți tot așa, sigur deveniți vedetele verii.

SCORPION 23.10-21.11

Tot ce este legat de munca dumneavoastră se îmbunătățește simțitor și să știți că acesta este doar începutul. Acum aveți și cea mai bună șansă de a vă promova proiectele pe care le țineți ascunse în mânecă și a primi recompense bănești pe măsura eforturilor depuse.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Se pare că excursiile vă obsedează în ultima vreme iar oportunitățile sunt prea incitante ca să le rezistați. Faceți planuri de viitor pentru perioada următoare și nici călătoriile nu lipsesc. Între timp vă ocupați de tot ce aveți nevoie. Energia nu vă lipsește.

CAPRICORN 22.12-19.01

Acum puneți accent doar pe chestiuni legate de impozite, datorii, moșteniri sau achiziții. Nici prietenii sau partenerii nu sunt de neglijat, ridicându-se acum la cote înalte. Toate acestea se pot întâmpla datorită concurenței cu o altă persoană.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Amintiți-vă să vă odihniți mai mult pentru a recupera energia pe care ați cam epuizat-o în ultima vreme. Acum aveți o perioadă mai calmă pe care trebuie să o exploatați cum se cuvine. Nu fiți încăpățânați sau obsedați de ceva anume. Învățați să deveniți cât mai flexibili.

PEȘTI 19.02-20.03

În prima perioadă trăiți intens o poveste de iubire cu cineva pe care îl considerați „diferit". Nu vă aprindeți prea tare pentru că relația este trecătoare, dar rămâne de neuitat. În weekend munciți pentru cei de acasă. Poate veți redecora locuința sau poate începeți un nou proiect legat tot de cămin.

Nativul săptămânii: ION GHICA (12.08.1816-22.04.1897)

Economist, matematician, scriitor, pedagog, diplomat și om politic, a fost o personalitate marcantă a celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea. Acest nativ al zodiei Leu a fost prim-ministru de cinci ori, din 1874 membru titular al Societății Academice Române și președinte al instituției din 1876 până în 1879, când aceasta a fost numită Academia Română.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____,

bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____,

localitate _____, cod _____,

județul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.

Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe șase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonați-vă la magazin

CUPON MANDAT POȘTAL
Nr. _____
EXPEDITOR
Nume _____
Prenume _____
Str. _____ Nr. _____
Bloc _____ Scara _____ Etaj _____
Ap. _____ Cod _____
Localitatea _____
Județul/Sectorul _____
Telefon _____
Suma în cifre (LEI)
Ștampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. _____

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc _____ Scara _____ Etaj _____ Ap. _____
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. _____
C.N.P. _____
Expeditor _____
Localitatea _____
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. _____

Sigiliu control mandate
POȘTA ROMÂNĂ RO
Verificator, _____
INDICAȚII SPECIALE _____
Nr. mandat poștal _____
Confirmăm suma de lei _____
(în cifre și litere)
Semnătura salariatului _____
Diriginte _____
Ștampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Județeană
MUREȘ
TÂRGU MUREȘ

SERIE NOUĂ - 1206 ● ANUL LVII ● 14 AUGUST 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 33 (2957)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Nu sunt supărat că m-ai mințit, sunt supărat că de acum încolo nu te pot crede.*
Friedrich Nietzsche

■ *Sclavul n-are decât un stăpân; ambițiosul are atâția stăpâni câți oameni îi pot fi de folos carierei sale.*
Jean de La Bruyère

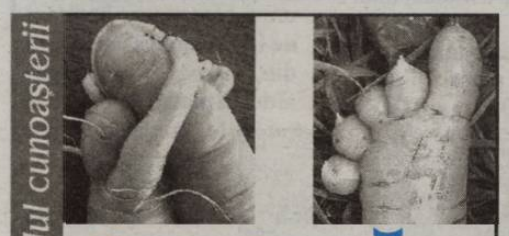

Spectacolul cunoașterii

CURIOZITĂŢI din lumea vegetală

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Remediile din farfurie

E bine de știut

Seducția mării

Istorii uitate

„NOAPTEA CUŢITELOR LUNGI”

Terapii complementare

TRADIŢIE ANCESTRALĂ sau „modă”actuală

În cursa spre Lumea Nouă, competitorii au fost mai mulți și mai rapizi

A ajuns altcineva înaintea lui

COLUMB ÎN AMERICA?

Una dintre poveștile cu care am crescut, dincolo de cele ale fraților Grimm, a fost cea care spunea că în anul 1492 Cristofor Columb a traversat Atlanticul pentru a ajunge în Indii, dar a descoperit America. Acum se știe că în această cursă transoceanică vikingii sunt cei care l-au întrecut pe celebrul Columb și nu „la mustață”, ci cu 500 de ani înainte. Și s-ar putea să mai fi fost și alți competitori, mult mai rapizi.

Siberienii, strămoșii Americii

Teorii ştiinţifice populare vorbesc despre posibilitatea ca primii coloniști americani să fi venit din Asia de Est, mai exact din Siberia. Ar fi vorba despre oameni preistorici din această zonă, care ar fi migrat în nordul Americii de Nord, pentru ca apoi, treptat, să fi proliferat pe întregul supercontinent. Se presupune că această migrație ar fi avut loc cam cu 11.000 de ani în urmă, dar unele dovezi arheologice stabilesc că ar fi vorba despre 20.000-30.000 de ani în urmă.

Se acceptă ca posibil cel mai scurt traseu cu putință: siberienii ar fi traversat înghețata strâmtoare Bering, în epoca de gheață, deși ei ar fi putut să o traverseze și cu ambarcațiuni mici și medii. Până la urmă, acesta este cel mai rapid mod de a ajunge în America, evitând pericolele unei lungi și complicate traversări transatlantice, cea aleasă de Columb. Oricum, el era pregătit pentru o călătorie spre Indii, neștiind nimic despre continentul care avea să fie numit mai târziu Lumea Nouă, America.

Teoria siberienilor care ar fi ajuns în America este susținută de o echipă de antropologi de la Universitatea din Pennsylvania, care într-un studiu din 2012 demonstra că există asemănări genetice, o mutație unică, între oamenii de la sud de Altai, din Siberia, și nativii americani. Așa că nu numai că siberienii l-au bătut pe Columb, dar tot ei sunt și primii oameni care au pus piciorul pe noul continent, putând fi considerați și descendenții nativilor americani de azi.

Anul 1421

Între 1368 și 1644, China a fost condusă de dinastia Ming, o perioadă în care Europa domina transportul pe mare. În aceste condiții, China, prin conducătorii săi a încurajat la rândul ei explorarea maritimă și geografică, fiind foarte posibil ca în una dintre aceste expediții geografice să fi ajuns în America.

Teoria, care a fost denumită „teoria anului 1421”, anul în care se presupune că navigatorii chinezi au pus piciorul pe continentul american, a fost popularizată de istoricul amator britanic Gavin Menzies, care a observat asemănări între cultura chineză și cea a nativilor americani. Menzies afirma că înainte cu 70 de ani de sosirea lui Columb în Lumea Nouă, chinezii conduceau cele mai importante triburi și că în acest timp au avut vreme să se încrucișeze cu nativii. Problema ar fi că există prea multe presupuneri și prea puține dovezi pentru a susține „teoria anului 1421”. Câteva artefacte chinezești, împrăștiate în nordul și sudul continentului american, se bănuiește că datează dinaintea sosirii lui Columb, dar cea mai puternică dovadă în favoarea teoriei este o celebră hartă chinezească desenată în 1408, care descrie întreaga lume, inclusiv supercontinentul Americii!

Cu toate acestea, mulți istorici au ajuns la concluzia că harta respectivă este o copie a unei hărți, fiind desenată de un călugăr iezuit prin secolul al XVII-lea. Părerile sunt împărțite, cam nimic nu poate confirma sau infirma teoria anului 1421, dar ea pare plauzibilă, dacă ne gândim că vine din China, civilizația care a inventat praful de pușcă înaintea Europei, ca să nu mai vorbim despre mătase sau meridianele energetice și acupunctura, printre altele.

Fuga templierilor

Ordinul Templierilor a fost distrus de Filip cel Frumos în 1308, căpeteniile fiind arestate în ziua de vineri, 13 octombrie 1307 și apoi arse pe rug pentru erezie. Totuși, sute de templieri au reușit să scape de persecuții și s-au refugiat în Scoția, unde au fost ajutați de Henry Sinclair, principe al insulelor Orkney.

În 1398 el a organizat o expediție spre Lumea Nouă, urmând traseul vechilor vikingi. 12 vase i-au purtat pe Sinclair, și alte câteva sute de refugiați templieri, în Noua Scoție, Canada, unde se presupune că templierii și-au ascuns bogățiile. Despre Sinclair se crede că ar fi călătorit spre sud și ar fi ajuns până în actualul stat Massachusetts, dar cert este că atât el, cât și refugiații templieri nu s-au mai întors în Scoția, asimilându-se cu băștinașii.

Capul roman descoperit în Toluca Valley

Au traversat grecii și romanii oceanul?

În 1933, arheologii au descoperit un cap roman realizat din ceramică, în timpul unor săpături în Toluca Valley, la 72 kilometri vest de orașul Mexico City.

De ce și cum a ajuns acolo rămâne un mister deocamdată nedezlegat, dar se pare că obiectul a precedat sosirea oamenilor lui Cortes, eliminându-se posibilitatea ca el să fi fost adus de spanioli cu ocazia unei expediții. Statueta, după datările prin termoluminiscență, este veche de 1.800 de ani și, după arheologul David Kelley de la Universitatea din Calgary (Canada), a ajuns pe „pământ american” cam prin anul 200 d.Hr.

Una peste alta, înseamnă că romanii au fost primii care au ajuns în America! (Asta dacă-i omitem pe siberieni.) Lucrurile par plauzibile, romanii erau buni navigatori, dar ei învățaseră meserie de la grecii antici. Multe orașe-stat, precum Atena, excelau în expedițiile navale, ca să nu mai punem la socoteală că ei știau că Pământul este rotund. Așa că și ei puteau să fi ajuns în America înaintea lui Columb.

Medicul italian Lucio Russo a sugerat că o hartă desenată de Ptolemeu includea insulele Antile, iar cercetătorul greco-canadian dr. Minas Tsikritsis sugerează că într-un document al lui Plutarh este descrisă în detaliu o călătorie din Cartagina în Canada, din anul 86. Și nu ar fi fost doar una, după Tsikritsis: grecii (și cartaginezii) vizitau des Canada, ca parte a unui ritual de venerare a lui Kronos, dar și pentru a aduce cupru extras din zona Lacului Superior și a insulei Royale. Se presupune că în jur de 50.000 de tone de cupru ar fi fost extrase din aceste locuri între anii 2400 și 1200 î.Hr.

În loc de concluzie

Oricum ar fi fost, este rațional să admiți că au existat civilizații care au găsit drumul spre America mult înaintea lui Columb, în 1492. Descoperirea lui are meritul de a fi declanșat marea eră a descoperirilor geografice din secolele al XV-lea și al XVI-lea, care a dus omenirea nu doar spre noi spații geografice și culturale, ci și spre noi și inestimabile bogății care au poposit destul de repede, prin crime și jaf, în visteriile marilor puteri navale ale acelor timpuri, ale Spaniei, în principal.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

SUDOKU

jocul săptămânii: 33

		4		5				
			7				2	
8	3		4					
			5			2		3
		3	1	6	8	5		
7		8			4			
					7		1	9
	4				2			
				3		6		

Soluția în numărul viitor

33
5 948427 000102

Biblioteca Județeană MUREȘ TÂRGU MUREȘ

Un animal fără egal

Avid după tot felul de lucruri ieşite din comun (ieşite chiar cu totul, dacă se poate!), omul nu a „iertat" nici animalele din preajma sa de angrenarea într-o cursă a recordurilor nebune, într-o lume nebună, pentru satisfacţii nebune... Veţi crede poate că informaţiile de mai jos sunt mai degrabă scorneli ale unor fabricanţi de senzaţional, însă vă sigurăm că datele oferite de revista Animal Zoo sunt sută la sută autentice. Citiţi, priviţi şi, dacă veţi considera de cuviinţă... faceţi-vă cruce!

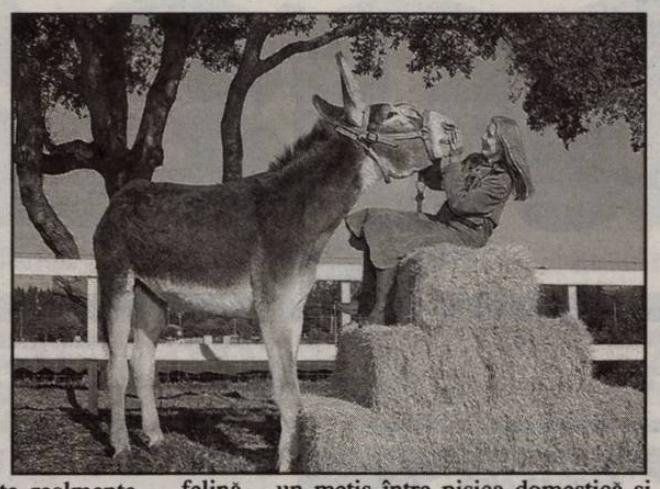

Un câine cât un cal şi un cal cât un elefant

Există, desigur, şi în rândul necuvântătoarelor pitici şi uriaşi. Dar, măcar aşa, ca idee, nimeni nu prea s-ar simţi confortabil să aibă în casă drept animal de companie un „căţeluş" care să ocupe jumătate din dormitor. Un adevărat star în acest sens este botezat – cum altfel? – Zeus, un superb exemplar din rasa Marele danez, având înălţimea de 1,11 metri. Deţinător al unui binemeritat loc în Guiness Book, cu gabaritul şi prestanţa sa este uneori asemănat cu un cal, atunci când iese la plimbare în Otsego, Michigan. Mă rog, nici pe departe cu un cal precum un alt recordmen mondial, numitul Jacke din Poynette, Wisconsin, care se poate realmente mândri că foarte puţini oameni au reuşit să se urce pe spinarea lui. Aaa, nu pentru că ar fi vreun cine ştie ce armăsar năbădăios, ci din cauză că măsoară „numai" puţin peste 2 metri, talie ce l-a plasat pe primul loc între cei mai înalţi cai din lume.

E mare, urecheat, dar nu-ncăpăţânat

Şi îl cheamă Sam, întocmai ca pe „unchiul" de peste Ocean, unde, de altfel, şi domiciliază, în oraşul Watsonville din California. Spre deosebire de ceilalţi din specia sa însă, măgăruşul nostru a cam uitat să se oprească din crescut, astfel că a ajuns şi el cam cât un cal, la înălţimea de 1,56 metri.

Totuşi, faima nu-l scoate din modestia sa, el folosindu-şi doar rareori la modul practic neobişnuita însuşire, atunci când are ocazia să ronţăie o gură de frunze recoltate direct din copac. Atâta doar, că, având abia 4 ani, se aşteaptă să mai crească niţel...

Din păcate, această şansă nu o mai are şi Trouble, care acum 2 ani era declarată cea mai înaltă pisică din lume, atingând incredibila „cotă" de 48,3 centimetri! Un fel de Tom în variantă XXL, pe care nicio armată de Jerry tupeişti nu l-ar fi făcut de ruşine. Din păcate, uriaşa felină – un metis între pisica domestică şi cea sălbatică africană – a plecat în lumea pisoilor drepţi în vara lui 2012, dar a intrat în istorie.

Mioriţa... în viteza a patra!

O oaie care ştie nu doar să practice atletismul, ci să devină şi recordmenul absolut al probei de rezistenţă şi de sărit garduri: parcă-i prea... de oaie, nu-i aşa? Totuşi vorbim despre o creatură reală din rasa ovinelor, o britanică lânoasă din cale-afară de sprintenă, cu un nume (aproape) predestinat parcă sportului olimpic de viteză: Lambourghini. Acuma, trebuie să ştiţi că în Marea Britanie oile participă la curse de distanţă şi sărit garduri, iar Lambourghini s-a mulţumit cu 165 de competiţii câştigate, dintr-un total de 179! Practic, a dus atletismul la un alt nivel...

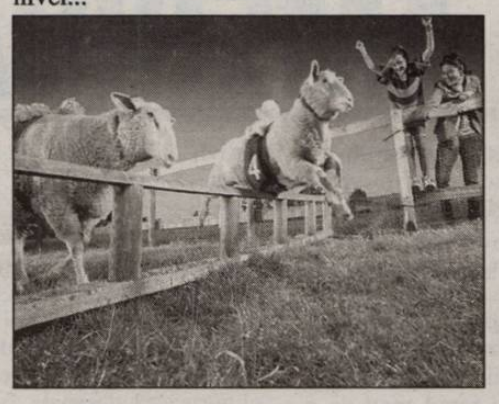

Pulsul Planetei

Tot mai puţine maimuţe

Conform unui studiu realizat de Uniunea internaţională pentru conservarea naturii, marile maimuţe ar putea dispărea până în 2040, gorilele din Africa de Vest aflându-se în cel mai înaintat stadiu de extincţie. Cauza principală o constituie restrângerea habitatului în favoarea dezvoltării infrastructurilor, exploatarea resurselor naturale (lemn, minerale, petrol şi gaz).

În mare pericol se află şi urangutanii, din cauza defrişărilor masive şi a extinderii culturilor de palmieri de ulei, în special în Sumatra şi Borneo. Cimpanzeii, care sunt şi victime ale braconajului, împărtăşesc aceeaşi soartă. În ultimii 50 de ani, din cele două milioane de cimpanzei răspândiţi în pădurile din 21 de ţări, azi au mai rămas doar 300.000.

Arctica de „plastic"

Conform evaluărilor unor cercetători germani de la Colegiul Dartmouth din Hanovra, mii de miliarde de particule îngheţate, în special din plastic, cu un diametru de 3-5 centimetri, purtate de curenţii oceanici sunt cantonate pe gheţurile Polului Nord. O parte sunt reziduuri de produse cosmetice, de textile, filtre de ţigări etc.

Deşeurile de asemenea dimensiuni aflate pe gheţuri sunt, incredibil, de cel puţin 100 de ori mai numeroase decât cele din apele oceanice, apreciază cercetătorii.

DORIN MĂRAN

Rafinament

Să vorbim corect!

„Era îmbrăcată cu rafinament subtil". Greşeala, respectiv pleonasmul, este cauzată de necunoaşterea corectă a sensului substantivului „rafinament". Acesta este definit în dicţionare ca: „distincţie, eleganţă, fineţe, subtilitate".

De aceea, tot greşite sunt asocierile: „rafinat şi distins", „elegant şi subtil", „distincţie şi rafinament", „eleganţă şi fineţe", „fineţe şi subtilitate", „fineţe şi distincţie", „fineţe şi rafinament", „distincţie subtilă" şi oricare altele asemănătoare. *(I.S.)*

O vioară, iarna, pe un peron...

Iată trei elemente ce compun poate unul dintre cele mai banale tablouri ale unui fapt divers oarecare, dintre milioanele de evenimente fugitive similare. Dar, ca să fie totul mult mai explicit, vă descriem un caz derulat aievea într-o staţie de metrou din Washington, într-o dimineaţă friguroasă de ianuarie. Mai departe, veţi putea judeca singuri în ce măsură asemenea „întâmplări" aleatorii ne marchează, ne lasă indiferenţi ori ne-ar putea schimba, efectiv, viaţa, dacă într-o clipă, într-o străfulgerare a conştiinţei...

Bărbatul nu are nici 40 de ani. Se opreşte într-un loc oarecare de pe peronul metroului şi începe să cânte. Nu lălăie gutural refrene improvizate, nu zdrăngăne dintr-o chitară dezacordată, ci cântă foarte concentrat la vioară. Timp de trei sferturi de oră, el umple aerul îngheţat al staţiei cu acordurile mai multor piese de Bach. E dimineaţă, spuneam, şi în tot acest timp prin faţa lui s-au perindat vreo 2000 de oameni. Fiecare cu treburile lui, cu gândurile lui, cu grijile lui presante de moment. Merg la muncă, îşi duc copiii la şcoală, aleargă să nu întârzie la o întâlnire importantă... Nu prea se bucură de interesul trecătorilor violonistul nostru.

Un bătrân îl priveşte puţin intrigat, apoi trece mai departe, o femeie îl remarcă şi îi lasă o bancnotă în cutia viorii, fără să se oprească din mers şi doar ceva mai târziu, un tânăr se sprijină de un perete, ascultând atent. Apoi, în numai câteva minute, un şir de episoade curioase. Rând pe rând, mai mulţi copii de 3, 4, 5 ani, târâţi literalmente de mână, de părinţi, vor să se oprească şi să asculte, însă voinţa şi mai ales forţa braţului mamei sau al tatălui sunt evident mai puternice! După circa 45 de minute, bărbatul s-a oprit, lumea şi-a văzut de treabă, nimeni nu l-a felicitat, nimeni nu a aplaudat. În cutia viorii se adunaseră totuşi 32 de dolari.

Ei, şi? – vor reacţiona unele persoane, uşor plictisite. Şi, ce-i cu asta, doar cerşetori „activi" dintr-ăştia avem şi noi destui; şi aici, acasă, şi plecaţi să facă bani prin Europa. Corect, dar noi vorbim despre cu totul altceva. Bărbatul „anonim" care cânta pe peron în dimineaţa aceea friguroasă era nimeni altul decât uriaşul muzician contemporan cu noi, toţi, Joshua Bell, artist aclamat şi adulat pe toate meridianele lumii, supranumit „Legenda vie din Indiana". Cu numai două seri înainte, cântase pe scena unui mare teatru din Boston – spectacol cu casa închisă, biletele de intrare vânzându-se rapid la preţuri de minimum 100 de dolari. Aici, în faţa grăbiţilor trecători de la metrou, unde nimeni nu-l recunoscuse, reuşise să strângă 32 de dolari în mai puţin de o oră. Şi asta, cântând Bach cu o vioară Stradivarius rarisimă în valoare de 3,5 milioane.

* * *

Poate că multe DE CE-uri vi se rotesc în minte, după citirea celor de mai sus. Încercaţi însă la o singură întrebare să răspundeţi: DE CE în faţa marelui artist şi a muzicii lui s-au oprit doar copiii?

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ioana Floria, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI) Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu
Tiparul: **INTACT S.A.**

Curiozități din lumea vegetală

Romeo și Julieta... plini de vitamine

Normele internaționale, în special din țările occidentale, legate de calitatea, aspectul, mărimea, culoarea legumelor și fructelor sunt severe. Cele care nu corespund nu ajung pe piețe. Agricultorii din aceste țări sunt obligați să arunce în fiecare an milioane de tone de produse de calitate care prezintă defecte fizice sau să le livreze la prețuri foarte mici unor centre de prelucrare.

În Franța, de pildă, 30% dintre fructe și legume nu ajung în piețe. O țară în care a avut loc un eveniment remarcabil în contextul căruia legumele și

fructele neaspectoase au fost puse în valoare pentru a „dezechilibra" prejudecata clienților.

Din luna iunie a fost lansată o inițiativă, asociată sloganului: „Ce aveți cu fața mea?", de numeroși producători de legume și fructe cu participarea unor maeștri bucătari care s-au întrecut în prepararea unei mari diversități de meniuri, în centre comerciale, inclusiv salate de crudități, materia primă

fiind legumele, în special, și fructele cu un aspect neatrăgător (deși unele aveau o înfățișare sculpturală, așa cum este cea din prima imagine, emoționantă, care sugerează o poveste de dragoste).

Campania care are un succes formidabil (rămâne de văzut dacă efectele pozitive se vor resimți pe termen lung) i-a convins pe consumatorii preparatelor să cumpere la prețuri reduse fructe și legume cu defecte fizice minore, dar ale căror calități nutritive și gustative sunt aidoma celor cu „alură" impecabilă. O mare parte dintre aceste produse care sfârșeau în lăzile de gunoi sau în centre de prelucrare pentru a fi transformate în furaje, compost, materie de producere a biogazului etc. au dispărut din rafturile marilor magazine în care nu a avut „privilegiul" să-și găsească loc în ultimii zeci de ani.

De reținut și faptul că o serie de țări din cadrul Uniunii Europene s-au angajat să reducă în proporție de 50%, până în 2025, risipa de produse agricole destinate pieței, ceea ce reprezintă o cantitate de peste 200 milioane de tone anual.

40 de pomi într-unul singur!

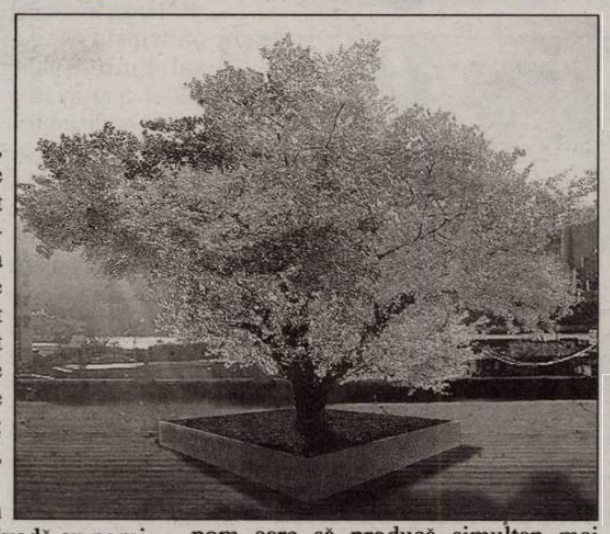

Sam Van Aken, profesor de artă, pasionat de pomicultură, de la Universitatea Syracuse din New York, a reușit să creeze un pom ieșit din comun care produce anual 40 de sortimente de fructe (!) cu sâmbure: prune, piersici, cireșe, nectarine...

Totul a început în 2008, când a aflat că o livadă cu pomi fructiferi din New York destinată experimentelor agricole urma să fie abandonată ca urmare a problemelor de finanțare. Existau specii excepționale obținute prin diverse modalități de altoire, specii vechi de 150-200 de ani, prețioase, pe cale de dispariție...

Pe fondul întunecat al unei intense dezamăgiri a apărut dintr-odată o luminiță, o revelație în care a întrevăzut realizarea unui proiect fantastic: un

pom care să producă simultan mai multe sortimente de fructe. A selecționat zeci de varietăți și a început să experimenteze altoiri complexe, în care a utilizat și muguri, pe rădăcini și pe crengi, primele rezultate apărând după 2 ani.

În urma experimentelor, care au durat 6 ani, a reușit să obțină 6 pomi de același tip care produceau aproximativ 40 de soiuri de fructe fiecare. Nu au un aspect particular, doar coroana foarte bogată și multitudinea de culori ale florilor le dau o înfățișare de regi ai pomilor fructiferi. Regi care devin zei după ce apar și se pârguiesc fructele (pe fiecare ramură crește un soi diferit de fructe).

„Înainte de toate, a mărturisit San Van Aken, văd acești pomi ca pe niște opere de artă când încep să dea florile și roadele. Opere care, dincolo de spectacolul oferit îți schimbă modul de percepție asupra naturii și a vieții, în general."

Aproape nemuritoare

În mitologia greacă, hidra este un șarpe uriaș cu șapte capete care se regenerează ori de câte ori acestea sunt tăiate. Pentru a răpune animalul, Heracles — Hercule, în mitologia romană — a fost nevoit să reteze cu paloșul

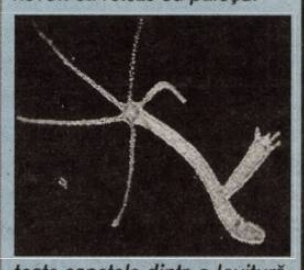

toate capetele dintr-o lovitură.

Acest animal există (face parte din familia Celenterate și viețuiește în ape dulci) dar nu sub forma unui șarpe și nici de dimensiunile legendare. Totuși, are particularitatea „magică" de a-și regenera tentaculele, dacă sunt tăiate, prin activarea unor misterioase mecanisme celulare aflate în cap (lipsit de creier!).

Celulele specializate ale capului transmit semnale celor ale părților divizate din corp „ordonându-le" să crească și să se reasambleze.

O altă particularitate fantastică a hidrei constă în capacitatea sa de a se înmulți... fără să se împerecheze!

Puncte calde pe Encelade

În urma unui recent recensământ al gheizerelor aflate pe Encelade, unul dintre sateliții planetei Saturn (de șapte ori mai mic decât Luna), care prezintă un interes deosebit pentru astronomi, a fost precizat numărul acestora: 101. Identificarea lor a fost posibilă după studiul imaginilor transmise

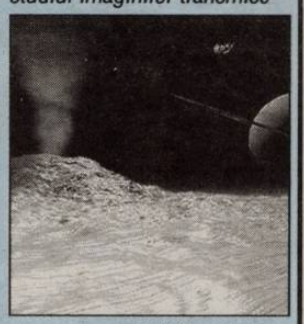

de sonda spațială Cassini, începând cu anul 2004.

Din gheizerele aflate la Polul Sud al satelitului țâșnesc vapori de apă, gaze și particule de gheață care ajung la mari înălțimi. Cercetătorii nu știu exact dacă uriașul rezervor de apă din care provin se află la mare sau mică adâncime. Apa conține sare, așa încât ar putea proveni din zone cu o adâncime de aproximativ 50 de kilometri unde se află în contact permanent cu diverse minerale de-a lungul a patru fracturi denumite Ghinturile tigrului.

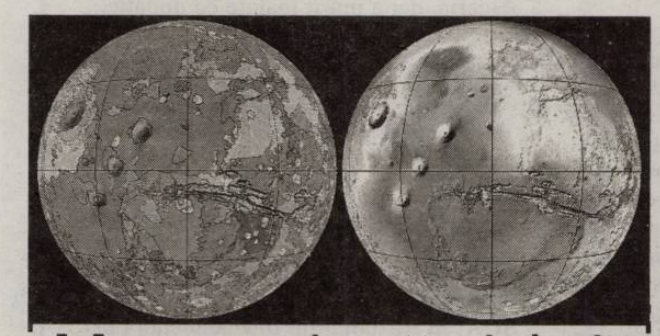

Marte — hartă globală

După 16 ani de muncă susținută, oameni de știință americani de la U.S. Geological Survey au realizat cea mai completă și mai detaliată hartă a Planetei Roșii, utilizând datele (imaginile) furnizate de sonde spațiale, sateliți, de roboții Curiosity și Opportunity. (Prima hartă a planetei a fost realizată în 1978 de NASA, pe baza imaginilor furnizate, în special, de sondele spațiale Mariner 9 și Viking Orbiter.)

De-acum, cercetătorii, care beneficiază de o reprezentare clară și detaliată a suprafeței planetei, vor putea obține date suplimentare legate de evoluția acesteia, de vechimea diverselor straturi geologice, de impacturile meteoriților, în special ale celor din urmă cu 3,7 miliarde de ani când au produs o eroziune globală a solului. Pot fi depistate și eventuale urme de albii de râuri, fluvii etc. care să indice existența apei din trecut. Pe baza studiilor comparative s-a constatat că planeta este activă din punct de vedere geologic.

Pe de altă parte, harta este extrem de utilă în identificarea terenurilor optime pe care pot ateriza nave spațiale.

Cratere de gheață

În urmă cu trei săptămâni a fost filmată dintr-un elicopter (în peninsula Yamal, cunoscută mai ales sub denumirea populară de „Capătul lumii", din Siberia) o gaură imensă, cu un diametru de zeci de metri, cu un aspect neobișnuit.

A doua zi, la fața locului s-a deplasat o echipă de cercetători ruși care a studiat solul craterului și a făcut evaluări ale interiorului timp de câteva zile (adâncimea acestuia a fost estimată la aproximativ 70 de metri), pronunțându-se asupra faptului că uriașul crater, din gheață, 80%, și permafrost, cu un diametru de 30 de metri, s-ar fi produs în mod natural.

Ipotezele emise de internauți se referă însă la un loc de aterizare (?) al navelor extraterestre, la impactul unui meteorit, la un fenomen paranormal...

Pe fundul craterului se află probabil un lac înghețat. Au fost prelevate din crater eșantioane de gheață și permafrost. În urma primelor analize s-a constatat faptul că s-a format în urmă cu cel mult doi ani pe fondul fenomenului de încălzire a climei care a favorizat topirea gheții și eliberarea gazelor naturale, în cea mai mare parte, gaz metan (mai exact, un amestec de apă, sare, nisip și gaze) care a explodat în atmosferă. Acestea au fost observațiile comunicate oficial.

După câteva zile de la descoperirea misteriosului crater au fost observate de crescători de reni două noi formațiuni asemănătoare. Unul dintre cratere, cu un diametru de 15 metri, se afla la câteva sute de kilometri de primul. Cel de-al doilea (cu un diametru de 4 metri) a fost descoperit în partea de est, în peninsula Taimâr. Ipoteza exploziei amestecului de gaz, nisip, sare, apă rămâne în continuare varianta oficială.

Oamenii de știință ruși preocupați de acest fenomen și-au intensificat cercetările, așteptând totodată apariția unor noi cratere pentru a putea formula o concluzie veridică definitivă.

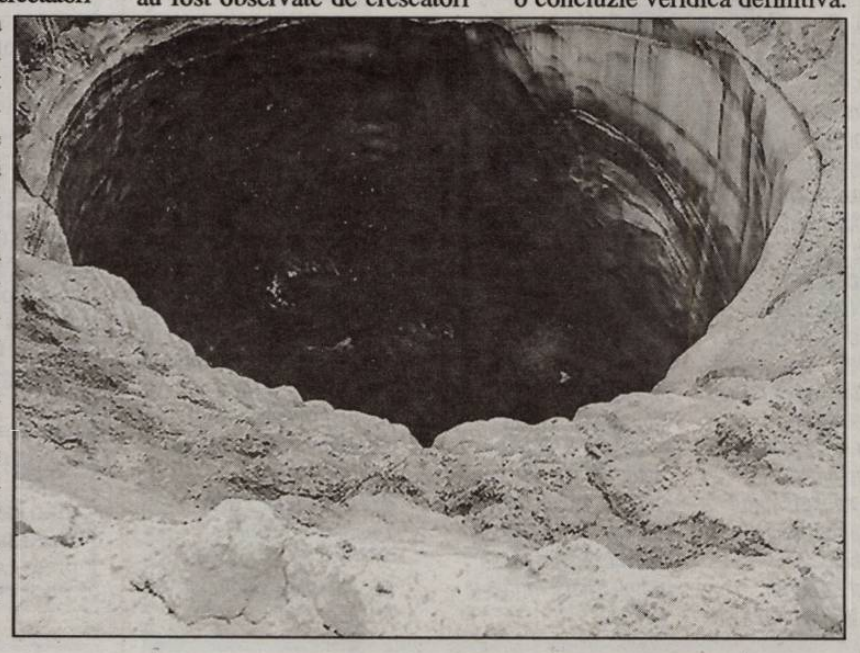

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

„Noaptea cuţitelor lungi”

Între 30 iunie şi 2 iulie 1934, în Germania nazistă s-a desfăşurat o serie de acţiuni criminale comandate de Adolf Hitler şi cunoscute în istorie sub denumirea de „Noaptea cuţitelor lungi”. Circumstanţele politico-sociale şi rezultatul intervenţiilor de tipul execuţiilor pe loc au avut menirea să-i consolideze poziţia lui Hitler ca lider al statului şi să-i întărească acestuia convingerea că poate face orice pentru a-şi înlătura rivalii şi criticii, indiferent de poziţiile deţinute de ei în structura statului.

Hitler şi Röhm (în spatele lui)

Pretexte inacceptabile

Preşedintele Germaniei Paul von Hindenburg (în funcţie între 1925 şi 1934, când a murit) l-a numit pe Hitler cancelar la 30 ianuarie 1933. Primul lucru pe care l-a făcut acesta a fost să diminueze rolul legislativului în stat şi să-şi elimine rivalii politici. El nu era încă liderul Armatei Germaniei, ai cărei înalţi conducători, generali şi mareşali, erau criticii acţiunilor grupurilor paramilitare naziste Sturmabteilung (SA). La cârma acestor „criminali de stradă”, cum mai erau numiţi, se afla căpitanul Ernst Röhm. Acest ofiţer nazist, iniţial pe placul lui Hitler, a devenit din ce în ce mai „suspect” şi implicit mai indezirabil, din cauza pretenţiilor pe care le avea cu privire la dezvoltarea importanţei în stat a „Cămăşilor brune”. El intrase în conflict cu marii generali ai armatei şi-l deranja pe führer, pentru că Hitler dorea o reconciliere cu marii veterani de război ai ţării.

Acţiune contra civililor

Un alt aşa-zis motiv transformat în pretext pentru ordonarea crimelor din perioada desfăşurării acţiunii „Cuţitelor lungi” a fost reprezentat de dezordinile stradale din marile oraşe germane, când „Cămăşile brune” se războiau sângeros cu adversarii politici ai nazismului în ascensiune, şi în primul rând cu liderii cu vederi de stânga. Ernst Röhm era adeptul acestor conflicte de stradă, pentru că aveau şi rolul de a intimida orice posibil critic al regimului lui Hitler. Numai că dezordinea provocată de „Cămăşile brune” a avut, iniţial, rolul să fie un bumerang pentru Hitler, căci poporul aştepta ca el să facă ordine, şi nu să tolereze violenţele stradale.

Pe lângă inamicul principal, căpitanul Ernst Röhm, Hitler mai avea o ură abia disimulată contra unor înalte figuri conservatoare ale ţării, precum Kurt von Schleicher (căruia i-a luat locul în calitate de cancelar) şi fostul comisar al Bavariei, Gustav von Khar. De asemenea, Hitler îi ura pe adversarii de stânga simpatizanţi ai lui Otto Strasser (lider nazist de aripă stângă). Un alt „inamic” era şi Partidul Catolic de Centru, cu ideologie antinazistă. Încă un pretext folosit de Hitler şi cu care putea manipula opinia publică era cel al „spionilor în favoarea Franţei”, cu care Germania avea o aprinsă rivalitate după Primul Război Mondial, dar şi împovărătoarele obligaţii de despăgubire pe care trebuia ca nemţii să le plătească, prin condiţiile Păcii de la Versailles.

„Judecătorul poporului”

În perioada celor trei zile ale Operaţiunii „Noaptea cuţitelor lungi”, cel puţin 85 de persoane au fost ucise, însă numărul real al victimelor a fost de câteva sute, iar arestările au depăşit o mie de persoane. Au acţionat atunci Schutzstaffel (SS) şi Gestapo-ul, ambele desfăşurând crimele ca pe nişte execuţii împotriva celor care pregăteau un presupus puci condus de Ernst Röhm. Moartea brutală a unor personalităţi a fost imediat justificată de Hitler, care, într-un discurs din 13 iulie 1934 (în Reichstag), a afirmat că se autoproclamă „Supremul judecător al poporului german”.

Fotodocument

„Carta Atlanticului”

În august 1941, prim-ministrul Marii Britanii, Winston Churchill şi preşedintele SUA, Franklin Delano Roosevelt, au semnat „Carta Atlanticului”, aflându-se la bordul unei nave în nordul Atlanticului. Cei doi mari lideri şi aliaţi decideau încă de la începutul celui de-al Doilea Război Mondial că după război nu se vor face modificări teritoriale fără aprobarea popoarelor în cauză şi că se va proceda la autoguvernare în deplină libertate, fără nicio constrângere militară. Aliaţii erau hotărâţi să creeze o cooperare economică lărgită... Liderii aliaţilor se gândeau, implicit, la o victorie sigură împotriva Axei Berlin-Roma-Tokyo.

Scurte povestiri cu memorie lungă

Plecarea în exil a lui Napoleon

Obligat de noua putere de la Paris să părăsească teritoriul Franţei, împăratul Napoleon Bonaparte nu putea să amâne luarea unei decizii esenţiale. Dacă ar fi fost găsit pe pământ francez, el ar fi riscat arestarea (şi probabil execuţia) de către forţele prusace ori austriece, sau chiar de către oamenii regelui. Napoleon a decis să se predea englezilor, pentru a cere azil politic. Generalul Savary şi contele de Las Cases au ajuns pe deja celebra navă englezească „Bellerophon” pentru a cere permisiunea de a pleca în SUA. Englezii au refuzat şi fostul împărat s-a îmbarcat ca „prizonier” pe corabie. La 15 iulie 1815 el a fost întâmpinat la bord de viceamiralul Hotham.

Lui Napoleon i s-a rezervat „marea cabină” şi asistenţă din partea unui ofiţer superior al navei. Ex-suveranul făcea o plimbare pe punte la ora 5,00 pm şi apoi primea cina la 6,00 pm. Toţi cei prezenţi pe navă se descopereau la trecereau lui şi se dădeau respectuoşi într-o parte. La 24 iulie a ajuns în portul Brixham, dar Napoleon nu a avut permisiunea să coboare, iar curioşii erau ţinuţi departe de „Bellerophon”... La 31 iulie, autorităţile engleze i-au comunicat lui Napoleon decizia de a-l exila pe Insula Sfânta Elena (sudul Atlanticului). El a fost foarte dezamăgit, căci spera să fie ţinut în Anglia. I s-a permis să aibă în exil trei ofiţeri însoţitori, doisprezece servitori şi un doctor (chirurg). Cu toată amărăciunea, fostul împărat a avut puterea de a mulţumi pentru ospitalitate echipajului de pe „Bellerophon”. Aceasta a fost considerată prea „obosită” pentru un lung voiaj pe Atlantic (din 1786, participase la grele bătălii precum cea de pe Nil, din 1798, şi cea de la Trafalgar, din 1805, contra francezilor). Prizonierul a fost îmbarcat, pe HMS „Northumberland” (4 august) cu care a ajuns pe Insula Sfânta Elena.

În octombrie 1815, Napoleon Bonaparte a ajuns la locul exilului, unde avea să moară la 5 mai 1821. Iniţial, el a fost găzduit într-un pavilion aparţinând familiei Balcombe. Presa de la Londra vorbea despre o poveste de iubire între exilatul de 47 de ani şi adolescenta Lucia Balcombe (n. 1802), care-l striga „Boney” (spre uimirea slugilor). După moartea lui Napoleon, Lucia s-a întors în Anglia şi a întreţinut strânse legături cu familia Bonaparte. Joseph Bonaparte (fratele mai în vârstă) o vizita foarte des, iar Napoleon al III-lea a vrut s-o recompeseze cu 500 de hectare de viţă-de-vie în Algeria, dar a murit înainte de donaţie.

Marchizul de La Fayette

Unul dintre cei mai importanţi militari şi oameni de stat francezi care au luptat în SUA, în Războiul de Independenţă (1775-1783) împotriva Coroanei britanice, a fost Marie-Joseph Paul, marchiz de La Fayette (1757-1834). El a fost numit general-maior în Armata continentală condusă de George Washington, distingându-se în mai multe bătălii. În spiritul Revoluţiei americane, La Fayette l-a influenţat pe Ludovic al XVI-lea să acorde toleranţă protestanţilor şi marchizul a fost cel care a scris ciorna Declaraţiei Drepturilor Omului şi ale Cetăţeanului (inspirându-se din gândirea lui Thomas Jefferson, principalul autor al Declaraţiei de Independenţă a SUA şi al treilea preşedinte).

În timpul Revoluţiei franceze, din cauza acţiunilor contra manifestanţilor, el a fost capturat şi a făcut 5 ani de închisoare. Napoleon l-a eliberat (1797), dar marchizul nu a vrut să facă parte din guvern.

După revenirea Bourbonilor la putere (1815) el a fost lider al Camerei deputaţilor. I s-a propus să conducă ţara, însă a refuzat. În anul 2002 a fost numit „Erou al celor două lumi” (avea şi cetăţenie americană).

Astăzi în istorie

14 august 1688

S-a născut Frederick William I, regele Prusiei

Aparţinător de Casa dinastică Hohenzollern (fondată în jurul anului 1050), Frederick William I s-a născut la 14 august 1688 şi a domnit din 1713 până la moarte, în 1740. Titlurile nobiliare dobândite de el au fost cele de rege al Prusiei, elector de Brandenburg şi lider în conducerea Principalităţii Neuchâtel.

Cercetătorii în domeniu au păreri destul de controversate despre contribuţia la consolidarea Prusiei şi despre însuşirile personale ale lui Frederick William I (Friedrich Wilhelm, în germană). Astfel, istoricul Jerome Blum (în ampla lucrare „Lumea europeană. O Istorie”, 1970) ne spune că avea un „temperament violent şi necontrolabil, vulgar în exprimare şi maniere, disprețuia educaţia şi cultura, dar era foarte pios şi considera teatrul un templu al diavolului... Se îngrijea toată ziua...” Dar acelaşi istoric apreciază că „...a fost cel mai reformator din dinastia sa... El este adevăratul părinte al militarismului prusac şi al birocraţiei prusace eficiente”.

Născut la Berlin, Frederick William I a fost fiul lui Frederick I al Prusiei şi al Charlottei de Hanovra. În timpul domniei a dus o politică dură de centralizare a puterii şi de întărire a Prusiei. Veniturile ţării au crescut considerabil, mai ales prin politica monetară economicoasă şi taxele impuse clasei de mijloc. A fost atât de preocupat de organizarea „disciplinei funcţionarilor de stat”, încât a dictat personal „Regulamentul oficialilor statului” (35 de capitole), în care nu a uitat nici cel mai mic amănunt al ordinii şi disciplinei la serviciu.

Acest rege, care a lăsat impresii foarte diverse, a fost şi cel care a lăsat vistieria regală plină şi care a introdus programe de antrenament al armatei care a făcut din Prusia ţara cu o forţă militară de excepţie — suveranul fiind poreclit şi „Regele Soldat”...

Aceeaşi disciplină intolerantă a manifestat-o şi faţă de fiul său cel mare, Frederick al II-lea (zis „Fritz”). Fredrick William I fost căsătorit cu verişoara sa Sophia Dorothea de Hanovra, şi a avut 14 copii. A murit în 1740, la 51 de ani. Fiul său cel mare a domnit 40 de ani.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**